

Ms 420/II

6

Dr. Veress Endre:

Báthory István

erdélyi és lengyelországi
kancelláriája

II.

(1576-1580)

280 lap

ff

Gyulafehérvár, 1576. január 17.

Báthory István vajda Berzeviczy Marton titkárnak.

Hűséges szolgálatai jutalmául s kivált Rómában s újabban Varsóban (a királyválasztó országgyűlésen) végzett követ-ségi fáradozásai jutalmául neki adományozza örökösödési joggal az alsófehérmegyei Ompolyicza falut.

Nos Stephanus Bathory de Somlyó Waiuoda Regni Trans-sylvanie etc. Memorie commendamus... quod nos dignum et honorificum habentes respectum preclare fidei, integritatis, fideliumque servitiorum et gratuitorum meritorum fidelibus Generosi et Egregii domini Martini Berzewiczey, Equitis aurati, Secretarij, et Consiliarij nostri, filij Egregij quondam Christophori de dicta Berzewicze, quae ipse primum huic Regno, ac deinde nobis pro locorum et temporum diversitate inde ab initio, ex quo Dei optimi maximi beneficio ad culmen seu fastigium huius Regni Transsylvanie effecti sumus, in multis et arduis nostris et Regni negotijs non solum in his, quae sibi ex officio incumbabant, praesertim vero dum dictum hoc Regnum Transsylvanie factione Casparis Beke fluctuaret consilio frugifero et opera indefessa praesens e re nostra et ex Regni publico, Sed etiam in obeundis legationibus cum apud Summum Pontificem Romanum, tum in Polonia, in Comitibus proximis Warsouensibus, quo amplissimi Status et ordines Regni Poloniae novi Regis creandi causa convenerant, fidelem et promptam operam navam constanter exhibuit et impendit: Totalem igitur et integram possessionem nostram Ompaycza vocatam, in hoc Comitatu Albensi Transsylvanie existentem, olim Capituli Ecclesiae Albensis Transsylvanie, verum iuxta publicam constitutionem dominorum Regnicolarum in Comitibus Coloswariensibus Anno Domini Millesimo Quingentesimo quinquagesimo Sexto ad festum Beatae Catharinae celebratis factam, una cum aliarum Ecclesiarum Bonis fisco Regio applicatam, ac deinde SERMO quondam principe Joanne Secundo Dei gratia Electo Rege hunc defuncto ad nos, consequenterque collationem nostram rite desolutam et redactam, totum item et omne Jus Regium, si quod in eadem possessione Ompaycza qualiter-

Gyulafehérvári kápt. ltár. Budapest. Com. Albensis cista II.

fasc. 2. no. 39. Kettős ív, non patens-alakban kiállítva.

cunque existeret... concerneret collationem, simul cum
 cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuscumque...
 Memorato domino Martino Bergw^e ~~W~~iczeŷ, eiusque heredibus
 et posteritatibus univ^ersis de mera et plena auctoritate
 nostra danda, donanda et conferenda duximus, Imo damus,
 donamus et conferimus iure perpetuo et irrevocabiliter te-
 nenda, possidenda, pariter et habenda, Salvo iure alieno
 harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante,
 quas nos in forma nostri privilegii redigi faciemus, dum
 nobis in specie fuerint reportate. Datum in Ciuitate
 nostra Alba Julia decima septima die mensis Januarii. An-
 no Domini Milleimo Quingentesimo Septuagesimo Sexto.

Stephanus Bathory

Vaiuoda Transilvaniae

/L.S./

Megjegyzés. Az egyidejűleg elrendelt iktatás soronki-
 vül megtörtént, miután az adományosnak is Lengyelország-
 ba kellett kísérnie nagylelkű adományozóját. Az ellenmon-
 dás nélkül megtörtént beiktatásról az eljáró gáldi Piský
 Mihály és Colofwarý János deák Notarius Maioris Cancel-
 larii a helyszínről, Omáŷczán, 1576 január 23-án tett
 jelentést a fejedelemnek.

1 Megvan a Centuria D 12 sz.a. ugyanott.

Gyulafehérvár, 1576 január 17.

Báthory István vajda Blandrata György orvosnak.

[szorgos] Sokévi hűséges orvosi szolgálata, valamint lengyelországi követségében kifejtett *[tevékenysége]* jutalmául neki adományozza az iránta hűtlenné vált Bornemisza Boldizsár-ról a kincstárra szállt Buzd birtokát.

[Memoriae commendamus... quod nos d]

Lac deinde nobis tum arte sua medica, consilioque frugifero,

Dignum et honorificum habentes respectum fidei praeclarae integritatis et fidelium servitiorum, gratuitorumque meritorum fidelis nostri Generosi domini Georgii Blandratae Saluzzi,¹ Doctoris Phÿsici et consiliarii nostri, quae ipse primum huic regno, et Ser^{mo} principi quondam Joanni secund^o Dei gratia electo ²Regi Hungariae piae memoriae, per multos annos, tum vero in obeunda legatione Polonica, in comitiis Varsaviensibus ~~me~~ *unk* királlyá választatása *unk* előkészítésében kifejtett, neki ~~adományozza~~ *unk* totalem et integram possessionem nostram Saxonicalem Buzd vocatam, in hoc comitatu Albensi Transylvaniae existentem habitam; etc.

[ig]

Ellenjegyezte: Mart. Berzeuice~~us~~ Secret. et Consil.
Bethlen család levéltára: Budapest, Kiadtam a Documente II. kötet 96-98. l. / *Kettős nagy íven, pátenz-alakú.*

1 Hibásan írva: Salassi.

/Gyulafehérvár, / 1576 január 25:

Báthory István vajda Kamuthy Balázsnak.

Mivel a Bekes Gáspár elleni hadjáratában hűségesen
küzde²lt mellett, hűsége jutalmául neki adományoz²ta
Drág, Adalin és Ujfalu (másképp Komlós¹) határában lévő
részföldeket adományoz.

^a/Miske család ltára² eredetijéről vett regesztáját
közölte Pettkó Béla a Századok 1888.évf.63.1./

1 Mai neve: Komlósujfalu, Szolnokdoboka megyében.

Gyulafehérvár, 1576. január 27.

Báthory István vajda Pitesti Iowan Logofetűnak.

Könyörgésére átírja⁷ csáklyai jószágáról szóló adásvételi szerződését s az annak birtokába ~~való~~ helyezéséről szóló hivatalos jelentést.

Ellenjegyezte: Mart. Berzeviceius Consil. et Secret.

/Pușcariu: Două Zamfire 11-16.1./

Megjegyzés. A fenti kiadványban hitelesen átírt okleveleket közöltük kivonatosan az 1574-1575 közti oklevelek sorrendjében.

Medgyes, 1576 február 1.

Báthory István vajda a Gyulafehérvári káptalannak.

Iktassák be Iktári Bethlen Farkast Illye város ^m a
hozzátartozó hunyad- és aradmegyei jószágok birtokába.

Fidelis nostri Egregii Volphangi Betlen de Iktar, fa^miliaris nostri, quae ipse in primis huic regno nostro et deinde nobis, ad omnes fere occasiones, potissimum vero in proximo bello nostro, dum videlicet regnum istud, intestinis nonnullorum nostrorum et huius regni nostri rebellium et coniuratorum factionibus laboraret, ac Casparem Bekes, notorium et praescriptum huius dicti regni nostri hostem, aemulumque nostrum, ipsis coniuratorum factionibus atque aliis externis auxiliis, germanicis et finitimis hungaricis militibus adiutum, clam et subdolo, fraudulenterque irrumpentem contra dignitatem nostram et quietum regni nostri statum hostili animo graves factiones et varios tumultus concit~~retu~~antem ad castellum Sancti Pauli prope fluvium Marusium felici marte profligavimus, cum caeteris fidelibus nostris dominis Nobilibus summa animi sui dexteritate exhibuit et impendit, ac in futurum quoque exhibiturus et impensurus est: totalem igitur et integram curiam nobilitarem in oppido Illye, necnon totales et integras portiones possessionarias in possessionibus Vorchye, Zelÿstye, Vyzka, Rememeny, Fenyese, Danilest, Bratolest, Gethattya, Eolyues, Czyertes et Lonka in Hunyãdiensi; item in Prucz, Dragumilest, Zechen, Zynitest, Barbatest, Oborse, Gumlÿmely, Almasely, Zelystye, Thamases, Dragu^zaratest, Zam, Almas, Iepin, Glod et Petrisse vocatis, in pertinentiis Almas et Orodienſi comitatibus existentibus habitas, quae alias Volphangi Kabos prae^fuerant, de Bãkes Gáspárhoz pártolván, a kolozsvári országgyűlésen in notam perpetuae infidelitatis ac amissionem omnium bonorum incurrisset, s azok a jószágok reánk rite et legitime viisszaszálltak, totum item et omnes Ius Regium Bethlen Farkasnak és utódjainak adományozván, harum serie fidelitatibus vestris committimus et mandamus,

3. igénypontban védett forgórész fognatosítási alakja, melyet az jellemez, hogy bordái egymással azonos emelkedésű csavarvonalrészek irányában vannak palástfelületén elrendezve.

5. A 4. igénypontban védett forgórész fognatosítási alakja, melyet az jellemez, hogy homlokfalainak legalább egyike hámozóbevonattal és/vagy vezetőbordákkal van ellátva.

hogy öt azok birtokába beiktassátok és törvényes eljárástokról nekünk jelentést tegyetek.

/Gyulafehérvári káptalan levéltára. Kiadva
Pesty: Krassó vm. történet IV. köt. 97-100. l. /

1 rajzlap melléklettel.

Medgyes, 1576 február 1.

Báthory István vajda Forgách Magdolna és Pathóchy Erzsébet ügyében.

Az egymással rokonságban álló két asszony kívánságára okmányba foglalja a birtokaik megosztásáról és ingó vagyonuk szóló akaratukat.

Memoriae commendamus per praesentes, quod Egregius Balthasar filius Egregii quondam Pauli Banffy Losonczy de ~~Mereg~~ ^{Mogyoro} pro generosa domina Elizabeth consorte sua, filia Egregii olim Casparis Pathochy de Kechkemeth ex Generosa domina Magdalena Forgach, primum eiusdem Casparis Pathochy, deinde vero Magnificae quondam Wolphangi Bornemýzza de Kapolna relictæ progenita, cum procuratoriis literis nostris ab una, parte vero ex altera eadem domina Magdalena Forgach, pro se personaliter ac pro Generosa puella Anna filia sua ex praefato olim Caspare Pathochy priori domino et marito suo suscepta, similiter cum procuratoriis literis nostris coram Nobis constituta megegyeztek egymás közt egyfelől Nadás, Warallya, Solymos, Gogan, Pýpe et Olah Sakod Kýkellew megyében fekvő részjószágaik, továbbá Rewch, Pakochya, Salý, Kerezthwr és Pethe Torda megyében lévő jószágaik, valamint Zenthgyeorgy, Zenthmarthon, Septher, Domb, Welker és Arankwth Kolozs megyében fekvő jószágaik; másfelől Dýznaýo, Hodak és Werežzek, Deda, Monosfalw, Lygeth, Fylehaza, Zazdýznaýo, Mogyoro, Idech pathaka, Nagyorozfalw, Zakal és Vyuar Torda megyében lévő, úgyszintén Bethlen várához tartozó részjószágaik, továbbá a Kýssaýo és Georgenfeo, Gleden, Monor, Wayola, Fewzkwth és Erekiye Kolozs megyében lévő jószágaik, meg a Bethlen, Zenthmargýtha, Arpastho, Dmlaszallya, Maa-lom, Beod, Karachýonthelke és Fýghe Belsöszolnok megyében lévő, Bozzas, Kethel, Kekes, Zenthmýklos, Ench, Manyik és Morycz Doboka megyében fekvő jószágaik dolgában ... ad que premissa et premissorum singula partes prenotate spontanea earum coram Nobis sese obligarunt voluntate harum Nostrarum vigore et testimonio. Datum in Ciuitate Meggyes feria tertia in profesto Purificationis Beate Marie virginis. Anno Millesimo Quingentesimo Septuagesimo Sexto.

/L.S./

Lecta

/Bethlen család levéltára. Budapest./

Megjegyzés. A fenti oklevél keltezése hibás, mivel az 1576-i szökő évben a jelzett ünnep előtti nap február ~~16~~ elseje, amit azért fogadtunk el, ^{mert} mivel kevésbé valószínű, hogy az íródiák azt felejtette volna el vagyis biztosabban írhatta a "profesto" szót, mint az eltévesztett feria-napot.

Medgyes, 1576 február 1.

Báthory István vajda Gyulafehérvári káptalannak.

Hűséges szolgálatai jutalmul ~~Beth~~ Iktári Bethlen Farkasnak adományozza a hunyadmegyei Illyei kastélyt a hozzátartozó részbirtokokkal.

Cum nos dignum et honorificum habentes respectum fidei, integritatis et fidelium servitiorum fidelis nostri Egregii Volphgangi Bethlen de Iktar, melyeket ~~ix~~rántunk, kivált az utóbbi Bekes Gáspár elleni hadjáratunkban tanusított: totalem igitur et integram castellum unquam cum oppido Illye vocatum in finibus Turcarum situm, ideoque multis periculis expositum, simul cum pertinentiis ad idem pertinentes, totalibus videlicet et integris possessionibus Bogara, Zadgya, Bachfalva, Bachisora, Kosa, Mihalest et Homorod, ac portionibus possessionariis in possessionibus Varchen, Zeliste, Viszka, Kemerye, Fajesd, Danilezd, Karzaniest, Bratoest, Lazuran, Kotthitthia, Eölves, Kesyessd, Gyertes et Lonka vocatis, omnino in Comitatu Hunyadiensi existentes habitis, quae alias Egregii quondam Ladislai Dienesii praefuerant, sed per mortem et defectum seminis eiusdem primam ad Serenam quondam Principem Dominum Ioannem Secundum Dei gratia Electum Regem Hungariae et pia memoriae, deinde vero, eo mortuo, ad nos, consequenterque collationem nostram iure et legitime devolutae esse perhibentur et redactae minden kiváltságukkal együtt adományoztuk in perpetuo és rendeljük, hogy őt azok birtokába a szokott módon beiktassátok: praesente Egregius et Nobilis Ladislaus Zalanczii de Branyicska, Comes Comitatus Albensis vel Nicolaus Bojtorö de Veczel, aut Vitus Pestessy sive Ioannes Miskolczö seu Ladislaus Nemes de Nemethy nam Ioannes Csiuka, namque Michael Geplert, enim Bartholomaeus Elekes, etenim Georgius Csyenega de Haro, vel ~~Levart~~ ^{Levart} ~~en~~ ^{en} Litteratus notarius, aut Iacobus Kereszturi Iudex Nobilium dicti Comitatus Hunyadiensis sive Tobias Ravazdi de Aranö seu Andreas Nemes de Nemethy, nam Stephanus, namque Paulus Batyz de Alpestes, allis absentibus, homo noster per nos ad id specialiter transmissus. Datum in civitate nostra Meggyes prima die mensis Februarii. Anno Domini Millesimo Quingentesimo Septuagesimo Sexto.

/Teleki levéltár Földvár osztálya. Budapest. A gyulafehérvári káptalan 1783-i hiteles átíratában./

Medgyes, 1576 február 1.

Báthory István vajda Bethlen Farkasnak.

Adománylevél Almás váráról és birtokáról.

Gyulafehérvári kápt.ltár.Fasc.38.Centuria G.66.

Medgyes, 1576 február 1.

Báthory István vajda a Gyulafehérvári káptalan^{fr}reinek.

Iktatóparancs az Bethlen Farkas Familiárisának (iktári)
adományozott birtokokba való iktatásáról.

Gyulafehérvári kápt.^{lár}. Kiadva Krassó vm. története
IV. köt. 97-100. l.

Megtekintvén familiarisa, iktári Bethlen Farkas hűséges
szolgálatát s kivált a Bekes Gáspár elleni hadjáratában ta-
nusított kiváló magatartását, Kabos Farkas a hűtlenségbe esett
(a kolozsvári országgyűlés végzése folytán elkobzott) alábbi
birtokait adományozván, rendeli, hogy őt ~~ab~~ azokba beiktas-
sák, meghíván az iktató bizottságba branyicskai Zalanchy
László fejérmegyei főispánt, s a felsorolt hunyadmegyei
tiszt^{ok}akat; a birtokok ezek lévén: ~~oppidum~~ Illye curia nobi-
litaris in oppido Illye, necnon totales et integ^ras portio-
nes possessionarias in possessionibus Vorchya, Zelisty²,
Vyzka, Rememeny, Fényes^t, Danilest, Bratotest, Cothattya, Eolyues^t,
C^zzyertes et Lonka in Hunyadiensi, item in Prucz, Dragm^lilest,
Zezhen, Zynit^test, Barbatest, Oborse, Guml^lymely, Almaesely, Ze-
ly^ttye, Thamases^t, Dragubaratest, Zam, Almas, Izpin, Glod et Pet-
risse vocatis, in pertinentiis Almas et Orodien^si comitati-
bus existentibus habitas.

(tart

Medgyes, 1576 február 3.

425

1576 febr.

Báthory István vál.király Polyák Mihály konyhamesternek.

Báthory István vál.király Darlaczi Tabiássi János és társai részére.

Iktassák be Méri Polyák Mihály konyhamestert a küküllőmegyei Dánya birtokába, melyet neki adományozott.

Cum nos dignum et honorificum habentes respectum fidei praeclarae integritatis, fideliumque servitiorum fidelis nostri Egregii Michaelis Polyak de Mera, magistri c. Liniae nostrae, quae ipse non tantum illo suo officio, quo fungitur, verum etiam in aliis rebus nobis pro locorum et temporum diversitate exhibuit et impendit, neki adományozzuk Totalem igitur et integram portionem possessionariam in possessione Dania vocata in comitatu de Kykelleo existentem habitam, quae alias Francisci Alardi praefuerat, de quibus melius megfeledezvén bűségéről Bekes Gáspár hivihez csatlakozott, a kolozsvári országgyűlésen tőle elkobozta s a kincstárba visszaszállt, neki adományoztuk in perpetuum; rendeljük tehát, hogy őt annak birtokába a szokott módon beiktassátok; etc. Datum in civitate nostra Meggies tertio die mensis Februarii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Septuagesimo Sexto.

7 van

P Erd. (16) Nemz. Muz. Kolozsvár. 4 Mike Sándor gyűjt. átiratban. E

Megjegyzés. Folytatólag olvasható Darlaczi Tabiási János és Haranglábi Ferenc jelentése a beiktatásról; kelt Dányán, 1576 február 15-én.

P

Medgyes, 1576 február 3.

Báthory István vajda Ferenczy Antal kolozsvári bírónak.

Elismervény arról, hogy 8 Kolozsvár városa 3000 forintnyi adójában fizetett tallérban 1824-et, finom ezüstben 80-at, forintban 720-at s az ő parancsára a kolozsvári gyalogságnak 213 forintot, összesen tehát 2757 forintot.

p Forgách-levéltár. Budapest. Reg. Századok 1897. évf. 568. 1.

Medgyes, 1576 február 3.

Báthory István vajda Szentdemeteri Nyujtódi Györgynek.

Hűsége ~~jutalmául~~ s főleg ~~prosertim vero in proxima~~
~~expeditione~~ a Bekes Gáspár elleni hadjáratban tanusi-
 tott szolgálatai jutalmául neki ~~adományozza~~ nyolc job-
 bágyselkét adományoz^{ta} ~~ta~~ in possessione Zenthdemeter in se-
 de Siculicali Wdwarhely existentes habitas; etc.

Ellenjegyezte: Martinus Berzeuiceius Secretarius
 et ~~Cancellarius~~ Consiliarius.

/Erd. Muz. ltára. Gr. Esterházy csal. ltára. Kiadva a
 Székely oklevéltár IV. köt. 47-48. l. /

Báthory István vajda Somberi Lászlónak.

Hűséges szolgálatai jutalmául neki adományozza Kendi Ferenc egykori három debokamegyei részjórészt, melyeket ő /aki egykor Izabella királynét és fiát készült láb alól eltenni/ avval vesztett el, hogy Bókes Gáspárhoz állott s most testvéreivel együtt egyúttal örökös hűtlenségbe is esett.

Nos Stephanus Bathori de Somlyo Vajda Transsilvanus et Siculorum Comes etc. Memoriae commendamus tenore praesentium, significantes quibus expedit universis Quod nos dignum habentes respectum, fidei integritatis et fidelium servitiorum fidelis nostri Egregii Ladislai de Sombor, directoris causarum nostrarum fiscalium, et arendatoris decimarum nostrarum Transsilvanensium, quae ipse sacrae imperialis regni Hungariae coronae, ac deinde huic regno Transsilvaniae nobisque inde usque ab initio suscepti regiminis nostri, in omni fortunae eventu summa cum animi sui promptitudine, laude et constantia semper exhibuit et impendit, ac in futurum quoque exhibiturus et impensurus est: Totales igitur et ~~in~~ integras portiones possessionarias, in possessionibus Lenth Egied, Pulijon et Lent Gothart vocatis, omnino in comitatu de Doboka existentes habitas, quae olim Magnifici Francisci Kendi de Lent Iwan praefuissent, sed ex eo, quod idem Franciscus Kendi, immemor fidei et fidelitatis suae, quam sacrae regni Hungariae coronae, ac Serenissimis quondam Principibus, Dominae Isabellae Reginae et Ioanni secundo filio suo tunc temporis electo Hungariae Regi, Domino et principi suo naturali et legitimo debebat, in eorum necem et interitum, turbandumque regni statum exitiale venenum

adornasse, scelereque tandem patefacto, ac digno de eisdem supplicio sumpto, eadem bona praefata per notam infidelitatis eiusdem Francisci Rendi ad fiscum collationem eorundem Principum, Eps^{is} vero iam e vivis sublati, nobisque in eorum locum divina ita ordinante providentia cum plena et mera auctoritate rite succedente, ac cum iam aetate proxime praeterita Egregii ~~et~~ Joannes et Franciscus, filii eiusdem Francisci Rendi, una cum aliis huius regni factiosis nobilibus in nostram regni huius Transsilvaniae ruinam, facta conspiratione, ad Casparem Benam, facta conspiratione, ad Casparem Benam, Res huius regni nostrumque Gemulum et hostem defecisset, ac una cum eo copius Maximiliani Caesaris adiuto nobisque arma inferente aperto Marte collatisque signis arie nobiscum confluere veritus non fuisset, tandemque Deo nobis nostris conatibus favente, fuso hoste, idem Joannes Rendi in nostram redactus captivitatem, ac in curiis regni generalibus in civitate Coloswar ad festum beati Jacobi Apostoli celebratis, ex ^{de} iudiciaria liberatione et sententia totius regni una cum fratribus suis uterinis Volfango et Francisco Rendi in nota perpetuae infidelitatis ac amissione omnium bonorum tam ipsorum, quam uxorum et liberorum suorum convicti et aggravati esse dinoscuntur, sicque ipsi etiam omne ius suum, si quod in praefatis bonis et iuribus portionibusque possessionariis patris ipsorum Francisci Rendi habuissent, penitus amisisse, sicque eadem bona totaliter ad nos, consequenterque collationem nostram rite et legitime devoluta esse perhibentur et redacta, simul cum toto et omni iure regio, si quod in praescriptis portionibus possessionariis, qualitercunque haberetur, aut eadem nostram

ex quibuscunque causis, aris, modis et rationibus concernerent collationem, simul cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, terris videlicet arabilibus, cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, fenetis, silvis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis, vinearumque promontoriis, aquis, fluxibus, piscinis, piscaturis, aquarumque decursibus, molendinis et eorundem locis, generaliter vero quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus, quovis nominis vocabulo vocitatis, ad eandem praescriptas portiones possessionarias, de iure et ab antiquis spectantes et pertinere debentes, sub suis veris metis et antiquis limitibus existentes, *Dixto Ladislas Sombory* suisque haeredibus et posteritatibus universis, de mera et plena auctoritate nostra dedimus, donavimus et contulimus, imo damus, donamus et conferimus, iure perpetuo et irrevocabiliter tenenda, possidenda, pariter et habenda, salvo iure alieno, harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante. Quas nos in formam privilegii nostri redigi faciemus, dum nobis in specie fuerint reportatae.

Datum in civitate nostra Meggjes, ^Sexta die Mensis Februarii, Anno domini Millesimo quingentesimo Septuagesimo Sexto.

Stephanus Bathory

vairoda Transsilvaniae impria ppa

(L.S.)

Mart. ~~imms~~ Berzevicius

Secretarius et Consultarius ^{impr.}

/Sombory levéltár. Budapest. Pátens-alaku, kettős nagy iven kiállitva./

Megjegyzés. Amit ez oklevél indokolásában Kendy Ferenc-
ről olvasunk, hogy ^{t. i.} méreggel akarta elpusztítani Izabella
királynét fiával, az újnak új adalék s bár hivatalos ok-
mányban fordul elő - több mint tizenhét évvel az esemé-

7 vagy kissim-
2000 valódi ráj.
hagyomány.

nyek után - alighanem ráfogás⁷ Ezt, a királyné életrajzá-
ban részletesen ismertettem az ügyet s ma sem látom más-
ként, mint hogy a gondos, takarékos Kendy megsokalván a ki-
rályné örült költekezését, elakarta ^{öt} fiától választani s e-
végből már Váradon kényelmes lakást készíttetett neki.

Politikai ellenlábasa, az ármányos Balassa Menyhárt és két
másik társának is vetélytárs¹ ösztönzésére határozta el
magát ~~a királyné~~ megöletés^{sk}ére a királyné, amely szomorú
eset 1558 szeptember elseje éjjelén be is következett.

Evvel szemben Bethlen Farkas úgy adja elő a dolgot, hogy
Kendy Ferenc és Antal triumvirátust kívánt Erdélyben, ami-
nek megbeszélésére Izabella be is hívta őket a fejevári
udvarba, ahol /egy mulatós éjszaka után/ Tempa István le-
ütötte a két Kendyt, akiket aztán „in templo suburbano„ te-
mettek el.² Amily kitalált megöletésük³ indokolása, annyira

helytelen ez utóbbi állítás is, mert őket a nagy székesegy-
házban temették, ahol ^{fehér márványból készült,} később emelt díszes síremléküket a

rákövetkező időkben /Basta György vallon katonái/ feldul-
ták és szétrombolták, ^{reánk maradt darabjaiban,} úgy hogy cimeres lapjuk³ pedig én

[közös] ismertem fel először a Kendyek síremléke töredékeit.

1 Izabella királyné, 462-4.1.

2 Bethlen Farkas históriája I.köt.619.1.

3 A ~~Műemlékek~~ Magyarország Műemlékei I.kötete 106.1.

Medgyes, 1576 február 7.

Báthory István vajda a Kolozsmonostori konventnek.

Iktassa be Sombori László jószágigazgatót Magyar-
egregy Doboka megyei jószág birtokába.

Az adománylevél bevezetése elmondja, hogy az adományozott in primis regni Hungariae Coronae, huicque regno & Transilvaniae szolgált hűségesen, majd a fejedelmet, uralkodása kezdetétől fogva: ab initio suscepti regiminis nostri.

A megnevezett jószág Ladislai Karoly de Dragh volt, de mivel Bekes Gáspár pártjára állott, a fiskusra szállt.

A birtokbaiktatást dominica die proxima post festum Beati Mathiae Apostoli a helyszínen végezte: Joannes Kanthor Senior de Hüdalmas et Sebastianus Czompo de Fodorhaza.

/M.N.Muz.kvtár.Budapest.Törzsanyag./

Megjegyzés. A fenti oklevél megvan Báthory Zsigmond 1586-i hiteles átiratában, ^{per}rgamenen ^{na}kiállítva a Sombory család levéltárában is.

Medgyes. 1576 február 7.

Báthory István vajda Szamosújvár várparancsnokának.

Semberi László könyörgésére hűséges szolgálatai jutalmául biztosítja^a Hársas tóban való halászati jogát még a kiöntéses területen is és rendeli, hogy ebben őt mindenki-
vel szemben megtalmazzák.

Memoriae commendamus... / quod Nos cum ex humili supplicatione Egér^egii Ladislai de Sember ... intelligamus piscinam suam Hársas tho vocatam, in territorio possessionis Zenthegyed vocatę in comitatu de Doboka existentem habitam nullam sibi utilitatem, nisi aggere alto et magno labore ~~atque~~ industria constructe repleatur adferre posse, könyörgésére megengedjük, hogy nevezett tava szélét annyira feltölthesse, ut etiamsi aqua in aliqua sui parte ad loca vicina territorii oppidi Zeek forte exundat, tamen officiales et cives incoleque eiusdem loci pro tempore constituti nullo unquam temporis in processu ullam partem seu locum eiusdem piscine pro Nobis, aut pro se uti, frui et piscari, ^sed Annotato Ladislai Sombory suisque heredibus et posteritatibus universis, tanquam merum et syncerum Jus suum cedere et permittere modis omnibus debeant et teneantur. Quocirca vobis fidelibus Nostris præfectis Arcis nostrę wywar ac officialibus camere salium oppidum Zeek rendeljük, hogy ^{ha} megnevezett tavának vize ad limites territorii dicti oppidi Zeek exundaverit, senki idegennek ne engedjétek meg abban halászni, etc. Datum in Ciuitate Megyes Septimo die mensis februarii Anno domini Millesimo Quingentesimo Septuagesimo Sexto.

Stephanus Bathorj

/L.S./

Mart. Berzeuiceius

Vainoda Transs. ppa

Secret. et Consil. pp

/Sombory levéltár. Budapest. Pátens-alakú, kettős nagy ívren kiállítva./

Medgyes, 1576 február 9.

Báthory István vajda Apafi István fogarasi provizornak.

Kívánságára átírja az Alsó és Felső Borgó határában fekvő ősi részjóságai visszadását elrendelő korábbi 1572-i latin ítéletlevelét¹ meg a beiktatásáról szóló 1573-i magyar jelentést. Datum in Ciuitate Meggyes feria quinta proxima post festum Beatae Doroteae virginis. Anno Domini Millesimo Quingentesimo Septuagesimo Sexto.

/Bethlen ~~lev~~ család levéltára. Budapest. Héteres nagy pergamenlapon függőpecséttel kiállitava, bár az már hiányzik róla.)

1 Ezt kivonatosan beiktattuk ... sz.a. Amásikat teljes szövegében közöltük ... sz.a.

Hátlapján: 1576. Privilegium Borgoi reszről, melyet Apafi Istvan a' Beszterceieiktől sok perlekedessel megnyert.

Medgyes, 1576 február 13.

Báthory István vajda Kornis Mihály és Szigethy Pál
ügyén.

Előadja, hogy az előtte személyesen megjelentek kö-
zül Kornis Mihály a múltban Szigethy Pált fogságba ve-
tette és jószágait elvette, ingó vagyonát pedig elhor-
datta; néhány békeszerető ember közbenjárására azonban
előtte megbékéltek, még pedig úgy, hogy Kornis visszaadta
Szigethynek valamennyi jószágát, ő meg azok ellenében
~~ávis~~ átengedte Kornisnak Filetelke határában fekvő
részfőszágát, melyet ő egykor Kornis Ferenctől elfog-
lalt volt. Aki ~~azonban~~ ezt az egyezséget megszegi, ezer
magyar forint büntetésben fog elmarasztaltatni.

Nos Stephanus Bathorij de Somlyo Wajwoda
Transsylvaniae et Sicularum Comes etc. Me-
moriae commendamus per praesentes, Quod
Egregij Michael Kornij de Zenth Pal ab una,
parte vero ex altera Paulus Zygethij de Egresthew
coram nobis personaliter constituti partes eae-
dem sponte et libere sunt confessae pariterque
retulerunt in hunc modum: Qualiter superiori-
bus disturbiorum temporibus Idem Michael Kor-
nys Ipsum Paulum Zygethij in duram redēgis-
set captiuitatem, Bonaque et Jura, portionesque
suas possessionarias, totalem videlicet possessio-
nem Kelementhelke in Sede Siculicali Maros, ac
portiones possessionarias in possessionibus Egres-
thew praedicta et Filethelke ^{pro} vocatam in comi-
tatu de Kijkelles existentem ~~in~~ habitas, Resque
vniuersas et quaslibet eiusdem ademisset et
abduci fecisset, Eadem tamen partes ex ~~factu~~
~~Inductione~~ ^{nonnullorum} praestantium viro-
rum pacem ~~Eadem~~ ^{rum} amantium, ad talem pa-
cis et concordiae deuenissent unionem, perpe-
tuo duraturam, videlicet, Quod Idem Michael
Kornys praescriptas totales possessionem Kele-
menthelke, ac portionem possessionariam in pos-
sessione Egresthew habitam, ac domum et Curiam
Nobilitariam ibidem existentem, simul cum vni-
uersis terris per Ipsum Paulum Zygethij ad eas-
dem portionem possessionariam, ac domum et
Curiam Nobilitariam possessis Eidem Paulo Zy-
gethij statim et de facto remittere et resignare;
Item vniuersas ^{literas} ~~tuas~~ et Qualia Instrumenta

7 literas

factum Eiusdem possessionis Helementhelke ac
 portionis possessionariae in Egresthew habitae ac
 aliarum quarumlibet portionum suarum possessi-
 onariarum ubilibet habitarum tangentium et con-
 cernentium, quae ~~usque~~ videlicet ad manus Eius-
 dem Michaelis Kornij peruenissent (demptis li-
 teris factum ~~pro~~ ~~prefatae~~ portionis possessionariae
 in possessione Fylethelke existentis) Eidem Paulo
 Zygethij reddere et restituere debeat et teneatur,
 e conuerso vero Ipse Paulus Zygethij ad hoc se
 obligasset et adstrinxisset, quod ipse ratione ~~pro~~ ~~temis~~
~~spe~~ captiuitatis suae atque damnorum illatorum,
 modo antelato per ipsum Michaellem Kornij facto-
 rum, Eundem Michaellem Kornij vel haeredes
 et successores suos, vlllo vnquam temporis in
 euentu litibus Impetere, molestare et turbare,
 sed eorum penitus Immemorem se praestare vel-
 let. Propterea totalem portionem possessionariam
 praescriptam in praefata possessione Fylethelke
 habitam, quam videlicet Idem Paulus Zygethij
 ab Egregio, Agili condam Francisco Kornij
 Jure mediante ademisse dinoscitur, simul cum
 cunctis suis ^{utilitatibus} utilitatibus et pertinentiis quibusli-
 bet ad eandem ~~portionem~~ ^{inentibus} praefato Michaeli
 Kornij suisque haeredibus, et posteritatibus uni-
 versis Jure perpetuo et Irrenocabiliter tenere ^{mdas} ~~tenere~~
 possidere ^{mdas} / pariter et habere ^{mdas} ~~habere~~ dedisset et contulisset,
 Imo dedit et contulit coram nobis, hoc etiam ad-
 dito, Quod si quas terras iidem Jobagiones in Fy-
 lethelke residentes in territorio possessionis Egres-
 thew hactenus possedissent, deinceps etiam pos-
 sideant et vsum fructuum earum percipere vale-
 ant, tamen proprietas et decime illarum Eiusdem

Pauli Zizgethy habeatur. Ad quae ~~prae~~missa et
~~prae~~missorum singula partes ~~prae~~notat~~ae~~
~~rem~~ spontanea earum coram nobis sese
obligarunt voluntate huiusmodi obligationis
vinculo interposito, Quod si qua partium
hanc earum compossessionem in toto vel in
parte violare ~~At~~temptaret, ex tunc talis pars
contra partem alteram in ~~prae~~missis persi-
stentem in vinculo mille florenorum Auri, at-
que ~~facto~~ calumnie communicatur et coniuncta
Lf habeatur eo ~~facto~~. Imo modo ~~prae~~missis trans-
egerunt et composuerunt coram nobis harum
nostrarum vigore et testimonio literarum.

Datum in ciuitate Meggyes, ante festum
Beati Valentini ^m Martijris. Anno domini Mille-
simo Quingentesimo Septuagesimo Sexto.

(L. S.)

Lecta

/Orsz.ltar.Rhédey levéltár.Pátens alakú.7

Petrichevich-történet 382.regesztája./

Megjegyzés. Az ^{említett} ~~adományos~~ Szigethy Pál deák címeres nemes
levelet nyert még Izabella királynétól 1545 szeptember lo-
én; kiadva a Magyar Családtörténeti Szemle 1940.évf.73.1.
De címerképét közölte már előbb Csoma József: A magyar he-
raldika korszakai /Budapest, 1913/117.1.

Gyulafehérvár, 1576 február 14.

Báthory István választott király Nagy Péter komornyiknak.

Hűséges szolgálata jutalmául neki adományozza Oláh-
csesztve fehérmegyei falut.

Memoriae commendamus... quod nos dignum et honorifi-
cum habentes respectum preclare fidei, integritatis, fi-
deliumque servitiorum fidelis nostri Egregii Petri Nagý
Cubicularii nostri, quę ipse nobis in omnibus fortune
euentibus, statim a pueris summa cum animi sui dexterita-
te, inprimis autem proximi belli tempore, dum videlicet
Casparem Bekes notorium atque proscriptum huius dicti
regni hostem externis Germanicis et finitimis Hungaricis
militibus atque etiam factionibus quorundam rebellium et
infidelium nostrorum, ac huius regni adiutum tanusitott,
totalem itaque et integram possessionem Olah Cheztwe vo-
catam in Comitatu Albensi Transsylvanie existentem, quę
alias Balthasaris Bornemýzza prefuerat, de hűségéről meg-
feledkezvén Bekes pártjához szegődött, amiért aztán a

kolozsvári országgyűlésen tőle elvevén, most neki adomá-
nyozzuk a hozzátartozó birtokrészekkel et dictum Jus Re-
gium in e²dem /possessionem/ habitum... dempta tamen ~~ex~~
ea terrula quę possessioni Mihalehfalwa est contigua, cu-
ius fenum in rationem nostram falcari solet; etc.

Stephanus Electus Rex ppa /L.S./ Mart. Berzeviceis
procancell. ppr

/M.N.Muz.kvtár.Budapest.Törzsanyag. Kettős íven,
pátens-alakban kiállítva./

1576 február 19.

Kornis Mihály Báthory István vajda kancelláriájának.

A fejedelem parancsára átadta Szigethy Pál deáknak egrestői nemesi udvarházát a hozzátartozó jószágokkal, Zágorban és Koródszentmártonban egy-~~egy~~^{ez} jobbágyát s ezen kívül Marosszékből Kelemenelkét, a hozzátartozó malmokkal és az ottlévő házi és gazdasági felszerelésekkel.

/Rhédey levéltár. Budapest. Érdekes magyar nyelvű leltárát kiadta Petrischevich Horváth Emil, a Magyar Családtörténeti Szemle 1940. évf. 79-81. l. /

Báthory István vál.király Vaday János jegyzőnek és társainak részére.

Rendeli, iktassák be Horváth Kozma gyulafehérvári tiszttartót a kolozsmegyei Nyulas, Szentmihálytelke, és Septér birtokába, valamint a medgyesszéki Büzd fele tizedének jogába, melyeket neki hűséges, önfeláldozó és „legyőzhetetlen mellel,” teljesített szolgálataiért adományozott /inskribált/ a tőle Lengyelországba készülöben kapott 1500 forint ~~összeg~~ fejében, miután azokat a jószágokat ~~Bekes~~ az ország megnótázott ellensége, Bekes Gáspár hivatól, a hűtlenné vált Halabori Páltól elfoglalta.

Cum nos cum laude, memoriaque honesta dignissimas virtutes, necnon fidelia et gratissima servitia fidelis nostri egregii Cosmi Horwat provisoris nostri Albensis diligentius perpendentes, quae ipse inde a primo iuventutis suae tempore nobis et dominis fratribus nostris in omnibus rerum discriminibus ac fortunae flatibus et reflatibus, non parcens personae aut bonis et rebus suis, ad omnes occasiones constanter et invicto pectore exhibuit et impendit... totales igitur et integras portiones possessionarias, alias Pauli Halabori rebellis et infidelis nostri in possessionibus Nywlas, Zentmyhalytelke et Septer vocatis, omnino in comitatu Colosiensi existentes habitas... insuper decimisque ~~per~~ totali medietate decimarum possessionis Bwzd in sede Meggyesiensi existentis habitae eidem Cosmo Horwat, haeredibusque et posteritatibus suis utriusque sexus universis in et pro summa mille quingentorum florenorum Hungaricalium, ab ipso Cosmo Horwat per nos plene et integre levatorum... dederimus; etc.

— earundem
portionum possessionariarum ac

/M.N.Muz.^{le} levéltár. Budapest. Kiadva Petrichechich: A Petrichevich család története I.köt. 324-7.1. ^{Törsanyag.} Továbbá regeszta-kötete 384.sz.a./

Gyeke, 1576 február 24.

-441/576 foto. 24

Báthory István vajda Fe yveres Jakab jobbág as társai részére.

Rendelet a biharmegyei Véd és Fancsika divisio^{ti}jának rectificatioja
ügyében.

Exponitur nobis in persona Egregii Nicolai Gaway de Werd, qualiter
három éve cum memorato Georgio Wyhely ~~et~~ bizonyos egyezsége léptek
L Egregio ~~et~~ coram Magistro Emerico Swlyok protonotario nostro... in possessio-
nibus Werd et Fanchika, omnino in Comitatu Bihoriensi existentes habi-
L és tae/egynás közt megosztottatok, ennek dacára néhány társatok in absen-
tia Eiusdem exponentis tamen nescitur unde modti némely jószágot^{ok} és
földet szántóföldet ketté osztottatok és felét dicto Georgio Wyhely
adtátok in praeiudicium et damnum eiusdem Exponentis valde magnum.
Cum autem Nos Neminem in suis iustis iuribus defraudari volumus, ren-
deljük, hogy a divisiót a kezetekben lévő korábbi compositionalis
levelünk értelmében hajtsátok végre. Datum in possessione Gyeke, feria
sexta proxima post festum ~~et~~ Beati Petri Apostoli et Cathedrati, Anno
domini Millesimo ^{mil} quingentesimo Septuagesimo Sexto.

/L.S./

Lecta

p /Erd.Nemz.Muz.Kolozsvár.Mike Sándor gyűjt./

Gyulafehérvár, 1576 február 26.

Báthory István vál.király Zamfira asszonynak.

Zálogoklevél a tőle felvett 4215 magyar forintért ne-
ki Bolkács község határában fekvő részjószága fejében.

Libu Recognoscimus per praesentes, literas nostras, quod nos
 a Generosa et Magnifica domina Saphyra Moyzin, relictā vi-
 dua Magnifici quondam Stanislai Niesowski, publicis neces-
 sitatibus postulantes, aureos cusos Hungaricales, veri et
 iusti ponderis, Mille, centum, et novemdecem, porro tres ca-
 tenas aureas, valoris trecentorum et unius Hungaricalium
 aureorum, item talleros quādringentos, florenos vero Hungari-
 cales minoris currentis et usualis monetae Mille sexcentos,
 quae omnia constituunt adiectis et computatis singulis au-
 reis Hungaricalibus pro denariis centum quinquaginta sex,
 summam ~~4215~~ florenorum Hungaricalium, cum denariis viginti
 kölcsön vettük s azért zálogba vetettük neki: totalem por-
 tionem et partem nostram, quam in possessione Saxonicali
 Bolkach vocata in comitatu de Kikelleo existentem habemus; etc.

7 currentis et
 usualis monetae
 4 quatuor
 Millium, ducento-
 rum et quin-
 decim

Lig Ellénjegyezte: Mart. Berzeuice^{us} procancellarius,
 /Bethlen család levéltára. Budapest. Kiadtam a Docu-
 mente II. kötet 106-7.1./

szövegben
 említett

Megjegyzés. Ez oklevél végtelen nagy fontosságú pénz-
 ügytörténeti szempontból, miután megadja a ~~magy~~ forgal-
 lomban volt magyar pénzek árfolyamát. Az a közszükség,
 melyet szövege említ ^{miatt} amelynek alapján Báthory István ezt
 az óriási értékű pénzt felvette, az előtte álló lengyelor-
 szági út volt, amelyre másoktól is vett fel ^{költségek} pénzt, annyira
 kimerült már kincstára a lengyelországi választási moz-
 galmak rendkívüli költségei folytán.

XVI. századi

A fentihez hasonló pénztörténeti adatok rendkívül rit-
 kák, nem is ismerek ^{olyat} hasonló, csupán még kettőt: egy né-
 met feljegyzést arról, hogy a magyar aranyak mily áron
 keltek a ~~krakói piacon~~, Mátyás király-féle s egyéb magyar
 aranyak János királyéig mily áron keltek a ~~krakói pia-~~
 con; továbbá egy 1668-ból való olaszt, arról, mi volt ak-
 koriban Lengyelországban a különféle érmék értéke, köztük
 az alábbi becses magyar adalékkal: In Polonia un unghero
 vale 6 fiorini di sciostacchi d'argento, e poi si dà
 l'aggio secondo che corre la piazza, e che si trovano
 ungheri.³

1 Találtam Krakóban s közöltem a Történelmi Tár
 1896. évf. 368-9. l. ily címen: Magyar aranyok értéke len-
 gyel piaczkon a XVI. században.

2 Ime a magyar „susták” öse. A feljegyzés Galeazzo
 Marescotti Lengyelországba küldött nunciustól származik.

3 Ciampi: Bibliografia I. kötet 318-9. l.

Gyulafehérvár, 1576 február 26.

Báthory István vajda Pribék Erkasnak és társainak ~~részére.~~

Rendeli, iktassák be ^z Saffira asszonyt a neki zálogul
adott bolkáci részjóságába.

Cum nos a generosa et Magnifica domina Saphyra Moÿ-
zin, relictā vidua Mag^{ci} quondam Stanislai Nyesouskÿ
publicis necessitatibuz^z postulantibus 4215 magyar forin-
tot vettünk fel kölcsön a neki zálogul átengedett Bolkach
szász falu határában fekvő részjóságunkért, rendeljük,
hogy őt annak birtokába a szokott módon beiktassátok; etc.
Datum in Ciuitate nostra Alba Julia, vigesima sexta die
Februarii: Anno Domini Millesimo Quingentesimo Septuage-
simo sexto.

/L.S./

Lecta

Hátlapján /Bethlen Elek kezével/: Bathori István Len-
gyel kiraly Niso~~z~~vczkinenak Balka~~z~~cot mint vetette za-
logban. Anno Domini 1576. Más kézzel: Bolkaczi zalagos
leuel 1576.

/Bethlen család levéltára. Budapest./

Gyulafehérvár, 1576 február 27.

Báthory István vál.király Báthory Kristófnak.

Hűsége jutalmául dézsmabirtokot ad neki.

Gyulafehérvári kápt.ltér.Fasc.25.Div.Com.Cista 2 fasc.k.
no.20.

Báthory István vál.király Hagymási Kristófnak.

A tőle kölcsön vett 22.448 forint három részletben
való visszafizetéséről ^{szó} ~~való~~ kötelezvény.

Nos Stephanus ^dDei gratia Electus Rex Poloniæ, Magnus
dux Lithuanie, ^uRussie, Prussie, Masouie, Samogittie,
Liuonieque etc, ac Princeps Trans^{sc}ylvanie etc. Reco-
gnoscimus per præsentem Spectabilem Magnificum D/ominum/
Christophorum Hagymas de Beregzo, Comitem perpetuum ^aComi-
tatus Zolnok ~~inter~~ mediocris, affinem nostrum observandis-
simum Nobis ita postulantibus, diversis vicibus commodis-
se in talleros reductos florenos viginti duo Millia ^aQuad-
ringentos ^aQuadráginta octo, computatis in ^{eam} ~~eam~~ rationem
etiam ~~etiam~~ argenteriiis acceptis. De quorum restitutione
volentes ipsum securum reddere, pollicemur Nos et dominus
frater, futurus successor noster, ut eam pecunie summam
infra unius integri anni spatium ab hodierno die compu-
tando, in tribus terminis videlicet dominica penthecostes
flor. 7482 den. 66, item die Beati Galli confessoris præ-
senti anni flor. totidem, ac postremo die prima mensis Mar-
tii ⁿanⁱ domini 1577 proxime sequentiæ flor. 7482 den. 68
plenarie et integre persoluturos. Quodsi vero dominus
frater noster, ^{ad} ~~quod~~ tamen ^dDeus longe avertat, infra de-
cursum istius temporis vel e vivis excederet, aut regno
isti aliquod immineret periculum, ut summa recepta ex
proventibus et emolumentis regni reddi et persolvi non
posset, promittimus Nos in verbo nostro Regio, eam pecu-
nie summam ex redditibus nostris polonicis domino Affini
nostro, vel eius coniugi ^s ~~heredi~~ri nostræ hæredibusque
et posteritatibus eius absque ullo defectu, integre et
plenarie numeraturos. In quorum fidem et testimonium, ac-
cedente ad id consensu quoque et spontanea voluntate do-
mini fratris, præsentem literas nostras, manu nostræ sub-
scriptione et sigilli consueti impressione duximus dan-
das et concedendas. Datum Albæ Julię, die ultima Men-
sis februarii. Anno domini Millesimo ^a ~~Quingentesimo~~ ^s ~~Septuagesimo~~

tuagesimo ⁵/_{exto}.

Stephanus Electus Rex *ppr* (L.S.)

L(Orsz. Hiv. Budapest. Hivatalos 1595-i másolata az Országos levéltár
Acta Trans. fasc. 4 (N.R.A. fasc. 813 no. 17 alatt.)

no. 6. Hiv. más a)

Megjegyzés. Miután a sógorától, Hagymásy Kristóf kapitánytól felvett kölcsön tekintélyes összegét sem a király, sem pedig Báthory Kristóf visszafizetni nem bírta a kikötött időre, Hagymásy pedig - a krónikás feljegyzése szerint - meghala 1577 büjtben, pénzéért aggódó özvegye, Ke-recheny Judith és fía, Hagymásy Miklós sürgetésére, velök Báthory Kristóf (Vywar várában, 1578 január 23-án kelt kötelezvényében) úgy egyezett ^{meg} ~~ki~~ ^{ki} ~~hogy~~ az ^{el} ~~h~~ hunyt ingó vagyonát iuxta receptum et approbatum regni legum et consuetudinem felbecsültetvén, az örökösök követelését 32.448 forintban állapíttatta meg s annak felerészét fejében Georgeny czátrumát /in comitatu Thordensi existentis habitam/ engedte át nekik s a többit ex inscriptione arcis Huzt biztosítá az özvegynek, megjegyezvén: quod ea ipsa summa insoluta adhuc restare.

L Pátens. alakú.

Idézte Jakab Elek, a Századok 1883. évf. 334. l.)

kölcsön. ~~visszafizetési kö~~ Ezért ~~et~~ ezt az egyet mutatóul közöltük, hogy az ilyenmő okmányok kancelláriai formáját bemutathassuk.

1 Közölve a Történelmi Tár 1880. évf. 644. l.

Gyulafehérvár, 1576 március 1.

Báthory István vajda Horváth Miklósnak.

Erd.Nemz.Múzeum.Kolozsvár. Fogarasi levelek. Reg.

kiadta Szádeczky Lajos az Erdélyi Múzeum 1892.évf.543.1.

Hűsége s kivált a Bekes Gáspár elleni hárcában tanusított szolgálatai jutalmául neki adományozza^{allé} Fogaras földjén lévő Bethlen faluban lévő házát és nemesi kuriáját, minden hozzátartozó földekkel, rétekekkel, malmokkal és továbbá hat más szántófölddel együtt, melyet előbb maga Bekes birt^{ok} és fogarasi udvarbirája által hasított ki.

Ellenjegyezte: Martinus Berzeviczi

Bolkács, 1576 március 1.

Hosszuaszai György és társa Báthory István királynak.

Jelentés ^Zafira asszonynak bolkácsi részjószága
történt hivatalos beiktatásáról.

Alább átírt rendeletét véve kötelességünk szerint
elmentünk feria tertia post festum Beati Matthiae Aposto-
li, hoc est vigesimo octavo die februarii proxime praete-
rito ad faciem praescripte portionis possessionariae Bol-
kachy Saxonicalis... vocatę s ott összehíván a szomszédok-
kat beiktattuk praefatam S^aphýram Moýzin et filios ipsius
Ioannem et Mich^aelem Keserew^a annak birtokába, de a beik-
tatás ellen tiltakozását jelentette be Andreas Zekel in
personis dominorum suorum Egregii Simonis Mýles magistri
Ciuium Cibini^zensis et totius senatus septemque sedium
Saxonicalium, amiért a szokott módon Felséged udvarába
idéztük, etc. Datum in dicta possessione Bolkachy, tertio
videlicet die statutionis praemisse, hoc est primo die
Martii. Anno Domini Millesimo Quingentesimo Septuagesimo
sexto.

Eiusdem Mis Vestrae

humillimi seruitores fideles

Georgius Hozzúazaj et Stephanús Aýtonj notarius

✍ Cancellariae.

Hátlapján: 1576 Apertae per me Mart/inum/ Berzeuice-
ium procancell/arium/ ppra.

Alatta /Bethlen Elek/ kezével/: Bathori Istvan Len-
gyel kiraly Nisovczki Stanislonek, Moýzin Saphiranak
Balkaczot zalogban advan annak Statutiojarol valo Rela-
toria.

/Bethlen család levéltára. Budapest./

Gyeke, 1576 március 3.

2449 1576 márc. 3.

Báthory István vajda Bihar megye tanácsának.

Rendelet jószágmegosztásdolgában.

7 végrehajtása

Lý Exponitur nobis in persona Egregii Luce filii alteris condam
Lucae Chaway de Wed, ex Generosa condam domina Dorothea filia Egregii
condam Stephani Wyhelý, consorte sua progeni, qualiter idem exponens cum
Egregio Georgio, filio dicti condam Stephani Wyhelý de dicta Wed in du-
bus sessionibus praedialibus, quarum in una alias pastor praedictae pos-
sessionis Wed, in altera autem rector scholae eiusdem possessionis Wed
proprias & fecit sept residentia, vulgo Pap hazahelye, et iskolahaz hely
vocatis, in iamfatae possessione Wed, item sylvi Chyonkas, Fanchyal et
Zoporth nuncupatis, omnino in dicto Comitatu Bihoriensi existentes habi-
t^{ae} nevezett exponens cum praefato Georgio Wyhelý aequali jure materno
osztást kíván, rendeljük, hogy azt a szokott módon hajtsátok végre köz-
tök, etc. Datum in possessione Gyeke Sabbatho proximo post festum Beati
Matthiae Apostoli. Anno domini Millesimo Quingentesimo Septuagesimo Sex-
to.

/L.S./

Acta et Correcta per protonotarium etc.

A Erd. Nemz. Muz. Kolozsvár. Vízfoltos. /Ike Sándor gyűjtemény

Fogaras, 1576 március 8.

Báthory István vál.király Bánffy Györgynek. (losonczi)

Hűséges szolgálata jutalmául birtokot adományoz neki.

Idézve Berzeviczy-életrajzom 95.l.

Megjegyzés: Elírás folytán az eredeti másolatában

a keletben március 3 van, amikor/még Gyekén tartózkodott
s csupán 8-án érkezett Fogarasba.

L. Báthory

Fogaras, 1576 március 8.

Báthory István vál.király Inachy Boldizsár és társai részére.

Iktassák be Hagymási Kristófor a megnevezett jószágok
birtokába.

Statutorium mandatum ratione possessionis Lwdw^egh
et Baný in Colosiensi et Zenthmyhaltheke ac Reghen in
Thordensi comitatibus pro Christophoro Hagymas de Berego
confectum. Datum in Arce nostra Fogaras 8.die mensis Mar-
tii.A.D.1576.

/L.S./

Lecta

Gyulafehérvári kápt.ltár.Budapest.Diž.Com.Cista 1.
fasc.4 no.21.Egerrágta.

Fogaras, 1576 március 9.

Báthory István vál.király Vizakna tanácsának.

Hűséges magaviselete jutalmául megújítja kiváltságait.

Ellenjegyezte: Mart.de Berzeuice.

Gyulafehérvári kápt.ltár. Centuria Ff.36. (Fasc.48.)

Fogaras vára, 1576 március 10.

Báthory István vál.király Székesfejérvári Andrásnak.

Hűséges szolgálatai jutalmául, melyeket jószágai jövedelme kezelőjeként tanusított, neki adományozza} a lánkeri kétkerekű malmot. (a szászsebesi szék területén lévő

Gyulafehérvári kápt.ltar.Orsz.ltar.Com.Alb.Cista 3 fasc.2 no.29.Kettős íven patens-alakban kiállítva.

Nos Stephanus dei gratia Electus Rex Poloniae etc. Princeps Transylvaniae etc. Memoriae commendamus tenore praesentium significantes quibus expedit universis, quod nos attentis et consideratis fidelitate ac fidelibus servitiis fidelis nostri Egregii Andreae Zeke/feyerwarý perceptoris proventuum nostrorum, quae ipse Sacrae primum regni Hungariae coronae, ac deinde huic regno nostro Transylvaniae, Maiestati quoque nostrae constanter exhibuit et impendit: Totalem et integram molam frumentariam duarum rotarum, in possessione nostra Lankerek vocatam in Sede Saxonicali Zaz/ebes existentem habitam super fluvio Sebes constructam, alias ad Rectoratum altaris Beati. Matthaei Apostoli et Evangelistae in ecclesia cathedrali Albensis fundati pertinens, sed ex publica constitutione dominorum Regnicolarum Colo/warý facta... fisco Regio applicatam neki adományozzuk jure perpetuo et irrevocabiliter tenendas, possidendas, pariter et habendas. Salvo jure alieno harum nostrarum vigore et testimonio litterarum. Datae in Arce nostra Fogaras decima die mensis Martii. Anno Domini Millesimo Quingentesimo Septuagesimo Sexto.

Stephanus ppr

/L.S./

Mart.Berzeuicei49

procancell. pr.

Fogaras, 1576 március 11.

11. val. király Báthory István ~~vajda~~ Báthory Kristófnak. ~~11. val. király~~

Újadományként neki adományozza a Bekes-párti Alárdi-
Ferenctől büntetésül elfoglalt s még tavaly neki adott
Szent-Pál, Kerelő, Hgra és Oláh Dellő birtokát.

P Orbán Balázs: Székelyföld leirása V.köt.31.1,

6 Megjegyzés. Orbán közlésében az 1576 március 15-e el-
írás, mert aznap már Báthory István Brassóban járt. Kapott
birtokaiba Báthory Kristóf 1577-ben nyert beiktatást, már
mint fejedelem, István utódja.

Brassó, 1576 március 12.

Báthory István vál.király Báthory Kristóf fejedelemeinek.

A hűtlenségbe esett Harinnai Farkas János és Miklós szeszármai nemesi udvarházát s a hozzátartozó birtokot, mivel a Páthócsyakkal és Alárdiakkal, mint Bekes-pártiak ellene fegyvert fogtak s különösen Harinnai Farkas Miklós Egerbe ment s onnan intézte ellene a harcot titkon és nyíltan, amiért az 1575-i közözségi országgyűlésen nótázták is, ^{az} minden vagyonára elvesztésére

↳ őket

ítélte, Báthory Kristófnak adományozta, ~~ugy~~ mint az alább megnevezett falvakat egészben, ~~vagy~~ illetőleg a bennük fekvő részjóságokat, ~~ugy~~ amint korábbi tulajdonosaik birták, úgy mint, fenti udvarházán kívül: Bélyegfalja, Debrik¹, Degmetec¹, Egres³, ~~Ilosva~~, Ispan-Mezeg⁴, Kis-Kajon⁵, Nagy-Kajon⁶, Kekes⁷, Keofarka⁸, Kerthvellyes⁹, Keozepfalva¹⁰, Zezarma¹², és Zytafalva¹³. ↳ Polyan,

Szolnok-Doboka vm.monogr.községei betűrendjében.

1 Ma Nagydebrec. 2 Ma Dögmező. 3 Ma Felsőpusztáegres. 4 Ma Ispánmező. 5 Ma Kiskaján. 6 Ma Nagykaján. 7 Ma Kékes. 8 Ma Kőfarka. 9 Ma Felsőkörtvélyes. 10 Ma Középfalva. 11 Ma Csicsópolyán. 12 Ma Szeszárma. 11 Ma Szita.

Brassó, 1576 március 12.

Báthory István vál.király bátyjának, Báthory Kristófnak.

A Bekes Gáspár hadában ellene harcolt Patócsy György és János hűtlensége miatt elfoglalt alábbi falvait ~~s-a~~ egészben vagy a bennük lévő részjórészeit neki adományoz-

Aranyos-za, úgymint: / Árpástó, ² Borzás, Bethlen vára, ¹ Bööd, Egres, ³
Szent Mik-Enchy, ⁴ Felső Ilosva, ⁵ Füge, Kis Kaján, Nagy-Kaján, Kechet, ⁶
lós, Ketel, ⁷ Kodor, Maalom, ⁸ Moricz, Omlásalja, Alsó Karácson-
¹⁰ thelke és Szentmargita.

Szolnok-Doboka vm.monogr.községei betűrendjében.

1 A Be^th^th^tlen várához tartozó óriási uradalom falvaival együtt külön felsoroljuk. 2 Ma Magyarborzás. 3 Ma Alsó- és külön Oláh-Egres. 4 Ma Szászencs. 5 Ma Füge. 6 Ma Kecse. 7 Ma Kétely. 8 Ma Málom. 9 Ma Aranyos-Szász-Móric. 10 Ma Alsóoroszfalu.

Brassó, 1576. március 12.

Báthory István fejedelem Báthory Kristóf fejedelemnek.

A fejedelem Bethlen várát (Bekes Gáspár leverése után) beve-
 L. art 7-től vén, 4 Patkócsy György⁷ és János¹⁰tól elkoboztat^{ta}, mint akik
 Bekes oldalán küzdöttek ellene fegyverrel, ^{s aztán} egész tartományával
 együtt Báthory Kristófnak adományozta iránta tanúsított sok
 rendbeli hűséges szolgálata jutalmául.

lata jutalmául s egyben falhatalmazta, hogy az általa elzá-
 logositott részét magához válthassa s mindaddig birhassa,
 amíg kiváltják; ha pedig tetszik megtarthatja s ez esetben
 István király helyette székelyföldön vagy bunyi házához
 ad vagy szerez akkora birtokot és annyi erőt, amennyit ő
 Belső Szolnok és Doboka megyékben neki átadott.

Bethlen vár tartománya:

(Bethlen, Omlásalja, Szent-Margita, Alsó-Oroszfalu, Füge, Málom,
 Bödön, Borzás, Kétel, Encs, Alsó-Szent-Móricz, részbirtokok; Szeszár-
 ma a nemesi,
 udvarházzal, és a következő egész falvak: Nagy-Kaján,
 Kis-Kaján, Nagy- és Kis-Debrek, Pujon, Illosva, Egres, Körtvélyes, Nyi-
 res, Szita, Ispánmező-, Dögmező, Kőfarka, Középfalva, Bélyegalja,
 és Szent-Péter nemesi udvarházzal, Berkenyes, Királyfalva egész bir-
 tokok, Örményes; Kis-Nyulas, Pokocza, Tuson, Domb, Budatelke, Szent-Mik-
 lós, és Feketelak kolozsmegyei birtokrészek.

Brassó, 1576 március 12.

Báthory István vál.király Székesfehérvári Andrásnak.

Hűséges szolgálata jutalmául, ~~neki~~ adományozza a kívánt váraljai erdőt. Zékesfehérvári Andrásnak

Ellenjegyezte: Mart. de Berze^uvice.

Gyulafehérvári kápt.ltár. Fasc^{38.} Centuria H.40.

Brassó, 1576 március 15.

1576 márc. 15
-460

Báthory István választott király Polyák Mihály kon^{la}ymesternek.

Könyörgésére hitelesen átírja és kiadja nemrég ¼ kiadott adománylevélét s az adományozott ~~hinta~~ jószágba való beiktatásról szóló jelentést.

Ino^{nostrae} Memoriae commendamus... quod Egregius Michael Polyak de Vera, Magister culinae⁷ elibénk járulván, kivánságára átírjuk és hitelesen kiadjuk a kukullőmegyei Dánya határában neki adományozott jószágról szóló adománylevelünket s a beiktatásáról szóló jelentés szövegét. Datum in civitate nostra Coronensi decima quinta⁷ die mensis Martii. Anno Domini Millesimo Quingentesimo Septuagesimo Sexto.

Stephanus p^{pr}

Mart. Berzeuiceig

procancell mpr

p Erd. Nemz. Muz. Kolozsvár. Mike Sándor gyűjt. Pergamen Nagy pergamén lapon, függő pecsétje hiányzik. E

Brassó, 1576 március 16.

461

Báthory István vál.király Lámkerék ügyében.

Adománylevél Stephanus spt aláírással, amit most
legelőször használt.

Ellenjegyezte: Mart. de Berzeu^ćie.

Gyulafehérvári kápt.ltár.Fasc.46.Centuria Bb.42.

1576.

462

Báthory István vajda ruszkai Kornis Gáspár kapitánynak.

A hűtlenné vált ^{drági} Karolyi László Kékes községben lévő
dellőapáti részét neki adományozza.

Szolnok-Doboka vm.monographiája IV.köt.275.1.

1576.

Báthory István vajda Sombori Lászlónak.

Drégi Károlyi László hűtlensége miatt dobokavármegy-i
elkobzott Magyar-Egregy nevű birto^zkát ~~az~~ hűsége jutalmá-
ul neki adományoz^zta.

Szilágy vm.monographiája V.köt.417.1.

1576.

Báthory István vajda ruszkai Kornis Gáspárnak.

A (Beke-s-párti hűtlenségbe esett) drági Károlyi László
Apéthy határában fekvő részjóságát hűséges szolgálata
jutalmául neki adományozza.

Szolnok-Doboka vm.monographiája III.köt.253.1.

Kraków, 1576 május 1.

Báthory István király Lubló város tanácsának.

Követei által előterjesztett könyörgésére jóváhagyja és megerősíti Lubló város I. Lajos királytól 1342-ben kapott kiváltságlevelét, amely a város határait megállapítja és részletesen felsorolja.

Datum Cracoviae, in festo Apostolorum Philippi et Jacobi. Anno domini 1576. Regni autem nostri primo.

P Hiányos regesztája a Szepesmegyei történelmi és társulat XI-ik, 1908-i Évkönyve 10.1. *f*

7= ment vége. Megjegyzés. Lubló város küldöttsége a király koronázására jött át Magyarországból, amely épp az fenti oklevél kiállítása napjának reggelén ~~volt~~, más szóval, a király a koronázási ünnepségek lezajlása után nem restelte a fáradságot még a ~~fenti~~ ^{ban} ~~kancelláriájá által~~ ^{Lublói} ~~készen elibe~~ hártvalevelen kiállított ~~fenti~~ oklevelet is aláírni, ami mindenesetre nagy jóindulatról tesz tanuságot.

Nagy Lajos király e kiváltságlevelének az a fontossága, hogy általa Lublót felszabadítja a vár uralma alól és várossá emeli, biztosítván, ¹ mint ilyennek, vámmentességet s egyéb jogait is.

P 1 Regesztája Demkó: Szepes vm. levéltárai 18.1.

Rakovicze, Georgio Barnfij.

Stephanus Dei gratia rex Poloniae, Magnus
Dux Lithvaniae etc. Significamus tenore praesentium quorum interest universis et singulis.
Quia cum ab ineunte aetate sua magnificus Georgius Barnfij familiarium curiae nostrae Transylvanicae praefectus, ita fidem, studium et benevolentiam suam erga nos probavit, tantaque doctes, virtutes et merita in eo sint, ut non modo nos, sed et senatores regni huius a nobis contenderent, quo eum hic apud nos, ubi etiam et ipsius meritorum iam extant aliqua et praecelsa initia, retineremus: operaque, solertia et dexterritate ipsius, non modo in bellicis rebus, sed et in aliis negotiis, quemadmodum alias ubique consuevimus, cum laude et commodo nostro uteremur. Adductis itaque, et necessitatibus praesentis temporis, et voluntate, consilio, et precibus multorum, cum eum, praesertim vero nondum plane pacificato regno nostro retinendum putaremus, ipsi, conservandae uxoris, familiae ac rerum ipsius causa, bona nostra regalia, ad magnam procuracionem pertinent-

tia, dicta Rakowicze, cum praedio, laboribus villarum monasteriorum, molendino, foresta, pecoribus, pecudibus, ac omnibus pertinentiis nullis penitus exceptis, ita, ut nec generalitas specialitati nec specialitas generalitati deroget, danda et concedenda duximus, damusque et concedimus hisce litteris nostris. Cum eorundem bonorum fructibus, redditibus, et generaliter omnibus obventionibus, quae nunc sunt, et postea humana industria excogitari possunt; tenenda, habenda, et possidenda pacifice et quiete ad aliam meliorem provisionem illi per nos faciendam. De quibus quidem bonis, nihil prorsus nobis et thesauro nostro solvet, tantum modo quartam partem pro Republica laudatam. Proinde id ad universorum et praesertim magni procuratoris arcis nostrae Cracoviensis ac eius viceprocuratoris, et aliorum ad id interesse habentium notitiam deducentes mandamus, ut superius recensito magnifico Georgio Barnfij, cum requisiti fuerint, liberam et pacificam possessionem bonorum praedictorum et omnium ad ea pertinentium concedant concedique iubeant. Nulla re, nec

Warszawa, 1576 június 18.

Báthory István király Bánfi György főkapitánynak.

Amiért Erdélyből távoztakor, lovaskíséretét vezette,

*Es most udvari
magyar lovas-
ságának főka-
pitánya,*

[jutalmúl neki adományozza az általa Kraszna, Kolozs,
Fejér és Küküllő vármegyék 12 helységében birt rész-
jóságának a kincstárt illető gabona- és bordézsma~~g~~ját.

/Gr.Toldalagi ltár.Radnótfája.Századok 1887-i ki-
rándulási füzete 85.1.Szabó Károly regesztája./

*Kierdanowce et Niemier-
nica quae et Itkava dici-
tur Joanni Beggier.*

Stephanus Dei gratia rex Poloniae, Ma-
gnus Dux Lithvaniae etc. Significamus prae-
sentibus litteris nostris quorum interest
universis et singulis. Quia nos adducti
intercessionibus quorundam consiliario-
rum nostrorum, pro nobili Joanne Beg-
gier hungaro, apud nos interpositis, haben-
tes praeterea commendatam suam fidem,
integritatem, et in re militari haud con-
temnendam peritiam, multoties ab illo,
cum inter milites in finibus huius regni
nostri excubias agentes, stipendia mere-
ret, Declaratam, existimavimus nos rem
officio nostro regio dignam facturos, si
eum beneficio aliquo cumularemus, quo
et ad benemerendum de nobis et Republica
ipsa eo magis excitaretur. Dedimus itaque
sibi potestatem, bona nostra regalia in ca-
pitaneatu Laticzoviensi consistentia, villam
nimirum Kierdanowce, de manibus nobilium

Joannis et Basilii Kierdanowskich, ac aliam
item villam Niemiernicza quae et Ylka
wa dicitur, de manibus successorum nobilis
olim Pauli Marmuszowski, ac aliorum quo-
rumvis earum villarum possessoribus et te-
nutariis, vel ius et interesse aliquod ad eas
habentibus, cum omnibus earundem villa-
rum attinentiis, nullis prorsus exceptis, sum-
mis pecuniariis, litteris originalibus in
ipsis villis iuste ac legitime inscriptis, eis-
demque minime auctis, redimendi: uti
quidem hisce litteris nostris damus et
concedimus. Quae quidem bona praefa-
ta per ipsum redimenda, cum omnibus eo-
rum iuribus, usibus, redditibus, fructibus, con-
sibus, datus, et obventionibus universis, nul-
lis prorsus exceptis, idem nobilis Joannes
Beggier tenebit, habebit, possidebit, illisque
tuto et libere utetur, ad vitae suae extrema
tempora. Quem neque nos, neque successores
nostri, quo ad superstes fuerit, a Dictorum bo-
norum possessione et usufructu amovebimus;
aut ea de manibus et potestate sua, pro men-
sa, fisco, coquina, vel alia quavis quantum-
libet ardua nostra et Reipublicae necessi-

tate redimemus, neque etiam cuiquam redimendi potestatem faciemus. Eius autem ad vitalitatis nomine, idem nobilis Joannes Beggier, ex praescripto constitutionum regni nostri publicarum ea de re sancitarum, summae pecuniariae, litteris originalibus in ipsis bonis inscriptae, vel ex commissariorum nostrorum taxatione iusta et legitima provenientis, quartam partem nobis et fisco nostro dimisit et donavit, dimittitque et donat praesentibus. Ita nimirum, quod non plus quam tres partes summae huiusmodi successoribus illius, eo e vivis sublato, a nobis vel nostris successoribus, aut ab eo cui id negotium datum fuerit, solvi debent: quibus persolutis, bona omnia memorata, ad nostram nostrorumque successorum dispositionem pleno iure redibunt. Nihilominus tamen interea temporis, iura nostra regalia integra et salva in eisdem bonis esse semper volumus. In cuius rei fidem et testimonium praesentes manu nostra subscripsimus et sigillo nostro muniri mandavimus. Datum Warschoviae die 28

mensis Junii, anno Domini 1576. Regni
nostri primo. Stephanus Rex subscri-
psit.

Metrices regni, vol. 114, fol. 97/98.

A. M. T. d. a. r. s. k.

Militiae aulicae mille equitum institutio.

Stephanus Dei gratia rex Poloniae Magnus
 Dux etc. Generoso, N. N. N. fideli nobis dilecto
 gratiam nostram regiam. Generose fidelis
 nobis dilecte. Rationibus Reipublicae et ad
 nostris ita postulantibus, de consilio et assen-
 su consiliariorum regni, instituimus no-
 vum et perpetuum quoddam genus mili-
 tiae in aula nostra, ad tuendam personam
 et dignitatem nostram regiam ac subitos
 quosvis casus reprimendos, et amovenda pe-
 ricula, satis expeditum et pernecessarium,
 certum numerum equitum selectissimo-
 rum, ex quovis ordine et sorte hominum,
 de quibuscunque provinciis regni et Magni
 Ducatus Lithuaniae colligendorum, qui in
 hunc modum stipendia merebunt. Primum
 quidem praefecto cohortis, quem vulgo roth-
 magistrum vocant, Designato, turmaque
 sua numero et tempore militiae, pro ar-
 bitrio nostro definita, in singulos milites,
 ad quodlibet anni quartuale, quod tribus,

mensibus constare debet, decem et octo florenos
 pecuniae, monetae et numeri in regno no-
 stro currentis, stipendii nomine dabimus;
 uti quidem iam nunc ab initio indictae
 militiae, praesenti pecunia, ex quarta par-
 te in usum Reipublicae collecta, in unum
 quartuale dependendos mandavimus; reli-
 qua etiam quartualia persoluturi, cum
 eorum tempus advenerit. Ductori turmae
 seu rothmagistro provisionis suae culi-
 nariae nomine, qui centum equites ha-
 bebit florenos quinquaginta, qui vero quin-
 quaginta, florenos viginti quinque in sin-
 gulos menses capiet. Praefecto autem seu
 capitaneo eius ipsius exercitus, quem illis
 praeficiemus arbitrio nostro, ut servitium,
 ita et stipendium cum eadem provisione
 culinaria, assignabimus. In sua turma
 cuique eius ductori seu rothmagistro,
 suarum copiarum peculiarium, non lice-
 bit amplius habere, quam viginti quatuor
 equites ex centenario suo numero. Duo-
 decim autem ex quinquagenario reli-
 quos in socios seu Decuriones partietur;
 quorum quisque non amplius quam

sex equos conscribet: minus certe poterit si volet. Quilibet istorum militum, bonos ac robustos equos, una cum valentibus equitibus, firma ac forti armatura instructos, more hungarico producet; nimirum aere seu ferro rudi opera facta abincude praecise subnota; casside, manicis ferreis, hasta, acinace, veruto, seu mucrone, quod Konckers vocant, sclopeto ad sellam adiuncto, pennis etiam et aliis ornamentis ad splendorem et terrorem sui apparatus pro arbitrio cuiusque adhibitis. Debent autem hi omnes cum suis praefectis, quilibet in turma sua taliter instructi, se sistere in spatio sex septimanarum, ab indicto stipendio, loco sibi assignato, lustrandi et conscribendi, et inde profectioni suae in aulam vel alium locum quo necessitas vocaverit, ac per nos iussi fuerint, duas septimanas, ex eodem tempore stipendiorum suorum decerpere, duas item discessui tribuere debent, si iussu nostro vel praefecti nostri a servitio suo alienati fuerint, quod sex septimanarum spatium ante exitum quartualis significari illis debet: praeterquam si sponte

ipsi se exautoraverint, tum ex eo legitimo tem-
 pore, nihil Decidi illis debet. Ubi autem ad lo-
 cum suae militiae vel ministerii assigna-
 tum Devenierint, et praefecti seu capitanei
 sui generalis, quem illis arbitrato nostro
 praeficiemus, potestati ac regimini traditi
 fuerint, parere illius iussis atque edictis
 Debebunt, quaecunque illis a nobis vel ipso ca-
 pitaneo proponuntur. In profectione autem
 sive etiam mansionem sua ubivis locorum,
 nullas violentias et insolentias facere, nul-
 los commeatus, quos statias vocant, a colo-
 nis furidorum exigere Debeant, sed contenti
 suis stipendiis, quae illis assignabuntur,
 omnia aequo precio comparabunt. Provide-
 bimus autem nos, sive praefectus noster, ut ad
 illa loca, per quae cum eisdem militibus trans-
 ituri, aut etiam alicubi immoraturi sumus,
 Duabus ante septimanis praemissis specula-
 toribus, seu personis aliis idoneis, quae cum
 capitaneo vel alio magistratu loci illius
 gubernationem habente, conabunt convehi et
 vendi commeatum necessarium eodem pre-
 cio, quo antea paucis septimanis, ante ad-
 ventum nostrum, vel ipsius per se exercitus,

vendebatur, et prospiciant atque caveant Diligen-
 ter, ne auctio precii rerum fiat, poena iusta
 in delinquentes proposita. Quod si vero tempo-
 ribus id ferentibus praeter hos, centum alios
 quoque milites (minori fortassis stipendio illis
 instituto) conscripserimus, rerumque omnium
 usui eorum servientium iusta precia in-
 stituerimus, quomodo scilicet solvi a mi-
 litibus tum demum conscriptis debeant. Li-
 cebit quoque militibus istis veteranis ad
 eandem rationem aestimationis per nos
 factam, victum et alia necessaria compa-
 rare. Quando vero in aula nostra his ipsis
 militibus immanendum erit, ne eorum re-
 giminis ordo turbetur, neve inter praefe-
 ctum seu capitaneum illorum ac marschal-
 cum, qui aulae regendae ex praescripto legum,
 regni praecipuam potestatem habet, simul-
 tates aut contentiones aliquae, obtemperare usur-
 patam utriusque provinciam enascantur;
 sic omnibus istis differentiis modum impo-
 nimus. Ut si per quempiam ex militibus,
 crimen aut facinus aliquod notatu dignum
 patratum fuerit, eo praesertim in loco,
 ubi nos ipsi cum reliqua aula nostra,

substituerimus, de eoque per quempiam, qui
 tali facinore offensus sit, apud marschal-
 cum questum sit, debet marschalcus capi-
 taneum seu praefectum militum admo-
 nere, ut eius iussu miles ille se apud mar-
 schalcum seu illius officium sistat, et ibi
 ex utriusque tam marschalcici quam ca-
 pitanei autoritate iudicium subeat. Si
 vero dissenserint, ad nos questio et causa
 illa remittetur, arbitrio nostro in consilio
 publico decidenda. Similiter miles de in-
 iuria sibi ab extraneo illata, apud mar-
 schalcum conquerat, et iustitiam eius de-
 creto reportabit. Miles vero de milite apud
 suum capitaneum contendet et iudicium
 feret, iuxta eius leges, quas huic militiae
 praescribet. Porro victualium et aliarum
 rerum vendibilium aestimationem cum
 de iure marschalcus habeat, eam ^{ut} iuxta
 statutum exerceat; ita tamen, ut etiam
 nobis licitum sit, per nostrorum quem-
 piam, eas aestimationes inspicere et pro-
 videre, ne precia augeantur earum re-
 rum, praesertim quae ad victum pertine-
 ant, ultra modum et communem cur-

sum, qui duabus hebdomadis ante adven-
tum nostrum, et loco ubi substiterimus serva-
batur. In profectione autem nostra militari,
cum de iure et more antiquo ad utrumque
tam marschalcum quam capitaneum mi-
litarem precia rebus imponere pertineat.
Volumus ut deinceps eam ipsam aestimatio-
nem pari et coniuncta sententia faciant,
nobis cum consiliariis nostris, moderatione
omnium talium constitutionum relictis. Hi
omnes milites, et si peculiariter ad aulam
nostram, et custodiam corporis nostri desti-
nati sint, praestoque semper nobis esse
debeant, verum et ad aliam quamvis nostram
et Reipublicae necessitatem, quibuscunque
casibus id poscentibus parati promptique
esse debent, ire, immorari, depugnare, et
alia quaevis iniuncta sibi per nos munia obi-
re, absque quavis excusatione et renitentia.
Quodsi vero aliquando nos cum hoste bellum
gerere, ex eoque Dei beneficio victoriam repor-
tare contigerit, tum certe in milites omnes
illos, praesertim, qui strenuam operam no-
bis et Reipublicae navaverint, liberales et mu-
nificos nos esse decebit, vel saltem in divina

tione temporis legitimi ad capienda stipendia
 praefiniti. Producturi autem exercitum in
 hostem et cum eo dimicaturi, nunquam
 negabimus militibus istis turmae aulicae,
 nunc et postea per nos conscribendis, primam
 aciem, si ita res poposcerint occupare, et in
 ea specimen virtutis suae edere, quo demum
 et nobis chariores se reddere, et genus ac no-
 men suum illustrius ad posteritatem trans-
 mittere possint. Etsi quem illorum in
 praelio ab hoste capi contigerit, eius li-
 berandi nos curam et omnem sollicitu-
 dinem habituros. Hoc item in ornamen-
 tum et praemium eorum laboris ac vir-
 tutis adjicimus, ut si quicumque eorum mi-
 litum turmae aulicae integros annos sex
 in eo onere militiae exegerit, ei nos prae-
 sertim ex ductoribus turmae suarum,
 ante alios omnes, ornamenta et honores
 ex officiis ac beneficiis Reipublicae, quae-
 cumque tum vacare contigerit, libenter
 defferemus, et quacunque ratione licebit eo-
 rum virtutem promovebimus. Tali modo
 et ratione ut hic praescripta est, cum mi-
 litia ea aulica nobis instituta sit, volumus

ut eius quoque partem fidelitas tua susci-
piat, quam illi per has litteras nostras ab
hoc iam tempore, ad integrum annum in-
dicimus et assignamus. Mortantes fide-
litem tuam, ut iam copias eas paret, et
in tempore assignato nobis sistat. Stipen-
dia sua et reliqua omnia praemia cum
suis conditionibus eius servitutis acceptu-
ra, quaecunque in superioribus praescri-
pta sunt. Factura fidelitas tua pro officio
suo et gratia nostra. Datum Warschoviae,
Die. Mensis. Anno Domini 1576. Regni vero
nostri anno primo. Stephanus Rex sub-
scripsit.

Metrices regni, vol. 114, p. 93^v — 95.

A. Modarski

Bartholomaeo Nacz armamentario Tikocinensi annuum stipendium 150 florenorum.

Stephanus Dei gratia rex Poloniae etc. Significamus tenore praesentium quorum interest universis. Quia habentes rationem obsequiorum honesti Bartolomei Nacz, armamentarii nostri Tikocinensis, quibus se olim serenissimo Sigismundo Augusto regi a multo tempore, et nobis reddidit commendatum. Ipsi stipendium annuum centum florenorum, ab olim serenissimo Sigismundo Augusto ex proventibus capitaneatus Tikocinensis assignatum, augendum duximus, augemusque hisce litteris nostris. Ita ut iam deinceps loco centum florenorum monetae, centum et quinquaginta florenos monetae, singulos triginta grossis computandos ex hisdem proventibus nostris Tikocinensibus haberi possit, nempe triginta septem cum medio florenos in singula anni quartalia, quos a generoso

Luca Gorniczki capitaneo nostri Tikoci-
nensi praesenti et pro tempore existenti per-
cipiet incluso iam in eandem summam
panno eius annuo, quod hactenus ab olim
Serenissimis praedecessoribus nostris et a
nobis percipiebat. Tenebitur autem praefa-
tus Bartholomeus Nacz armamentarius
noster diligentem curam praedicti arma-
mentarii nostri habere, munitiones ac om-
nem suppellectilem atque omnem appa-
raturum ad armamentarium pertinentem
fideliter custodire, ac nihil eorum negli-
gere, quae ad officium armamentarii spe-
ctare videntur, tenebitur quoque proficisci
in singulas et omnes expeditiones belli-
cas, atque itinera, quoties a nobis id in-
iunctum fuerit, ita tamen, ut in itinere
pro tot equis atque famulis quot ei a nobis
concessi fuerint, solvatur ei tantum quan-
tum aliis ex thesauro solvi consuevit, qui
in eo servitio apud tormenta nostra ver-
santur, debebit quoque et obligatus erit,
spatulas tormentarias, globosque tormen-
tarios quotquot iis opus erit, et id genus eius-
modi alia sine ullo praecio nobis conficere,

saltem materiam resque necessarias
 ei operi, nos ipsi dare atque prestare
 debebimus. Insuper tenebitur quoque
 in armamentario, famulum unum suis
 propriis expensis, alere, qui opera et ser-
 vitio suo in omnibus eum adiuvet, quae
 in armamentario nostro facienda esse,
 videbuntur. In quorum omnium et sin-
 gulorum fidem praesentes manu nostra
 subscripsimus et sigillum nostrum eis
 appendere iussimus. Datum Thicocini
 vigesima tertia mensis Julii, anno do-
 mini millesimo quingentesimo septua-
 gesimo sexto. Regni nostri anno primo.
 Stephanus Rex subscripsit.

Metrices regni, vol. 114, fol. 144²/5.

A. Modareski

Actum in curia regia Hacroximensi
 sabato post festum sancti Petri in vin-
 culis proximo anno domini 1576.
 In praesentia generosi Waltharvis Blen-
 dowski, vicecapitanei Hacroximensis.

Querellae Hacroximenses contra
 Hungaros.

Venientes personaliter ad officium praesens castrense Hacroximense ac denique praesentia formati proconsul cum consulibus oppidi Hacroxim nomine suo ac totius communitatis eiusdem oppidi Hacroxim coram eodem officio castrensi Hacroximensi in et contra quosdam militaris ordinis homines, rothae sacrae regiae maiestatis ad praesens in villa Karom, ad capitaneatum Hacroximensem pertinenti, moram gerentes et ad hoc oppidum Hacroxim de eadem villa advenientes, et multis ac gravibus iniuriis et facinoribus eosdem opprimentes, quorum nomina et cognomina tanquam sibi non notum scire et hic coram officio praesenti exprimere non potuerunt graviter atque lugubriter questi sunt. Quia ipsi ab ingressu suo ad eandem

villam Kwaxom singulis diebus adventus sui
ad hoc oppidum Hacrocim inhabitatores
eiusdem oppidi seorsus utriusque in domibus
foro plateis fluvio histulae et litus eiusdem
circa negotia sua versantes, multis ac va-
riis iniuriis facinoribus damnisque in per-
cussionibus vulnereisque illationibus viola-
tionibus virginum et feminatum receptioni-
bus multarum rerum ac suppellectilium
Domesticarum destructionibus fenestrarum
et hostiorum in domibus ipsorum et id ge-
nus aliis argariis et gravaminibus, nulla
sibi occasione alicuius mali, ad id per
eosdem oppidanos praestita, sed tan-
quam humillimis subditis sacrae regiae
maiestatis domini sui clementissimi
in eosdem militaris ordinis homines sacrae
maiestatis regiae respectus in largitione
rerum eisdem necessariarum et levium
iniuriarum ommissione habentes vi et
violenter opprimerunt et eosdem affece-
runt et incessanter opprimi et affici non
desistunt. Prout eadem die hodierna actus
praesentis cum extraneis personis non au-
tem oppidanis Hacrocimensibus in hospitio
apud honestum Mathiam Kwassin eius-
dem oppidi Hacrocim inhabitatorem circa

J

pocula versantes postquam ibidem se
 cum eisdem personis extraneis vulnera-
 verunt honestam olim Dorotheam Wolko-
 wa oppidanam Haeracensem conso-
 rem honesti Joannis Wollek circa hoc
 hospitium stantem unus ex eisdem inter-
 erit et de viva mortuam effecit, ratione
 cuius homicidii sic patrati hieidem ho-
 nestus Joannes Wollek penes eosdem
 proconsulem et consules personaliter
 stans coram officio praesenti nomine
 puerorum suorum minorennum ex
 eadem olim Dorothea interempta
 progenitorum, in et contra eundem
 homicidam et ipsius complices in
 hoc suo facinore homicidii adpre-
 hensos et retentatos qui nomina sua
 dicere noluerunt magna cum effusione
 lacrimarum summoque dolore que-
 stus est. Quia ipse cum complicitibus
 suis eandem olim Dorotheam Wolko-
 wa in platea eiusdem oppidi Haero-
 exim penes domum providi Mathiae
 Kwassin oppidani Haeracensis
 secure et quiete stantem nescitur quo
 spiritu ductus sed ut praesumitur ul-
 ciscendo iniuriam in vulnerum illatione

et unius ab eisdem iam e vivis excessione
sociorum suorum per easdem personas
extraneas patrata^m, innoxie intererit et de
viva mortuam effecit. Pro qua interemptione
eundem inculpavit. Nec non idem honestus
Mathias Kwassin in cuius domo idem ho-
miciola cum suis complicibus cum extra-
neis personis non autem oppidanis Lacro-
czimensibus bellum inivit, ratione effra-
ctionis et e pisidibus siaculationis fene-
strarum vitrearum in aestuario domus
suae et aliarum violentiarum ibidem
patratiōis questus est, referendo sub
conscientia sua eosdem cum extraneis
personis in domo sua primum conten-
tiones et tandem bellum habuisse, et
demum exinde eandem mulierem olei-
scendo vulnera sociorum suorum, a qui-
bus iam unus vitam cum morte com-
mutaverat innoxie interemptam esse.

Tandem nobilis Anna Falbagowska
famula honesti Mathiae Walenthkowiez
oppidani Lacroczimensis similiter cum
summo dolore contra eosdem quæsta
est. Quia unus ex eisdem, qui in hoc
facinore homicidii cum ceteris depre-
hensus est, nomen autem suum dicere

noluit, peria secunda proaime trans-
 acta eandem tunc temporis in molen-
 Dino parmati Laurentii Maruscik sub
 oppido Hacrocim in fluvio histulae
 stantem existentem et molitionem fru-
 mentorum custodientem in flore vir-
 ginitatis ipsius violavit et florem virgi-
 nitatis eius ademittit prout signa satis
 manifesta huiusmodi violationis suae
 officio terrestri videlicet ministeriali
 terrestri Hacrocimensi honesto Ma-
 mislao Chrzanowski per officium prae-
 sens ad id Deputato ibidem in recenti
 monstravit. Quod et idem ministe-
 rialis satisfaciendo deputationi suae co-
 ram officio praesenti attestatus est. De-
 inde honestus Andreas nuncupatus Pro-
 bedellus eiusdem oppidi Hacrocim si-
 militer questus est contra unum in homi-
 cidio Deprehensis ratione eidem per ipsum
 illationis unius vulneris in caput cru-
 enti enormi et letalis. Deinceps honestus
 Lucas Serifaber ratione vulnorum duo-
 rum unius cruenti in digitum fidium
 et alterius lividi in scapulam dextram
 sibi in Domo sua illatorum et receptio-
 nis duarum pisidum et instrumentorum

ad artificium suum necessarium
De eadem domo sua per eosdem in hoc
homicidio Deprehensos patratorum con-
tra eosdem questus est. Denum hone-
stus Paulus Rothfabel similiter pro
uno vulnere cruento in scapulam si-
nistram per unum ex eisdem Depre-
hensis illato super eundem questus est.
Ad extremum providus Jacobus Sadlow-
ski oppidanus Lacroaimensis ratione
per unum ex eisdem Deprehensis in do-
mo sua violenter pisis receptionis
questus est. De reliquo honesti Stami-
slaus Rijja ratione in domo ipsius per-
cussionis et duorum vulnorum cruen-
torum in manu sinistra illationis ho-
nestae Zophiae filiae ipsius et supel-
lectilis domesticae receptionis et fene-
strarum vitrearum aestuarii albi
annihilationis et honesti Nicolai ge-
neri eiusdem percussionis, et quod esi-
stens percussus proae timore fugam
dando in terram prostratus est e sin-
deque maxime infirmatus ita ut of-
ficium praesens in hac infirmitate
sua adire non potuit sed se de
hac luce Decedere speratur. Stami-

D

slaus Woss ratione in domo sua Qua-
 rum fenestrarum destructionis. An-
 dreas Gernba ratione consecrationis
 instrumenti aquatici alias exolm,
 Albertus Hamachtal ratione receptio-
 nis sibi piscium in litore fluvii histu-
 lae, Stanislaus Matharna Joannes Gor-
 ski Andreas Lubel, Simon ratione quilibet
 ex eisdem receptionis piscium nec non per-
 cussionis ac diffidationum in vittae ipso-
 rum Discrimen. Et Dorothea Czarczina
 similiter ratione receptionis piscium, pesca-
 tores in oppido Hacroczim sub litore flu-
 vii histulae residentes et manentes, si-
 militer contra eosdem in homicidio,
 ut praemissum est, deprehensos questi-
 sunt et quilibet ex eisdem scorsive que-
 stus est. Atque idcirco iidem querentes
 petierunt ab officio praesenti sibi mi-
 nisterialem terrestrem Hacroczimensem
 quem habere poterint ad conspicien-
 dum et obducendum easdem violen-
 tias in praesenti querella exosi-
 tas cum nobilibus adoli et deputari
 et huiusmodi querellas ad acta officii
 sui inscribere permitti. Et officium
 praesens castrense Hacroczimense

exauditis et susceptis huiusmodi ex officio
suo querellis iuxta petitionem eorundem
querentium ad eadem omnia conspi-
cienda et obducenda ministerialem
terrestrem Lacroczimensem honestum
Stanislaum Chrazanowski a Lacro-
czim cum nobilibus, quos habere pote-
rint addidit et deputavit et hoc corpus
interemptum praefatae olim Dorotheae
Wolkowa et in eodem corpore unum vul-
nus perforatum in pectore per utramque
partem corporis in recenti se vidisse ate-
status est. Et hic idem in continenti ad
officium et acta praesentia personali-
ter actedens honestus Stanislaus Chraz-
anowski ministerialis terrestris Lacroci-
mensis satisfaciendo eidem praedictae
Deputationi suae habitisque secum
nobilibus Martino Smulski et Jacobo
Laromba sibi in evidentius testimo-
nium receptis et adiunctis palam re-
cognovit. Quia condescendendo ad lo-
ca patratarum violentiarum superius
recensitarum in eodem oppido Lacroczim,
omnes easdem violentias, prout est in eadem
querella Descriptum et expositum seorsive
Debite in recentique vidit et in vim rela-

tionis suae fidelis coram quocunque tribunali etiam sacra Regia Maiestate facientis sic et non aliter prout est superius Descriptum se corruspasse attestatus est et recognovit. Pro quibus eisdem omnibus praemissis in querella expositis quilibet ex eisdem iniuriam passis praedictos militaris ordinis homines in recenti crimine homicidii Deprehensos et retentos nomina et cognomina sua Dicere nolentes pro iniuria sua suisque facinoribus seorsive atque specificè inculpavit.

Grodzka Wicrysta Zakroczyńska lib. 41. fol. 131^v-133.

45
Warszawa, 1576 augusztus 18.

Báthory István király Bánó Györgynek.

Elveszett nemelevele helyébe, régi, meg mostani hü-
séges szolgálata fejében új címereslevelet adományoz
neki és atyafiságának.

Eredetije a Bánó-család sárosmegyei levéltárában. Kiadta
már Wagner a Diplomatarium Com^{itatus,} Sárosiensis 427-9. l. Majd
ismertetve a Századok 1881. évf. sárosi kir. füz. 125. l. Ezek
dacára a Turul 1886. évf. 47. lapján eredetijét ismeretlennek
hirdette. (elvértől)

Nos Stephanus dei gratia Rex Poloniae etc.

Memoriae commendamus tenore praesentium signifi-
cantes quibus expedit universis, quod nos cum
ad nonnullorum fidelium nostrorum humilli-
mam supplicationem Majestati nostrae propter-
ea factam, tum vero habentes rationem fide-
lium servitiorum egregii Georgii Bano, quae
ipse, tam in Transylvania aula nostra per ali-
quot annos, quam etiam in itinere hoc Poloni-
co nostro, dum nos ex Transylvania in Poloniam
oblatum nobis regnum suscepturi profecti sumus,
fideliter exhibuisse dicitur; cum igitur ob hoc, tum
vero ex gratia et magnificentia nostra Regia, qua
quosque honestos, dignos ac virtutum cultores pro-
sequi solemus, eundem Georgium Bano, ~~fratrem~~
~~patruelem~~ et per eum Simeonem, Andream, Mel-
chiorum et Wolfgangum Bano, fratres suos carna-
les; item Franciscum similiter Bano, fratrem patrue-
lem, alioqui ex nobili familia in comitatu Sáros, ut
intelligimus ortos, iisdem nobilitatis insigniis, qui-
bus ipsos atque majores suos semper usos esse in-
telligimus, ac quorum diploma, ac monumentum
injuria temporum amissa esse dicuntur, ex nostra
speciali gratia et Regiae potestatis nostrae pleni-
tudine, de novo ornandos, honestandos, decorandosque

Kolozsvár, 1581 május 11.

P. Wujek Jakab rektor Báthory István királynak.

Li Padri ci sono già passati di Colosmonostra ad ha-
bitare la città di Colosvár, ahol már megvittatták a kol-

~~hozgatólása voltak valaholt.~~

Méhely Kálmán: Ma két

hónapja van annak, hogy a műfajaim
fejérmérnökönevelés és gárijarunk fejlőd-
ése közösti viszonylatra vonatkozó tanul-
mányaim eredményeit a díjaz helyről
keresem volt ismertetni. Azóta ^{a tárgyra} 4 ülésem
ömlen 14 igen érdekes és az epiké tisz-
tázására állal a kolozsvári

duximus: Scuto videlicet rubei coloris, in cuius ima parte viridi ursus naturali colore depictus similis sedet, incurvi gladii mediam aciem arrepto ore tenens, duobus vero pedibus anterioribus sublatis, dextro manubrium, sinistro extremam gladii aciem complectens. Scuto imposita est galea, § hinc et inde rubei et albi coloris laciniiis per scuti oras defluentibus. Ex corona, qua galea insignita est, dimidius ursus priori persimilis, ore ac duobus pedibus anterioribus gladium incurvum complectens, eminet, prout haec in capite seu principio litterarum nostrarum arte et manu pictoris suis coloribus sunt expressa et depicta esse cernuntur; etc.

Datum in civitate nostra Varsaviensi, die 18. mensis Augusti. Anno domini 1576. Regni vero nostri anno primo.

Ellenjegyezte: Mart^{de}~~inus~~ Berzevic^{ius} Pro Cancellarius Transylvanensis.

Megjegyzés. A fenti címereslevél címerképének famesztetű képe megjelent Nagy Iván családtörténeti műve I. köt. 174. l. Keltét a Magyar Nemzetségi Zsebkönyv II. köt. /Budapest, 1905/ 21. l. hibásan 15676 április 18-nak írja.

Báthory István király e címereslevél megújítását fent idézett ismertetésében Petró József - tévesen - úgy magyarázta, hogy a király Bánó ^{nak} Györgynek lengyel nemességet adományozott. Azt azonban helyen írja, hogy a Bánó György a címerszerzése után úgy látszik sokat tartózkodott Lengyelországban és szoros összeköttetésben állt a királyi udvarral, mivel például 1580-ban István király útlevelével és megbízásából járt Magyarország felső részeiben.¹

¹ Századok id. 1881. évf. kir. Füv. 125. l.

Thorn, 1576 október 26.

Báthory István király Ostrogski János részére.

Hozzájárulását jelenti a családjában előfordult
birtokcseréhez.

M.Tud.Akadémia kvtára. Pergamenen, ~~vízfolto~~, díszes
kiállítású, de vízfoltos, függőpecsétje híján. Gyönyörű
S kezdőbetűjét kiadtam kolozsvári Báthory-füzetem~~nek~~
elején.

Stephanus Rex etc. Significamus praesentibus literis nostris, quorum interest universis, quod jelentették
nekünk Generosam Zophiam de Theczin ~~Gemiti~~ Coniugem re-
lictam Generosi olim Stanislai Ostrorog Castellani Mie-
dzirz~~ecensi~~, hogy bona nostra Iastrzembicze et Wolslwin
cum suis omnibus pertinentiis resignare... velle ... et
cedere Ioanni Ostrorog, filio suo s így könyörgésére ah-
hoz hozzájárulásunkat adjuk. Datum Thorunii in Conventu
generali die XXVI Octobris Anno Domini M.D.LXX Sexto.
Regni vero nostri anno primo.

96

Albas Julian. P. Alphonso Cavillio. Iucundissimum
nuntium ex R. V^{re} litteris accepimus, de redin-
tegrata pace et gratia Principum cum Serenis-
simo, quod opus, ut a Domino plane factum
est, ita magnum aliquid sperare iubet ad
ipsius gloriam, ^{et} religionis incrementum,
iuncta piam optimi Principis voluntatem et
studium. [De Superiore ^{Missionis} signifi-
cavi iam saepe, designatum a nobis fuis-
se Provinciale Austriae. Quod si litterae
nostrae, quas ea de re complures scripsi-
mus, ^{et} platae non sunt, cognoverit tum,
ut credo, R. V^a ab ipso ^{ate} Villario, qui nuper
ad nos scripsit, se hominem ea causa mis-
sime in Transylvaniam. Et quia idem mihi
suis litteris ostendit magnum studium pro-
movendi res ^{ve} vestras, quas ipsi porro studio-
se commendavi, non dubito, quin Hungari-
cos concionatores istuc missurus sit, quamprimum
~~peragat~~ nanciscatur. Hoc enim nominatione
quoque hortati sumus, ut fauret, atque in
cacteris quoque ^{sic} ~~ita~~ ^{non} ~~desit~~ R. V^{re} ^{ut} nos pa- ⁷ Vestrae,
riter hic, Deo dante, non ^{eo} ~~desimus~~, ut ^{aut} ~~quod~~ quae
proposita sunt, aut proponantur in poste-
rum, ^{ren} ~~curantur~~ ^{et} diligenter, quoad suppetit
proficiendis facultas. Atque his paucis finem
facio Deum precatus, ut R. V^{re} felicem tribu-
at ^{et} novum annum, nova ipsi sua dona
multiplicans. Egoque vicissim eius precibus
et L. P. me commendo.

Austria Romae, 2. Januarii 1593.
Arch. S. I. Roma. Germ. I. p. 790.
[Ex Austr. Epist. Gen. de anno 1593. Conceptus.]

Dedrád, 1576 december 1.

Bodonyi Balás és Eltes István Bathory István királynak.

Jelentés arról miként iktatták be Bánffy GyörgyötDedrád birtokába, minden ellenmondás nélkül.

Serenissime Princeps Domine, Domine
semper graciosus ~~et~~ Post fidelium servi-
ciorum Nostrorum Commendationem.

L'humillimam

Hozak mynekünk ~~az~~ felseged Iktato
paranchyolattjat ~~az~~ Nagysagos kurnyadi
Bánffy György kepeben, Mellybe I. felse-
ged paranchyol wala mynekünk hogij
mij el ~~mennek~~ ~~az~~ Dedrad Newb faluba
~~melly~~ ~~wagyon~~ Kolos Megyebe ~~arra~~ ~~az~~
rex ~~hozagra~~ ~~kij~~ volt Ennekelöte ~~az~~ ~~se-~~
mes Bánffy losonchij Annaije Hala-
bory Pal felsegeje Ex feljwl ~~meg~~ ~~foth~~
dedradeba Melly Rext ex feljwl ~~meg~~
foth ~~Hulaborij~~ Pal Bekes melle walo
felseged Ellen walo partolkodasawal
el wextett volna mynd felsege germe-
ke Rexewel Egijetembe örök hwttelen-
segnek Bwntetese alat.)

Ex okas ~~Hogij~~ ott mij ~~az~~ ~~felseged~~ ^{feljwl}
~~Meg~~ ~~foth~~ Bánffy györgyöt ~~az~~ felseged
paranchyolattja thartasa xerent Bele
Iktatnok dedradba mynden ~~az~~ Rex-
hex walo öröksegewel akar mij [Rexwel]
Heweret legyen.

Ex okayert Regelmes Wronk My En-
gedelmeseke lewen az felseged paran-
chyolattjanak el Menenk ~~az~~ ^{feljwl}

Meg Joth dedradba Ax feljwł meg Joth
 Rexnek Zjñere ~~Thud~~ Thwdnj Jlyk
 Nouenbernek 29 Napyan 1576 Exten-
 döbe es ott mñ thellyes harmad Napjg
 perseweratwnk, az körnijwl walo
 vicinus Cömetaneusokat Be hijwat-
 twk mñnd az ott walo wicinusokwal
 Eggetembe es Ex harmad nap allat pro-
 testaltwnk nekjk hogj ha Kij Ellene
 akar mondani Most Ax Jdeje, de
 mñ Elötwnk sentkj nem contradi-
 calta, Mij Ex okajert Ax feljwł Meg
 Joth Rex Joragba fñwrwl fñwra es
 Maradekjwal Eggetembe Bele Jktat-
 twk: es Bekeseges vrasagba Hattwk,
 Ex Zemelyeknek Elöthe, Kjknek ne-
 wek Jth köwethkexjk.

L. Banffy
 Györgyöt az
 feljwł meg irth

Wgijan Ezen dedradon Jelen lewen
 Marcjs gereb Kij falus Byro Kornjs
 farkas Jobagja es Jstwan gereb Boga-
 thij Boldysar Byraja es Jobagja, har-
 mad lukacz gereb Keserü Janos Jo-
 bagja es Byraya wgijan dedradon
 lakok.

Regenbiwl Kalman Janos Esküth
 polgar Hagjmas christhoff w Nagy-
 saga Jobagja esmeg warga Mattjas
 Ax polgar Mester Kepebe Banffy
 christhoff Jobagja esmeg ---
 Balas Banffy Boldyxar Jobagja es
 Byraja.

Magyar Regenbiwl, Fylwas mñhalj,

Hagymas christhoff w Nagysaga Jobagya
es Byraiya chýger Andras Banffij Bol-
dysar Byraiya es Jobagya.

Fep lakowl Hestheli Anthal, falus
Bjro es Majlad myhalij Nagij Ba-
las Jobagji es Agosthon Jotwan
Hagymasij christhoff w Nagysaga Jo-
bagya

Fel faluowl horwat myhalij fa-
lus gereb: wayollaij thamas eskiütt
polgar. Ezek Hagymas christhoff w
Nagysaga Jobagja.

Zenth Andrasowl Thywadar falus-
kenexz Mikola farkas Jobagja, Triff
pogathij Boldysar Jobagja,

Wj faluowl Faz Pether falus kenex
7 jenes gereb Janos Jobagja, Negre Markus
Eskiütt polgar Mikola farkas Jobagja.

Azert Ezek elöt mij protestaltunk
az mynt feljwl Meg Jotwk, senki
Nekünk sem contradict, mij Ex
okajert Banffij Györgyöt w Nagysa-
gat mynd maradekjwal Egjetembe Beresges
wasagaba hattwk Az tellies harmadnapot Ben-
ne thölthöttük Novembernek 29 Napjatul
fogwa decembernek 1 napyan Mentünk Kij
Belöle. Ext mij Az mij hiwtunk zerent Jotwk
felsegednek.
Ex költ Az feljwl Meg Joth dedradon 1 die de-
cembris Anno 1576

Ringdem Vrae Sermae Maiestati

Humillimi seruitores
Blasius Bodony mpr
et Stephanus eltes de wayda Zenth-
jwan

Külcíme: Serenissimo principi et domino, Domino Stephano primo dei gratia Regi Poloniae, Magno duci Littwaniae, Russiae, Prussiae, Maso^ŕi^e, ac principi Transilvaniae etc. Domino domino naturali principi clementissimo.

/Bánffy levéltár. Budapest. /

Megjegyzés. A fenti oklevélnek kettős jelentősége van: hogy magyar szövegű, ami a legnagyobb ritkaság beiktatásról szól jelentéseknél, meg hogy azt /nyilván az adományos Bánffy György kívánságára/ István királyhoz⁴ intézték; holott - a törvényes szokás szerint - azt Báthory Kristóf fejedelemnek kellett volna ^{címe} ~~nyújtani~~zni.

1576.

-498

Báthory István vajda Kendy Sándornak.

P Szolnok-Doboka vm.monographiája III.köt.265.1.

azokat A hűtlenségbe esett Radák László Dengeleg határában fekvő részjóságát, mivel Bekes táborában Szentpálnál ellene harcolt német és magyar seregekkel s ~~ők~~et támadásra buzdította, minek folytán azt a kolozsvári országgyűlés határozatából elvesztette, neki adományozta, mint aki iránta hűséggel volt s őt a török udvarban is követ-ségben képviselte.

(Egykori misolaka a iómai vaxikáni levéltár)
Miscellanea Arm. XII. vol. 36. fol. 114, 115 és 117. lapon)

8928

1576.

Báthory István vajda Bessenyei Istvénnak.

A néhai Szentgyörgyi György és Boldizsár magvaszakadtával a kincstárra szállt Széplak község egy részét hű familiáris szolgálata jutalmául neki adományozza.

Szolnok-Doboka vm.monographiája betűrendjében.

Megjegyzés. Mivel az adományozott - a törvény értelmében - birtokába nem iktattatta be magát az előírt egy esztendő leforgása alatt, amiről birtoklási jogától elesett, a király 1585-ben rendeletet küldött Gyczy János erdélyi kormányzónak, hogy neki új adománylevelet adjon.

Báthory István vajda Bessenyei István familiárisának.

Szolnok-Doboka vm.monographiája 6.köt.435.1.

Hűséges szolgálata jutalmául, amit különösen a Bekes elleni hadjárat folyamán ^{tanusi} mutatott meg iránta, a néhai Szentgyörgyi György magvaszakadtával ~~meg~~ ^{előre} szállott Zeplak határában részjószágot adományoz neki. Mivel azonban a törvény szerint egy év alatt magát annak birtokába be nem iktatta, elesett birtokjogától; ^{ezért} ~~s~~ így István király 1585-ben meghagyta Gyczy Janos kormányzónak, hogy adjon neki arról új adománylevelet s így csak akkor jutott annak birtokába.

Urkunden.

Vilna, 1582 jan. xiv 10.

1.

I.

1582 Januar 10 Wilna. König Stephan von Polen verpflichtet sich und seine Nachfolger, den Martin von Berzevicze bezüglich des Kaufes von Dondangen schadlos zu halten. — Kurländisches Landesarchiv, Brieflade Dondangen, Original, Pergament, eigenhändige Unterschrift des Königs und an rot-gelb-blau-weissen Seidenschnüren hängende ~~X~~ Siegel ^(Leinwand!) von Polen und Litauen in Holzkapseln. —

In dorso: Privilegium assecurationis Regis Stephani pro restitutione a Bersevicio numeratae pecuniae in casum, si Bona Dondangensia a Rege et Republica eximerentur.
d. 10. Jan. An. 1582.

1576.

Báthory István király a losonczi Bánfy-családnak.

Hűségük jutalmául Hidvég, Horvát, Ilosva, Ipp, Kraszna város,
7 város, város, Récse, Szilágysomlyó és Valkó tizedét neki adományozza.

Szilágymonographiája betűrendes sorozatában.

1576.

Báthory István vajda Sombory ~~Lászlónak~~ dézsmabérlelőnek.

Szent-Egyed egy részét a Harcsástóval, neki adományoz~~ta~~.

Szolnok-Doboka vm.monographiája betűrend~~ké~~jében.

Valamint Szent-Gotthárdon ~~egy~~ jószágrészt, meg Pujon köz-
ségben egy-egy ←

Villa Rakowice

Georgio Bamfi

Stephanus Dei gratia Rex Polonia etc. Signi-
ficamus tenore presentium quorum interest
universis. Quia cum ab in eunte aetate sua
Magnificus Georgius Bamfi familiarium
curia nostra Transylvanica Praefectus ita
fidem, studium et benevolentiam suam ex-
ga nos probavit, tantaque dotes virtutes et
merita in eo sint, ut non modo nos, sed et
Senatores Regni huius a nobis contenderent
quo cum hic apud nos, ubi etiam et ipsius
meritorum iam extant aliqua et praecela-
ra initia retineremus operaque solertia
et dexteritate ipsius non modo in bellicis
rebus, sed et in aliis negotiis quemadmo-
dum alias ubique consuevimus, cum la-
ude et commodo nostro uteremur. Addu-
cti itaque et necessitatibus praesentis tem-
poris, et voluntate consilio et precibus
multorum, cum eum, praesertim vero non-
dum plane pacificato Regno nostro, retinen-
dum putavimus ipsi, conservando uxoris
familiae ac rerum ipsius causa bona no-

stra Regalia, ad magnam procuracionem
 pertinentia, dicta Rakowice cum pradio la-
 boribus villarum. Monasteriorum, molendino
 foresta, peccoribus, pecudibus, ac omnibus perti-
 nentiis, nullis penitus exceptis, ita ut nec gene-
 ralitas specialitati, nec specialitas generalita-
 ti derogat, cum eorundem bonorum fructi-
 bus, redditibus et generaliter omnibus obven-
 tionibus quae sunt et post hac humana in-
 dustria excogitari possunt, ad aliam me-
 liorem provisionem per nos illi faciendam de-
 dimus et concessimus Ita nunc de consensu
 et voluntate ac ad petitionem eiusdem Ma-
 gnifici Georgij Bamfi, Maiorem gratiam et bene-
 volentiam nostram erga ipsum et posteritatem
 eius declarare cupientes in filium ipsius natu-
 maiorem Magnificum Joannem Bamfi ean-
 dem donationem et concessionem nostram trans-
 ferimus et transfundimus. Insuperque etiam
 et alia bona nostra Regalia ad eandem ma-
 gnam procuracionem pertinentia dicta Ku-
 chari cum pradio laboribus villarum Mo-
 nasteriorum, Molendino, foresta, peccoribus et
 pecudibus et aliis omnibus pertinentiis nul-
 lis penitus exceptis sic ut nec generalitas spe-

cialitati, nec specialitas generalitati deroget,
 ad priora bona Rakowicze, huic ipsi filio nato
 maiori Joanni superius recensiti addimur
 adiungimus et appropriamus ita ut haec
 eadem utraque bona tam Rakowicze quam Ka-
 charij, uti superius sunt expressa, ac in se
 continentur et hucusque ad magnam pro-
 curationem tenentur tenebanturque, cum
 omnibus earum proventibus, redditibus et
 generaliter obventionibus universis, prae-
 dictus Magnificus Joannes Bamphi habeat te-
 neat et possideat, illisque pacifice et quiete
 utatur ad meliorem uti praemissum est pro-
 visionem per nos illi faciendam. De quibus
 quidem bonis nihil prorsus nobis et thesauro
 nostro solvere tenebitur nisi quartam par-
 tem proventuum pro Republica laudatam
 Proinde id ad universorum quorum inter-
 est et praesertim Magni procuratoris arcis
 nostra Cracoviensis ac eius viceprocurato-
 ris et aliorum ad id interesse habentium
 Notitiam deducendum Mandamus ut
 superius recensito Magnifico Joanni Bam-
 phi cum requisita fuerint liberam et pacifi-
 cam possessionem bonorum praedictorum.

rumque tam Rakowicze quam Krucharij
 et omnium ad ea pertinentium et superius
 sunt expressa concedant, concedique iube-
 ant Nulla re nec litteris quibuscvis in con-
 trarium obstantibus. Harum quibus manu
 nostra subscripsimus et sigillum nostrum
 appendi iussimus, testimonio litterarum
 Datum Bydgostiae quarta die Januarij. An-
 no Domini 1577. Regni nostri primo.

Metrices Regni. vol. 115. fol. 159-160.

Al. Rodan.

Archivum regni Pol. Warszawa. vol. 115 fol. 159-160.

Orsz. ltár. Budapest. Gyulafehérvári protokollum XI p. 15-16.

*Paulo Raczko Villa Mierzwice
conferitur.*

Stephanus Dei gratia Rex Poloniae etc. Si-
gnificamus praesentibus litteris nostris quo-
rum interest universis et singulis Quia nos
habentes rationem meritorum Generosi Pa-
uli Raczko militis nostri, quae nobis in pu-
gna hac quam habuimus cum Gedanis, praes-
stitit, praestareque hucusque non cessat.
Volentesque ipsum gratiarum prosequi favo-
ribus, ad nostra Reipublicaeque Regni no-
stri obsequia reddere promptiorem, de cer-
ta scientia et speciali gratia nostra ipsi
Villam nostram Regiam Mierzwice vul-
gariter nuncupatam ad Capitaneatum
Mielnicensem spectantem, cum omnibus
eiusdem colonis et subditis nostris, agris
laboribus, censibus, proventibus, fructibus
pratibus, campis, pascuis, sylvis, nemoribus
rubetis, gailis, borris, melificiis, molendinis
et eorum contributionibus quibuscunque
ac quocunque nomine vocentur. nullis
penitus exceptis, ac aliis quibusvis

tionibus et pertinentiis generaliter universis ad ipsam villam Mierzwicze quomodo libet spectantibus, prout in suis metis, graniis et gadibus, longe lateque ab antiqua circumferentialiter distincta et limitata est prout etiam eandem Villam Generosus Albertus Sawicki Capitaneus noster Mielnicensis tenuit, habuit et possedit de innata gratiae nostrae munificentia dedimus et contulimus, damusque et conferimus; per praefatum Paulum Rakko tenendam, habendam, utifruendam pacificeque possidendam ad extrema vitae ipsius tempora. Promittentes pro nobis et serenissimis successoribus nostris quod eandem Villam neque pro mensa stabulo, fisco, coquina, aliaque necessitate nostra et Reipublicae Regni nostri ab eo amovebimus, aut ulli unquam hominum amovendi potestatem faciemus neque successores nostri amovere, aut alicui hominum amovendi potestatem facturum sunt sed eum in pacifica possessione et pleno usufructu eiusdem villae et omnium proventuum ex ea-

dem provenientium conservabimus et
 successores nostri conservabunt, ita ut
 nihil nobis et successoribus nostris quam-
 diu vixerit ex ea villa soluturus, sed dum-
 taxat quartam partem proventuum fi-
 sco Reipublicae Regni nostri quotannis
 sit numeraturus. Mortuo vero dicto Pa-
 ulo Racsko, praefata villa Mierzwicze ad
 nos et Capitaneatum nostrum Mielnien-
 sem pleno iure redibit. In cuius rei fi-
 dem sigillum nostrum etc. Datum Ma-
 riaburgi die quarta Junij Anno Domini
 M^o D^o LXX° Septimo Regni nostri Anno
 secundo. Stephanus Rex subscripsit.

Metrices Regni vol. 115 fol. 240-241. v.

Stephanus

Marienburg, 1577 június 8.

Báthory István király Eresztevényi Zajzoni Bálint és Rétyi Keresztély István részére.

Hűséges sokévi szolgáltuk s főleg a Lanckorona vára ostromában; majd a danckaiak elleni hadjáratában tanusított vitézségük jutalmául őket primipilusokká nevezi ki.

Orsz.ltár. Budapest. Gyulafehérvári protocollumok XIV. köt. 177-9. l. Pergamenre irt ~~ma~~ egykoru másolata ugyanott, 7

Nos Stephanus Dei grátia Rex Poloniae, Magnus Dux Lithvaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Kioviae, Volhiniae, Podlachiae, Livoniae etc. Princeps Transilvaniae etc. Memoriae commendamus per praesentes, quod nos cum ad nonnullorum fidelium consiliariorum nostrorum humillimam supplicationem Maiestati nostrae propterea factam, tum vero attentis et consideratis fidelitate ac fidelibus servitiis fidelium nostrorum ^{no} ~~nostrorum~~ agiliū Valentini Zajzon in Eresztevény et Michaelis Keresztély in Réty possessionibus, in sede nostra Siculicali Sepsis commorantium, peditum nostrorum ~~peditum~~ ^{peditum} ~~agilium~~ ^{agilium} quae ipsi ab annis iam compluribus inprimis in Transilvania ipsa, in maximis nostris pro salute eius provinciae et dignitate nostra susceptis bellicis expeditionibus, deinde hiis quoque in Polonia, ab eo tempore, quo huius amplissimi regni habenas moderare ~~cœpimus~~ ^{cœpimus}, in magnis reipublicae huius necessitatibus summa cum animorum suorum promptitudine et alacritate exhibuerunt et impenderunt; etenim non solum nos ex Transilvania longis et difficillimis itineribus ad capessendum regni huius ius contententes cupidissime sunt sequuti, sed etiam statim in obsidione arcis Lantzkoronae, quam armis in potestatem nostram redigere opus habuimus, quanta fide in nos, studio ac fortitudine, denique militari essent praediti abunde declararunt. Quod postea parvi cum ipsorum laude notum fecerunt, quando Gedanensium rebellium et perduellium nostrorum praesidia in munitionibus Zulavae minoris insulae contra nos posi-

7 a Gyulafehérvári lymbus l. csomójában.

ta summa peditatus nostri, in quo ipsi quoque semper fuerunt invadendi et pugnandi alacritate concideremus, ~~S~~ed omnium maxime, quales in militia viri essent in proximo memorabili et insigni illo proelio, quo Gedanenses decima septima die Aprilis proxime praeterita ad lacum Lubessoviensem caesi atque fugati sunt, omnibus ~~q~~ hominibus de se ~~i~~ppsis reliquerunt testatum; Nam in ho^c maxime cruento et periculoso conflictu, in quo ex duodecim fere hostium millibus armis, tormentisque munitis, ac quoque ⁿatura loci adⁱutis, a duobus nostrorum millibus, in quibus summae virtutis veteranae peditum nostrorum cohortes eminebant, quinque caesa ultra mille cum signis militaribus et impedimentis omnibus capta, reliqua disiecta sunt, tanta militum nostrorum, sed praecipue horum Valentini Zaizon et Michaelis Kerestely audacia, militaris ardor, alacritas animi et maior denique ~~q~~ humanis viribus fortitudo extitit, ut non fulgentibus Germanorum armis, non horisonis tormentorum, sclopetorum, aliorumque missilium crepitibus, non ipsis densis ~~q~~ hastatorum ordinibus, aut ipso denique octingentorum cataphractorum equitum valido inc~~ursu~~ursu terrerentur, quominus Deo imprimis Optimo~~q~~ Maximo auctore et auspicio laetissimam de superbis et obstinatis hominibus nobis victoriam retulerint: Eisdem igitur Valentinum Zaizon et Michael^{em} Kerestely, ob haec ipsorum in nos merita, praeclaraque facinora, ex statu ac conditione ista, in qua hactenus fuerunt eximendos, ac in coetum et numerum verorum regni nostri Transilvaniae Sicularum Primipilorum annumerandos, aggregandos et cooptandos duximus, decernentes expresse, ut a modo deinceps dicti Valentinus Zaizon et Michael Kerestely, ipsorumque haeredes et posteritates universae, pro veris et nativis Primipilis habeantur et reputentur, ac iisdem iuribus, indultis, libertatibus, praerogativis et immunitatibus, quibus caeteri veri ^{et} nativi Primipili de iure vel consuetudine utuntur, uti, frui et gaudere valeant, atque possint. Ita tamen, ut idem Valentinus Zaizon

et Michael Kerestely, ipsorumque haeredes et posterita-
tes universae, a modo in posterum bonis et ad bellum
idoneis equis,loricis,frameis,gladiis, clypeis et has-
tæis, ac aliis instrumentis militaribus, iuxta morem et
consuetudinem aliorum regni eiusdem ^primipilorum bene
instructi, omnibus bellicis expeditionibus harum inter-
aggregamus esse debeant et teneantur. Imo annumeramus, *et* cooptamus,
harum nostrarum vigore et testimonio literarum me ~~di~~ dian-
te. Datum in Arce nostra Mariaeburgensi, die octava Iu-
nii. Anno Millesimo Quingentesimo Septuagesimo Septimo.
Regni vero nostri anno secundo.

Stephnus Rex ~~ppa~~ *ppa*

Volphangus Kouach^oiczi mpr

Petrus Bathory Ungarus quietat
Andream Dzierzek Civem Bydgo-
stiensem.

Stephanus Dei gratia Rex Poloniae etc. Si-
gnificamus etc. Quia comparens personali-
ter coram nobis et Actis Cancellariae nostrae
Generosus Petrus Bathori, recedendo a ter-
ris suis quibusvis propriis et huic iurisdi-
ctioni nostrae sese incorporando, palam,
publice, libere et per expressum recogno-
vit se accepisse et in affectu levasse a fa-
mato Andrea Dzierzek Cive Bydgoستيensi
ratione bonorum et debitorum Gedanen-
sium perduellium ad fiscum Regiae Maiesta-
tis pertinentium et adiudicatorum si-
bique ab eadem Sacra Maiestate Regia
concessorum, quae apud praefatum Dzier-
zek erant centum et quadraginta flore-
nos, numeri et monetae Polonicae. De qui-
bus quidem centum et quadraginta flo-
renis, eundem Andream Dzierzek cum
posteritate sua perpetuo quietat et libe-
rum facit, nullumque ius ad eandem

summam iterum repetendo sibi et suis
 successoribus reservat, verum ratione
 eiusdem perceptae pecuniae sibi perpe-
 tuum imponit silentium, promittens se
 una cum successoribus suis nullum
 amplius negotium occasione eorundem
 Centum et quadraginta florenorum prae-
 dicto Dzierzek vel eius successoribus exhi-
 biturum neque successores suos exhibitu-
 ros. Quamquidem ipsius recognitionem
 et quietationem nos in actis Cancellariae
 nostrae annotari, atque ipsius extractum
 ad postulationem utriusque partis ipsis
 aedi permisimus. Harum quibus sigil-
 lum Regni nostri est appraesum testi-
 monio litterarum Datum in Castris no-
 stris ad Gedanum die xxvi Mensis
 Junij Anno Domini M. D. LXXVIII. Re-
 gnij vero nostri Anno Secundo. Rela-
 tio Magnifici Joannis Lamoiski Regni Po-
 loniae Vicecancellarii Belsensis Kruschi-
 nensis etc. Capitanej

Metrices Regni vol. 115. fol. 259 ~~et xxx~~

Alfredus

Francisco Veselini Ungaro donan-
tur bona quaedam in Civitate Po-
runensi.

Stephanus Dei gratia Rex Poloniae etc. Significa-
mus etc. Cum ob crimen rebellionis omnia et sin-
gula perduellium Gedanensium bona ubilibet
in Regno nostro habita sint per decretum publi-
cum fisco nostro adiudicata, Nosque a Commi-
sariis nostris Thorunensibus ad inquirendum
de eiusmodi bonis confiscandis deputatis edocti
essemus, inter alia extare Thorunij, Martinij
Lisemanni Civis Gedanensis in eodem crimine
rebellionis cum caeteris obstinati et paenae per-
duellionatus rei duas domos lapideas, unam
in platea Scholari cum duobus granariis sitam
in qua esse inscriptos mille florenos hospitali pau-
perum et alteram prope templum Sancti Joannis
consistentem^m hortum itidem unum una cum
rebus utensilibus ad easdem aedes pertinen-
tibus ad fiscum nostrum dispositionemque no-
stram devoluta; benignam rationem habentes
fidelium et continuorum servitiourum Generosi Fran-
cisci Weselienii Clientis nostri liberalitateque nostra
Regia ad benemerendum eundem de nobis facio.

rem et promptiorem reddere cupientes eidem praenominatas utrasque Livemanni Civis Gedanensis aedes cum duobus granariis et horto rebusque omnibus utensilibus et aliis quibusvis ad eadem bona iure fisci nos concernentibus^{tes}, dandum, donandum tituloque perpetuae et irrevocabilis donationis conferendum esse duximus. Propterea iam ex nunc darnus, donamus, perpetuo et in aevum, salvo tamen iure xenodochii pauperum ad summam Mille florenorum in alteris aedium inscripta semper permanente. Per praefatum Franciscum Wesselienum bona praefata taliter ipsi per nos donata cum omni iure, dominio et proprietate tenendum habendum possidendum dandum donandum vendendum commutandum alienandum et in usus suos suorumque legitimorum successorum beneplacitos quos meliores et utiliores noverit convertendum. Quod quidem universis et singulis quorum interest praecipue vero famatis, Proconsuli, Burgravo et Conscribis Civitatis nostrae Thorunensis fidelibus nobis dilectis, denunciamus eisdem Mandantes ut quamprimum praenominatus Generosus Franciscus Wesselienus eadem praenominata bona ipsi a nobis gratuite largita sive per se sive per quempiam ex suis in possessionem suam apprehendere voluerit ean-

dem ipsi concedant et intromissionem in omnia
 et singula fieri permittant. Neque ipsum cum iam
 eorundem bonorum intromissionem et possessionem
 adeptus fuerit in eadem possessione vel ipsi tur-
 bent aut ab aliis turbari sinant. Pro gratia nostra
 et ex debito officii sui aliter omnino non facturi
 Harum quibus manu nostra subscripsimus etc.
 Datum in Castris nostris ad Gedanum die prima
 Mensis Julij Anno Domini M. D. L. XX. VII. Re-
 gni vero nostri Anno Secundo.

Metrices Regni N° 115 fol. 260.

Ammodanly

Báthory István király Barthos Gergely és ^{Éz}Ézken Tamás ^(részére.)

Albis községi két székely gyalogosát, hűségük s főleg az lubesói tó melletti harcban tanúsított vitézségük jutalmául ~~ők~~ nemesi rangra emeli.

Eredetije a Barthos család albisi levéltárában, Háromszék megyében. Másolata az Erdélyi Nemzeti Múzeum levéltárában. K. Lévai Gyula által 1891 október 22-én készített fordítása, albisi Barthos Indár tanár birtokbana, Vácott.

Mi István Isten kegyelméből Lengyelország királya, Lithuánia, Orosz ország, Porosz ország, Masovia, Samogitia, Kiev, Volhinia, Podolia, Livonia nagyhercege, Erdély fejedeleme. Emlékezetül adjuk jelen levelünkkel, hogy egyrészt néhány kiváló hívünk és tanácsosunk ez irányban való Fel-ségünkhöz intézett leg~~al~~ázatosabb kérelme következtében, más részről pedig tekintve buzgó hiveink, Barthos Gergely és ^{Éz}Ézken Tamás kézdiszék hely székünk Albis községében lakó kiváló gyalogosaink hűségét és hű szolgálatait, melyeket több év óta, különösen Erdélyben, ezen tartomány üdveért méltóságunk érdekében kezdett legnagyobb hadjáratunkban, továbbá itt is, Lengyelországban mióta eme nagy terjedelmű ország ^{kor}tartományának gyep^lőit kezünkbe vettük ezen állam veszélyes körülményei közt lelkek egész erejével és bátorságával tanúsítottak és tettek: ugyanis megszerzendő ezen ország birtokát, nemcsak a legkészségesebben elkísérték bennünket a nagy és nehéz úton Erdélyből Lengyelországba, hanem már Lanezkorona várának ostrománál is, melyet fegyverrel voltunk kénytelenek hatalmunkba keríteni, bőven tanúsítottak mily nagy hűséggel s mily katonai törekvés és bátorsággal vannak felruházva; amit később is hasonló dicséretességgel tanúsítottak, midőn elhatároztuk, hogy a lázadó és hozzánk hűtlen danckaiak Zsilavu kisebbik szigetének eredményeikben lévő s ellenünk oda helyezett őrségét összes gyalogságainkkal, kik közt valának ^{ők}ők is mindig megtámadjuk és ostromoljuk; de leg^{el}utóbb emléket hagyták hátra magukról annak, hogy milyen katonák, abban a legközelebbi emlékezetes és jeles csatában, melyben a danckaiak a múlt április 16-ik napján a lubeschovi

tónál megverettek és megfutami^ztattak,ugyanis a nagy mé-
szárlásban és veszedelmes ütközetben,melyben a majdnem
12.000 fegyveressel és ágyukkal ellátott ellenségből,kik-
nek még a hely természetes fekvése is kedvezett,2.000 embe-
rünk által,kik közt ott legbátrabbak voltak öreg gyalogos
csapataink,ötezer leveretett,a több mint ezer hadi jelvény-
nyel és összes felszerelésével együtt elfogatott,a többiek
szétszórattak:minden egyes katonánk,de különösen Barthos
Gergely és E^czken Tamásban oly katonai bátorság,vakmerőség
és emberi erőt meghaladó vitézség támadt,hogy mit sem fél-
ve a némelek fegyverét,sem az ágyuk s más löeszközök döre-
jét,sem a lándzsások sűrű tömegét,még a 800 vasas lovas erős
rohama által sem hagyták magokat visszarettenteni attól,
hogy nekünk Isten segedelmével a kevély és megátalkodott
emberek felett ez örvendetes győzelmet megszerezzék. Ugyan-
azért e Barthos Gergelyt és E^czken Tamást kiváló érdemeik
és tetteikért,eddigi állapotukból kiemelvén,Erdélyország-
nak valóságos adományos nemesei közzé v^étük fel,határozot-
tan kimondván,hogy nevezett Barthos Gergely és E^czken Ta-
más,valamint összes utódaik valóságos adományos nemesek le-
gyenek,ilyeneknek tartassanak s mind azon jogok,kiváltságok
és mentességekkel,melyekkel mondott országunk valóságos és
adományos nemesei jog szerint vagy szokásból élnek^{ők} is
élhessenek,valamint összes utódaik;ugy azonban,hogy a mon-
dott Barthos Gergely és E^czken Tamás,valamint összes utóda-
ik mostantól fogva minden hadjáratban jó és harczhoz alkal-
mas vértezett lovakon,lándzsával és más mindenféle fegyver-
rel felszerelve,ugyanazon ország többi nemeseinek szokása
és erkölcei szerint;ezt megerősitjük és óhajtjuk a mi hi-
veink és ezen betük tanúsága által.Kelt a Laterna melletti
táborunkban,1577 augusztus hó 11-ik napján,országlásunk
második esztendejében. [tartozzanak és kötelesek legyenek;

István király ípt

Volphangus Kouac^hóczi mpr

Megjegyzés.A kitüntetett két székely gyalogos közül Ec-
zen Tamást az 1576 október 27-i grebini zsoldjegyzékben ta-
láljuk,amikor havi négy-forintos zsoldját felvette¹ s rajta
kívül nemzetségéből még Eczen Lőrincz és Máté szolgált a
király hadában,ez utóbbi még 1580 végén Vilnában;de Bartos

Gergely sajátosképen egyszer sem fordul elő, csupán egy Bartos Jakab 1580 december 7-én az ^{el/} vissza foglalt Newel várában.²

Egyébként ~~megjegyzem, hogy~~ ez az „adományos nemesség” nem volt azonos a rendes, megszokott - címeradományozással kapcsolt - nemességgel s tulajdonképp ~~nem~~ egy a székely löfőségi azaz primipilusi kitüntetéssel, amelyet István király bővebben adományozott az erdélyi nemességnél!

1 Lásd Báthory István lengyel király udvari számadáskönyvei 23. és 27. lapján.

2 Ugyanott, a 107. lapon.

1 Értendő az 1575-i kerelőszentpáli csatával végződött nagy erdélyi hadjárat, amelyben Báthory István ellenfelet, Bekes Gáspárt leverte.

2 E nevezetes csata napja másutt 1577 április 17-ikével jegyezve fordul elő, még egy másik - ehhez hasonló - magyar löfőségi adománylevelben is, elírásból!

Joannes Macziewski carui Michaeli
Vadassio Ungaro de debito 1500 flor

Stephanus Dei gratia Rex Poloniae etc. Significamus
praesentibus litteris nostris quorum interest univer-
sis et singulis earum notitiam habituris. Quod coram
nobis et Actis Cancellariae nostrae personaliter com-
parens Generosus Joannes Macziewski, Succamera-
rius terrae Sandomiriensis, Scepusiensisque noster
Capitanerus, Recedendo a terris palatinatibus et di-
strictibus suis quibusvis propriis, reque cum successo-
ribus ac bonis suis omnibus huic iurisdictioni no-
strae, quo ad actum et effectum praesentis inscriptio-
nis in toto incorporando et subiiciendo sanus men-
te pariter et corpore existens, libere sponte palamque
publice et per expraesium recognovit. Quia inscripsit
et obligavit, prout inscribit et obligat praesenti in-
scriptione se ac suos successores in omnibus bonis
suis mobilibus ac immobilibus, haereditariis et
obligatoriis per eum ubicunque in Regno et domi-
niis nostris quocunque iuris titulo nunc habitis
ac in posterum quoque habendis et acquirendis
summisque pecuniariis quibusvis tam paratis quam
in quibuscunque bonis ubique in Regno et dominiis

nostris existentibus, coram quocunque iudicio seu offi-
 cio Regni nostri per quemcunque sibi inscriptis ac in po-
 sterum inscribendis. Generoso Michaeli Wadass Militum
 nostrorum Praefecto ac illius successoribus vel ius prae-
 sentis inscriptionis habituris summam Mille et quin-
 gentorum florenorum pecuniae communis, numeri et
 monetae Polonicae, quemlibet florenum triginta grossis
 usualibus computando apud praefatum Generosum
 Michaellem Wadass mutuata, certi, veri et liquidi de-
 biti, eidem Michaeli Wadass ac eius successoribus vel
 ius praesentis inscriptionis habituris, realiter et in ef-
 fectu reddere, restituere, persolvere, ac apud Acta Can-
 cellariae nostrae pro festo Assumptionis Beatae Mariae
 Virginis in Anno domini Millesimo quingentesimo
 Octuagesimo reponere ac relinquere sub radio simi-
 lis summae Mille et quingentorum florenorum pe-
 cuniae in eventu non restitutionis et persolutionis
 memoratae Mille et quingentorum florenorum pecu-
 niae Originalis summae ad tempus praefatum ad
 solvendum per praefatum Generosum Joannem Ma-
 cieiorowski et eius successores praefato Michaeli Wadass
 ac eius successoribus vel ius praesentis inscriptionis
 habituris, succumbendo. Quod Radium hora meri-
 dici festi praedicti in summam principalem auto-
 ritate praesentis inscriptionis transibit et convertetur.

Adiunctumque memoratae summae principali constitu-
 et summae originalis et principalis Tria millia flore-
 norum. In qua summa trium Millium florenorum
 pecuniae debebit ac tenebitur huius inscriptionis prae-
 sentis vigore, praefatus Joannes Macziciowski eiusdemque
 Successores erunt asstricti, in omnia bona sua reprae-
 pta, scilicet mobilia ac immobilia, haereditaria et obli-
 gatoria quae nunc quocunque iuris titulo ubicunque in
 Regno et dominiis nostris habet ac in posterum habitu-
 rus est, summasque quasvis pecuniarias tam paratas
 quam in quibuscunque bonis coram quocunque iudicio
 seu officio per quemvis sibi et successoribus suis inscri-
 ptas vel in posterum inscribendas, realem et actualem
 intromissionem et possessionem pacificam cum libero es-
 rundem ~~et~~ usufructu, per quemcunque Ministerialem
 terrestrem, absque illius cuiuscunque officii adolatione
 quocunque die et tempore post praedictum festum As-
 sumptionis Beatisimae Mariae Virginis assignan-
 dam praefato Michaeli Wadass illiusque successori-
 bus vel ius praesentium habituris dare et admittere
 dataque et admissa in eadem illum, illius successo-
 res vel ius praesentium habituros per se, successores
 suos, ac quasvis submissas et subordinatas personas
 nullo modo, colore et praetextu impedire inquietare
 et molestare immo vero eundem et illius successores

aut ius praesentium habituros ab omnibus impedi-
 mentis iuridicis ex quacunque causa exortis et insti-
 tutis atque etiam exoriendis et instituendis in quo-
 cunque punctu et gradu iuris dependentibus persona-
 rum status ac sexus cuiusvis per omnes praescri-
 ptiones in quovis iudicio seu officio suis impensis to-
 ties quoties opus fuerit in eisdem bonis tueri evin-
 cere, eliberare intercedereque ac indemnem seu in-
 demnes bonaque praefata indemnita reddere. Quae
 bona superscripta omnia etiam cum summis pecu-
 niariis quibusvis praefatus Michael Wadars et illius
 successores aut ius praesentis inscriptionis habitum
 modo obligatorio in summa praedicta Trium mil-
 lium florenorum pecuniae cum omnibus eorundem
 bonorum iure, dominio ac proprietate, fructibusque
 ac proventibus universis nullis exceptis, tenebit,
 possidebit illisque utifruetur ac illius successores
 vel ius praesentium habituri tenebunt et possidebunt
 illisque utifruentur pacifice et quiete usque ad ex-
 emptionem et summae praefatae trium millium
 florenorum persolutionem, praemissisque satisfacere
 sub vadio similis summae trium millium flore-
 norum pecuniae in eventu non satisfactionis
 praemissis omnibus et singulis ad solvendum to-
 tiens quotiens praemissis satisfactum non fuerit

succumbendo. Citatusque praefatus Joannes Macziciowski vel illius etiam successores Citti praemissorum occasione per praedictum Michaellem Wadas vel illius successores aut ~~aut~~ ius praesentium habituros ad quodcunque iudicium seu officium in Regno et dominiis nostris tam videlicet terrestrequam Castrense aut etiam in iudicium Maiestatis nostrae Regiae ad Comitiam Regni vel post Curiam nostram Citationem cuiuscunque tenoris etiam Citationem Curiali ubi secum successoribus ac bonis suis omnibus summisque pecuniariis suprascriptis incorporavit, praesentibusque ubi praemissum est incorporat. In primo Citationis termino tanquam peremptorio debet ac illius successores debebunt et erunt assueti stare, parere, respondere et ab illo iudicio seu officio ad quodcunque Citatus ipse fuerit vel illius successores Citabuntur non recedendo soluto in primis trium Millium florenorum pecuniae Vadio inscriptioni praesenti intoto nec non pro damnis ac expensis exinde sequentis vel sequendis ad simplicem partis actoreae verborum assertionem, absque corporali iuramento, satisfacere, a iure, terris, palatinatibus, districtibus et iurisdictionibus suis propriis ac sibi quomodolibet competentibus, recedendo. Renunciando quoque omnibus exceptionibus, dilationibus, motionibus ~~et~~ appel-

lationibus ad earum prosecutionem Citationibus ac
 ad citationibus, evasionibus, paenae Trium seu ter
 trium Marcarum dandae intromissioni ac aliis qui
 busvis remediis de iure ac consuetudine in Regno
 nostro ad evadendum et subterfugiendum vadium
 fieri solitis ad quietationem de praemissis non re
 cipiendo nisi ad Acta Cancellariae nostrae Item ad
 evictorem ac ad annos discretionis puerorum ex
 causa minorennitatis Neque differendo eundem
 primum terminum peremptorium ac alios etiam
 subsequentes terminos, semper peremptorios, vera vel
 simplici infirmitatibus, actione pro maiori Statu
 tis, laudis, litteris nostris Regalibus motione belli
 ca, Conventione Regni Generali seu particulari bel
 lo, interregno, absentia sui a regno ex quacunque
 causa Regiis ac Reipublicae legationibus seu ser
 vitiis quibuscumque intra et extra Regnum ac aliis
 quibusvis impedimentis legalibus, Nullos defectus
 et errores praesenti inscriptioni aut ex ea emanatae
 Citationi ministerialisque relationi, etiam intem
 pestive positionis obiciendo ac prorsus nihil quo
 praemissa subterfugiat et evadat vel solum diffe
 rat in auxilium sibi assumendo sub amissione
 suae et successorum suorum totius causae. Quod
 si autem et in quantum aliquibus diffugiis ~~332~~

nibus technis et artibus in quocunque termino et gradu iuris, quominus praemissa omnia suum debitum sortirentur effectum, praedictus Generosus Joannes Macziciowski vel sui successores contra praescriptum praesentis inscriptionis utetur ex eo vadium Trium Millium florenorum pecuniae per eundem praedictum Michaellem Wadass modo suprascripto repetendum eidem Michaeli Wadass illiusque successoribus vel ius praesentis inscriptionis habituris ad solvendum totiens quotiens succumbet et successores illius succumbent. Quae omnia suprascripta ultro, libere et sponte praefatus Joannes Macziciowski in se successoresque suos ac bona sua omnia tam mobilia quam immobilia nunc habita et postmodum habenda et acquirenda ad seque devoluta et devolvenda ac summas quasvis pecuniarias tam paratas quam etiam sibi a quovis inscriptas et inscribendas assumpsit, nulla praescriptione terrestri de super obstante. Quamquidem inscriptionem recognitionem et obligationem tanquam legitime et iuridice factam, nos ratam et gratam habentes, eandem in omnibus suis punctis, clausulis articulis et conditionibus approbamus et confirmamus, robur et pondus suum debitum eandem semper et ubique obtinere debere decernentes. 333

et datum in castris ad Gedanum die Undecima
 Mensis Augusti Anno Domini 1577.º Relatio Magni-
 fici Joannis Lamowski Regni Poloniae Vicelancellarii
 Pelsensis etc. Capitanei.

Metrices Regni lib. 115. fol. 299.º—302.

Amstelred.

Gdański tábor, 1577 augusztus 13.

Báthory István király zabolai Máthé Benedek és társai rész^{ára.}

Tanusított vitézségük jutalmául három székely gylog
puskása: a zabolai származású Máthé Benedek, Mátyás Pál és
Finna István székely lófőséget nyert.

Dr. Finta István levéltára. Budapest. Marosvásárhelyi
1814-i hiteles, de tökéletlen másolatban.

Nos Stephanus Dei gratia Rex Poloniae, Magnus Dux Lyth-
vaniae, Prussiae, Russiae, Maſoviae, Samogitiae, Kioviae, Volli-
niae, Podlachiae, Livoniae etc. Princeps Transylvaniae etc.
Memoriae commendamus tenore praesentium significantes, qui-
bus expedit universis: Quod nos cum ad nonnullorum fide-
lium ^c ~~Consiliariorum~~ nostrorum humillimam supplicationem
Maiestati nostrae propterea factam, tum vero attentis et
consideratis fidelitate ac fidelibus servitiis fidelium
nostrorum agilium Benedicti Mathe, Pauli Mathias et Step-
hani Finna in Transylvania, in possessione Zabola et sede
nostra Siculicali Orbai commorantium, peditum nostrorum pi-
xidario~~rum~~, quae ipsi ab annis iam compluribus inprimis in
Transylvania ipsa, in maximis ~~[nos] tr[is]~~ ^{[nos] tr[is]} salute eius pro-
vinciae, et dignitate nostra susceptis bellicis expeditio-
nibus, et deinde § hic quoque in Polonia, ab eo tempore, quo
huius ruinarum venas moderari cepimus in magnis Reipubli-
cae huius necessitatibus summa cum animorum ^{su} ~~eorum~~ promp-
titudine et ~~fun~~ runt, et impenderunt; etenim non solum ~~ime~~ ^{no} ~~nos~~
ex Transylvania longis et difficillimis itineribus ad ca-
pessendam Poloniae coronam contendentes, cupidissime sunt
secuti, sed etiam in obsidione statim arcis Lanckorona²e,
qua² armis in potestatem nostram redigere curam habuimus,
quanta fide in nos studio ac fortitudine, denique militari
essent praediti, abunde declararunt; postea etiam pari cum
ipsorum laude notum fecerunt, quando Gedan²ensium rebelli-
um et perduellium nostrorum praesidia in muniendis Zulav-
cae minoris insulae contra nos positae summa peditatus ~~[nostris]~~
in quo ipsi quoque semper fuerunt ^{na} ~~intendendi~~ et pugnandi
alacritate concideremus; sed omnium maxime, quales iidem ---

L pro

L [alacritate
exhibue]

L [quod]

potuissent, in proximo memorabili et insigni illo proelio, quo Gedanenses decima septima die Aprilis proxime praeterita [ad lacum Lubesso] viensem caesi atque fugati sunt, omnibus hominibus testatum de se [ipsis] reliquerunt, nam in hoc maxime cruento [et periculoso] conflictu, in quo ex duodecim fere hostium millibus armis, tor[mentisque] munitis, ac natura quoque loci adiutis, a duobus [nostrorum] millibus, in quibus summae virtutis veteranorum nonnulli vulnerati, quidam caesi, ultra mille omnes [cum signis militari]bus et impedimentis omnibus capta, [reliqua] disiecta [sunt] proemii ho[rum] Benedicti Mathe, Pauli Mathias et Stephani Finna audacia militaris et alacritas animi, et maior denique humanis viribus pugnando exstitit, ut non fulgentibus Germanorum armis, non horris[en]is tormentorum, sclopetor[um], aliorumque missilium crepitibus, non ipsis densis hastatorum ordinibus, aut ipso denique octingentorum cataphractorum equitum valide ineursu terrerentur, [proximus] Deo imprimis Optimo Maximo auctore et auspice laetissimam de obstinatis hominibus nobis victoriam reportaverunt: Igitur Benedictum

Mathe, Paulum Mathias et Stephanum Finna, ob haec ipsorum in nos merita, praeclaraque et conditione ista, in qua hactenus fuerunt eximimus et coetum ac numerum verorum regni nostri Transylvaniae Sicularum Primipilorum annumerandos, aggregandos et cooptandos duximus, decernentes expressse, ut a modo deinceps Benedictus Mathe, Paulus Mathias et Stephanus Finna utriusque sexus posteritate universae, pro veris et nativis Primipilis habeantur et reputentur, ac iisdem iuribus, indultis, libertatibus atque immunitatibus, quibus caeteri veri et nativi Primipili de iure vel consuetudine utuntur uti, frui et [gaudere] Ita tamen, ut iidem Benedictus Mathe, Paulus Mathias et Stephanus Finna, ipsorumque haeredes et posteritates [universae] in posterum bonis, ac ad bellum idoneis armis, loricis, frameis, gladiis, clipeis et hastis, ac aliis instrumentis militaribus ad morem et consuetudinem aliorum regni eiusdem Primipilorum bene instructi, omnibus bellicis expeditionibus [habe]antur. Imo annumeramus, aggregamus et cooptamus harum nostrarum vigore et testimonio litterarum nostrarum. Datum in castris nostris ad Laternam decima tertia

die Augusti. Anno Domini Millesimo Quingentesimo Septuagesimo Septimo. Regni vero nostri anno secundo.

Stephanus Rex ppa/pt

Volfgangus Kowachoczky mpr

[facinora, ex statu]

[valeant atque possint.]

[equi]

[harum interesse debeant et]

Certa Civium Gedanensium debita, donantur Joanni Bornomissa Ungaro.

Stephanus Dei gratia Rex Poloniae etc. Universis et singulis quorum interest, Notum testatumque facimus praesentibus litteris nostris. Quod posteaquam Nobilis ac Strenui Joannis Bornomissae Equitum nostrorum Hungaricorum Praefecti, eximia studia militaria fideliter nobis exhibita munificentia nostra Regia decorare cupientes, Septingentos quadraginta florenos Polonicos debiti, quod Honestus Henricus L^{us} Anglus, Joanni Moller et Georgio Krako Civibus Gedanensibus, rebellionis reis contraxit et ad nos ad fiscum nostrum devolutum fuit eidem donaverimus vigore litterarum nostrarum hoc nomine ipsi singulariter concessarum. Proinde praedictus Joannes Bornomissa hodierna die coram nobis et actis Cancellariae nostrae constitutus recognovit atque fassus est, se integram et plenariam debiti illius solutionem a dicto Henrico L^o Anglo accepisse eumque ratione eiusdem quietare et liberum mittere ipsique in posterum neque per se neque per alios in vel extra iudicium nullam litem hoc nomine moturum vel molestiam exhibiturum esse

In cuius rei fidem sigillum nostrum praesentibus ap-
 primi iussimus. Datum in castris ad Laternam die
 XXV Mensis Augusti Anno Domini 1577. Regni no-
 stri Secundo. Relatis Magnifici Joannis Lamoiski
 Regni Poloniae Vicelancellarii Belensis etc. Capitanei
 Metrices Regni Lib. 115 fol. 306.^v

A. Radan.

Excimuntur iurisdictioni civili bona omnia Demetrii Farkass quae in Oppido Lubovlia possidet.

Stephanus Dei gratia Rex Poloniae etc. Significamus praesentibus litteris nostris quorum interest universis et singulis. Quia nos per certos Consiliarios nostros commendata habentes strenua fidelique in re militari merita, tam erga Serenissimos olim Divae memoriae Reges Poloniae praecessores nostros, quam etiam erga nos ipsos praestita Nobilis Demetrii Farkass Croati quicquid accepimus in Civitate nostra Lubovliensi in terra Sceprusiensi existenti certa bona obtinuit dignum putavimus et eum aliqua ex parte respectu, eorundem meritorum et maiorum deinceps praestandorum consolatum efficeremus. Quocirca cum ad praesens nulla alia praeterquam ea occasio sese obtulerit, ut bona ipsius in Civitate nostra praefata consistentia, certis praerogativis decoraremus. Proinde ea ipsa bona ipsius tam mobilia quam immobilia intra et extra Civitatem nostram praedictam Lubovliensem consistentia quae nunc possidet et in posterum possidebit ipsumque solum uxorem, liberos et familiam eius, a potestate oneribus

et iurisdictione quavis Proconsulum Richtariorum
 Consulum, Advocati, Scabinorum ac tota superio-
 ritate Magistratus Civilis, memoratae Civitatis no-
 strae Lubowliensis, nec non ab omnibus exactionibus
 et contributionibus tam publicis quam Castrensibus et
 Civitatis memoratae, liberamus et eximimus illosque
 et bona illorum quorum situm, nomina et cognomina
 hic volumus habere pro expressis. Iuri et iurisdictioni
 nostrae Regiae Castrensi Scepusiensi subicimus et in-
 corporamus praesentibus litteris nostris ad extrema vitae
 ipsius tempora, ita quod in omnibus causis tam ma-
 gnis quam parvis coram nullo alio praeterquam Ca-
 strensi Scepusiensi Regio iudicio, stare, parere, respon-
 dere et sese iustificare teneatur Ea tamen lege et con-
 ditione quod semper ad quamlibet expeditionem con-
 tra hostem nostrum et Regni nostri cum Capitaneis
 nostro Scepusiensi dum generalem expeditionem Regni
 fieri contigerit propicisci astrictus sit. Quod ad uni-
 versorum et singulorum cuiuscunque dignitatis, status
 conditionis, officii et praesentiae hominum, praes-
 sertim vero famulorum Proconsules Richtarij, Advocati
 et Scabinorum ac totius Magistratus Civilis Civitatis no-
 strae Lubowliensis praesentis et pro tempore existentis
 notitiam deducentes mandamus, ut memoratum De-
 metrium Farkas iuxta praescriptum praesentibus litte-

rarumstrarum conservent conservarique ab aliis
 quorum interest curent. Pro gratia nostra debitoque suo
 facturae In cuius rei fidem et testimonium praesenti-
 bus quas manu nostra subscripsimus, Sigillum Regni no-
 stri est subappressum. Datum in Castris nostris ad La-
 ternam diu Secunda Mensis Septembris Anno Domini
 1577. Regni vero nostri anno Secundo.

Metrices Regni Lib. 115 fol. 311.^v 312.

Abbas

Danckai tábor, Danzig, 1577 szeptember 6.

Báthory István király lemhényi Kanisztos Andrásnak.

Nemességre emeli sokévi hű szolgálataiért, mert nemcsak ide kísérté, hanem résztvett Lanckorona, továbbá az április 17-én lefolyt danckai /lubeschaui/ kemény harcban, 800 verves lovas élén.

Eredeti je, pecsétje függő híján Arad vm. levéltárában, különössége, hogy a címer a szöveg közepére festett, a címerrajz jobb karja pedig arannyal díszített pancélba van öltöztetve. Feljegyezve az Országos levéltár 474/1907 sz. a. Gondatlan 1762-i hiteles másolatát láttam Nagykárolyban, Szatmár vm. levéltárának Szinerváralja csomójában.

Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, in quo dextra hominis manus cum suo brachio humero abscisso, armis militaribus undique protecta, gladium militare districtum mucrone in altum ⁱⁿ co^{er}so, recta tenere conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, ex qua laciniae sive lemnisci rubei coelestini et flavi coloris defluentes, etc. Datum in castris nostris ad Laternam, die 6. Septembris. Anno Domini 1577.

Ellenjegyezte: ^VWolphgangus ^uKowachocz ⁱanpr

Gabriel Bekiesz Ungarus quie-
tat Joannem Lumberg Civem
Torunensem.

Stephanus Dei gratia Rex Poloniae etc. Significamus his
litteris nostris quorum interest universis et singulis ea-
rum notitiam habituris. Quod in praesentia Maiestatis
nostrae Regiae personaliter constitutus Generosus Gabriel
Bekiesz, Aulae nostrae familiaris sponte libere et per ex-
praesum recognovit et fassus est: esse sibi plene et suf-
ficienter satisfactum a famato Joanne Lumberg Civem
Torunensi de summa Octingentorum florenorum nu-
meri et monetae regii nostri in domo eiusdem Joannis
Lumberg Torunij sita. Cuidam Wolfgango Werrier Ci-
vi Gedanensi, inscripta ad nosque et fiscum nostrum et
nefarium crimen rebellionis Civium Gedanensium in
nos et Regium nostrum commissum devoluta atque
per nos ipsi Generoso Gabrieli Bekiesch pro suis in nos
meritis donata. De qua quidem summa vigore et auto-
ritate eiusmodi donationis nostrae et litterarum quo-
que nostrarum sibi desuper concessarum a praefato
Joanne Lumberg integre percepta et levata Eun-
dem Joannem Lumberg illiusque successores et po-
steros quietat et liberum facit perpetuo et in³⁴⁰revocatum

His litteris nostris quibus in fidem praemissorum sigil-
lum nostrum est appressum. Actum et Datum in Ca-
stris ad pagum Truncz die Nona Mensis Septembris An-
no Domini 1577. Regni vero nostri Anno Secundo.

Metrices Regni Lib. 115 fol. 333.^v; 334.

Alfredus

Fundus quidam Kolibaiow in finibus
Podoliae situs, datur Joanni Bengiero
Ungaro.

Stephanus Dei gratia Rex Poloniae etc. Significamus etc.
Quia nos commendata habentes a nonnullis Regi nostro
Consiliariis servitia Nobilis Joannis Bengier Hungari
quae ipse in expeditionibus et bellis contra Turcas et
Tartaros, quoties Regi huius nostri fines invadere con-
santur et tentabant, susceptis, praestare a compluribus
annis nunquam intermittebat et hactenus etiam offe-
rentibus sese occasionibus non cessat; dignum et aequum
iudicavimus ut cum pro his laboribus eius beneficio
aliquo ornaremus, atque ita eundem in pristina fide
et studio in nos et Regnum nostrum retineremus ac eo
alacriorem quoque ad quosvis labores militares praesi-
sertim quoties usus id exposceret suscipiendos ipsum
redderemus. Damus itaque donamus et concedimus illi
ex gratia et munificentia nostra Regia, locum quendam
desertum et incultum in Confinibus situm Kolibaiow
vulgo dictum is finibus circumscriptum et determina-
tum incipiendo scilicet a Ponte quodam in itinere ver-
sus Villam Ostrowerincere tendentem usque ad scopulos
sive aggeres finium et graucierum oppidi Panicz ver-

gentemque ad locum Bednarszowa Dolina nuncupatum
ita quod partem dextram occupabit et possidebit memo-
ratus Joannes Bengier, Siva vero parte fundi, pertinebit
ad campum Kobialczynski ab eo vero loco usque torren-
tem ex loco doliua Kalcza dicto fluentem protendetur
dividentibus et distinguantibus, loca ea Scopulis et agge-
ribus ex terra erectis inter fundum Bonorum Panion,
et Kolibawa Ex alia item parte eiusdem torrentis sive
fluvii a signis granicierum quae segregant fundum
villae Ostrowerine a Kolibawa Quae quidem signa
recta linea protrahuntur a sylva et quereu quodam
supra fossas crescente recto tramite ad scopulos et ti-
mulos finium villae Chodorowae ad viam versus arcem
Moldaviae Choczin ducentem ita quod haec via, fundum
huius loci deserti Joanni Bengiero a nobis dati dividet
et dispescet, ab aliis fundis, usque ad piscinam Capita-
neatus nostri Camenecensis quae extracta est in flu-
vio a loco Jurkowa passieka dicto, fluente ab ea rur-
sus piscina, usque ad pontem a quo initium finium
sumptum fuit idem fluvius in piscinam incurrens
limites fundi huius faciet et constituet. In eodemque
loco supradicto, damus facultatem eidem Joanni
Bengiero, villam Kolibaiow nuncupandam locan-
di, extruendi et erigendi, prata et agros extir-
pandi, hortos, piscinas, pascua et alia quaecumque in

usum et utilitatem suam parandi constituendique
 Permittimusque praeterea eidem Joanni Bengiero
 et incolis villae memoratae ab illo locandae libera
 pascua pecudibus pecoribus et armentis ac gregibus
 omnibus iumentorum in campis et fundis Villa-
 rum Nowosiolki et Dlussko ad Capitaneatum no-
 strum Lamenecensem pertinentium in altera
 parte viae Choczinum tendentis. Quemquidem
 locum supramemoratum una cum villa in eo-
 dem extruenda cumque omnibus agris pratis
 hortis, piscinis, pascuis, sylvis, fructibusque et emolu-
 mentis ex eisdem provenientibus et quaecunque ibidem
 arte et industria humana parari poterint, idem Jan-
 nes Benger tenebit, habebit et possidebit ac illis utifru-
 tur pacifice et quiete ad extrema vitae suae tempora.
 Promittimusque pro nobis et Serenissimis successori-
 bus nostris, verbo nostro Regio, illum nos a possessione
 et usufructu fundi illius quavis ex causa non amo-
 tuos imo vero, tutam, securam, quietam, pacificam
 que eandem possessionem ac liberum quoque usum-
 fructum eidem quantum in nobis erit praestatu-
 ros. Ad haec quoque cum in proximis, vel aliis quibusvis
 Regni nostri comitiis a nobis et Regni nostri ordini-
 bus deliberatio expediatur iuxta Constitutionem
 Serenissimi Sigismundi Augusti Regis Lubl. An-

no Domini Millesimo Quingentesimo Sexagesimo
 Nono Latam, de locis desertis in finibus Podoliae,
 Wolhiniae et Kiowiae citis benemeritis viris distri-
 buendis, eius quoque a nobis iusta et aequalis cum
 caeteris habebitur ratio. In cuius rei fidem est testi-
 monium praesentes manu nostra subscripsimus
 et sigillo Regni nostri muniri mandavimus. Da-
 tum in Castris nostris ad pagum Prusiech die Deci-
 ma Septembris Anno Domini 1577 Regni nostri se-
 cundo.

Metrices Regni Lib. 115 fol. 337, 338.

Alfredus

Debitum infrascriptum Civis cuiusdam
Gedanens perduellis, donatur Georgio
Palloithaj.

Stephanus Dei gratia Rex Poloniae etc. Significamus
etc. Dedit et donasse nos Georgio Palloithaj Servitori
nostro prout praesentibus litteris nostris dare et donare
Gedanensis cuiusdam Civis in rebellionis crimine
etiam num obstinati debitum, Centum videlicet et
viginti florenorum quod habet apud famatam Wol-
fangi uxorem, Civem et indigenam Posnaniensem
Quod quidem praexpressum debitum coram in-
quisitoribus et Commissariis nostris ad id deputa-
tis per praenominatam Wolfgangi uxorem recogni-
tum certaue solutioni subiaccens, praefato Georgio
Palloithaj plenariam et integram concedimus fa-
cultatem, levandi, tollendi, percipiendi et de per-
cepto quietandi, ac in usus suos beneplacitos con-
vertendi, tum quoque si opus fuerit iuridice ade-
rundi. Quod universis et singulis quorum interest
cum primis vero confiscationum inquisitoribus
Commissariisque nostris et ad exigendum confiscata
debita quibusvis Posnaniae constitutis, vel etiam
substitutis plenipotentibus; nec non Magistratui
Civili Posnaniensi denunciamus Mandantes eis-

dem ut praefatum Palloithai, opera et auxilio suo
 iuvent, ut quamprimum ipsi haec pecunia in effectum
 numeretur. Officium vero Civile Posnaniense cum re-
 quiretur pro administranda iustitia ratione ali-
 cuius, si quae forsitan oriri poss^{et} in solvendo tergi-
 versationes, eiusmodi debiti, ut eandem ipsi sine
 mora faciat volumus et praecipimus, Neque aliter
 pro gratia nostra et debito suo faciant. Datum Ma-
 riemburgi die Vigesima Mensis Septembris Anno
 Domini 1577. Regni nostri Secundo.

Metrices Regni Lib. 115. fol. ^{369^v} 370.

Abbas

Domus Wonderlindor^{um} Torunii sita
ob rebellionis crimen ad M. R. devolu-
ta donatur Wolfgango Kowaczowski
Ungaro.

Stephanus Dei gratia Rex Poloniae etc. Significa-
mus etc. Cum ob detestandum crimen rebellionis -
omnia et singula perduellium Gedanensium bona
ubilibet in Regno nostro habita sint, per decretum
publicum fisco nostro adiudicata, Nosque ab Inquisi-
toribus et Commissariis nostris Torunium ad inqui-
rend^{um} de eiusmodi bonis confiscandis deputatis edo-
cti essemus inter alia extare Thorunij fratrum Won-
derlindorum Civium Gedanensium in eodem cri-
mine rebellionis cum caeteris etiamnum obstina-
torum ac paenae perduellionatus subiectorum, do-
mum latericiam, in lata platea sitam ad fiscum
nostrum dispositionemque nostram devolutam beni-
gnam rationem habentes fidei, virtutis et industriae
Generosi Wolfgangi Kowaczowski, Secretarii nostri, quam
nobis continuis serviciis suis summa diligentia et
dexteritate hactenus praestitis exhibuit et indies ex-
hibere non intermittit, volentes cum liberalitate no-
stra ad magis de nobis benemerendi promptiorem
et alacriorem reddere, eidem praenominatam pra-

trum WondenLindorum domum in lata platea Foru-
 nij sitam, cum omnibus eius pertinentiis, dictos fratres
 concernentibus, ad nosque iure fisci spectantibus, dan-
 dam, donandam, tituloque perpetuae et irrevocabilis
 donationis conferendam esse duximus. Prout iam ex
 nunc damus, donamus, et conferimus perpetuae et in
 aevum; per praefatum Generosum Wolfgangum domum
 praefatam, per praesentes ipsi per nos donatam cum om-
 ni iure, dominio et proprietate tenendam, habendam
 possidendam, uti fruendam, locandam, dandam, do-
 nandam, vendendam, commutandam, alienandam
 ac in usus suos quosvis beneplacitos, suorumque legi-
 timorum successorum et personarum quarumcunque
 quos meliores, commodiores et utiliores fore noverit, con-
 vertendendam, Nihil iuris, domini, aut proprietatis nec no-
 bis fiscoque nostro nec fratribus WondenLindorum eorumve
 posteritati nec quibusvis ipsorum propinquis ad eam do-
 mum reservando sed id ipsum omne ius integre plenarie
 et sufficienter in praedictum Wolfgangum et in successores
 eius aut quasvis personas ius quaesitum ab eodem ad di-
 ctam domum habituras transferendo transfundendo-
 que. Harum quibus etc. Datum Marienburgi die Prima
 Octobris Anno Domini 1577. Regni nostri Secundo.

Metrices Regni Lib. 115 fol. 370¹

A. Rodam.

Gabriel Bekiesch Ungarus con-
stituit Plenipoten^{tem} Francisco^m Co-
paciū^m Ungarū^m ad peragenda infra-
scripta.

Stephanus Dei gratia Rex Poloniae etc. Significamus
his litteris nostris quorum interest universis et singu-
lis earum notitiam habituris. Quod comparens per-
sonaliter coram nobis et ad Acta Cancellariae no-
strae Generosus Gabriel Bekiesch Aulae nostrae fa-
miliaris, sponte, libere, publiceque et per expressum
recognovit. Dedissee se integram et absolutam pote-
statem Nobili Francisco Copacio uti quidem et per
praesentes dat repetendae et exigendae totius sum-
mae pecuniariae, Cuidam Wolffgango Henier Civi
Gedanensi, a Famato Joanne Lumberesk Cive Ci-
vitatis nostrae Torunensis debitae inque domo
eiusdem Torunii sita inscriptae et reformatae
ac ad nos et fiscum nostrum ob crimen perducellio-
natus Civium Gedanensium, devolutae, atque a
nobis eidem Gabrieli Bekiesch donatae, Nec non alia
omnia et singula ea in re necessaria et opportuna
agendi, exercendi et conficiendi; etiam si res ita
tulit, iure experiendi maxime vero delevata
et percepta ea ipsa pecunia omnes quorum³⁵⁹ inter-

fuerit nomine suo quietandi et liberos faciendi. Pro-
 mittens et spondens se ratum et gratum id habitu-
 rum quicquid ab eodem Francisco Copacio eo in ne-
 gotio, actum et constitutum fuerit. Harum testimo-
 nio litterarum quibus in fidem praemissorum sigil-
 lum nostrum est appraesum. Actum et Datum Ma-
 riemburgi die Decima Mensis Octobris Anno Domi-
 ni 1577 Regni nostri secundo. Relatio Magnifici Jo-
 annis Lamojski R. P. Vicecancellarii. Belsenensis etc.
 Capitanei.

Metricae Regni Lib. 115 fol. 380/380^b.

Amsterd.

Franciscus Weselini Ungarus consti-
tuit Plenipoten^{tem} Franciscum Cop-
aci^m Ungar^{um} ad infrascripta peragenda.

Stephanus Dei gratia Rex Poloniae etc. Significamus
his litteris nostris quorum interest universis et sin-
gulis eorum notitiam habituris. Quod comparens
personaliter coram nobis et Actis Cancellariae no-
strae Generosus Franciscus Veselieni cliens noster,
Omnes melioribus, modo, via, et forma, quibus de
iure potuit et debuit in suum plenipotentem et
mandatarium constituit et ordinavit. Nobilem
Franciscum Copacium ad capiendam, acceptan-
dam et adeundam possessionem duarum domuum
lapidearum, unius in platea Scholari, cum devo-
tus granariis et alterius prope templum Divi Joan-
ni dicatum, Torunii ^{ur}ci^{rum} una cum rebus omni-
bus utensilibus et horto uno, cuiusdam Martini
Sisemanni Civis Gedanensis, etiam nunc rebellis
haereditariarum, vigoreque decreti contra rebel-
les et perduelles Gedanenses latifisco nostro adiu-
dicatarum et ad dispositionem nostram devo-
lutarum, atque a nobis eidem Francisco Vese-
lieni titulo perpetuae donationis concess^{um},
382

Nec non ad quaecumque circa apprehensionem istius possessionis, quomodolibet necessaria et opportuna, agenda, exercenda, et conficienda. Promittens se id totum ratum et gratum habiturum, quicquid ab eodem suo praefato Mandatario in praemissis actum gestum et constitutum fuerit. Quam suam plenipotentis istius Constitutionem nos robor et pondus suum debitum obtinere debere decernimus et statuimus. His litteris nostris quibus in fidem praemissorum sigillum nostrum est appraessum. Actum et Datum Marienburgi die 24a Mensis Octobris Anno Domini 1577. Regni nostri Secundo. Relatio Magnifici Joannis Lamowski Regni Poloniae Vicecancellarii Belvensis etc. Capitanei. Metrices Regni Lib. 115 fol. 380^v/1.

Am. d. 1577.

Wolfgangus Rowaczowski Ungarus constituit Plenipoten^{tem} Franciscum Copacium^m Ungarum ad infra-scripta peragenda.

Stephanus Dei gratia Rex Poloniae etc. Significamus his litteris nostris quorum interest universis et singulis earum notitiam habituris, Quod personaliter comparens coram nobis et Actis Cancellariae nostrae Generosus Wolfgangus Rowaczowski Secretarius noster, sponte, libere, publiceque et per eapraesum recognovit, Constituisse se et ordinasse in suum verum et legitimum plenipotentem et mandatarium: uti quidem per praesentes Constituit et ordinat, Nobilem Franciscum Copacium, Daus et concedens eidem plenam et omnimodam potestatem possessionem nomine suo, domus lapideae Torunii in lata platea sitae, fratrum Wondelindorum Civium Gedanensium nobis et Regno nostro etiam num rebellantium, haereditariae, vigoreque decreti publici contra rebelles et perduelles Gedanenses luti fisco nostro adiudicatae ac ad dispositionem nostram devolutae, atque a nobis sibi titulo perpetuae donationis concessae

apprehendere et adire. Ac alia omnia et singula
 in capienda et adeunda domus illius possessione
 quovis modo necessaria et opportuna, agere, facere
 et exercere. Promittens et spondens se ea omnia
 rata et grata habiturum et semper servaturum quae-
 cunque ab eodem suo praefato mandatario hoc in
 negotio acta, gesta et constituta fuerint. Quam su-
 am recognitionem nos approbamus, ac robur su-
 um debitum eandem obtinere debere edicimus, his
 litteris nostris quibus in fidem praemissorum sigil-
 lum nostrum est appraessum. Actum et Datum Ma-
 ximburgi die Undecima Mensis Octobris Anno Do-
 minj 1577. Regni nostri Secundo. Relatio Magnifi-
 ci Joannis Zamojski R. P. Vicelancellarii, Belvensis
 etc. Capitanei.

Metrices Regni Lib. 115. fol. 381.

Almodar

Stephanus Margay Ungarus, quietat
Michael^m Stas Anglum Circem Elbin-
gensem.

Stephanus Dei gratia Rex Poloniae etc. Significa-
mus his litteris nostris quorum interest universis
et singulis earum notitiam habituris. Quod coram
nobis et Actis Cancellariae nostrae personaliter con-
stitutus Generosus Stephanus Margay Agasonum no-
strorum Magister sponte, libere, publiceque et per ex-
pressum recognovit accepisse se et levare realiter
et in effectum a famato Michael^e Stas Anglo incola
Civitatis nostrae Elbingensis Duo Millia et trecentos
florenos pecuniae numeri et monetae in Regno nostro
usitatae, quemlibet florenum triginta grossis compu-
tando, debiti, per praefatum Michael^em apud quosdam
Cives Gedanenses contracti vigoreque publici Decreti
contra rebelles et perduelles Gedanenses lati ad fiscum
nostrum devoluti atque a nobis eidem Stephano Mar-
gay donati. De qua quidem summa duorum Millium
et trecentorum florenorum, quin potius de omnibus
et singulis debitis, per eum Michael^em apud Cives Ge-
danenses quocumque tempore et quacumque ratione contra-
ctis, sibi vero a nobis donatis, eundem Michael^em

lius successores hac sua personali recognitione, quieta-
vit et liberum fecit quietatque et liberum facit autorita-
te praesentium litterarum, sibi que et aliis omnibus
quorum interest, ratione praemissorum perpetuum
silentium imponit. Quam suam recognitionem nos
ratam et gratam habentes, eandem approbamus et
confirmamus atque robur et pondus suum debitum
illam obtinere debere decernimus, Chyrographaque
omnia et singula, quaecunque creditoribus suis hic
Michael Stas dederit, annihilamus et cassamus:
ac eisdem creditoribus illius omnem facultatem am-
putamus, ratione eorum omnium debitorum ab ipso
Stephano Margay solutorum, in et extra iurisdictio-
nes quavis nostras, in posterum, per se vel per alios
eum ipsum Michaellem requirendi, molestandi,
vel negotium ullum sibi exhibendi. Harum testimo-
nio litterarum quibus in fidem praemissorum sigil-
lum nostrum est appraessum. Actum et Datum Ma-
riemburgi die Duodecima Mensis Octobris Anno
Domini 1577. Regni nostri anno Secundo. Relatio
Magnifici Joannis Lamowski R. P. Vicelancellarii
Belzensis etc. Capitanei.

Metrices Regni Lib. 115 fol. 381⁷/₃₈₂

AModanL

[Marienburg,] 1577 október 16.

Báthory István király Polyák Demeternek.

Hűséges szolgálata és vitéz magatartása jutalmául
nemességre emeli címeres s egyúttal Bethlen község fel-
szegútcai részében egy telket adományoz neki. adómentes

Egy 1751-i irat szerint, Szolnok-Doboka vármegye
monographiája II.köt.158.lapján, a fenti rövid szavakkal,
sajnos,
az eredeti oklevél hollétének említése nélkül.

Marienburg, 1577 november 4.

Rádhory Ldván lengyel király armalisa Gyulaj Pál számára
Praeclare divinum illum Platonem dixisse ai-

unt eam faciem atque formam virtutis esse, ut
si corporeis hinc oculis conspici posset incredibi-
lem sui amorem in animis hominum incitaret.
Etenim cum probe sciret vir sapientissimus, du-
plicem esse in hominibus naturam, alteram im-
mortalem et ex divinae illius auroae particula
decerpta, altera caducam et corruptioni obnoxiam,
multo maiora et excellentiora duxisse men-
tis ipsius ornamenta, quam corporis. Quam
rem, si quis diligentius secum consideret pla-
nae id ex eo elucere poterit homines illos, qui
praeclaro quodam vitae instituto ad scientiae
et cognitionis cupiditatem ducantur iure
laudandos esse, propterea, quod isti neglectis
externis vel fortunae, vel corporis bonis, quae
vulgus auspiciis et admiratur, solida tantum
et vera animorum suorum bona consequuntur;
quae ut docebat ille philosophus sunt eiusmodi,
ut fracta navi, et mediis etiam gurgitibus
aquarum cum possessore enatare queant.
Haec autem animi bona rite liberalia studia
a sapientibus suis nuncupata his quippe
studii omnis oblectatur aetas his vitae docu-
menta continentur, mores conformantur
et clarissimorum virorum actiones memo-
riae hominum traduntur sempiternae. Un-
de optimo et salubri consilio prudentissimi
illi orbis terrarum moderatores, maximi re-
ges atque principes doctis atque liberalis viris

praecipuos semper honores habuerunt, ex quibus
 alios civitate donaverunt, alios consiliis actioni-
 busque omnibus adhibuerunt, nonnullos urbibus
 etiam provinciisque praefecerunt et prope ar-
 mati imperatores doctorum nomen et musae
 delubra coluerunt. Quod ea potissimum ^{ratio} ~~homo~~
 faciebant, ut ipsis virtutibus, quae sunt prae-
 cipua Deorum immortalium dona vivam
 quandam eorum effigiem in terris repre-
 sentantia debitum munus exolverent. Dein-
 de, ut alios etiam homines dulcedine quadam
 gloriae ad capiendum cultum ornatique
 animorum invitaret, cum optime intelli-
 ges ingeniosissimi principes, vera imperia
 non hominum imperitorum multitudine,
 sed virtute ac artibus plera et secunda esse
 debere. Propterea nos quoque in hoc excelsis
 dignitatis gradu, Dei benignitate constitu-
 ti id assidue prae oculis nostris habere sole-
 mus, qua ratione nostris subditis beatam
 illam vitam, quae inter caetera commoda,
 gloria ampla et virtute honesta sit parare
 possimus. Quam ad rem cum magnam affe-
 rant adiumentum ipsa humanitatis studia
 artesque omnes ingenuae et liberales, dedimus
 sedulo operam ne nunquam virtus suo prae-
 mio fraudaretur neve illi, qui digni essent
 abiecti incultique iacerent. Quod nunc in te
 quoque Paule Iulane ornando declarare
 volumus propterea, quod quae in homine
 laudem commendationemque aliquam
 merentur ea omnia Deos immortales lar-

ga rasis et benigna manu iute contulisti
intelligamus. Primum enim in patria simul
adque per aetatem licuis, statim te liberalibus
studiis addixisti, tantaque docilis ingenii feli-
citate disciplinas omnes es compleris, usq ma-
ximum statim in iis progressum faceres, ita
usq non graccas tantum et latinas literas,
sed etiam ipsa scientiarum pene omni-
um principia, eloquentiam atqne
dicerendi cupide perdisceres ac demum ip-
sos quoque purissimos poetarum latices
de gustares et brevi par evaderes in utrius-
que orationis facultate. Deinde cum maio-
ra iam solidioraque studia aspiceres in
Italiam praecipue florentem literarum fa-
ma provinciam te contulisti, ibique in
Patavino gymnasio cum haberes iam latio-
rimum doctrinarum campum propositum
impellente naturae quodam genio ad phi-
losophiae potissimum te applicuisti, quod
scires eam esse solam, quae homines ad be-
ne beateque vivendum duceres, omnibusque
aliis divinis humanisque artibus principia
et leges daret. Absoluto tandem hoc curriculo
studiorum, in quo quingue annos cum
maximo fructu contriveras in patriam
reducem te fecisti, eiusque usibus et com-
modis, quae tot anno vigiliis perciperas,
lubens volensque devoristi. Tamen venisti
etiam in hoc regnum nostrum cum hoc, cui
operam tuam nunc impendis, hero tuo, fideli nostro
Magnifico Gaspare Bekersio, qui iam pridem

te propter ingenii, morumque tuorum elegantiam
 infidelitatem familiaritatemque suam recepe-
 ras, quo cum dum continue in aula nostra
 viveres, magnum tibi ab omnibus amorem
 et benevolentiam conciliasti. Quod nulla
 alia ratione es consecutus, quam quia, quae
 de te sparsa fuisset, virtutis probitatisque opi-
 nione, caritate denique, suavitatisque mo-
 rum tuorum, ad quos accessisset belli etiam
 studium, egregiumque multorum de tua
 militari fortitudine testimonium. Nam
 in proximo hoc bello, quod cum Gedanensi-
 bus, rebellibus ac perduellibus nostris tota
 aetate praeterita vario eventu gessimus,
 Tu quoque aeniper in castris nobiscum fu-
 isti, ac quandocumque opus fuisset, nulli un-
 quam occasionem defuisti, sicuti tunc in su-
 mulinario quodam praelio multis spectan-
 tibus palam demonstrasti, quando ita
 rem gesseris, ut facile aspereres te ad litera-
 rum laudem novum militiae decus ad-
 iungere velle. Quam ad rem addebant tibi
 animum cum ipsa fortia ante oculos mul-
 torum facinorae. Tum maxime ipse philosopho-
 rum de contemnenda morte sententiae,
 quas cum optime percepisses de honesto
 et laudabili vitae exitu, non de longa
 et otiosa aetate cogitabas. Sed effecisti
 etiam eo facto, ut praecclarus tuus in nos
 animus innotesceret, quandoquidem pro-
 perguandem salutis, dignitatisque nostrae
 gratia te in dubiam illam et ancipitem

proclii fortuna coniecisti; lectulusque et dig-
nitatem nostram, quae ⁱⁿ nobilissima causa
intercedit, vita ipsa chariorem tibi esse.
Amare, ut iam aliquem fructum et meri-
torum, et studiorum erga nos tuorum ca-
pias, te eo honore afficimus, quam ipse
tibi tum adhuc ~~ad~~ peperisti; quando verum
nobilitatis decus non transfundi a pa-
rentibus adhiberos, sed propria cuiusque
industria, labore atque studio parari eis-
simasti. Quem quidem honorem ita iam
tibi deferimus, ut cum proprium etiam
atque perpetuum tibi velimus esse, ideo-
que pro regia auctoritate et potestate nos-
tra te, ac tui gratia Joannem Syulaj frat-
rem tuum carnalem de plebeio statu, con-
ditioneque illa ignobili, in qua nati es, is,
eximimus, atque excipimus ac in numerum,
ceterum, alburnque verorum et natorum
regni Hungariae et Transilvaniae nobi-
lium recipimus, ascribimus atque aggrega-
mus: Decernentes expresse, ut iam in pos-
terum, perpetuis semper temporibus, vos
vestrique liberi, haeredes et posteritates
utrinque sexus universae, pro veris nobi-
libus habeantur, ac reputentur, ad eum
omnino modum, quo reliqui nobiles
genus atque originem suam a longa
maiorum serie derivare, atque deducere
solent. Cuius rei, ut perpetuum estis vobis,
posteritatique vestrae, argumentum
haec arma seu nobilitatis insignia ex libe-

ralisate, gratiaque nostra regia dare et conce-
 dere vobis volentes, Scutum videlicet triangula-
 re caelestium coloris, in quo visitur aegis cir-
 cularis palmae ramo affixa. In cuius superio-
 re circumferentiae parte, duo galli gallinacci
 candidi, in se se mutuo conversi, in centro
 humani cordis expressa imago est. Signa sa-
 pientiae et rei militaris studioso accomoda-
 tissima aegis enim insigne est palladis, quae
 sapientiae simul et belli dea est. Cuius circularis
 figura aeternitatem formae et nominis, quae
 sapientiae et belli studiis comparatur, denotat.
 Quemadmodum etiam galli, ipsum sapientem,
 vigilantem, circumspectum et diligentem,
 denique etiam candidum, hoc et in luce
 et oculis hominum constitutum esse velunt.
 Ad cordis humani species virum sapientiae
 nomine clarum admonet, qualem se in
 omni vita praebere debeat, nempe animum,
 cordatum, sincerum et apertum, nec aliud
 in fronte, aliud in corde gerentem. Postremo
 aegis ramo palmae affixa, significat sapi-
 entis et fortis hominis virtutem in arduis et
 adversis maxime rebus elucere. Quandoqui-
 dem, ut palma attollit onus sic adversitates
 et pericula viros laude dignos e terra suble-
 vatos in alto constituunt, et ad ipsa neque
 sidera tollunt. Quod ut vides, egregium et
 eruditum est, Paule, studiorum tuorum sim-
 bolum, in quo et vobis, et universae posteriti-
 tati vestrae ad vitam recte instituendam
 huculentissima documenta traduntur.

Supra scutum galea craticulata aperta
 ponitur et in ea corona regium decus, ex
 cuius fastigio duo brachia humana exeunt
 et archum celestem incurvum manibus ut-
 ringue continens, significantque te Pante
 Tulane sapientiam studia ab admiratione,
 quae Iridis seu Phrymantis filia fingitur,
 auspiciatum esse. Scutum tandem ex utra-
 que parte lacinae sive ferreae a dextris ce-
 lestini et candidi, a sinistris rubei et albi
 colorum pulchre exornans, prout haec om-
 nia in capite praesentium literarum
 pictoris penicillo clarius depicta esse cernun-
 tur. Quocirca decernimus, ut in posterum
 vos liberi, posterique vestri utriusque aequi
 universi, haec quae diximus, insignia mo-
 re aliorum nobilium regni Hungariae et
 Transilvaniae armis utentium ubique
 in praелиis, hastiludiis, torneamentis, du-
 ellis, monomachiis, tentoriis et aliis omni-
 bus exercitiis militaribus et nobilitariis,
 nec non sigillis, vexillis, cortinis, annulis,
 domibus, sepulchris et generaliter in qua-
 rumlibet rerum et expeditionum gene-
 ribus sub mere et sincere nobilitatis ti-
 tulo, quo vos posterique vestros utriusque
 aequi universos ab omnibus cuiuscunque
 status, conditionis, dignitatis et praemi-
 nentiae homines existans insignitos
 dici, nominari, haberique et reputari volu-
 mus, habere, ferre ac gestare omnibusque
 et iisdem honoribus immunitatibus pri-

§. 8.

vilegiis prerogativis, quibus caeteri nobiles
et militares homines Hungariae et Tran-
silvaniae consuetudine aut iure utuntur,
vos item, posterique vestri utriusque sexus
universi persequendi, frui et gaudere possi-
tis, harum nostrarum, quibus est secretum
sigillum nostrum aspersum, vigore et
testimonio litterarum.

Actum in arce nostra Marienburgensi;
quarta die mensis Novembris, Anno Domi-
ni millesimo quingentesimo septuagesimo
septimo. Regni vero nostri anno secundo.

Stephanus Rex
~~Stephanus Rex~~ pr

Volfgangus Kowachoczý pr.

Hallenjegyesle
Kovacsoczý Tar-
kas.

(Pergamene irás és diszperu kiállításához eredeti az Erdélyi
Keményi Múzeum levéltára „Erimeres levelek”-cs. osztályában.)

Generosus Franciscus Weseleni Generosum
Nicolaum Pickarski in plenipoten-
tem constituit.

Stephanus Dei gratia Rex Poloniae etc. Significamus praesentibus literis nostris quorum interest universis et singulis harum notitiam habituris. Quia coram nobis personaliter constitutus Generosus Franciscus Weseleni cliens noster, fecit, constituit et solenniter ordinavit in suum verum et legitimum plenipotentem ac mandatarium Generosum Nicolaum Pickarski, familiarem nostrum Dans et concedens eidem plenam et omnimodam potestatem, bona ipsius omnia mobilia et immobilia intra et extra Civitatem nostram Torunensem consistentia sibi a nobis ex munificentia et liberalitate nostra regia iure perpetuo et haereditario data et concessa quibuslibet personis vendendi, resignandi, summasque pecuniarias pro eisdem bonis dividendis percipiendi levandisque, ac de perceptis et levatis quietandi ac omnia alia in eo ipso negotio conficiendo et exequendo quomodolibet necessaria et opportuna, tractandi peragendi, concludendi, constituendi et transigendi. Promittens se id totum ratum et gratum habiturum et servaturum neque id unquam impugnaturum et im-

probatum, quicquid per eundem plenipotentem suum
in praemissis actum gestumque fuerit. Perinde ac si ipse
met praesens omnibus iis interesset. Quam quidem Man-
datum ipsius ordinationem nos robor et pondus suum
debitum obtinere debere decernimus et declaramus. Eo-
rundem bonorum emptori quisquis ille fuerit, indemni-
tati, securitati et tranquillitati consulere volentes. Polli-
cemur et spondemus nos illum, a quorumvis hominum
cuiuscunque sortis loci, dignitatis et conditionis exi-
stentium, ratione eorundem bonorum, impetitione iu-
ridica et extraiuridica tum etiam molestatione et
turbatione, defensuros ac illum ubique evicturos, om-
nique ratione tutam, securam et quietam eorum bo-
norum possessionem, ipsi et suis successoribus auto-
ritate nostra Regia praestatueros In cuius rei fidem
sigillum nostrum praesentibus manu nostra subscri-
ptis est subimpraesum. Datum Marienburgi die
Quinta mensis Novembris. Anno Domini 1577.º Re-
gni nostri Anno Secundo.

Metrices Regni Lib. 115 fol. 401²⁵/₂

Marienburg, 1577 november 7.

Báthory István király Lubló város tanácsának.

Átirja és megerősíti Lubló városának kiváltságait
tartalmazó I. Ulászló királytól 1444-ben kapott és Henrik
lengyel király által 1574-ben kiadott pergamen átiratát:
de exemptione et libertatione ab equitaturis, ducturis
ac aliis oneribus; etc.

/Schmauk: Suppl. Anal. terrae Sceps. 449-450.1./

1 Sajtóhibával 1414-nek szedve.

Recognitio Stanislai Godziszowski
ratione septingen^{torum} florenorum.

Stephanus Dei gratia Rex Poloniae etc. Significamus
his litteris nostris quorum interest universis et singu-
lis earum notitiam habituris. Quia ad Acta Cancel-
lariae nostrae personaliter constitutus Nobilis Stani-
slaus Godziszowski a terris, Palatinatibus et districti-
bus in quibus possessionatus est, ac iure iurisdictionis
neque sua quavis propria et competenti cui ratione
quorumvis honorum suorum subest, recedendo ac illi
renunciando et abdicando, nostrae vero praesenti quo
ad infrascripta se, successores suos, atque bona sua
omnia mobilia et immobilia, haereditaria et obliga-
toria, habita et habenda, subiiciendo et incorporando
sponte, libere, publice et per expressum sanus mente
pariter et corpore existens, recognovit, quod summam
septingentorum florenorum pecuniae numeri et mo-
netae Polonicae quemlibet florenum triginta grossis
usitatis computando Generoso Joanni Maciejowski
Succamerario terrae Sandomiriensis et Capitaneo nostro
Scepusiensi per Generorum Michaellem Wadasspeditum
nostrorum Ducem, debitam et apud eadem Acta Can-
cellariae nostrae recognitam et obligatam, sibi ~~360~~ ab ipso

Joanne Maciejowski apud officium Castrense Capitane
 ale Stexyceuse, iuridice et legitime resignatam et conce-
 sam, vigore eiusdem resignationis et cessionis ab eodem
 Michaeli Wadassio integre in parata pecunia levavit
 et percepit: quodque ipse Michael Wadassius inscriptio-
 ni suae memoratae, super hanc septingentorum floren-
 rum pecuniae summam Joanni Maciejowski apud
 Acta Cancellariae nostrae factae per omnia satisfecerit.
 De qua quidem summa septingentorum florenorum
 per se ab illo perceptae eundem Michaellem Wadassium
 eiusque successores quietat, liberumque et absolutum
 perpetuo facit. Atque eam ipsam inscriptionem ab illo
 Joanni Maciejowski factam in actisque Cancellariae
 nostrae contentam in omnibus punctis clausulis, arti-
 culis et conditionibus, cassat, mortificat et annihilat:
 neque et successores suos, de omnibus bonis suis mobi-
 libus et immobilibus, haereditariis et obligatoriis, ha-
 bitis et habendis, ubivis locorum consistentibus, inscri-
 bit et obligat, eundem Michaellem Wadassium et suos
 successores, ratione huius septingentorum florenorum
 summae integre per se ab ipso levatae, tum etiam in-
 scriptionis memoratae a se cassatae et annihilatae ab
 impetitione et molestatione quavis, iuridica et extra-
 iuridica omnium et singularum personarum, cuiuscun-
 que status, sexus, dignitatis et conditionis existentium

tueri, defendere, evincere, intercedere, eliberare et indem-
 nuem suosque successores indemnes reddere, sub vadio
 septingentorum florenorum pecuniae, numeri et mon-
 tae usitatae atque etiam damnis terrestribus ad sim-
 plicem ~~veram~~ assertionem sine corporali iuramento ta-
 xandis, ipsi Michaeli Vadasio aut eius successoribus
 si praemissa non fecerit, ad solvendum succumben-
 dis. Pro quo quidem vadio et damnis si se praefatus
 Stanislaus Godziszowski aut sui successores citare per-
 miserint ad quodvis in Regno et dominiis nostris iu-
 dicium sive terrestre sive Castrense sive etiam post Cu-
 riam nostram et ad officium Marschalci Regni in au-
 la nostra, Citatione etiam verbali in primo Citatio-
 nis termino, tanquam peremptorio, stare parere, res-
 pondere, pro vadioque praefato et aliis damnis terre-
 stribus a iudicio sive officio illo, ad quodcumque tra-
 ctus fuerit aut sui successores tracti fuerint non discedendo, re-
 aliter et in effectum satisfacere tenebitur, suiique successores tene-
 buntur, sub alio simili et speciali vadio septingentorum flo-
 renorum. Eum vero primum terminum peremptorium
 vera et simplici infirmitatibus, actione pro maiori, paena
 trium et nec ter trium Marcarum ac triplici quoque differre
 non poterit tantominus vero evadere. Nullis praeterea ali-
 is modis et artibus humano ingenio et solertia excogita-
 tis et excogitandis, praesertim vero bello, colloquio, Conven-

tione generali et particularibus, interregno, praescriptione
 litteris regalibus, statutis laudatis et laudandis, consuetu-
 dinibus regni, peste, inundatione, pontium fractione, hostium
 incursione, militari et alio quovis Reipublicae servitio, le-
 gatione, peregrinatione puerorum minorum etate mala
 in lucro condemnatione, erroneo processu et aliis omni-
 bus causationibus se una cum suis successoribus mi-
 nime usurum, quo praemissa evadat vel saltem diffe-
 rat, submitit et obligavit. Renunciavit praeterea omni-
 bus in universum exceptionibus, dilationibus, evasio-
 nibus, motionibus, appellationibus et earum prosecu-
 tionibus. Ad quietationem etiam nusquam sibi recipiet
 nisi ad Acta Cancellariae nostrae. Si vero quippiam in
 auxilium causae suae assumere praesumpserit eo ipso
 totam causam suam cum successoribus suis amittet, at-
 que illa cadet. Quam quidem recognitionem tanquam
 legitime et iuridice factam, nos ratam et gratam habentes
 eandem in omnibus suis clausulis, conditionibus et capitulis, appro-
 bamus et confirmamus, roburgue et pondus suum debitum ipsam
 obtinere semper debere pronunciamus. Harum quibus in fidem praeci-
 missorum sigillum nostrum est appraesum testimonio litterarum.
 Actum et Datum Marienburgi die undecima Mensis Novembris Anno
 Domini 1577. Regni vero nostri Anno Secundo. Relatio Magnifici
 Joannis Zamojski R. P. Vicecancellarii Belkensis etc. Capitanei.

Metrices Regni Lib. 115 fol. 409/410 363

Ap. 2000 L.

Marienburg, 1577 december 12.

Báthory István király kornyáti Bekes Gáspárnak.

Hűséges szolgálata jutalmául, melyet kivált Danzig ostromában és Elbing város éjjel-nappal való védelmében iránta s az állam iránt tanusított, neki adományozza a lanczkoroni kapitányságot és advokaturát élethossziglani szabad használatra.

Gyulafehérvári kápt.ltár.Fasc.56.Centuria XX.24.

Pergamen, nagy függő pecséttel, melynek szív pajzsában a Báthoryak címerével; az oklevél első sorának három szava ~~kez~~ ^{kez} diszes kezdőbetűvel írva.

Stephanus Dei Gratia REX Poloniae, magnus Dux Lituaniae, Russiae, Prussiae, Malsouiae, Samogitiaeque etc. Transylvaniae Princeps. Significamus praesentibus literis nostris quorum interest universis et singulis: Quia nos habetis rationem fidei virtutis Magnifici Casparis Bekies^s de Korniat, ac potissimum laborum eius, et periculorum, quae in oblidione proxima Gedanensi propter nos et Rempublicam singulos in dies noctesque assidue quo ad ea duravit subivit, tum etiam et operae, quam nobis et Reipublicae in defendenda civitate Elbingensi probavit, dum ab eius oblidione hostes, qui eo classe accellerant plurimis eorum concisis plerique captis repulit atque sic civitatem illam conservavit Ipsum Magnificum Casparum Bekiess in usu et possessione pacifica et quieta capitaneatus sive tenutae Lanczkorunensi et omnium ad eum ex antiquo pertinentium, tum etiam et Advocatiae Lanczkorunensis, quam unacum capitaneatu et tenuta hac de manibus Generosi Nicolai Wolski de Podhaicze, filii olim Generosi Sigismundi Wolski de eadem Podhaicze castellani Cernensis, Warsauiensis Capitanei et tutorum ipsius eius tenutae ultimorum possessorum consensu nostro accedente redemit, relinquendas et conferendas duximus, relinquimusque et conferamus hisce literis nostris, ad vitae suae extremae tempora, promittentes verbo nostro Regio, quod neque pro mensa, neque pro fisco, neque pro alia quavis nostra et Reipublicae Regni nostri necessitate, usum et possessionem capitaneatus sive tenutae praefatae vitae ipsius Mag. ci. Caspari

fatae vita ipsius Mag^{ci} CASpari Bekiess durante illi re-
cipiemus, neque SER^{mi} suce^lsores nostri recepturi sunt,
Sed nec consensum nostrum id fac^eiendi cuiquam ex quavis
cau^sa daturi sumus, Nec SER^{mi} succe^llores nostri daturi
sunt. Immo conservaturi eum sumus in integra et totali pa-
cifica possessione et usufructu advitali omnium et singu-
lorum bonorum praedictorum ac ex illis proventibus redi-
tuum universorum, qui nunc sunt et postea humana industria
excogitari possunt, nullos pro nobis et Reipublicae ac alio
quovis tam in parte, quam in toto reservandos et excipien-
dos Serenissimique succe^lsores nostri conservaturi, nec quic-
quam in contrarium huius concessionis nostrae facturi sunt.
Et si quid in contrarium a nobis vel succe^lsores nos-
tris aliquis obtinuerit, id nullius roboris esse foreque
decernimus Praedictus vero Mag^{cus} CASpar BEkie^s gratitu-
dinem et amorem suum erga nos et Rempubli^cam Regni nostri
declarare volens, ac satisfaciens in eo constitutionibus
Regni nostri summas omnes, quas in ~~ip~~ iisdem bonis, in qui-
bus illi advitalitatem praesentem concedimus iuste et le-
gitime inscriptas habet, nobis et Reipublicae Regni nostri
dimittit, ac illis prorsus, unacum succe^lsores suis renun-
tiat, Sic ut post mortem illius bona praedicta Tenutae et
Advocatiae Lanczkorunenses sine ulla solutione summarum
ad nos fiscumque nostrum libera devolventur Iuribus nos-
tris ibidem per omnia salvis. Harum, quibus nostrum est ap-
pensum testimonio literarum. DATVM in Castro nostro MA-
RIEmb^urgien^li die duodecima mensis DECEMBRIS Anno Domini
M D LXX Septimo. REGNI vero nostri anno SECVNDO.

Stephanus Rex ppr

/S.P/

Joan. Borukow^ski

praep. Lanc. sst

b Megjegyzés. A nevezetes diploma ellenjegyzőjének
címe: praepositus Lenciciensis azaz Leczyca egyházának
prépostja.

A fenti kitüntetést követte megelőzte az, hogy a ki-
rály^l Bekesnek a thorni országgyűlésen lengyel állampol-
gárságot /indigenátust/ adatott. Erről a lengyelországi
nuncius is megemlékezett, avval a megjegyzéssel, hogy ha Danzig pol-
gárain győzedelmeskedik, joggal megtarthatja, magyar hadait az oro-
szok elleni hadjáratára.

1577 1 Wierzbowski: Vincent Laureo /Varsovie, 1887/ 597.1. A nuncius
szeptember 1-én kelt jelentésében.

1577.

Báthory István király rátóti Gyulafi Lászlónak.

Kis- és Nagy-Babolcsa helységet újadományként neki
adományozza.

Szⁱelnek-~~Debeka~~ vm.monographiája III.köt.95.1.

Warszawa, 1578 január 6.

Báthory István király Bessenyei Istvánnak.

Erdélyben tanusított hűséges szolgálatait, valamint Lengyelországban, Lankskoroⁿ megvívásában való vitéz segédkezése jutalmául neki adományoz^zta Fejérmegyében egész Csezs^zte helységét és a kutyfalvi részjór^zszágot.

meg testvérének, Mihálynak

[Vollgangus] Ellenjegyezte: [Kowachóczy Farkas kancellár, Sec.

/Erd. Nemz. Muz. Kolozsvár. Gr. Esterházy János levéltára. ~~E~~

~~Erd. Nemz. Muz. Kolozsvár.~~ Idézve Szádeczky: Kovacsóczy

Farkas 11.1.

(Hibás lelet)

Lwów, 1578 január 8.

Báthory István király Thimár Pál batosi tiszttartónak.

Hűséges szolgálata jutalmául címereslevelet adományoz
neki és utódjainak.

7 Beszterce-Naszód vm. levéltárában, ahol azonban 1943-ban
nem akadtam rá. A levéltár 187 hivatalos jelentéséből.

Scutum videlicet triangulare coelestini coloris, cuius
ima parte diadema regium, gemmis et unioibus ornatum est
positum, ex cuius vertice dimidius homo domestico habitu
umbilicotenus emergit, manu^{ae} dextra coronam^{ae} regiam, sinis-
tra vero tres aristas tenet. Quod vitae atque studio^{ae}um
ipsius Pauli Thimar certissimum est argumentum. Aristae
siquidem diligentem illius in administranda re familiari
curam denotant; corona autem nostro erga illum gratiae et
liberalitatis regiae, qua optimos quoque et honestos viros
prosequi solemus, nota est. Scuto tandem imposita est ga-
lea militaris clausa, ex cuius cono laciniae sive lemnisci,
ex utraque parte defluentes albi, coelestini, rubei et sub-
nigri colorum conspiciuntur, etc.

Kihirdetve: Kolozs vármegye 1587 október 21-én tartott,
ítélőszékén.

Megjegyzés. A család besztercei volt, mivel Thymár Ger-
gely 1556-ban odavaló bíróként szerepel a városi számadá-
sokban.

patronatus ecclesiarum et aliis quibuslibet pertinenti-
is praemisso novae nostrae donationis titulo perpetuo
possidendam, si non fuerit contradictum; contradictores
vero, si qui fuerint, citet eosdem contra annotatum Io-
hannem filium Iohannis de Maroth Banum Machoviensem nos-
tram in praesentiam ad terminum competentem, rationem
contradictionis eorum reddituros. Et postea haec ipsarum
introductionis et statutionis seriem, cum possessionum
et portionum possessionariarum ac tributorum statutorum,
contradictorumque et citatorum, si qui fuerint, nominibus,
terminoque assignato nobis fideliter praescribatis.

Datum Bude, feria quarta proxima post festum Penthe-
costes. Anno Domini Millesimo ⁴quadringentesimo ⁴quarto.

Megjegyzés. A fenti rendelet értelmében az aradi káp-
talan Pál mester kanonok kíséretében kiküldte Paulus eleki
Péter-fia László homo regius kíséretében kiküldte egyik
tagját, Pál mester-kanonⁿokot a beiktatás végrehajtása vé-
gett, akik visszatérven, kijelenték, hogy május 25-én száll-
tak ki ad facies dictae possessionis Gyula et suarum per-
tinentiarum, utputa Bagd, Crakow, Wyfal^u, Zenthmoruch, aliae
Zenthmoruch et tertiae Zenthmoruch, Isaak, Thurgun, Zerheth,
Doboz et aliae Doboz, Zanna, Kakwch, Zenthbeneduk, Gyerke,
Gywr, Beren, Bekes, Dether, Wary, Kamaras, Pyl, Symand, Athyas,
Deche, Bakadeghaz, Berchyneghaz, Kerezthwr,
Kawas, Faydas, Kwily, Somos, Maruch, Hegenhaza, Veresegehaz,
Kondoroseghaz, Pythward^useghaz, Kerekeghaz, Buzyrhegyeseghaz,
aliae Kerekeghaz, Wagyn^useghaz, Fazokaeghaz et Zenaseghaz
vocatarum, item tributorum in dictis possessionibus Gyula,
Wary, Pyl, Faydas, Symand, Bekes et Deche ab antiquo exigi
consuetorum, nec non molendinorum ... ad ipsas possessio-
nem Gyula et villas ubicunque spectantium et pertinen-
tiarum quarumlibet... introduxisset praefatum Iohannem
filium Iohannis de Maroth Banum Machoviensem in dominium
eorundem, statuissetque ipsas eidem praemisso novae Regiae
donationis titulo perpetuo possidendas, nullo penitus con-
tradictore apparente; etc.

Warszawa, 1578 január 16.

Báthory István király Podolin város tanácsának.

A város háromtagú követsége könyörgésére átírja és megerősíti régi, százados kiváltságait: una cum antiquo usu et consuetudine liberae piscaturae, et fossae, ad molendina decurrentis, ipsis civibus praedictae civitatis nostrae Podolenice, tam publice, quam privatim quibusdam ex illis data et concessa, etc.

/Schmauk: Suppl. Anal. terrae Scep. 450-453.1./

*7 in flumine
Poprad, civita-
tem eandem
alluente,*

Warszawa, 1578 január 17.

Báthory István király Sandec város tanácsának.

Podolin város követei panaszára rendeli, ut eos vigore literarum nostrarum confirmatoriarum, in libertate teloniorum et libera navigatione conservent, nec eos amplius in praemissis impedian, etc.

/Schmauk: Suppl. Anal. terrae Scep. 453-4.1./

Warszawa, 1578 január 18.

Báthory István király Maciejowski János szepesi kapitánynak.

Podoleniec Scepusiensis város követei könyörgésére rendeljük, ut eos Nobiles, ratione bonorum et domorum ipsorum, sub iurisdictione civitatis praefatae existentium... ad sustinenda onera, tributa et exactiones civiles ex Officio fidelitas tua abigat pro gratia nostra.

/Schmauk: Suppl. Anal. terrae Scepus. 457-8.1./

Warszawa, 1578 január 21.

Báthory István király a XIII szepesi város tanácsának.
Megerősíti a városok korábbi régi kiváltságait.

Elibe járulván internuncii Tredecem oppidorum nostrorum Scepusiensium^u könyörgésükre átírja és megerősíti régi kiváltságaikat: etiam super libertate mercantium et teloniorum nostrorum, ubilibet per regnum nostrum, tum etiam de annua censuum solutione... nec non de eligendis ad ecclesias idoneis sacerdotibus et eisdem conferendis decimis, ex concessione privilegiorum Regum Hungariae, simulque de libera electione Comitum et Iudicum, facultateque iudicandi^e causarum omnium^u etc. [Wagner: Analecta Scepusii I. köt. 235-6.1. Utána]

/Schmauk: Suppl. Anal. terrae Scepus. 454-6.1./

7 salva ad nos appellatione permanente;

Megjegyzés. István király e nagyfontosságú kiváltságát Szepesmegye egyik monografusa a következőkben ismertette meg földieivel: Unter dem Starosten Stanislaus Saffranyecz haben wir /im Jahre 1578/ eine neue Gewogenheit des polnischen Königs Stephan Báthori zu verzeichnen. Die Gesandten der XIII Städte¹, kamen nämlich zu ihm und baten auch um Bestätigung aller ihrer Privilegien. Er bekräftigte nun alle ihre Privilegien, Schriftstücke, Rechte, Decrete und Freiheiten, auch die des Freihandels: Sie zahlen ihm die jährliche Abgabe, wählen sich frei ihre Pfarrer und verleihen ihnen den Zehent; ebenso bestimmen sie sich ungehindert ihren Comes, ihre Richter, die über ihre Angelegenheiten urtheilen und an den König und seine Organe appelliren. Sie bleiben im Genusse des Weinschanks, der Mühlen und in der freien Benützung ihrer Wälder, ohne irgend eine aussergewöhnliche Belastung, wie dies unter den früheren ungarischen^u und polnischen Königen auch der Fall war. /Weber: Zipser Geschichts- und Zeitbilder, 79.1./

¹ Elhagytuk az oklevélbe foglalt neveiket.

Warszawa, 1578 január 26.

Báthory István király Podolin város tanácsának.

A város elibe járult követei bemutatván neki „literas authenticas piae olim recordationis Hungariae et Poloniae Regum,” könyörgésükre megerősíti azokat, rendelve, ut eosdem subditos nostros in iuribus, praerogativis et concessionibus nostris et praedecessorum nostrorum conservent et manteneant; etc.

/Schmauk: Suppl. Anal. terrae Scepusiensis. 456-7.1./

Warszawa, 1578 január 27.

Báthory István király Podolin város tanácsának.

Könyörgésére átírja és megerősíti a város bemutatott

[1407-1560-évi] régi kiváltságait tartalmazó két oklevelét.

Nos itaque Stephanus Rex praenominatus, supplicationi eiusmodi benigne annuentes, literas praeinsertas utraque ob earum vetustatem innovandas, easque /si et ² quantum earum ipsi consules Podolienses Scepusienses in usu fuerunt, hactenusque sunt, legibus regni non derogent/ approbandas, ratificandas et confirmandas duximus, uti quidem innovamus, approbamus, ratificamus et confirmamus praesentibus literis nostris, decernentes eas robur debita et perpetuae firmitatis obtinere debere. In cuius rei fidem praesentes manu nostra subscripsimus, sigillumque regni nostri eidem appendi mandavimus.

Datum Varsaviae in conventu regni nostri generali, die XXVII. mensis Ianuarii. Anno domini MDLXXVIII. Regni vero nostri anno secundo.

/Kiadta Weber Samu, a Történelmi Társulat 1892. évf. 65. l./

Warszawa, 1578 január 28.

Báthory István király a vámszedőknek.

Vigyázzanak, hogy a szepesi árusokat ne terheljék igaztalan vámokkal.

Cum questi sumus a szepesi városok részéről, rendel-
jük, ne terheljétek az árusokat igaztalanul: cum illa
ipsa oppida in confinibus regni posita ob vicinitatem
hostium magna, plerumque incommoda perpetiantur, ita ut,
si ad illas molestias haec quoque exigendi contra iura
Regia teloniei acerbitas accedat, procul dubio magna
rerum omnium iactura adeunda illis esset; etc.

/M.N.Muz.kvtár.2345 Quart.Lat.8420 sz. Wenzel Gusztáv regesztája./ *↳ kötege*

Warszawa, 1578 január 28.

Báthory István király Podolin város tanácsának.

Könyörgéseire átírja és jóváhagyja a városhoz tartozó
Komlow jószág 1407-i és 1560-i kiváltságait tartalmazó,
rongált állapotban lévő pergamen és papir oklevelét.

/Schmauk: Suppl. Anal. terrae Scep. 458.1./

Warszawa, 1578 február 5.

Báthory István király Oláhbrettyei Marga^{ly} István lovászmasternek.

Tottam

Hűséges szolgálatai jutalmául neki adományozza a ⁴Hunyadmegyében^{ei} fekvő Pestyén és más négy⁷ falu határában fekvő részjóságát, pestyéni nemesi udvarházával együtt.

Memoriae commendamus... quod... attentis et consideratis fide, integritate et fidelibus servitiis fidelibus nostri Egregii Stephani Marga^{ly} de Olá**b**rette alias Magistri Agazonum nostrorum, quae ipse Maiestati nostrae, a multis~~q~~ iam annis, cum in Transyl^uvania ipsa, tam pacis, quam belli tempore, tum etiam hic in Polonia, ex quo huc venissemus, summa cum promptitudine et animi sui alacritate exhibuit et impendit; in primis enim iter hoc ex Transyl^uvania in Poloniam arduum satis et difficile lubens nobiscum suscepit, ac ~~q~~ deinde dum post assumptam regni huius coronam in varias curas, labores, difficultatesque incidissemus, in multis rerum bellicarum occasionibus egregia eius opera, studio atque diligentia usi sumus, cum et in oppugnatione arcis Lanczkoron~~ae~~ae, quam armis in potestatem nostram paucis diebus redigimus, et in profli-gando anno superiori Gedanensium rebellium nostrorum praesidio, quod in aditibus Zulanae minoris insulae nobis opposuer~~unt~~ant strenuum atque militare virum, ac accerrimum dignitatis nostrae propugn^ato~~re~~rem sese factis demonstrasset, ac in castris quoque nostris ad Gedan~~um~~um positus magna cum laude munere suo militari functus esset; ob haec igitur praeclara eius in nos merita totales et integras portiones possessionarias in possessionibus Pestien una cum domo et curia nobilitari ~~q~~ ibidem habitata, Pestienycza, Brazoua, Dombraucza, item totalem et integram possessionem Ohaba vocatas, omnino in comitatu Huniadiensi existentes habitas, quae alias Egregii quondam Thomae Romann de Pestien praefuisse, sed per mortem et ~~q~~ defectum seminis eiusdem ad nos consequenter~~q~~ue ~~at~~ collationem nostram ... rite et legitime devolutae et redactae esse perhibentur neki és utódainak adományozzuk

iure perpetuo et irrevocabiliter tenendas, possidendas,
pariter et habendas, etc. Datum in arce nostra Varsaui-
ensi, quinta die mensis Februarii. Anno Domini Millesimo
Quingentesimo Septuagesimo Octavo.

Stephanus Rex ppr /L.S./ Volffgangus Kowachoczý mpr
/Orsz.ltár.Budapest.Árkosi Szilágyi család ltára.
Pátens-alakú nagy kettős íven./

Warszawa, 1578 február 6.

Báthory István király Lubló város tanácsának.

Oppidanorum Lubowla et aliorum subditorum nostrorum
in eodem territorio Scepusiensi consistentium könyörgé-
sére átírja és jóváhagyja régi kiváltságait és rendeli,
hogy senki: in iurisdictionem illorum se se ingerant,
aut iudicia illorum ordinaria praepediant; etc.

/Schmauk: Suppl. ~~Annal.~~ terrae Scepus. 459-460.1./

Varso, 1578 febr. 10. *Laemus levele fogarasi.*
 Gothori István leyyel hiv. Toth Mártonnak.

Memoriae commendamus lenore
 praesentium significantes quibus expe-
 dit, universis. quod cum principes et-
 que reges inter alias excimiae singu-
 laris quae praestantiae monumenta,
 quibus se, sumque nomen perpe-
 tuae immortalitati commendarunt
 illud imprimis in consuetudine ho-
 fuerint, ut fidelium suorum egregie,
 praecclaraque facinora utque me-
 rita condignis ac debitis premiis ex
 liberalitate ~~et~~ regia prosequerentur.
 Nulla enim re fortes viri magis ad
 virtutem et ardua quaeque int-
 repide subeunda excitantur, quam
 laudis et gloriae ~~stimulis~~. Quo qui-
 dem ardore inflammati cum sum-
 mo capitis ac vitae discrimine,
 de principibus ~~illis~~ ^{iuris}, deque eorum
 patriae bene mereri assidue stu-
 dent. Hinc et nos ceterorum regum
 exempla imitantes, nullis ~~novis~~
 praemiis militares, alique vir-
 tutibus ornatos viros afficere et
 quosdam veluti stimulos ad ma-
 iora in dies audenda eis addere
 solemus. Quare adtentis et consi-
 deratis fidelitate et fidelium ser-
 vitorum meritis, etque aliis etiam.

multis dignis, militari et forti viro(?)
 facinoribus, fidelis nostri nobilis Mar-
 lini Tot de Fogaras nobis synusere
 dilecti, quas ipse ab annis iam ^{comp-}
 pluribus, in multis ~~fatigis~~, militari
 et ~~forti~~ rerum bellicarum occasioni-
 bus et variis obsequiorum generibus
 summo semper studio, labore, di-
 ligentia et animi ^{sui} promptitudine,
 nobis exhibuit et impendit, ac in
 futurum quoque eadem omnino
 ratione libentissime se exhibiturum et
 impensurum promittit. Eundem Mar-
 linum Thot se plebeo et ignobili statu
 conditioneque, in qua natus est, eius-
 que haeredes et posteritales utriusque
 sexus universas, de speciali nostra
 gratia et regia potestatis plenitu-
 dine eximend^{is} in coctum et nu-
 merum verorum nobilium regni Hun-
 gariae et Transylvaniae annuere-
 rand^{is} et aggregand^{is} et ascribend^{is} cha-
 rit^{is}, prout eximimus, annuere-
 musque, aggregamus et ascribimus. De-
 cernentes expresse, ut a modo de-
 inceps dictus Martinus Thot ip-
 siusque haeredes et posteritates ut-
 riusque sexus universae pro veri-
 nobilibus habeantur et reputen-
 tur. Ut autem haec nostra gra-
 tia et benignitas regia in om-
 ne tempus pateat, haec arma
 seu nobilitat^{is} insignia, esutur

videlicet triangulari celestini coloris, in quo integer ursus, ferum et agreste animalis genus, suo naturalis colore depictus, cune militari oblongo, per medium transfixus esse conspicitur. Supra scutum galea militaris clausa est posita, cui corona, regium decus, gemmis et unionibus reclinata supereminet, nostram erga illum gratiam et liberalitatem regiam denotans, & qua itidem dimidiatus ursus, primum similis, cune militari oblongo, eodem uti antea modo transfixus, clarissime eminere videtur. Lateraliter tamen scuti lacinae, sive laniationes diversorum colorum ex utraque parte defluentes mire exornant, prout haec omnia in capite seu principio praecedentium litterarum nostrarum, arte et manupictoris clarius depicta, esse videntur, omnino deliberato et ex certa nostra scientia, regique liberalitate, eidem Martino Thot ipsiusque haeredibus et posteritatibus utriusque sexus universis praescripta arma seu nobilitatis insignia, more aliorum verorum regni Hungariae et Transylvaniae nobilium, armis utentium, a modo in possessionem ubique in proclis, hastis, libellis, torcamentis, shellis

elementer dedimus et contulimus; annuentes et concedentes ut ipse Martinus Thot haeredesque et posteritates eiusdem utriusque sexus universae

monomachiis ac aliis omni-
 bus exercitiis nobilitaribus et mi-
 litaribus, nec non sigillis, vexil-
 lis, cortinis annulis, *aulacis*, do-
 nibus, sepulchris, et generaliter
 quacumlibet ~~et~~ rerum et expe-
 ditionum generibus, sub merae
 et sincerae nobilitatis titulo,
 quo eos ab universis et singulis
 cuiuscunque status, conditionis,
 dignitatis et praec^eminentia ho-
 mines existant, insignitos di-
 ci, nominari, teneri et repu-
 lari volumus, ferre et gestare
 omnibusque et singulis illis ho-
 noribus, gratiis, privilegiis, in-
 dultis libertatibus prerogativis
 et immunitatibus, quibus ceteri
 veri nobiles et militares homi-
 nes praedicti regni Hungariae
 et Transylvaniae nunc uten-
 tes, de more vel consuetudine
 utuntur, fruuntur et gaudent, u-
 ti, frui et gaudere possint et
 valeant. Pro copiosiori autem
 erga ipsum Martinum Thot ge-
 lis et munificentia declarante ta-
 talem et integram domum su-
 am in Transylvania, in oppido
 nostro Fogaras et plura eiusdem
 Varga utra vocata, vicinita-
 tibusque domorum fidelis nost-
 ri circumspetti Stephani Kabo-

ab una, parte vero ex altera honestae mulieris, relictas circumspeli Petri condam Kádár existenti^{ti} habitam, ab omni censuum, taxarum et contributionum nostrarum, tam ordinariarum quam extra ordinariarum, nec non subsidii et camerae nostrae solutione, ac servitiis quorumlibet civilium exhibitione clementer in perpetuum eximendi et supportandi^{di} duximus, prout eximimus et supportamus praesentium per vigorem^{is} cuius rei memoriam firmitatemque perpetuum praesentes litteras nostras pendentes et authenticis sigilli nostri munimine roborata memorato Martino Thot, suisque haeredibus et posteritatibus utriusque secus universis dandas duximus et concedendas.

Datum in civitate nostra Varsoviensi decima die mensis februarii Anno Domini Millesimo quingentesimo septuagesimo octavo. Regni vero nostri anno secundo.

Ellenjegyzte: Kowachow Farkas

(Eredetjé a nagybem az. cs. k. sz. lakomai levéltárhau)

Schmidt IV. köt.
596.

Warszawa, 1578 március 2.

Báthory István király Berzeviczy Márton kancellárnak.

L. György Frigyes

Jóváhagyja a/brandenburgi örgróf adományából kapott
leszitenai birtokáról szló adománylevelét, melyet a varsói
országgyűlésen be kellett mutatnia.

Eredeti, pergamen-oklevél, a leszitenai kastély levél-
tárában; méltattam Berzeviczy-életrajzom 118.1.

Confirmatio concessionis
pagi Listnowi in capita-
neatu Risenburgensi gene-
roso Martino Berzewicio facta

Stephanus Dei gratia Rex Poloniae,
Magnus Dux etc. Significamus tenore
praesentium, universis et singu-
lis harum notitiam habituris: Ex-
hibitum nobis esse a Magnifico
sincere nobis dilecto Martino Be-
r^zew^{ic}icio Equite, et nostro per Tran-
sylvaniam ^Cancellario, diploma,
in membrana Germanica lingua
perscriptum, et Illustris ^Pprincipis Al-
berti Friderici Marchionis Brande-
burgensis, in Prussia Ducis, Affinis
nostri charissimi, manu subscri-
ptum, eiusdemque maiore ^SSigillo
pendenti subsignatum, continens
concessionem cuiusdam pagi Listnowi
vocati, in ^Capitaneatu Risenburgensi, a
commemorato ^Pprincipe ipsi Martino Be-
r^zew^{ic}icio factam, ^Esuppliciterque ^Ppetitum

a nobis, ut eam concessionem, quae nostra imprimis iam ante annum postulatione et commendatione impetrata esset, et ex qua pagi supranominati intro-
missionem, et si serius ob suam in Transyl-
vania absentiam, tamen plane iam consecutus esset, autoritate nostra Regia maioris roboris causa confirmaremus: cuius quidem tenor de verbo ad verbum talis est, ut sequitur: [Von Gottes gnaden
Wir Albrecht Friderick Marggraf^f zu Brandenburgⁿ
Dennburgk inn Preussenn zu Stettin,ⁿ
Pommern, der Cassubenⁿ ⁿLandⁿ Wendⁿ Her-
zogk, Burggraff zuⁿ Nürnbergⁿ ⁿLandⁿ Fürstⁿ
zu Rügen. Bekennenⁿ ⁿLandⁿ thunⁿ
kumert fürⁿ ⁿuns ⁿunsere Erbenn ⁿLandⁿ
nachkommende Herrschaft gegenⁿ jeder-
menniglich insonderheitⁿ denen es
zu wissenn vorröthenn. Nach dem wir
hierbeⁿ ⁿLandⁿ im ⁿerschienⁿ Sie-
benⁿ ⁿLandⁿ Siebenzigstenⁿ Jahrⁿ der weni-
gern Zahl auff des Durchläuchtigenⁿ
Grosmächtigenⁿ Fürstenn ⁿLandⁿ Herrⁿ
Herrnⁿ Stephani des erstenⁿ Königes
zu Polenn, ⁿLandⁿ unsers gnädigenⁿ Herrenⁿ

[innen
a Jg. 1713
ist fast
unverändert
bedeutend
tatsächlich
geblieben!

7 (iglicher)
L (iestä)

und freundschaftlichen lieben Herren
 Schwageren vielfeltigen gnedigsten
 und fleissigsten Intercession und
 Vorbitte dem Gestrengen und
 Ernsten ansehnlichen besondern
 lieben und getrauten Martino
 Berzeucio Rittlern und Königl.
 zu Polern Kanzlern in Sieben-
 bürgen, mit dem Dorffe und Vor-
 werken Leistenau, welches die von
 Drake seligen von uns und
 unsern Herzog Humb. Preussens
 Lehen getragen, und nach derselben
 absterben vermöge des Lehens Rech-
 ten art und gewohnheit wiederum
 an uns verlehnet und gefallen, auf
 eine gewisse Zeit zu begnadigen
 zugesagt, er sich auch in der wegen
 anhero begeben und mit uns die ein-
 weissung desselben an gehalten,
 die wir in auch in Erinnerung
 unserer vorigen gnedigen Zu-
 sage, und auf hochgeborneter Königl.
 Matt. zu Polern etc. abermalige Inter-
 cession zu thun gebührende vor-

7 (iglicher)
L (iestät)

Ordnung gethann: So begnädigen^a wir^m ver-
 leihen^m ~~und~~ vorschreiben^m wir^m Demnach
 hiermit fürⁿ uns^m ~~unsere~~ Erbⁿ ~~und~~
 nachkommende Herrschafft^f gemelten^m
 Martino Borzeuicio Ungarischen^m
 K^c ~~an~~ ^{zur} ~~vorber~~ ^{gutt} ~~amtes~~ ^{amte}
 den Vorwerken Leistenaw, welches
 in^m alles hundert ~~und~~ ² ~~zwanzig~~ ^{ste} ~~halb~~
 Huben innehet^t ~~in~~ ⁱⁿ ~~unserem~~
 Ampt Risenburgk gelegen^m mit^t al-
 len^m nutzungen, Zinsen^m ein-
 künften^m gemessen^m ~~und~~ ^{zu} ~~fuellen~~
 an Acker, Wiesen^m, Weiden^m, Feldern,
 Wäldern, Streuchern, Fliesen^m, Schen^m,
 Mühlen^m ~~und~~ Brücken^m, wie solchs
 die von Drake genossen^m ~~und~~ ^{gebraucht}
 sampt^t den ~~Gerichten~~ ^{groß} ~~und~~ ^{klein}
 binnen Desselben Gutes grentzen^m auch
 den^m strassen^m geruechten^m ^{zu} ~~sein~~
~~und~~ ^{seiner} Hausfrauen^m die er ^{zu} ~~künft~~
 flig ehelichen^m wird^t Lebtag^m ~~ohne~~
 menigleichs einrede oder vorhinderung^k
 Dessen^m wir^m Ihro^m vorträtten^m ~~und~~
 wegen^m der Eviction hiermit^t versichert^t
 haben^m wollen^m zu^m ihrem^m nutz^m ~~und~~

besten^m inne zu haben^m, zu besitzen^m,
 zu genießen^m ^vund zu gebrauchen^m.
 Um solcher ^vunser begnädigungk ^vund
 verleiherungk willen^m sollen^m ^vuns,
^vunseren^m Erben^m ^vund Nachkommen
 der Herrschaft gedachter Martinus Börke
 vicus Ungrischer ^vamtkler ^vund sein
 ne eheliche Hausfrau^m mit^m zweien^m
 wolgerüstern Pferdenn, Mann ^vund Jar
 nisch zu callen^m ^vund pfeiden^m geschreien^m
 Herfarten^m ^vund Landwehren^m wen, wie
 oft ^vund ^{ck} ^vund auch wohin^m sie von^m
^vuns ^vund nachkommen der Herrschaft
 geheischen^m ^vund ge^{or} ^vund werden^m zu
 dien^m ^vund. Darneben^m auch er pflichtig
 seinn ^{sich} ^vunser, ^vunserer Lande ^vund
 Leute sachen trewlich ^vund fleissig
 an zu nemen^m, ^vund dieselben^m bey
 der Kön. Maff. zum besten^m zu be^o
 forder^m, auch wenper seine Residentz
 weisentlich zur Leistenaw haben^m
 wirdt sich auff^m ^vunser gnädiges be^o
 ren^m inn ^vunsern händelen^m
 ahn den Kön. Hoff^m inn vorschickun
 gen^m auff ^vunsern ^vunkosten^m willigh

Jiglicher
 Laiestä

Jiglichen

praesentium confirmamus; decernentes pro nobis et successoribus nostris, et plane habere volentes, ut ea concessio in omnibus suis Articulis, punctis et clausulis, a commemorato Principe Alberto Friderico eiusque locum aut curatorem obtinentibus aut obtenturis, atque etiam successoribus eius, salva, firma, inviolabilis, pro eo, ac diplomate hic inserto concepta est, nullo iure, exceptione, aut praetextu, quorumvis obstante, conservetur. In cuius rei fidem et evidentius testimonium, manu nostra praesentes subscripsimus, Sigillumque Regni nostri iidem appendi iussimus. Datum Varsoviae in conventu nostro generali Die Secunda Martii, Anno Domini Millesimo, quingentesimo, Septuagesimo Octavo. Regni nostri ^{Anno} Secundo. Stephanus Rex subscripsit.

Metrices regni, vol. 118, fol. 320^v-322.

Medan

Lwów, 1578 június 4.

Báthory István király Giczý János váradi kapitánynak.

Vásárhelyi Lovász Máté gyalogpuskása régi erdélyi szolgálataban, de főleg itt a danckaiak elleni hadjáratában kitűnően viselve magát, hűsége jutalmául a váradi várhoz tartozó Vásárhely^{én} lévő házát minden adó alól mentesítvén, rendeli, hogy őt abban megöltalmazzák.

Gyulafehérvári kápt.ltár. Budapest. Fasc. 32. Miscellaneorum cista 3 fasc. 5 no. 3. Egykorú másolat.

Nos Stephanus Rex etc. Memoriae commendamus... quod nos cum ad nonnullorum fidelium Confiliariorum nostrorum humillimam supplicationem (M^{ti}) nostrae propterea factam, tum etiam attentis et consideratis fidelitate, ac fidelibus servitiis fidelis nobis Prouidi Matthei Lowaz de Vasárhely peditis nostri pixidarii Hungari, quē ipse cum in Transylvania, in diversis rerum occasionebus, tum vero maxime in hoc regno nostro Poloniae in postremo hoc bello nostro, quod cum Gedanensibus, tunc rebellibus, et infidelibus, nunc autem subditis nostris tota estate anni proxime superioris gessimus, summo studio, labore, diligentia et animi promptitudine exhibuit et impendit, ac in futurum quoque se exhibiturum et impensurum pollicetur: Totalem et integram domum ipsius in Hungaria, in possessione Vasárhely, ac pertinentiis arcis nostrae Varadiensis, vicinitatibusque domorum ab una parte providi Michaelis Seres, ab altera vero honestae mulieris Helenae, relictę providi quondam Michaelis Berthallan incolarum dictae possessionis Vasárhely minden rendes és rendkívüli adó alól mentesitjük vita eius durante. Quocirca vobis fidelibus nostris Egregiis et Nobilibus Joanne Giczý Capitaneo et Matthiae Feoldwary Provisori arcis nostrae Varadiensis, Item Comitibus... comitatus nostri Bihoriensis rendeljük, hogy őt adómentesnek tartsátok és mindenki^{vel} szemben megöltalmazzátok; nec sitis ausi modo aliquali etc. Datum in civitate nostra Leopoliensi, quarta die mensis Junij. Anno Domini Millesimo Quingentesimo Septuagesimo octavo. Regni vero nostri anno tertio.

Sa a dat astfel de temei, că Domnia Ta ~~poate~~ poate să se în-
creadă în el. Te rog, Domnul meu, întoarceți-vă Domniile Voastre
la credința față de Maiestatea Sa. Să-și aducă ~~Domniile Voastre~~
~~amintirea~~ Domnia Ta aminte de aceea că Dela început
Domnia Ta a slujit acestei familii, înaintașii acestuia au cre-
scut pe Domnia Ta. Eu fiind dela început prieten binevoitor al
Domniei Tale, sfătuesc pe Domnia Ta, cred Domnul meu, întru cât
e vorba de credință, noi am răscolit-o foarte în toată țara,
având anumite pricini, nemții ne-au scutit pe noi cu totul de
aceea, ~~numai~~ dacă o îngăduie Dumnezeu ca să pot fi față cu
Domniile Voastre, Ta, desvălui în fața Domniei Tale acele anu-
mite pricini, că va fi și Domnia Ta mulțumit de aceea. Aceasta
am vrut să o vestesc Domniei Tale. Aștept răspuns la aceasta de-
la Domnia Ta. Dumnezeu să țină pe Domnia Ta în bună sănătate.

Datum in oppido Almașul-Mare, die 7 Sept. 1598.

Domnul meu, puteți crede Domniile Voastea aceea, că și eu po-
tesc rămânerea și bună starea ~~Oradiei~~ Oradiei la fel cu oricine.
Pentru ~~Dumnezeu~~ Dumnezeu să ia Domnia Ta scrisoarea mea în-
aintea ochilor și să găsească chip prielnic să pot pătrunde ~~în~~
între Domniile Voastre și să pot spune înaintea Domniilor
Voastre solia Maiestății Sale, să nu fiți, cu toată milostivirea
sa, stricătorii aceluia loc, căci în această stare în nici un
chip nu poate rămânea.

Prietenul binevoitor al Domniei Tale

(ss) Ștefan Chiákj.

Lemberg, 1578 július 8.

Báthory István király Dézs város tanácsának.

Szabó Fábián dézsi bíró könyörgésére ~~megerősíti Dees város~~ átírja és megerősíti öccse, Báthory Kristóf Dees városnak /Vijwar várában, 1581 május 12-én/ adott borforgási jogát: ius educillandorum vinorum in solius civitatis rationem, cessante interim educillatione vinorum privatorum quorumvis Desiensium, etc.

/Dézs város levéltára 200.sz.a. egykorú másolata kiadva a Történeti Lapok 1875.évf.717-8.1./

Lwów, 1578 július 13.

Báthory István király Kovacsóczy Parkas titkárnak.

Megjelenvén előtte Berzeviczy Márton kancellár és Kovacsóczy Parkas titkár, ^{neve} ^{alföldi} kijelenté, hogy három ^{alföldi} faluját Kisfalud, Limba és Ompaica ~~községet~~ Kovacsóczynak 5000 forintért örökáron eladta.

Gyulafehérvári kápt.ltár. Budapest. Com. Alb. Cista I. fasc.5 no.1. A Báthory Kristóf fejedelem Regius consensusát magában foglaló Gyulafehérvárt, 1579 június 7-én kelt oklevélbe fog átírva. Egérrágta, likacsos.

Nos Stephanus dei gratia Rex Poloniae etc, necnon Transilvaniae princeps etc. Memoriae commendamus per praesentes, quod fideles nostri Generosi Martinus Berzeviceius per Transilvaniam Cancellarius parte ab una et Wolfgangus Kouaciocius Secretarius nostri parte ab altera coram nobis personaliter constituti, idem Martinus Berzeviceius onera et quaelibet gravamina universorum ex fratribus nepotum, proximorum et consanguinorum suorum super se assumens sponte et libere confessus est et retulit in hunc modum: Quomodo ipse gravissimis necessitatibus impulsus, in quas in hoc regno nostro Poloniae, dum aulam nostram regiam magno sumptu a biennio inde sequitur incidit: Totales et integras possessiones, iuraque sua possessionaria, videlicet in possessionibus Kisfalud, una cum mola frumentaria inibi in fluvio Ompai extructa; item Lymba alias Lonfalwa nuncupata et Ompaycza, in comitatu Albensi Transilvaniae existentes habitas, quarum priorum duas, nempe Kisfalud et Lymba certa pecuniae summa hanc a Magistro condam Francisco Forgach de Gymes tunc Cancellario, illam ab excellenti Georgio Blandrata Medico et consiliario nostris emerat, tertiam vero videlicet Ompaycza meritis atque servitiis suis in Transilvania ex nostra donatione consecutus erat, cum decimis eiusdem possessionis Kisfalud aliis omnibus suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet ... quo ipse Martinus Berzeviceius possedit, omnibusque literarum instrumentis in et pro summa quinque millium florenorum

Hungaricorum aestimatis singulis florenis centum denariis
 ungaricis, qui in aureos ungaricos probos et iusti ponde-
 ris reducti aestiman --- quinquaginta septem denariis un-
 garicis conficiunt aureorum tria millia centum octoginta
 quatuor cum denariis centum et duodecim praenominato Volf-
 gango Kovaciocio sub iis conditionibus, quae sequuntur de-
 disset, vendidisset et perpetuo iure inscripsisset coram
 nobis, quibus quidem conditionibus commemoratus Volfgan-
 gus Kovaciocius se satisfacturum similiter coram nobis
 obligavit. Ac quidem primum idem Volfg^{us} Kowachio-
 cius ex ea praescripta summa sexcenta triginta duos au-
 reos a Martino Berzeviceio deb --- ipsius Berzevicei syn-
 grapha, simul ac in Transilvania^{num} Perabit. Reliquum ve-
 ro duorum millium aureorum quingentas et --- cum denari-
 is ungaricis centum et duodecim ad primum --- proximi
 Millesimi Quingentesimi Septuagesimi noni suo cum pericu-
 lo et sumptu --- iusti ponderis aureis ungaricis sive
 Cracoviae, sive alibi in Polonia ---] viciniore, ubi Berze-
 viceio videbitur, se bona fide rescripturum recepit.
 Deinde bonorum eorum possessionem non prius Kovaciocius
 adhibe --- quam rusticis pagorum illorum de vinis, censibus,
 aliisque rebus debita reliqua Berzevicei mandatarii exi-
 gant atque explicant, aut si adire volet ex sua pecunia
 praesentibus Berzevicei mandataris pro subditis reli-
 quatoribus plenissime satisfaciet. Porro quoniam casus
 mortis incertus est, in eum inter eos ita convenit, ut si
 Martino Berzeviceio ante exitum anni nondum celebratis nup-
 tiis ex hac vita decedere contingat, idem Kovaciocius ex
 commemorata summa Nobili virgini Catherinae Dameraviae a
 Voiano, filiae Generosi quondam Felicis Dameravii a Voiano,
 sponsae ipsius Martini Berzevicei carissimae Mille aure-
 os ungaricos, reliquam vero summam fratrum filiis resitu-
 et. Caeterum confectis nuptiis universam summam in pos-
 sessione uxori ad praestitutum solutioni diem fideliter
 curabit. Si vero Berzeviceio superstiti ante solutionem
 factam Kovaciocio quid humanitas eveniret, ea bona uni-
 versa tanquam inempta sine ulla tergiversatione matris,

sororis aut Joannis fratris, caeteroque propinquorum cum omnibus fructibus, qui supererunt Martinum Berzeviceum, suosque successores legitimos redibunt Mater, soror, fraterque aut propinqui eor^um bonorum possessione sine ulla iuris controversia cedent. Praeterea concedit Berzeviceius Kouaciocio pro fraterna inter se coniunctione, non solum istius anni Millesimi Quingentesimi Septuagesimi Octavi redditus agris et vineis existentes, sed etiam tertii anni ~~unum~~ ^{unum} acervum frumenti. Item proxime praeteriti anni omne foenum, aliosque acervos minores avenae et milii, ac alias res, quae singulatim in indice manu Berzevicei subscripto continentur, acervo tamen frumenti superioris anni proximi, pecudibusque omnibus exceptis, de quibus statuatur ipsius Berzevicei arbitrio. [Litium denique, quae cum Domina Nisowkiana³ Berzeviceio intercesserunt et quarum altera iam ad finem perducta est, Kouaciocius cum sump- tum praestabit, tum commoda ex eis redacta, tanquam successor in litem cum possessione percipiet. Satisfaciet autem Berzeviceio quicquid hactenus in eas lites erogatum est. Imo sub iis conditionibus Volfgango Kouaciocio dedit, vendidit et perpetuo iure inscripsit, nullum Jus, nullamve iuris et domini proprietatem in praefatis possessionibus Kysfalwd, Lymba et Ompaycza sibi vel ex fratribus suis nepotibus, aliisque consanguineis amplius reservando, sed totum et omne jus suum, quod ipse nepotes, proximique sui in praescriptis bonis qualitercunque habuissent vel in futurum habere sperassent in commemoratum Volfgangum Kouaciocium transferendo et transfundendo pleno e iure et cum effectum harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante, qua sigillo nostro signatas manu subscripsimus nostrae. Datum Leopoli decima tertia die Julii. Anno Domini Millesimo Quingentesimo Septuagesimo octavo. Regni vero nostro anno tertio.

Megjegyzés. Evvel a nevezetes oklevéllel Kovacsóczy Parkas sietett Erdélybe, ahová augusztus 20-án érkezett,⁴ hogy elfoglalja a még január végén Sulyok Imre halálával megüresedett kancellári állást, amelyre a király kiszemelte volt. Utána aztán birtokba vette a Berzeviczytól vásárolt

³ azokat
fenti három értékes jószágot, melyet haláláig megtarthatta ~~tett~~ és kezelte tiszttartóival.

1 István király ugyanis Lengyelországba indultakor magával vitte és udvarában ~~alkalma magyar~~ erdélyi kancelláriája vezetését bízta rá, ezért kellett állandóan a királyt még útjain is követnie, ami ^{bizony} - fizetésén kívül - rengeteg költségbe került naponta.

2 Esküvőjét a megnevezett leánnyal 1578 október 12-én tartotta meg a Dancka közelében ~~Hvő~~ Woianów faluban. Bővebben ismertettem Berzeviczy életrajza 119-123.1.

3 A Havasalföldről Erdélybe származott híres szép Zamfira asszony, kinek utolsó férje az Izabella királyné udvarában élt Nizowski Szaniszló volt. Rengeteg vagyonából sok erdélyi főúrnak adott kölcsönt, aminek jó része persze apránként elveszett.

4 Szamosközy feljegyzése, Munkái IV. köt. 11.1.

Lemberg, 1578 július 20.

Báthory István király Bánffy János birtokügyében.

hazán!
Személyes panaszára írásba foglalja Bánffy János nyilatkozatát, hogy semmisnek tartja azt az egyezséget, melyet az ő fiatalkorában megnevezett testvérei az ő tudta és hozzájárulása nélkül az őt is illető birtokok dolgában kötöttek volt.

Stephanus Rex etc. Memoriae commendamus per praesentes: Quod Egregius Ioannes Banffylossonczý de Hwniad, nostram personaliter veniens in praesentiam, per modum solennis protestationis et revocationis nobis vivae vocis suae oraculo, sponte ac libere significare et detegere curavit, ac retulit in hunc modum, quod quamvis annis proxime superioribus se in tenera adhuc aetate constituto, fideles nostri Mag^{ci} Georgius et Thomas Banffylossonczý de dicta Hwniad, fratres ipsius carnales de universis bonis, et iuribus tam propriis, quam etiam illius possessionariis, ubilibet et in quibuscunque comitatibus regni nostri Transsylvaniae existentibus et habitis cum Mag^{ci} Balthasare, et Gabriele similiter Banffylossonczý de praefata Hwniad, quandam cum ~~a~~ ^{ass}umptione onerum et gravaminum annotati Joannis Banffylossonczý fecissent compositionem et transactionem, literasque superinde passionales procurassent emanari, Ipsum tamen meliori iam consilio adiutum, et per se etiam satis superque animadvertentem, quantum illa transactio memoratorum fratrum suorum cum praedictis Balthasare, et Gabriele Banffylossonczý sine scitu, assensu et voluntate ipsius illegitime, ac contra iura, atque consuetudinem regni nostri Transsylvaniae facta, damni sibi, et praedicii esset allatura, proptereaque ^e iam in omni sui parte, clausis, punctis, et articulis, quantum ad propriam personam suam attinet, revocare, retractare, et invalidare, literasque superinde confectas, ac sub quibusvis formis verborum qualitercunque emanatas vanas, cassas et viribus penitus carituras efficere, atque pronuntiare, imo revocavit, retractavit, et annihilavit coram nobis, harum nostrarum vigore et testimonio literarum

testimonio literarum mediante. Datum Leopoli ^{XX}igesima
die Julii. Anno Domini Millesimo, Quingentesimo, Septuage-
simo octa^{XX}o. Regni ^{XX}ero nostri anno tercio.

Stephanus Rex ppr /L.S./ Volffgangus Kowachocz^{XX}y pr

Hátlapján: Bánffi János Retractioja más Bánffi At~~z~~-
tyafiaival valo Compositiokrol.

/Bánffy levéltár. Budapest. Nagy állampecséttel le-
zárva. Pátens-alakú. /

*Francisco Veselini redimendi Ya-
dawniki etc. consensus.*

*Stephanus etc. Significamus etc. Quoniam
Dum generosum Franciscum Veselini cu-
bicularium nostrum propter ipsius merita,
ab incunte aetate nobis praestita fideliter
earum habemus, ita in quem subinde
nostra beneficia conferamus, dignum esse
arbitramur; atque ob eam rem, quo etiam
hoc tempore aliquod nostrae in illum li-
beralitatis et munificentiae vestigium apa-
reat, permittimus ei concedimusque prae-
sentibus literis nostris, ut villas Yadowniki,
Mariskienice et Sudkow cum omnibus
ad ea pertinentiis, de manibus successo-
rum olim generosi Erasmi Barzyae
Wissnicz et aliorum omnium moderno-
rum possessorum, eorumque ius et inter-
esse aliquod in dictis villis habere se prae-
tendentem, quorum nomina et cognomina
hic pro expressis habere volumus, redime-
re, redemptosque, cum omnibus earundem
villarum Yadowniki, Mariskienice, Sud-*

kow, utilitatibus, fructibus et emolumentis, quemadmodum olim dictus generosus Erasmus Barry, tenuit, habuit et possedit, ab antiquo ad bona praefata spectantibus ac pertinentibus, quiete et pacifice possidere, ad extrema vitae praenominati generosi Francisci Vesselini temporaria. Promittentes verbo nostro Regio, pro nobis et serenissimis successoribus nostris, quod quam diu idem generosus Franciscus Vesselini vitam in humanis egerit, neque nos illum de praenominatis villis, pro quacunque nostra vel Reipublicae necessitate exornemus, aut cuiquam alteri potestatem exornendi vel redimendi concedemus, neque serenissimi successores nostri concessuri sunt. Ratione autem eiusdem ad vitalitatis idem generosus Franciscus Vesselini, quartam partem summae in literis originalibus expressae, nobis et Francisco Reipublicae nostrae, iuxta constitutiones Regni, remisit et condonavit. Quo mortuo, cum primum possessio praenominatarum villarum ad nos pleno iure redibit, cum quarta parte defalcata, id quod

reliquum erit, summae, ipsius successoribus,
a nobis, vel ab alio quocunque voluntate no-
stra ad id accedente, numerata et perso-
luta fuerit. Juribus nostris salvis ibidem per-
manentibus. In cuius rei fidem et testi-
monium, praesentibus manu nostra
subscripsimus, sigillumque nostrum
subappendi iussimus. Datum Leopoli
Die vigesima secunda mensis Julii, an-
no Domini M D L X X V I I I. Stephanus Rex
subscripsit.

Metrices regni, vol. 122, fol. 151^v/152.

Stephanus Rex

Martino Sarwass, macellum et praetium Drohobicum datur.

Stephanus etc. Significamus etc. Quia nos rationem habentes servitiarum honesti Martini Sarwass, oppidarii et larii Drohobicensis, quae nobis ab aliquod annis, adhuc in Transsylvania ac demum ad Gedarum praestitit, atque etiam nunc praestare non intermittit, ipsi macellum unum nostrum Regium, in oppido nostro Drohobycz, situm, nunc desertum, nec non pratum quoddam, sub merica iacens, vulgo nad Kacharczynem Katherm, etiam desertum, ex quo, census annui nomine ecclesiae Drohobicensis, duodecim grossi ab eiusdem quondam possessoribus, pendere quotannis solitum est dandum et concedendum duximus: prout damus et concedimus praesentibus literis nostris. Promittimusque eidem Martino Sarwass liberum usum fructum praefatorum, macelli, in quo carnes omnis generis, diebus solitis, absque contradictione cuiusvis, eidem vendere, quibusvis hominibus,

licabit, absque solutione census annui no-
 bis ex eo praestari quondam soliti: tum etiam
 sine praestandis quibusvis oneribus. Prati
 vero supramemorati (quod ipse seipibus
 circumdabit, libereque eo utifruetur) cum
 solutione census annui praefati, videlicet
 quoddecim grossorum, quem singulis annis
 dare et solvere ecclesiae Drohobicensi,
 vel eius rectori, sive plebano pro tempore exi-
 stenti, (citra tamen praepudicium oppidi praef-
 ati) debebit et tenebitur, ad extrema vitae
 suae tempora. Promittentes pro nobis et seren-
 issimis successoribus nostris, quod quam-
 diu praefatus Martinus Szarwasz hac vita
 fructur, nulli hominum usumfructum
 et possessionem dictorum, macelli et prati,
 conferemus, neque serenissimi successores
 nostri collaturi sunt. Quo vita functo, tum
 eadem ad nos successoresque nostros, pleno
 iure redibunt ac devolventur. In cuius rei
 fidem. Datum Leopoli die sedecima men-
 sis Augusti, anno Domini MDCCLXXVIII. Ste-
 phanus Rex subscripsit.

Metrices regni, vol. 122, fol. 190.

Admodum

Bornomissa, domus in Sadeck,
a iurisdictione civili exemptio.

Stephanus etc. Significamus etc. Quod nos
gratiam nostram in generosum Casparum
Bornomissa, testatam facere volentes, cum
que ad benemerendum de nobis ac Repu-
blica nostra reddere promptiorem cupien-
tes, domum lapideam ipsius propriam acia-
lem Rogowska nuncupatam, in circulo
civitalis nostrae Sadeccensis, ex opposito
Domus Operszalowski ex una, et domum
Joannis Baptistae Gandolphi, partibus
ex altera vitam et iacentem, ab omni iu-
risdictione civili absolvendum, eximere
vult et liberandum esse duximus: prout
authoritate nostra Regia absolvimus, exi-
mimus, et liberam facimus praesentibus
litteris nostris ad vitam eiusdem generosi Cas-
pari Bornomissa extrema tempora: eam
que iurisdictioni terrestri et nobilium liber-
tati adscribimus et incorporamus, eoque
iure, quo et alia bona terrestria, gaudere
volumus. Quam ob rem universis et singulis

subditis nostris, in quacunque Dignitate, statu et conditione existentibus, praesertim vero capitaneo, proconsuli, consulibus, advocato, scabinis civitatis praenominatae Sandecensis, modernis et pro tempore existentibus renuntiandum mandamus, ut ne sibi aliquam potestatem in praefatum generosum Bornorissa, ratione domus praedictae in iurisdictione civili exercenda, usurpent, sed huiusmodi exemptionem a nobis concessam, firmiter, et inviolabiliter teneant et observent pro gratia nostra. In cuius rei fidem et testimonium praesentibus manu nostra subscripsimus, sigillumque nostrum etc. Datum Cracoviae die ultima mensis Octobris, anno 1578. Stephanus Rex.

Metrices Regni, vol. 122, fol. 250.

Alfredus

Kraków, 1578 november 3.

Báthory István király Gnézda város tanácsának.

Megerősíti (régai) kiváltságait biztosító okleveleit.

Exhibit²~~is~~ et productas esse coram nobis nomine civium oppidi nostri in Scepusio Gniazda sive Knyszyn nuncupati literas Ser^mi Regis Sigismundi Augusti... de anno 1569 s benne a város 1286-ból való kiváltságaival, s azt most a város követei könyörgésére átírja és megerősíti.

/M.Nemz.Muz.kvtár ~~22~~ Fol.Lat.2278/10.köt.6-8.1.

Jankovich-Wagner gyűjtemény./

Kraków, 1578 november 3.

Báthory István király Gnézda város tanácsának.

A polgárok könyörgésére megerősíti a város soltész-jogát.

Confirmatio literarum Petri et Miszon militum filiorum olim Miroselai Hungarorum, in quibus continetur emptio scultetiae in eadem Knizen ... specificie descripti.

/Schmauk: Suppl.Anal⁴.8⁴ terrae Scepus.464.1./

Báthory István király Gnézda város tanácsának.

Megerősíti az új malom használati jogát.

Macieiowski János szepesi kapitány nomine civium oppidi nostri Gn^zda in Scepusio^{el} írt levelét látván: continentes in se commissionem aedificandi novi molendini in fluvio Poprad, megerősíti őket annak használatában: cum ea conditione, ut nullum ex eodem molendino census ad arcem Lublo dare tenentur, tantummodo eum, qu^em ex veteri molendino dare consueverunt, etc.

/Schmauk:Suppl.Anal. terrae Scepus.465.1./

Kraków, 1578 november 3.

Báthory István király nyílt közrendelete.

Rendeli, hogy senki Pod^liniec szepesi város lakóitól áruik után ^{vámot} ~~adót~~ szedni ne merszeljen. Megerősíti a város lakóit régi kiváltságukban, rendelve, ne ullum omnino telonium tam terrestre, quam aquaticum vel pontale, ac agrale sive aliud quodpiam vectigal /fintimo tamen excepto/ a civibus iisdem, eorumque omnis generis mercibus exigant, vel molestiam illis aliquam hoc nomine exhibeant, etc.

/Schmauk:Suppl.Anal.terrae Scepus.466.1./

Kraków, 1578 november 3.

Báthory István király Podolin város tanácsának.

Rendelet, nehogy a város lakóinak dézsámáját erőszakkal szedjék fel.

Miután korábban oppidi nostri Podolenice in Scepusio^e régi jogait és kiváltságait megerősítette, most arra inti: ne decimas manipulares, quas ipsi Capitulo Scepusiensi, iuxta contractum exsolvunt, ab illis per vim exigant, etc.

/Schmauk:Suppl.Anal.terrae Scepus.467.1./

Generosus Nicolaus Koryckiński ce-
dit de jure super medietatem villa-
rum Odow et Grzybowa habito
Generoso Casparo Bekiesch.

Stephanus Dei gratia Rex Poloniae etc.
Significamus his literis nostris quorum
interest universis et singulis earum no-
ticiam habituris. Quod coram nobis et
actis cancellariae nostrae personaliter
constitutus generosus Nicolaus Korycki-
ński, a terris, palatinatibus, Districtibus,
iure, ac iurisdictionibus, quibusvis suis
propriis et competentibus recedendo, ac
illis per expressum renunciando, huic
vero praesenti nostrae iurisdictioni, quo
ad negotium praesens et illius effectum,
se cum bonis et successoribus suis incor-
porando et subijciendo, sanus mente pa-
riterque corpore existens, non compul-
sus neque coactus, ultro, sponte, libere,
publice, expressisque verbis recognovit.
Quia De omni ac integro iure suo inscri-
ptioneque obligatoria, in actis darre-
g.

stribus Cracoviensibus, a generosis Joanne
 et Achacio Wielopolskie fratribus germa-
 nis in Gdow haeredibus, indivisis super
 medietate bonorum suorum haeredita-
 riorum villarum Gdow et Grzybowa,
 cum praedio illarum, atque molendino
 in Gdow iacente, super summam sex
 millium florenorum pecuniae communis,
 in regno nostro usitatae, quolibet flo-
 renum triginta grossis polonicis compu-
 tando, anno Domini millesimo quingentesi-
 mo septuagesimo quinto, feria secunda post
 festum Sanctorum Trium Regum, sibi facta,
 una cum omnibus et singulis eiusdem
 inscriptionis obligatoriae conditionibus,
 articulis, punctis, clausulis, ligamentis, tui-
 tioneque, ac vadiis, nec non summa ipsa
 sex millium florenorum pecuniae, posses-
 sioneque bonorum memoratorum, hacte-
 nus a se pacifice, vigore istius inscriptio-
 nis praefatae continuata. Cumque omni
 iure, dominio, et proprietate, nihil iuris, do-
 minii, proprietatis, ac quorumvis usufru-
 ctuum et utilitatum ex eodem iure suo et
 bonis quoque memoratis, sibi obligatis, si-
 f.

bi et suis successoribus relinquendo et re-
 servando: sed prout hoc ipsum ius totum
 et integrum, ipsum spectabat et concerne-
 bat, ac prout ea omnia solus tenuit, habuit,
 et possedit, magnifico Casparo Bekiesch a
 Corniath, in Szysakow haeredi, capitaneo
 nostro Ranczkorumensi (a quo pro praemissis
 omnibus sibi satisfactum esse recognovit, et
 quem iam hoc nomine quietat) et eius
 successoribus, cessit et condescendit: prout
 iam ex nunc cedit, condescendit et resignat
 aliaque omnia ipsius iuris inscriptionis-
 que suae beneficia, bonorumque ipso-
 rum supradictorum Dominium ac utili-
 tates, universas in eundem magnificum
 Casparum Bekiesch et eius successores, trans-
 fundit, perpetuo et in aevum. Et iam idem
 generosus Nicolaus Koryckiensky eidem
 Casparo Bekiesch dedit et admisit, prae-
 sentibusque Dat et admittit, realem intro-
 missionem et actuale possessionem, tam
 in hoc ipsum ius suum seu inscriptionem,
 quam in bona praefata, per ministeria-
 lem terrestrem sive generalem, quemcunque,
 quem sibi eligere voluerit, iam nunc sibi

a nobis additum, ad intramittendum ipsum in bona praefata, vigore istius iuris cessi ac inscriptionis suae originalis, tenenda, habenda, possidenda, ac utifruenda, usque ad exemptionem eius vel successorum ipsius realiter faciendam. Quam inscriptionem et recognitionem, uti legitime factam nos admisimus et suscepimus, atque in acta cancellariae nostrae referre mandavimus. Decernentes eam et omnia in illa comprehensa robur et pondus suum iustum et debitum semper obtinere debere. Harum testimonio literarum quibus in fidem praemissorum sigillum nostrum est appressum. Actum et datum Cracoviae die vigesima mensis Novembris, anno Domini millesimo quingentesimo septuagesimo octavo. Regni nostri anno tertio.

Relatio magnifici Joannis Lamoiski
Regni Poloniae Cancellarii, Belzensis, Kri-
schinensis, Larniechensis etc. capitanei.

Metrices regis, vol. 120, fol. 248 et 249.

Alfred

Idem Nicolaus Koryciński ce-
dit de inscriptione super septem
millia florenorum eidem Bekiesch.

Stephanus Dei gratia Rex Poloniae etc.
Significamus his literis nostris, quorum
interest universis et singulis earum noti-
ciam habituris. Quod coram nobis et actis
cancellariae nostrae personaliter constitu-
tus generosus Nicolaus Koryciensky, a ter-
ris, palatinatibus, districtibus, iure ac in-
risdictionibus quibusvis suis propriis et com-
petentibus recedendo, ac illis per expraessum
renunciando, huic vero praesenti nostrae in-
risdictioni, quoad negotium praesens, et illius
effectum, se cum bonis et successoribus
suis incorporando et subijciendo, sams
mente pariterque corpore existens, non
compulsus aut coactus, ultro, sponte, libere,
publice, expraessisque verbis recognovit.
Quia De omni iure suo, ac inscriptione,
in actis terrestribus Cracoviensibus, a ge-
nerosis Joanne et Achacio Wielopolskie
fratribus germanis, in Gdow haereditibus,

indivisis, super summam septem millium
 florenorum pecuniae, communis, nume-
 ri et monetae polonicae, quolibet flore
 num per triginta grossos computando, an-
 no Domini millesimo quingentesimo se-
 ptuagesimo septimo, feria secunda post
 festum Sanctorum Trum Regum proxi-
 ma manu coniuncta et indivisa, sibi fa-
 ctae, una cum omnibus et singulis eiusdem
 inscriptionis, conditionibus, articulis, punctis,
 clausulis, ligamentis, ac vadiis, necnon sum-
 ma ipsa septem millium florenorum pe-
 cuniae, Cumque omni iure, dominio, et
 proprietate, nihil iuris, Domini, propieta-
 tis, ac quorumvis usufructuum et utili-
 tatum, eius iuris et inscriptionis suae, sibi
 et suis successoribus relinquendo et reser-
 vando, sed prout hoc ipsum ius totum et
 integrum ipsum spectabat et concernebat.
 Magnifico Casparo Bekiesch a Corniath,
 in Szrakow haeredi, capitaneo nostro
 Lanczkowicensi, (a quo sibi pro hac sum-
 ma tota satisfactum esse recognovit, et quem
 iam hoc nomine et illius Successores quietat),
 atque suis successoribus, cessit et eande-

scendit, prout iam ex tunc cedit, corde-
 scendit et resignat, aliaque omnia ipsius
 iuris et inscriptionis suae beneficia, maxi-
 me vero vadia, in eundem magnificum
 Casparum Bekiesch et eius successores,
 transfundit perpetuo et in aevum. Etiam
 idem generosus Nicolaus Koryckiensky,
 eidem Casparo Bekiesch, vedit et admi-
 sit, praesentibusque dat et admittit rea-
 lem intro missionem et actuale possessione-
 nem, in hoc ipsum ius seu inscriptionem
 memoratam ac summam quoque ipsam
 pecuniam, per ministerialem terrestrem
 sive generalem, quem sibi eligere
 voluerit, iam eidem a nobis additum.
 Quam inscriptionem et recognitionem uti
 legitime factam nos admisimus et su-
 scipimus, atque in acta cancellariae no-
 strae referre mandavimus. Decernen-
 tes eam et omnia in illa comprehensa
 robur et potius suum iustum, et debitum
 semper obtinere debere. Harum testimo-
 nio litterarum, quibus in fidem praemisso-
 rum sigillum nostrum est appraesum.
 Actum et datum Cracoviae Die vigesima
 1881

mensis Novembris, anno Domini millesimo quingentesimo septuagesimo octavo. Regni nostri anno tertio.

Relatio magnifici Joannis Hamoiski
Regni Poloniae Cancellarii, Betzen-
sis, Krischinensis, Lamechensis etc.
capitanei.

Metrices regni, vol. 120, fol. 249^v et 250.

A. M. H.

Idem Bekiesch tenetur Nicolao
Koryczinski 1500 florenos liquidi Debiti.

Stephanus Dei gratia Rex Poloniae etc. Signi-
ficamus his literis nostris quorum interest
universis et singulis earum noticiam ha-
bituris. Quod coram nobis et actis cancella-
riae nostrae comparens personaliter ma-
gnificus Caspar Bekiesch de Corniath in
Szyrakow haeres, capitaneus Lanczkoru-
nensis a terris, districtibus, iuribus, iuris-
dictionibusque suis aliis quibusvis propriis
et competentibus, recedendo, et se cum bonis
omnibus, successoribusque suis huic iuris-
dictioni nostrae regiae, quoad actum hunc,
inscriptionemque praesentem illiusque om-
nia et singula contenta, incorporando et
subijciendo palam, libere, publice et
per expressum recognovit. Quia gene-
roso Nicolao Korycziesky de Korythno,
et eius successoribus tenetur certi, veri
et liquidi Debiti, atque mutuatae pe-
cuniae mille et quingentos florenos pe-
cuniae polonicae monetae et numeri

in regno nostro currentis, quemlibet florenum per triginta grossos computando. Quos quidem mille et quingentos florenos pecuniae praefatae, praenominatus magnificus Caspar Bekiesch se et suos successores super bonis suis omnibus per eum ubilibet et quomodolibet habitis et possessis, inscribit et obligat praesentibus, eidem generoso Nicolao Koryckiensky et eius successoribus, dare, solvere, et circa acta castrensia capitanealia Cracoviensia realiter et in effectu reponere, pro feria quarta post festum Nativitatis Christi, in anno Domini millesimo quingentesimo septuagesimo nono, tunc proxime ventura, sub vadio similis summae mille et quingentorum florenorum pecuniae polonicae eidem Nicolao Koryckiensky et eius successoribus, ad solvendum succumbendo. Pro quo quidem vadio taliter succubito, ac pro summa principali praefata, citatus, aut sui successores citati, ad instantiam Nicolai Koryckiensky et eius successorum, ad iudicium sive officium castrense capitaneale Cracoviense, extunc ⁵⁹⁵ce-

J.

dendo a terris et districtibus suis aliis qui-
 busvis, in primo citationis termino ut in
 peremptorio, parere, stare, respondere, et pro
 vadio praefato, ac summa principali su-
 prascripta, tocies quotiens citabitur, sui-
 que successores citabuntur, satisfacere debet
 et tenebitur, sui que successores debebunt et
 tenebuntur. Eundem terminum primum,
 et alios consequenter causae terminos,
 semper peremptorios, vera vel simplici in-
 firmitatibus, et pro maiori non dispe-
 rendo, controversias, exceptiones, dilaciones,
 motiones, appellationes, earumque prose-
 quutiones, nullas a iudicio seu officio prae-
 fato, faciendo. Ad quietationem praeter acta
 castrensia capitanealia Cracoviensia, dila-
 tionem sibi non recipiendo, non evaden-
 doque praenominatum generosum Nicolaeum Kory-
 czienski, et eius successores, ratione praemissorum
 omnium et singulorum, non exequutorum, literis,
 decretis que regalibus, terris, districtibus, praescri-
 ptionibus, terrestribus, evasionibus, et condemna-
 tionibus, ac legalibus impedimentis quibusvis, bel-
 lo, colloquio, conventionibus generalibus seu par-
 ticularibus, statutis et constitutionibus Regni

Poloniae laudatis, et in posterum laudandis, ipsi
 et ipsis in contrarium non obstantibus.
 Et generaliter nullis aliis causis, aut modis exqui-
 sitis et exquirendis, iudicialiter sive extraiudicialiter
 fieri solitis. Et nec quicquam sibi in auxilium contra
 inscriptionem praesentem, et contra praenominatum
 generosum Nicolaum Koryckiensem, assumendo sub
 amissione suae et suorum successorum totius cau-
 sae, tam in parte quam in toto. Quam inscriptionem
 et obligationem uti legitime eorum nobis et actis
 cancellariae nostrae recognitam, nos admisimus
 et in eadem acta cancellariae nostrae inscribere
 iussimus. Decernimusque eandem et omnia
 in illa comprehensa, robur et pondus suum in-
 stum et debitum semper obtinere facere. Harum
 testimonio literarum, quibus in fidem praemisso-
 rum sigillum nostrum est appraessum. Actum et
 datum Cracoviae Die vigesima mensis Novembris,
 anno Domini millesimo quingentesimo septuagesimo
 octavo, Regni nostri tertio.

Relatio magnifici Joannis Hamoiski Regni
 Poloniae cancellarii, Belzensis, Kriski-
 nensis, Lamechensis etc. capitanei.

Metrices regii, vol. 120, fol. 256^v - 258.

aff. Med.

Generosus Joannes Wielopolski
inscribit debitum Generoso
Casparo Bekiesch.

Stephanus Dei gratia Rex Poloniae etc. Si-
gnificamus his literis nostris quorum in-
terest universis et singulis earum noticiam
habituris. Quod comparens personaliter co-
ram nobis et actis cancellariae nostrae ge-
nerosus Joannes Wielopolsky in Gdow haeres,
recedendo a terris, districtibus, iuribus, in-
risdictionibusque suis aliis quibusvis, propriis
et competentibus, et se cum bonis omnibus,
successoribusque suis, huic iurisdictioni
nostrae regiae, quoad actum hunc inseri-
ptionemque praesentem, illiusque omnia
et singula contenta, incorporando et subii-
ciendo, palam, libere, publice et per expres-
sum recognovit. Quia magnifico Casparo
Bekiesch de Corniath, capitaneo Kanexko-
runensi et in Szirakow haeredi, eiusque
successoribus, tenetur certi veri et liquidi
debiti atque mutuatae pecuniae quingentos
florenos pecuniae polonicae, monetae et nu-
j.

meri in regno currentis, quemlibet florenum
per triginta grossos computando. Quos quidem
quingentos florenos pecuniae praefatae praenomi-
natus generosus Joannes Wielopolsky se et suos
successores, super omnibus bonis suis haeredi-
tariis et obligatoriis mobilibus et immobili-
bus, per eum ubilibet et quomodolibet habitis
et in posterum habendis, inscribit et obligat
praescriptibus, eidem magnifico Casparo Be-
kiesch et eius successoribus dare, solvere et cir-
ca acta castrensia capitanealia Cracoviensia
realiter et in effectu reponere, pro feria secunda
post festum Sanctorum Innocentium proxime ven-
tura, sub vadio similis summae quingento-
rum florenorum pecuniae polonicae, eidem
magnifico Casparo Bekiesch et eius successo-
ribus, per eundem generosum Joannem Wie-
lopolsky et eius successores ad solvendum suc-
cumbendo. Pro quo vadio, ac pro summa prin-
cipali, citatus, ad iudicium sive officium ca-
strense capitaneale Cracoviense, Estunc re-
cedendo a terris et districtibus suis aliis qui-
busvis, in primo citationis termino, ut in
peremptorio, parere, stare, respondere, et pro
vadio praefato ac summa principali supra

scripta, totiens quotiens citabitur, sui que succes-
 sores citabuntur, satisfacere Debet et tenebitur,
 sui que successores debebunt et tenebuntur. Eun-
 dem terminum primum et alios consequenter
 causae terminos semper peremptorios, vera vel
 simplici infirmitatibus, et pro maiori non diffe-
 rendo, controversias, exceptiones, dilationes, motio-
 nes, appellationes, earumque prosecutiones nul-
 las a iudicio seu officio praefato faciendo. Ad
 quietationem praeter acta castrensia ca-
 pitanealia Cracoviensia, dilationem sibi non
 recipiendo non evadendoque praenamina-
 tum magnificum Casparum Bekesch et eius
 successores, ratione praemissorum omnium
 et singulorum non exequentium, literis,
 decretisque regalibus, Terris, Districtibus,
 praescriptionibus, terrestribus, evasionibus et
 condemnationibus, ac legalibus impedinen-
 tis quibuscumque, bello, colloquio, conventionem ge-
 neralibus seu particularibus, statutis et
 constitutionibus Regni Poloniae laudatis
 et in posterum laudandis, ipsi et ipsis in
 contrarium non obstantibus. Et genera-
 liter nullis aliis causis aut modis exquisi-
 tis et exquirendis, iudicialiter sive extraiu-
 j.

vicinaliter fieri solitis. Et nec quicquam sibi
 in auxilium contra inscriptionem praesen-
 tem, et contra praenorminatum magnifi-
 cum Casparum Bekesch assumendo, sub
 amissione suae et suorum successorum
 totius causae tam in parte quam in toto.
 Quam inscriptionem et obligationem uti
 legitime coram nobis et actis cancellariae
 nostrae recognitam, nos admisimus, et
 in eadem acta cancellariae nostrae in-
 scribere iussimus, Decernimusque ean-
 dem et omnia in illa comprahensa, robur
 et pondus suum iustum et debitum semper
 obtinere debere. Harum testimonio lite-
 rarum, quibus in fidem praemissorum
 sigillum nostrum est appraessum. Actum
 et datum Cracoviae die vigesima mensis
 Novembris, anno domini millesimo quin-
 gentesimo septuagesimo octavo. Regni no-
 stri tertio.

Relatio magnifici Joannis Karnoiski
 Regni Poloniae cancellarii, Betzen-
 sis, Knischinensis, Kamechensis etc.
 capitanei.

Metricae regni, vol. 120, fol. 858 et 259.

H. H. H.

*Casparus Bekiesch recognoscit
debitum.*

Stephanus Dei gratia Rex Poloniae etc. Si-
gnificamus his literis nostris, quorum in-
terest universis et singulis earum noti-
ciam habituris. Quod comparens persona-
liter coram nobis et actis cancellariae
nostrae magnificus Caspar Bekiesch
de Horniath capitaneus Dux korunen-
sis, in Sierakow haeres, recedendo a ter-
ris, Districtibus, iuribus, iurisdictionibusque
suis aliis quibuscumque, propriis et competen-
tibus, et se cum bonis omnibus, successo-
ribusque suis, huic iurisdictioni nostrae
Regiae, quoad actum hunc inscriptio-
nemque praesentem, illiusque omnia
et singula contenta incorporando
et subiiciendo palam, libere, publice
et per expressum recognovit. Quia ge-
neroso Stanislaw Lubomiersky de Lu-
bomierz, in Mawkowicz haeredi, et eius
successoribus legitimis, tenetur et est de-
bitus, certi, veri et liquidi Debiti, atque

mutuatae pecuniae summam quindecim
millium florenorum pecuniae polonicae,
monetae et numeri in Regno currentis,
quemlibet florenum per triginta grossos
computando. Quam quidem summam
pecuniae quindecim millium florenorum,
pecuniae polonicae, praenominatus ma-
gnificus Caspar Bekiesch se et suos suc-
cessores, super bonis suis haereditariis vi-
delicet villis totis et integris, Szysakow, Drie-
kanowickie, Kawada et Hbyskowa, in ter-
ra et Districtu Cracoviensi consistentibus,
ac super aliis omnibus et singulis bonis
suis mobilibus et immobilibus, haeredi-
tariis et obligatoriis, ac summis pecunia-
rum quibuslibet, eadem quomodolibet
et ubilibet, super quibuscunque bonis, per
quascunque personas, in Regno Poloniae,
inscriptis et assecuratis, per eum ubilibet
et quomodolibet habitis, nunc et in po-
sterum habendis, inscribit et obligat
praesentibus, praenominato generoso
Stanislao Lubomirsky et eius successo-
ribus dare, solvere, et circa acta castren-
sia capitanealia Cracoviensia, ³⁹⁰ ~~390~~ ^{g.} ~~g.~~

et in effectu, reponere, hinc pro festo Sanctae Catharinae virginis, in anno millesimo quingentesimo septuagesimo nono celebrando, sub vadio similis summae quindecim millium florenorum pecuniae polonicae, eidem generoso Stanislao Lubomirsky, et eius successoribus, in casu non solutionis et non repositionis summae pecuniae praefatae, pro tempore et loco suprascripto, per eundem magnificum Casparum Bekiesch, et eius successores ad solvendum succumbendo. Pro quo quidem vadio, ac pro summa ipsa principali, citatus praenominatus magnificus Caspar Bekiesch eiusque successores citati, ad instantiam praenominati generosi Stanislai Lubomirskij aut eius successorum, ad iudicium sive officium castrense capitaneale Cracoviense. Ex tunc recedendo a terris et Districtibus suis aliis quibuscumque, in primo citationis termino, ut in peremptorio, parere, stare, respondere. Et pro vadio praefato ac summa principali suprascripta, totiens quotiens citabitur, suique successores

J.

citabuntur satisfacere Debet et tenebitur,
 Suique Successores Debeant et tenebuntur.
 Eundem Terminum primum et alios con-
 sequenter causae terminos, semper perem-
 ptorios, vera vel simplici infirmitatibus
 et pro maiori non differendo. Controver-
 sias exceptiones, Dilationes, motiones, appel-
 lationes, earumque prosequutiones, nullas a
 iudicio seu officio praefato faciendo, ad
 quietationem praeter acta castrensia ca-
 pitanealia Cracoviensia Dilationem sibi
 non recipiendo, non evadendoque praeno-
 minatum generosum Stanislaum Lubo-
 miersky et eius successores, ratione praec-
 missorum omnium et singulorum, non
 exequutorum, literis decretisque regalibus,
 terris, Districtibus, praescriptionibus terrestri-
 bus, evasionibus et condemnationibus, ac
 legalibus impedimentis, quibusvis, bello,
 colloquio, conventionibus generalibus seu
 particularibus statutis et constitutionibus
 Regni Poloniae laudatis et in posterum
 laudandis, ipsi et ipsis in contrarium
 non obstantibus. Et generaliter nullis aliis
 causis aut modis exquisitis et exquisendis,

iudicialiter sive extraiudicialiter fieri solitis.
 Et nec quicquam sibi in auxilium con-
 tra inscriptionem praesentem, et contra
 praenominatum generosum Stanislaum
 Lubomirskij assumendo sub amissione
 suae et suorum successorum totius causae,
 tam in parte, quam in toto. Quam inscrip-
 tionem et obligationem uti legitime co-
 ram nobis et actis cancellariae nostrae
 recognitam, nos admisimus, et in eadem
 acta cancellariae nostrae inscribere ius-
 simus, Decernimusque eandem et omnia
 in illa compraesentia, robur et pondus
 suum iustum et debitum semper obtinere
 debere. Harum testimonio literarum, quibus
 in fidem praemissorum, sigillum nostrum
 est appraessum. Actum et datum Cracoviae
 die vigesima mensis Novembris, anno Domi-
 ni millesimo quingentesimo septuagesimo
 octavo. Regni nostri anno tertio.

Relatio magnifici Joannis Lamoiski
 Regni Poloniae Cancellarii, Betzensis, Kri-
 schinensis, Lamechensis etc. capitanei.

Metrices regni, vol. 120, fol. 254^v—256.

Ad

Consensus inscribendi censum annuum super domo Cracoviensi Christophoro Thornijai datur.

Stephanus Dei gratia rex Poloniae etc. Significamus tenore praesentium quibus expedit universis et singulis. Quia nos adducti intercessionibus quorundam consiliariorum nostrorum, nomine famati Christophori Thornijai civis huius civitatis Cracoviensis, apud nos interpositis, ipsi de certa scientia et speciali gratia nostra, certum censum annuum, in et super domo sua latericia, in platea castrensi, inter domos famati Matthiae Sibenaeigber ab una, ac Stanislai Pilexki civium Cracoviensium ex altera partibus sita, cuicunque vel quibuscunque personis spiritualibus regni nostri, pro aliquo beneficio ecclesiastico, iam pridem erecto, coram quibusvis iudicibus, spiritua-

libus vel secularibus regni nostri, in
 vim tamen et titulum redemptionis
 alias *Nawiderkaff*, pro duobus mille
 florenis pecuniae, monetae et nume-
 ri usualis regni nostri vendendum,
 inscribendumque et obligandum
 consensimus et admisimus, consen-
 timusque et admittimus praesentibus
 per ipsam seu ipsas ecclesiasticas per-
 sonas beneficium illud erectum, pro
 tempore possidentes, eiusmodi cen-
 sum annis singulis iuxta conditio-
 nes inscriptionis faciendae, exigen-
 dum, levandum et percipiendum.

Quemquidem censum modo prae-
 dicto inscribendum, et vendendum, liber-
 tati et immunitati ecclesiasticae ad-
 mittimus incorporandum, ita ut pro
 eius repetitione et omni actione iu-
 ridica ad forum iudicii spiritualis
 semper habeatur recursus, usque ad
 eius exemptionem, per praedictum
 Christophorum Tornijai seu eius
 successores dictae Domus latericiae
 in Cracovia possessores pro tempore.

futuros, faciendam. Nihilominus
tamen volumus eundem Christo-
phorum Tornijai et eius successo-
res praedictos, ad onera civilia obe-
unda, ratione domus praedictae
semper teneri: eo non obstante, quod
idem census in ea inscriberetur,
immunitati ecclesiasticae sit in-
corporatus. Harum testimonio litte-
rarum quibus sigillum nostrum est
subappensum. Datum Cracoviae ter-
tia die mensis Decembris, anno do-
mini M^oDLX octavo. Regni vero
nostri tertio. Stephanus Rex sub-
scripsit.

Metrices regni, vol. 117, fol. 393^v/4.

Stephanus Rex

Kraków, 1578 december 24.

Kornyáti Bekes Gáspár krakkói házvásárlása.

Az eladók bejelntése a megkötött vasárról.

Cracoviae feria quarta in vigilia Nativitatis 1578.

P Arch.civ,Cracoviensis.Acta consulares tom.23 fol.770.

Krakkó város tanácsa előtt megjelenvén Glinski Joakim^{ca} de Belzow és Krupka Menyhárt de Moykowicze, mint néhai Decius Lajos három kiskorú leánya: Borbála, Anna és Erzsébet törvényes gyámjai, eladták, hogy a krakkói piacon, a Szent Anna-utca sarkán lévő, közö^{ss}ségesen „Pod barany seu Karniewska” nevezetű kőházukat „titulo perpetuo et haereditario” eladták kornyáti Bekes Gáspár lanckoroni kapitánynak et suae magnificentiae successoribus 2000 lengyel forintért, átruházván reá minden birtokjogukat.

p Megjegyzés. A házvásárlásról szóló egyidejűleg István király nevében kiállított hivatalos oklevelet Páthory István erdélyi és lengyelországi kancelláriája című másik kiadványunkba osztva közöljük.

Gyula vára, 1547 szeptember 19.

Eperjesi Pathóchy Ferenc Nádasdy Tamás országbírónak.

Adjon hitelt. a hozzá küldött Békéssy Balásnak.

Spectabilis ac Magnifice domine nobis observandissime.
Salutem ac servitiorum nostrorum commendationem.

Misimus ad dominationem V^{ra}m S. et Mag^{ca}m hunc nobi-
lem Blasium Bekessy, familiarem nostrum, per quem de non-
nullis negotiis do. V^{rae} S. et Mag^{cae} nuntiavimus. Qua-
re do. V^{ram} S. et Mag^{cam} rogamus, velit dicti huius fa-
muli nostri fidem praestare credentiam. Cum his autem
do. V^{ra}m S. et Mag^{cam} felicissime valere optamus. Cui nos ac
servitia nostra commendamus.

Ex castro Gyula, feria secunda proxima post festum
Sanctae Crucis. Anno 1547.

Franciscus Patoch~~k~~j de Eperyes

Comes comitatus de Zarand etc.

Külcíme: Spectabili ac Magnifico domino Thomae Nadasdi
comiti comitatus Castri^Iferrei ac Iudici Curiae Regiae
M-tis etc. Domino et Amico observandissimo.

sem sajátkezű. /

Cessio tutorum successoribus legitimis olim Ludovici Decii de domo lapidea, Cracoviae sita.

Stephanus Dei gratia Rex Poloniae. Significamus his literis nostris quorum interest universis et singulis earum noticiam habituris. Quod comparentes personaliter coram nobis actisque cancellariae nostrae generosi Joachimus Glinzky de Criszow, et Melchior Krupka de Mojkowicz tutorum legitimi, iuridice officio seque per patrem minorennium infrascriptorum, eisdem minorennibus, instituti et inscripti generosarum Barbarae, Annae et Elizabethae filiarum et successorum legitimarum generosi olim Ludovici Decii magni procuratoris castri Cracoviensis et Supparii Skussiensis, bonarumque omnium, morte eiusdem olim generosi Ludovici Decii Perelictorum et super easdem filias ipsius, iure Divino et naturalis successianis devolutorum, recedendo a terris, palatini.

bus, districtibus, iuribus, et iurisdictionibus
 suis aliis quibusvis propriis et competentibus,
 et secum bonis omnibus, successoribusque
 suis huic iurisdictioni nostrae
 quoad actum hunc recognitionemque
 praesentis inscriptionis incorporando et
 subiiciendo suo et aliorum contutorum
 eorundem minorennium nominibus,
 pro quorum ratihabitione praesentium
 in omnibus bonis suis, sub vadio infra-
 scripto caveres praesentibus, palam, libere,
 publice et per expressum recognoverunt.
 Quia ipsi uti veri et legitimi inscriptique
 tutores praenominatarum generosarum Bar-
 barae, Annae et Helizabetis filiarum mi-
 norennium et successorum legitimarum
 bonarumque omnium memorati olim
 generosi Ludovici Decii magni procura-
 toris Cracoviensis, morte ipsius derelicto-
 rum, providendo meliori commoditati
 et utilitati praenominatarum virgi-
 num minorennium, bonaque eo-
 rundem, quorum tutoriam gerunt,
 in meliorem usum et utilitatem redu-
 cendo ex certis rationibus et contractis certo

nomine praenominatarum generosarum
Barbarae, Annae et Helixabetis virgi-
num minorennium, quas in sua tuto-
ria habent, de illarum ratihabitione praesentium, dum ad annos Discretionis perve-
nient, maritisque tradentur, caventes et
se praesentibus inscribentes, sub vadio
inferius Descripto, uti haereditum post pa-
trem ipsarum praefatum Ludovicum
Decium, Domus lapideae haereditariae,
iam magna ex parte collapsae et ru-
ginosae, omninoque desolatae, et quae
magno sumptu ad reparationem et re-
fectionem egeat in circulo Cracoviensi
penes Domum excellentissimi olim Sta-
nislai Rosarij medicinae Doctoris, pla-
teaeque Sanctae Annae acialiter sitae
et consistentis, pod Barany seu Karniow-
ska cognominatae. De omni et integro
iure ipsarum virginum minorennium,
inscriptioneque venditoria iuridica Cra-
coviensi coram iudicio bannito exposito
feria sexta post festum Sancti Floria-
ni anno Domini millesimo quingen-
tesimo sexagesimo nono, per plenipotentis,

sufficientes haereditum anteriorum, eiusdem
 domus supramemoratae, super domum
 memoratam lapideam seu latericiam,
 praenominato olim generoso Ludovico Decio
 magno procuratori Cracoviensi patri ea-
 rundem minorennium, modo venditorio
 pro certis pecuniarum summis, in ea-
 dem venditoria, inscriptioneque specificè
 descriptis factae et recognitae. Omnibus-
 que et singulis eiusdem inscriptionis
 venditoriae iudiciariae Cracoviensis,
 super domum praefatam ipsis Barba-
 rae, Annae et Helizabethae virginibus,
 post patrem ipsarum praefatum, iure
 Divino et naturali servientem, easdem
 concernentem, punctis, clausulis, articu-
 lis, conditionibus, oneribus omnibus, in ea-
 dem inscriptione contentis, specificèque
 descriptis, cum iuris domini et proprie-
 tatis, propinquitatisque, ac retractus, ac
 quorumvis usufructuum et utilitatum,
 in ea ipsa tota domo, seu super domum
 praenominatam latericiam, pod Barany
 cognominatam, pro eisdem Barbara, Anna,
 et Helizabeta virginibus, earumque succes-
 s.

soribus ipsi tutores amplius reservando, seu
 excipiendo, sed omne et integrum ius do-
 minium, quodcumque ipsis virginibus hac-
 tenus ibidem competebat et inscriptionem
 supranemoratam eisdem virginibus super
 domum praenominatam quomodolibet
 servientem et easdem concernentem nomine
 et in loco earundem Barbarae, Annae
 et Elizabethae virginum, quas in sua
 tutoria habent, uti tutores legitimi in
 totum titulo perpetuo et haereditario ma-
 gnifico Casparo Bekiesch de Corniath
 capitaneo Lanczkorunensi et suae ma-
 gnificientiae successoribus cesserunt, et
 condescenderunt, iurique praenominato,
 ac ipsa domo latericia pod barany
 cognominata, abrenunciaverunt, praesen-
 tibusque cedunt et condescendunt, renun-
 ciantque, omneque et integrum ius ipsa-
 rum virginum praenominatum in
 eundem magnificum Casparum Be-
 kiesch eiusque successores, nomine ea-
 rundem virginum transfuderunt, et
 incorporaverunt, praesentibusque trans-
 ferunt et incorporant perpetuo et in aevum,

intromissionemque cum possessione in
eandem Domum per officium illud, cuius
iurisdictioni eadem Domus subest, eandem
iam ex nunc concedunt, per ipsum magni-
ficum Casparum Bekiesch et suae magni-
ficentiae Successores, ipsam Domum lapi-
deam, praesentibus eidem abscissam
et resignatam, cum pleno, perpetuo et
haereditario iure tenendam, habendam,
utifruendam, possidendam, vendam, do-
nandam, verendam, alienandam aren-
dandam et in usus suos, suorumque suc-
cessorum beneplacito libere convertendam
perpetuo et in aevum. Recognoscentes ipsi
tutores nomine suo, et praefatorum mi-
norennium, iam sibi uti tutoribus, et
eisdem generosis Barbarae, Annae et
Elizabethae virginibus, pro eadem Domo
latericia praemissis omnibus a praenomi-
nato magnifico Casparo Bekiesch ad ma-
nus suas, uti tutorum in toto plenarieque
et integre satisfactum et persolutum esse,
de qua satisfactione eundem magnifi-
cum Casparum Bekiesch ipsi tutores
quietaverunt, et praesentibus quietant.

Pro qua tota satisfactione domus praefata lapideae, uti desolatae, collapsae, et ruginosae multisque oneribus et censibus oneratae, ipsi tutores a memorato magifico Casparo Bekiesch, duo milia florenorum pecuniae polonicae monetae et numeri, quemlibet florenum per triginta grossos computando, acceperunt. Praeterea praenominati generosi Joachimus Glinisky et Melchior Krupka, cum praemissa recessione sufficiente, se et suos successores, super bonis suis omnibus, haereditariis et obligatoriis, mobilibus et immobilibus, terrestribus et civilibus, summisque pecuniarum quibuslibet, per eosdem et quemlibet eorum seorsum ubilibet et quomodolibet in regno nostro Poloniae, cuicunque iuri et iurisdictioni subiectis, habitis et in posterum habendis, memorato magifico Casparo Bekiesch, et eius successoribus inscribunt et obligant praesentibus, eundem magnificum Casparum Bekiesch et eius successores, in bonis praefatis seu domo praenominata latericia pod Baranym cognoscent.

minata in circulo Cracoviensi plateae
 Sanctae Annae adiacenter sita, praesen-
 tibus taliter abscessa et ratione eiusdem
 domus, abscessionisque praesentis, tam
 in parte, quam in toto, ab omnibus et
 singulis iuribus et inscriptionibus, prioribus
 et posterioribus. Tum et a reformationibus
 votum et votaliciozum ac ad vitalitati-
 bus quibusvis in eadem domo latericia
 inscriptis et inscribendis, factis et facien-
 dis, ac quocunque iuris titulo, cuicunque
 personarum servien^{tibus}, processibusque iuris
 et perlucris quibuslibet omnibus persona-
 rum omnium. Generaliter vero ab omni
 impetitione iuridica, omnium et sin-
 gularum personarum, status, sexus, condi-
 tionis, dignitatis, officii ac praerogative
 cuiusvis existentium, tam spiritualium
 quam secularium personarum, praeser-
 tim officii et iudicii civilis Cracovien-
 sis, ac ipsorum quibusvis poenis, ex proces-
 sibus quibusvis secutis et sequentibus, per
 omnes praescriptiones terrestres et civiles,
 secundum ius civitatis, prout ad aliquam
 personam terrestres pertinet praescriptio,

nulla praescriptione terrestri et civili
 in praemissis obstando, aut eadem eva-
 uendo. Et praecipue a praenomina-
 tae generosis Barbara, Anna et Elizabetha
 virginibus, eiusdem Domus haere-
 dibus, totiens, quotiens opus fuerit, tueri,
 defendere, intercedere, evincere, liberare,
 pacificareque, ac ubilibet indemnem
 et indemnes reddere, bonaque praefata
 semper munda, libera et pacifica fa-
 cere, et intransmissionem cum possessio-
 ne in eadem bona per se et per suas quas-
 vis submissas et subordinatas personas,
 non denegare, nec datam quovis modo
 praepedire, sub vadio duorum milium
 florenorum pecuniae polonicae eidem
 magnifico Casparo Bekiesch et eius suc-
 cessoribus, per eosdem generosos Joachi-
 mum Glinisky et Melchiorum Krupka,
 eorumque successores ad solvendum suc-
 cumbendo. Sed quia praefatorum mi-
 norenrium pater olim Ludovicus
 Decius, onera, Domus praefatae in se
 receperat, circa resignationem illi factam,
 videlicet Reipublicae civitatis Cracoviensis, uni-

versitati studii Cracoviensis census annuos
 ex hac domo pod barany solvendo, eos om-
 nes census annuos, quandaquidem onera
 omnia domus praefatae idem magnifi-
 cus Caspar Bekiesch in se recipit, neque
 cum ab his censibus praefati tutores ho-
 rum minorennium tueri, cum suis po-
 steris, unquam et intercedere tenebuntur,
 imo illos omnes census ipsemet magni-
 ficus Caspar Bekiesch cum suis succes-
 soribus, solvere singulis annis erit asstri-
 ctus. Insuper praenominati generosi Yoa-
 chimus Glinisky et Melchior Krupka
 se et suos successores super praefatis me-
 moratis bonis eorum omnibus praeno-
 minato magnifico Casparo Bekiesch
 et eius successoribus inscribunt et obli-
 gant praesentibus praenominatas gene-
 rosas Barbaram, Annam et Heliza-
 betham filias et successores legitimas,
 memorati olim generosi Ludovici Decii
 eiusdem domus lapideae haeredes, dum ad
 annos discretianis, legitimaeque aetatis
 pervenerint, maritisque tradentur, et quam-
 libet earum seorsum, cum illarum ma-

ritis uti tutoribus, infra Decursum unius
 anni, post cuiuslibet earundem virginum
 nuptui traditionem, ad acta terrestria
 Cracoviensia et ad acta civilia seu ad-
 vocativalia iudicii banniti expositi, ad-
 ducere et personaliter statuere. Quae addu-
 ctas et statutas, et quaelibet earum scor-
 sum adducta et statuta, quae prius ma-
 rito traderetur, debebunt: quaelibet illa-
 rum cum consensu mariti sui super
 inscriptionem praesentem, abscissionem
 iuris et domus renunciationem con-
 sentire, eandemque in toto et totam
 approbare, ratificare et confirmare, si-
 milernque inscriptionem abscissionis
 iuris et domus renunciationem, resigna-
 tionemque sufficientem, in tali vel me-
 liori forma, prout eidem magnifico Ca-
 sparo Bekiesch, suisque successoribus vi-
 suri opusque et necessum fuerit, facere
 et recognoscere, prout res ipsa postulaverit,
 recognitionibus suis personalibus, consensu
 maritorum ad id accedente, mediantibus.
 Quod facere et exequi, tam in toto, quam
 in minima parte, praenominati generosi

Joachimus Glinzky et Melchior Krupka
 debebunt et tenebuntur, seque praesentibus
 de omnibus bonis eorum inscribunt et obli-
 gant eum suis successoribus, sub vadio alio
 simili et speciali Quorum milium flo-
 rorum pecuniae polonicae, praenominato
 magnifico Casparo Bekiesch et eius successo-
 ribus, per eosdem tutores et eorum succes-
 sores ad solvendum succumbendo. Pro qui-
 bus quidem vadio seu vadiis praefatis,
 ratione praemissarum omnium et sin-
 gulorum, tam in parte, quam in toto
 non exequutorum, uti praefertur ad
 solvendum succumbendo. Citati praeno-
 minati generosi Joachimus Glinzky et
 Melchior Krupka, eorumque successores,
 citati ad instantiam praenominati ma-
 gnifici Casparis Bekiesch, aut eius succes-
 sorum, ad iudicium terrestre Cracoviense.
 Estunc recedendo a terris et districtibus in-
 ribusque et iurisdictionibus suis aliis qui-
 busvis, in primo citationis termino, ut in
 peremptorio, parere, stare, respondere et pro
 vadio seu vadiis praefatis ac citatis totiens,
 quotiens citabuntur, eorumque successores.

res citati fuerint, satisfacere et nihilo
 minus soluto vadio et poenis iudiciariis,
 inscriptionem hanc tam in parte, quam
 in toto exequi et complere, eidemque
 in toto parere et satisfacere pro citatis
 debebunt et tenebuntur, earumque suc-
 cessores debebunt et erunt astricti. Eun-
 dem citationis terminum primum et
 alios consequenter causae et causarum,
 ipsis quocunque nomine ratione prae-
 missorum institutorum, terminos semper
 peremptorios, vera vel simplici infirmi-
 tatibus et pro maiori non differendo, di-
 lationes, exceptiones, controversias motio-
 nes, appellationes, earumque prosecu-
 tiones, per ad citationes quasvis, nullas
 a iudicio praefato faciendo, poena vel poe-
 nis XL alias trium marcarum, solutionem
 vadii seu vadiorum praefatorum, ne-
 gociique principalis executionem non
 subterfugiendo, ad quietationem praeter
 acta castrensia capitanealia Cracovien-
 sia, sibi non recipiendo, non evadendo
 que praenominatum magnificum Caspa-
 rum Bekiesch et eius successores ratio-

ne praemissorum omnium, literis Decretisque regalibus, privilegiis, praerogativis quibusvis quomodolibet eisdem servientibus, terris, districtibus, praescriptionibus terrestribus et civilibus, evasionibus et condemnationibus, ac legalibus impedimentis, quibusvis, bello, colloquio, conventionibus generalibus seu particularibus, statutis et constitutionibus Regni Poloniae laudatis et in posterum laudandis, ipsi et ipsis in contrarium non obstantibus, peste, inundatione aquarum, interregno, absentia. Majestatis nostrae Regiae a Regno, turbatione quavis Republicae libertatibus, sibi quomodolibet servientibus, obtentis, de iureque communi concessis, et generaliter nullis aliis causis aut modis exquisitis et exquirendis, judicialiter sive extrajudicialiter fieri solitis, ipsum magnificum Casparum Bekiesch et suos successores uti praefertur evadendo, nec quicquam sibi in auxilium contra inscriptionem praesentem, illiusque omnia et singula contenta, et contra praenominatum magnificum

Casparum Bekiesch eiusque successores assumendo, sub amissione suae et suorum successorum totius causae, tam in parte quam in toto. Quae praemissa omnia et singula superius Descripta, memorati Joachimus Glinzky et Melchior Krupka libere recognoverunt, et praesentibus recognoscunt, recognitionibus suis personalibus liberis, coram nobis factis mediantibus. Onusque omne praemissorum in se et bona sua omnia successoresque suos assumpserunt et reposuerunt, assumuntque et imponunt praesentibus perpetuo. Quam quidem inscriptionem et recognitionem nos suscepimus et in acta cancellariae nostrae inserere mandavimus. Decernimusque eandem et omnia in illa comprehensa, robur et potius suum iustum et debitum perpetuo obtinere debere. Harum testimonio literarum, quibus in fidem praemissorum sigillum nostrum est appressum. Actum et datum Cracoviae die vigesima quarta mensis Decembris, anno Domini mille-

simo quingentesimo septuagesimo octa-
vo. Regni nostri tertio.

Relatio magnifici Joannis Karnoiski
Regni Poloniae cancellarii, Petren-
sis, Knischinensis, Karniechensis etc.
capitanei.

Metrices regni, vol. 120, fol. 397-402.

Modo

Generosi Wielopolsci donant
villas suas Gdow, Grzybowa,
Stadniki etc. generoso Casparo
Bekiesch.

Stephanus Dei gratia Rex Poloniae etc.
Significamus tenore praesentium quo-
rum interest universis et singulis. Quod
comparentes personaliter coram nobis et
actis cancellariae nostrae generosi Yoan-
nes et Achacius Wielopolscy fratres ger-
mani, in Gdow, Grzybowa, Stadniki, Kwa-
pinka, et Klenzierszinka haeredes, rece-
dendo a terris, districtibus, iuribus, iuris-
dictionibusque suis aliis quibusvis pro-
priis et competentibus, et se cum bonis
omnibus, successoribusque suis, huic in-
iurisdictioni nostrae quoad actum hunc,
inscriptionemque et recognitionem prae-
sentem, illiusque omnia et singula con-
tenta, incorporando et subiiciendo, sani-
mente et corpore existentes, palam, li-
bere, publice et per expressum recogno-
verunt et quilibet eorum seorsum pro suo,

interesse recognovit. Quia ipsi bona sua,
 et generosarum Dorotheae magnifici Pe-
 tri Potulicki palatini Plocensis etc., An-
 nae generosi Joannis Lascey Succamer-
 ri terrae Belkensis et capitanei Thysxo-
 viensis, Elizabethis generosi Octaviani
 Guczy, consortum legitimarum, sororum
 vero suarum germanarum, haeredita-
 ria paterna et materna praefata, hoc
 est, totas et integras, villas Gdow cum
 praedio, Grzybowa cum praedio, Stadni-
 ki cum praedio et villam Kwapińska
 ad eadem bona Stadniiki pertinentem,
 nec non villam Kłodzierzinka cum
 praedio, in terra et districtu Craco-
 viensi consistentes cum totali bonorum
 et villarum praefatarum haereditat^{um}, ac
 cum omni iure Dominio et proprietate
 tituloque haereditario, nec non cum om-
 nibus et singulis eorundem bonorum
 et villarum praediorumque seu curia-
 rum bonorum praefatorum utilitati-
 bus, fructibus, proventibus, redditibus et
 obventionibus, attinentiisque et pertinen-
 tiis universis aedificiis structuris, agris,

campis, etiam iure quocunque acquisitis, et
ad eadem bona adiunctis, pratis, silvis, pisci-
nis, lacubus, molendinis, emtoribus, ta-
bernis, hortulanis, aliisque omnibus et sin-
gulis ad eadem bona attinentiis et perti-
nentiis, quomodolibet ad eadem bona
omnia supraspecificata, villarumque
praefatarum haereditates, ab antiqua
pertinentibus et quovis modo adiunctis ac
quovis modo spectantibus ex eisdemque pro-
venientibus, nullis peritus exceptis, nec non
bona decem plebanalis ac vicorum plebana-
lem seu praedium, in villa Gdow consisten-
tem, ad ecclesiam parochialem in eadem
villa Gdow existentem, antiquitus quomodo-
libet spectantibus et pertinentibus, una cum
iure patronatus praesentandi, ad ecclesi-
am praefatam parochialem in villa Gdow
existentem, nihil ibidem in eisdem bonis
et villis praefatis iuris, Domini et proprie-
tatis, ac quorumvis usufructuum et uti-
litatum, pro se et suis successoribus, ac pro
praefatis sororibus suis earumque succes-
soribus reservando seu excipiendo, sed ita
late, longe, circumferentialiterque, prout

praefatorum bonorum haereditates se in suis
 metis et limitibus extendunt, et prout ea-
 dem bona soli ipsi generosi Joannes et
 Achaicus Wielopolsky ex antecessoribus suis,
 tenuerunt, habuerunt et possederunt, tene-
 reque habere et possidere cum sororibus su-
 is praefatis, earumque successoribus de-
 buerunt magnifico Casparo Bekiesch
 De Rorniath, capitaneo Lanczkorumensi,
 in Szirakow haeredi etc. et suis successo-
 ribus legitimis, in totum titulo perpetuo
 et haereditario, dederunt, donaverunt, in-
 scripserunt, et in instanti coram nobis
 et actis praesentibus cancellariae no-
 strae irrevocabiliter resignaverunt, pro-
 ut praesentibus dant, donant, inscribunt
 et resignant perpetue et in aevum irre-
 vocabiliterque. Ac realiter iam earum praef-
 nominati generosi Joannes et Acha-
 icus Wielopolsky suo et sororum suarum
 praefatarum nominibus eidem magnifi-
 co Casparo Bekiesch et suis successoribus
 in eadem bona, villas, curias, praediaque
 in eisdem villis existentia, superius speci-
 ficata omnia, ac bona totius plebanalis,

omniumque plebanalem, praesentibus ei-
 dem Data, Donata, inscripta et resigna-
 ta, Dant et admittunt praesentibus, intro-
 missionem et actuale pacificamque pos-
 sessionem per ministerialem terrestrem
 quencunque sibi praenominatus magni-
 ficus Caspar Bekiesch ad intramittendum
 elegerit, suique successores elegerint, prae-
 sentibus per nos ei et eius successoribus
 iam exnunc ad id additum, per ipsum
 magnificum Casparum Bekiesch, et eius
 successores, tanquam veros et legitimos
 haeredes bona praefata superius speci-
 ficata omnia et singula taliter sibi et
 suis successoribus Data, Donata, inscripta
 et resignata, tenendum, habendum, uti-
 fruendum, pacifice et quiete, titulo perpe-
 tuo et haereditario possidendum, Dandum,
 Donandum, vendendum, commutandum,
 alienandum, obligandumarendandum
 et in usus suos suorumque successorum
 beneplacitos libere convertendum, perpe-
 tue et in aevum. Et debent ac tenebuntur
 praenominati generosi Joannes et Acha-
 eius Wielopolscy, eorumque successores, De-

bebunt et tenebuntur tam coniunctim
quam quilibet eorum seorsum, ex in-
teresse suo, quos et se super omnibus et
singulis bonis eorum mobilibus et immo-
bilibus, haereditariis et obligatoriis, summis-
que pecuniariis quibuslibet, per eos et quem-
libet eorum, nunc ubilibet et quomodo-
libet habitis et in posterum habendis,
eisdemque quovis iuris titulo servientibus
inscribunt et obligant praesentibus, prae-
nominato magnifico Casparo Bekiesch
et eius successoribus. Eundem magnifi-
cum Casparum Bekiesch et eius succes-
sores, in praefatis bonis omnibus, praesen-
tibus eidem Coatis, Donatis, inscriptis et
resignatis et ratione eorundem bonorum
donatorum, tam in parte quam in toto
ab omnibus et singulis iuribus et inscri-
ptionibus, prioribus et posterioribus, tum
et a reformationibus dotum et dotalicio-
rum, ac ad vitalitatibus quibuscunque,
inscriptionibusque et censibus receptio-
nalibus, in vim redemptionis alias na-
wyderkau, super bonis praefatis, vel ali-
qua parte eorundem, factis et faciendis,

inscriptis et inscribendis, ac quocunque iuris
 titulo cuicunque personarum servientibus,
 nec non a citationibus, ad citationibus,
 concitationibusque ad satisfaciendum
 et innotescendum brachii regalis ac
 querellarum, literalibus quibusvis in ea-
 dem bona vel aliquam partem eorum,
 quomodolibet importatis et importandis,
 lucris denique et perlucris, ac processibus
 iuris quibusvis, super bonis praefatis vel ali-
 qua parte eorum perductis et perducendis,
 acquisitis et acquirendis, continuatisve et
 continuandis, ac in quocunque punctu
 et gradu iuris pendentibus et existentibus.
 Generaliter vero ab omni impetitione
 iuridica omnium et singularum perso-
 narum, status, sexus, conditionis, dignitatis,
 officii, ac praerogantiae cuiusvis existen-
 tium, tam spiritualium quam secularium
 personarum, aliquod ius seu interesse ad
 bona praefata, vel aliquam partem eorum
 se habere praetendentium, et praecipue a
 praenominatis generosis Dorothea, Anna, et He-
 lizabetha sororibus suis germanis, earumque suc-
 cessoribus, per omnes praescriptiones terrestres,

prout ad aliquam personam terrestris pertinet praescriptio, nulla praescriptione terrestris in praemissis obstando, totiens quotiens opus fuerit, tueri, defendere, intercedere, evincere, eliberare, ac ubilibet indemnem et indemnes reddere, bonaque praefata semper munda, libera et pacifica facere, et intromissionem cum possessione in eadem bona per se et per suas quasvis submissas et subordinatas personas non denegare, nec datam quovis modo praepedire, sub damnis terrestribus ad simplicem verbi assertionem, ^{sive} corporali iuramento ipsius magnifici Casparis Bekiesch et eius successorum, per eosdem generosos Joannem et Achacium Wielopolskie et eorum successores eidem magnifico Casparo Bekiesch et eius successoribus ad solvendum succumbendo. Praeterea praenominati generosi Joannes et Achacius Wielopolsky fratres germani se et suos successores, super bonis eorum omnibus, mobilibus et immobilibus, haereditariis et obligatoriis, summisque pecuniarum quibuslibet, per eos ubilibet et quomodolibet habitis et in posterum habendis, eisdemque quocunque iuris titulo servientibus, memorato magnifico Casparo Be-

kiesch et suis successoribus inscribunt et obligant praesentibus, magnificam et generosas, Dorotheam magnifici Petri Potuliczky palatini Ploccensis, Annam generosi Joannis Lasz succamerarii Belzensis et capitanei Thysxoviensis, Elizabetham generosi Octaviani Guczy coniuges legitimas, sorores vero suas germanas, cum earum maritis praefatis, hinc in decursu unius anni integri, ad acta quaecunque authentica Regni vim perpetuitatis in se habentia, ad consentiendum per eas cum consensu maritorum suorum praefatorum, inscriptioni praesenti Donatoriae, eamque in toto et totam in omnibus eiusdem punctis et articulis approbandum et confirmandum, similique inscriptionem Donatoriam, quoad bona earum materna haereditaria villarum Kendorczinka et Kwapinka, ipsis post matrem earum servientia, faciendum et recognoscendum, et ad abrenunciandum per eas de bonis praefatis earum paternis et maternis, ipsas quomodolibet in bonis praefatis praesentibus per fratres earum Donatis, inscriptis, et resignatis, concernentibus, eisdemque servientibus, cum consensu maritorum ipsarum

de forma iuris, abrenunciationes, resignationesque facierem adducere, et personaliter statuere, sub aliis similibus et specialibus damnis terrestribus, ad simplicem verbi assertionem sine corporali iuramento ipsius magnifici Casparis Bekiesch aut eius successorum, per eosdem Joannem et Achaem Wielopolskie eorumque successores, eidem magnifico Casparo Bekiesch et eius successoribus ad solvendum succumbendo. Pro quibus quidem damnis terrestribus praefatis, ratione praemissorum omnium et singulorum tam in parte quam in toto non exequutorum et non completorum, uti praefertur ad solvendum succumbendo, citati praenominati generosi Joannes et Achaicus Wielopolscy eorumque successores, ad instantiam praenominati magnifici Casparis Bekiesch aut eius successorum, ad iudicium sive officium terrestre aut castrense capitaneale Cracoviense. Estunc recedendo a terris et districtibus suis aliis quibuscumque, in primo citationis termino, ut in peremptorio parere, stare, respondere, et pro damnis terrestribus praefatis ac citatis, totiens quotiens citabuntur, eorumque successores citati fuerint, satisfacere, et nihilominus inscriptionem hanc, tam in parte quam in toto exequi et complere debebunt et tenebuntur, eorumque successores debebunt et erunt.

astricti. Eundem terminum primum et alios conse-
 quenter causae terminos, semper peremptorios, vera
 vel simplici infirmitatibus et pro maiori non
 differendo, controversias, exceptiones, dilationes,
 motiones, appellationes, earumque prosecutiones
 per ad citationes quasvis nullas a iudicio seu officio
 praefato faciendo. Ad quietationem praeter acta
 castrensia capitanealia Cracoviensia Dilatio-
 nem sibi non recipiendo poena vel poenis IV alias
 trium marcarum solutionem damnorum praefa-
 torum terrestrium non subterfugiendo, non evaden-
 doque praenominatum magnificum Casparum Be-
 kiesch et eius successores ratione praemissorum
 annuum literis decretisque Regalibus, terris, distri-
 ctibus, praescriptionibus, terrestribus, evasionibus et
 condemnationibus ac legalibus impedimentis, qui-
 busvis, bello, colloquio, conventionem generalibus
 seu particularibus, interregno, turbatione Rei-
 publicae, absentia Regiae Maiestatis nostrae
 a Regno, statutis et constitutionibus Regni no-
 stri Poloniae laudatis et in posterum laudan-
 dis, ipsi et ipsis in contrarium non obstantibus,
 et generaliter nullis aliis causis aut modis ex-
 quisitis et exquirendis, iudicialiter sive extra
 iudicialiter fieri solitis ipsum magnificum,

Casparum Bekiesch et eius successores uti praefertur non evadendo, nec quicquam sibi et suis successoribus in auxilium contra inscriptionem praesentem assumendo, sub amissione suae et suorum successorum totius causae, tam in parte, quam in toto. Quam quidem recognitionem nos suscepimus et in acta cancellariae nostrae inscribere mandavimus. Decernimusque eandem robur et pondus suum iustum et debitum semper obtinere debere. Atque in eius rei fidem et testimonium sigillum nostrum praesentibus est appraesum. Actum et datum Cracoviae die vigesima nona mensis Decembris, anno Domini millesimo quingentesimo septuagesimo octavo. Regni nostri tertio.

Relatio magnifici Joannis Lamoiski Regni Poloniae cancellarii, Petronsis, Knischinensis, Lamechensis etc. capitanei.

Metrices regni, vol. 120, fol. 414-417.

Shode

Recognitio generosi Caspari
Bekiesch.

Stephanus Dei gratia Rex Poloniae etc.
Significamus his literis nostris quorum
interest universis et singulis earum noti-
ciam habituris. Quod comparens persona-
liter coram nobis et actis cancellariae no-
strae magnificus Caspar Bekiesch de
Korniatk capitaneus Lanczkorunensis,
in Szirakow haeres, a terris, palatinatibus,
Districtibus, iure ac iurisdictionibus quibus-
vis suis propriis et competentibus receden-
do, illisque per expressum renunciando,
huic vero nostrae iurisdictioni, quo ad ne-
gotium praesens et illius effectum, se cum
successoribus et bonis eius omnibus incor-
porando et subiiciendo, sanus mente
aeque ac corpore existens, non compul-
sus neque coactus, sponte, libere, palam,
publice et expressis verbis recognovit.
Quia ipse libere se submittit cum suc-
cessoribus suis, bona haereditaria sua,
a generosis Joanne et Achacio Wielopolskie

fratribus germanis, iure perpetuo et haeredi-
 tario acquisita, sibi que modo Donatorio
 titulo perpetuo inscripta, uti iam haeres
 eorundem bonorum legitimus, videlicet vil-
 las totas et integras Sthadnicki cum praed-
 io, Kwapinka ad eadem bona Sthadni-
 ki pertinentem, de manibus nobilis Ni-
 colai Pysarski de Kamika, nec non vil-
 lam Kordzierzinka cum praedio de
 manibus nobilis et famati Gabrielis
 Slonsky civis et consulis Cracoviensis, mo-
 deratorum eorundem bonorum possesso-
 rum sibi et suis successoribus exornere,
 liberare, ab inscriptionibusque et
 obligationibus eorundem, ipsis uti mo-
 deris possessoribus bonorum praefato-
 rum, a generosis Joanne et Antonio
 Wielopolskie, super summas videlicet Ni-
 colae Pysarski super quinque millia
 florenorum pecuniae polonicae, monetae
 et numeri in Regno currentis, quemlibet
 florenum per triginta grossos compen-
 tendo, praefato vero Gabrieli Slonsky,
 super summam trium millium floreno-
 rum pecuniae polonicae, monetae et

numeri, quolibet florenum per triginta
 grossos computando, super bonis praefatis, fa-
 ctis, eisdemque servientibus, et per ipsos Wie-
 lopolskie, tam coniunctim, quam quolibet
 eorum seorsum, ipsis recognitis et
 inscriptis, de factaque obligatis, uti
 praefertur, idem magnificus Caspar Be-
 kiesch eadem bona supramemorata uti
 sua haereditaria, una cum suis successori-
 bus, sibi ab onere tantummodo inscriptionu-
 num praefatarum, et de possessione eo-
 rundem modernorum possessorum liberare,
 mundaque et libera suis propriis pecuniis
 ab eisdem possessoribus facere et eximere.
 Et quorum modernorum possessorum in-
 scriptioribus et debitis supranominatis,
 specificisque descriptis, ibidem assecura-
 tis, iidem Wielopolscy, ipsum magnificum
 Casparum Bekiesch et eius successo-
 res, in bonis praefatis oneratis, eidem se-
 orsiva inscriptione donataria, una cum
 aliis bonis eorum inscriptis, tueri et defen-
 dere non debebunt nec tenebuntur, cum
 suis successoribus, de reliquo vero, ab omni-
 bus aliis et singulis iuribus et inscriptioni-

nibus, super eadem bona omnia, evictio in inscriptione Donatoria perpetua contenta, super alia omnia illius contenta extendi se, et in toto robore permanere debet perpetuo, super quod hic idem personaliter stantes, iidem generosi Joannes et Schacius Wielopolscy libere consenserunt, et eandem approbaverunt recognitionibus suis personalibus mediantibus. Quam quidem recognitionem nos suscepimus, et in acta cancellariae nostrae inscribere mandavimus. Decernimusque eandem robur et pondus suum iustum et debitum semper obtinere debere. Atque in eius rei fidem et testimonium, sigillum nostrum praesentibus est appraessum. Actum et datum Cracoviae die vigesima nona mensis Decembris, anno Domini millesimo quingentesimo septuagesimo octavo. Regni nostri tertio.

Relatio magnifici Joannis Hamaiski
Regni Poloniae cancellarii, Belzensis,
Knischinensis, Hamochensis etc. capitanei.

Metrices regni, vol. 120, fol. 418/419.

Appadac

Wielopolskie fratres quietantur.

Stephanus Dei gratia Rex Poloniae etc. Si-
gnificamus his literis nostris quorum inter-
est universis et singulis eorum noticiam
habituris. Quod comparens personaliter coram
nobis et actis cancellariae nostrae magni-
ficus Caspar Bekiesch de Korriath capi-
taneus Caruckorumensis, in Szirakow hae-
res, a terris, palatinatibus, districtibus iu-
re ac iurisdictionibus quibusvis suis pro-
priis et competentibus recedendo, illisque
per expressum renunciando, huic vero
nostrae iurisdictioni, quoad negotium prae-
sens et illius effectum, se cum successori-
bus et bonis suis omnibus incorporando
et subiciendo, prout mente et corpo-
re existens, non compulsus, neque co-
actus, sponte, libere, palam, publice
et expressis verbis recognovit. Quia sibi
satisfactum et persolutum est a gene-
rosis Joanne et Achacio Wielopolskie
fratribus germanis, pro summis pecuniarum
infrascriptarum videlicet tredecim millium

florenorum pecuniae polonicae, monetae et nu-
 meri in regno currentis, quemlibet florenum
 per triginta grossos computando, per eosdem
 generosos Joannem et Achacium Wielopol-
 skie generoso Nicolao Koryxiensky vice ruppario
 Bochnensi, in actis terrestribus Cracaviensibus,
 inscriptionibus biris scorsivis et specialibus,
 una super sex millia florenorum pecuniae polo-
 nicae, super medietate bonorum Gdow et
 Grybowa, altera vero similiter, super alia me-
 dietate eorundem bonorum villarum Gdow et
 Grybowa, ac super aliis omnibus bonis eorum in-
 scriptis, uti de hoc iusmodi inscriptiones terrestres
 Cracavienses binae et scorsivae, latius testantur,
 de quibus tandem inscriptionibus biris et sum-
 mis pecuniarum praefatarum, tredecim millium
 florenorum per eundem generosum Nicola-
 um Koryxiensky, eidem magnifico Caspa-
 ro Bekiesch superius in actis praesentibus
 cancellariae nostrae tempore super praeter-
 ito cessum et condescensum est, de quibus qui-
 dem tredecim millibus florenorum pecuniae
 praefatis praenominatus magnificus Caspar
 Bekiesch eodem Joanne et Achacium Wie-
 lopolskie, vigore iuris sui praefati condescen-

sorii quietavit et praesentibus quietat, inseri-
 ptionesque praenominatas terrestres Cracovien-
 ses binas seorsivas, super easdem summas si-
 bi abscissas et servientes, turn et econdescenso-
 riales cassat, mortificat et in nihilum con-
 vertit perpetuo et in aevum. Quam quidem
 recognitionem nos suscepimus et in acta
 cancellariae nostrae inscribere manda-
 vimus. Decernimusque eandem robur et
 pondus suum iustum et debitum semper
 obtinere Debere. Atque in eius rei fidem
 et testimonium sigillum nostrum praesen-
 tibus est appraesum. Actum et datum
 Cracoviae die vigesima nona mensis
 Decembris, anno domini millesimo quin-
 gentesimo septuagesimo octavo. Regni
 nostri tertio.

Relatio magnifici Joannis Karnoiski
 Regni Poloniae cancellarii, Belzensis,
 Knischinensis, Kamiechensis etc. capi-
 tanei.

Metrices regni, vol. 120, fol. 419/420.

aff. M. de

Generosus Casparus Bekiesch quie-
tat generosum Joannem Wielopolski.

Stephanus Dei gratia Rex Poloniae etc. Si-
gnificamus his literis nostris quorum in-
terest universis et singulis harum noticiam
habitis. Quod coram nobis et actis can-
cellariae nostrae personaliter constitutus
magnificus Caspar Bekiesch de Korniath,
capitaneus Lanexhorunensis, a terris, pala-
tinatibus, districtibus, iure ac iurisdic-
tionibus quibusvis suis propriis et competi-
tibus, recedendo, illisque per expressum renun-
ciando, huic vero nostrae iurisdictioni, quoad
negotium praesens et illius effectum, se cum
successoribus et bonis suis omnibus incorpo-
rando et subiiciendo, carus mente et cor-
pore existens, non compulsus neque coactus,
sponte, libere, palam, publice et expressis
verbis recognovit. Numerasse et solvisse si-
bi pleno et integro generosum Joannem Wie-
lopolskij quingentos florenos pecuniae com-
munis, quolibet florenum triginta grossis
polonicis computando, iisdem actis cancella-

riae nostrae non multo ante eadem obligatos
et inscriptos, de quibus quidem quingentis flo-
renis pecuniae, tum de inscriptione quoque
memorata in actis cancellariae nostrae ex-
tante, omnibusque et singulis conditioni-
bus, eadem compraeiensis, idem magni-
ficus Caspar Bekiesch, ipsum Joannem Wielopolski,
illiusque successores quietavit, ac praesentibus
literis nostris quietat, atque liberum, immu-
nem et absolutum perpetuo facit. Inscriptionem
praeterea memoratam in omnibus illius parti-
tibus cassat, morsificat, et ad nihilum redigit,
ac omnium et singulorum praemissorum no-
mine sibi et successoribus suis perpetuum silen-
tium imponit, ac viam agendi praeccludit. Quam
recognitionem nos suscepimus et in acta can-
cellariae nostrae inscribere mandavimus. Decernentes
illam robur et pondus suum iustum et debitum perpetuo
obtinere debere. Atque in eius rei fidem sigillum no-
strum praesentibus est appraesum. Actum et datum
Cracoviae die vigesima nona mensis Decembris,
anno Domini millesimo quingentesimo septuage-
simo octavo, Regni nostri tertio.

Relatio magnifici Joannis Hamaiski Regni Poloniae
cancellarii, Petrensis, Knischinensis, Hamiechensis
etc. capitanei.

638
Mssices regni, vol. 120, fol. 420.

Amador

Joannes Barzy Franciscum Veseli-
ni, de summa ratione bonorum
Lipnicza et Raibrod per se levata,
quietat.

Stephanus etc. Significamus etc. Quod com-
parens coram nobis personaliter generosus
Joannes Barzy de Blorew, filius generosi
olim Stanislai Barzy, palatini Cracovien-
sis bonorum nostrorum Lipnicza et Rai-
brot, aliorumque ad ea pertinentium te-
nuitarius, sanus mente et corpore exi-
stens, matura deliberatione habita,
usus amicorum suorum consilio recedendo
a terris et districtibus suis, palam et perex-
pressum recognovit, sibi a generoso Fran-
cisco Veselini servitore nostro, de bonis rega-
libus Lipnicza et Raibrot, aliisque ad id
pertinentiis satisfactum esse, summamque
septingentorum viginti sex florenorum
pecuniae, monetae et numeri polonicae,
re et in effectu a praefato generoso Fran-
cisco Veselini persolutam esse iuxta decretum
nostrum Regium. De qua praefatum Fran-

ciscum Veselini perpetuo quietat, sibi et suis successoribus perpetuum silentium imponendo. Et iam praenominato Francisco Veselini in bona praedicta dat et dedit, realem et actuale intransmissionem, et pacificam possessionem et uti fructum per ministerialem et nobiles quoscunque sibi ad intramitterendum elegerit. Quam possessionem et actuale pacificamque uti fructum praenominatus generosus Joannes Barry, se et suos posteros, bonaque sua omnia, mobilia et immobilia, perpetue praesentibus obligat et inscribit, nullo modo, qualitercunque exposito, praepedire, imo eadem libera et munda a quibusvis oneribus, in praedictam possessionem et usum fructum pacificum, praenominato Francisco Veselini, dare et effectualiter tradere et ratione praefatorum bonorum et summae De bonis praedictis perceptae, praefatus Joannes Barry cum suis posteris, praefatum Franciscum Veselini et eius successores a quibusvis iuribus quarumcunque personarum, quocunque modo habitis, et ab omni impetitione iuridica,

et extraiuridica, tueri et evincere, sub Dam-
nis terrestribus, sine corporali iuramento,
tantum ad simplicem verbi assertionem,
atque in citatione taxatis, praefato Franci-
sco Veselini et ipsius successoribus ad sol-
vendum succumbendo. Quae Damna ter-
restria non pro quibuscumque pœnis in iudicio
deserviri solitis sed ita ut praemissum est,
prout ea, et ad quantam summam, sim-
plici verbo, vel in citatione praefatus Fran-
ciscus Veselini taxaverit, asseruerit et ex-
presserit, vel eius successores asseruerint,
aestimari et iudicari debent. Pro quibus
damnis terrestribus praefatis (non obstan-
te eo, quod in decreto Regio de non praepe-
diente intromissione pacifica, vadia tripli-
cata, cum remissione, pro executione bra-
chii Regalis, sunt interposita) Sed secordi-
ve, vigore praesentis inscriptionis, si prae-
fatus Ioannes Barry cum sua posteri-
tate, quam praesenti inscriptione et om-
nia bona sua mobilia et immobilia
obligat, onerat, citare toties quoties opus
fuerit permiserit, eaturus, recedendo a iu-
risdictione et foro suo proprio, tenebitur et

tenebuntur coram quovis iudicio seu offi-
 cio Regni, ac coram maiestate nostra etiam
 si extra Regnum constituti fuerimus, post
 curiam nostram quacunque die feriata,
 non obstante limitationibus generalibus,
 vel particularibus, in primo termino, tanquam
 peremptorio, parere et pro damnis praefatis,
 a iudicio sive officio, ad quod citatus vel
 citati fuerint, non recedendo, sub simili-
 bus damnis terrestribus in inscriptione
 praesenti contentis, satisfacere, praemissa
 nullis dilationibus, motioribus, appellatio-
 ribus, etiam de iure vel consuetudine dari
 et concedi solitis, et aliis quibusvis modis
 exquisitis et exquirendis quicunque excogi-
 tari seu fingi poterint, tam in toto, quam
 in minima parte non evadendo, imo sa-
 tisfacere huic inscriptioni et omnibus
 in ea contentis punctis et clausulis, debe-
 bit, atque pro citatis, toties quoties citabitur,
 et citabuntur, sub amissione totius causae.
 Ad quae omnia praefatus generosus Joar-
 nes Barry cum omnibus bonis suis, et eius
 posteris, ab eo onere inscriptionis non erit
 liber, manebitque perpetue cum posteris,

ratione praemissorum inquietabilis et inquietans. Quam quidem recognitionem nos ratam et gratam habentes in toto approbamus, ac robur Debitum habituram Decernimus. Atque in rei istius fidem etc. Datum Cracoviae die trigesima Decembris, anno Domini millesimo quingentesimo septuagesimo octavo, regni nostri tertio.

Relatio reverendi Joannis Bornkowskiego de Bielino Regni Poloniae cancellarii etc. subscripsit.

Metrices regni, vol. 122, fol. 326-328.

Włodarski

*Pensio generosi Martini Berzeviciij
in capitaneatu Grandentinensi.*

Stephanus Dei gratia Rex Poloniae etc.
Significamus etc. Quod cum generosus Mar-
tinus Berzevicius, noster per Transylva-
niam cancellarius, posteaquam civis
ac incola Regni istius esset effectus,
operam suam nobis ac Reipublicae
in multis magni momenti negotiis,
ac legationibus probaverit, omninoque
ob eius singularem animi ac ingenii
dexteritatem, persaepe nobis cognitam,
magno cum usui Reipublicae huic fu-
turum esse confidamus. Faciendum no-
bis esse putavimus: ut aliquibus cum be-
neficiis, huius, cui adscitus est patriae or-
naremus et augeremus. Etenim ita Demum,
cum multo felicius nobis ac Reipublicae
operas suas, in posterum etiam praesti-
turum esse existimamus, sinistra libe-
ralitate ac beneficentia necessario ad
res agendas subsidio adiuvetur. Itaque assi-
gnandum et concedendum illi esse Duci-

etiam in alium locum, et alios redditus nostros, vel ad thesaurum Regni, etiamsi id gravissima quaevis nostra, ac Reipublicae necessitas postularet, nisi forte maior et uberior, aliqua provisio illi, a nobis, aut successoribus nostris concedatur. Quod eidem superius nominato Fabiano Cremo palatino Mariburgensi, capitaneo Grandentinensi, ac aliis, qui post eum capitanei Grandentinenses futuri sunt, denunciamus mandantes, ut pensionem eandem mille quingentorum talerorum, a nobis constitutam, generoso Martino Berzeuicio, quotannis, secundum praescriptum harum literarum numeret, et persolvat. Solutionis vero factae recognitionem, sive quietationem ab eo, sigillo ipsius obsignatam, et manu propria subscriptam accipiat. Nos vero et successores nostri, solutionem eandem, ac praedicti Martini Berzeuicii de ea quietationem, ratam et gratam sumus habituri, ac in omnibus suscepturi, non secus, quam si ad thesaurum nostrum, ea pecunia inferatur, atque vel nostra,

vel thesaurarii generalis, de ea quietatio producat. Magnifico itidem Jacobo Rokossowski, thesaurario Regni nostri, generali capitaneo Ostrzeschoviensi, ac post eum, thesaurarii munere functuris, notariisque thesauri Regni, id ad noticiam deducimus, mandamusque, ut praedicti Martini Berzeuicii, de summa praenominata quietationes, in rationibus sine recusatione admittat, et accipiat. In quorum omnium fidem etc. Datum Cracoviae die ultima mensis Decembris, anno Domini millesimo quingentesimo septuagesimo octavo. Regni vero nostri anno tertio. Stephanus Rex subscripsit.

Matrices regni, vol. 119, fol. 34^v et 35.

Alfredus

1578.

Báthory István király Farnosi Veres Jánosnak.

Közép-Szolnok megyei hűtlenségi bélyegén elkobzott 22 helységében részjószága közül a Mór~~u~~icz községhez tartozót Sulyok Istvánnak adományoz~~za~~^{ta}, de a beiktatásnak Veres Zsigmond ellene mondott.

Szolnok-Doboka monographiája 5.köt.203.1.

1578.

Báthory István király Lubló város tanácsának.

Megengedi a város lakóinak a Poprád folyóban való szabad halászást, a királyi erdőkben a házi használatra szükséges favágást, a városi korcsmákban a szabad bormérést s a várost jogaiban megoltalmazni rendeli.

/Regesztája, Demkó: Szepes vm. levéltárai 18.1./

1578.

Báthory István király Lubló város tanácsának.

Megerősíti Lubló város ^{szak} ~~és~~ a Szepesi prépostság ^{gal} ~~közt~~ a városi tized tárgyában kötött egyezményét.

/Regesztája, Demkó: Szepes vm. levéltárai 18.1./

Warszawa, 1579 január 20.

Báthory István király Lubló város tanácsának.

Revizorokat kíván magához a Lubowla, Gnizna ac incolis villarum nostrarum Nova Lubovla et Obkardt közt felmerült controversiák eligazítására.

/Schmauk: Suppl. Anal. terrae Scep. 473-4.1./

Warszawa, 1579 január 30.

Báthory István király Mezyk Szaniszló sandeci kapitánynak és társainak.

Rendelet a Podolin, Gnézda és Lubló városok és Macie-iowski János szepesi kapitány közti nézeteltérések elintézésére.

A három város tűzveszedelem következtében ~~adók~~ ~~men~~ adómentességet élvezett, de a szepesi kapitány annak ellenére ~~adókra~~ adófizetésre kötelezvén őket, a király rendeli: ut certo et competenti tempore ad loca, tam igne conflata, quam alia controversa descendant, vocatisque ad sui praesentiam tam loci capitaneo, quam incolis et subditis nostris capitaneatus illius, omnia negotia supra dicta debite et rite ibidem revideant; etc.

/Schmauk: Suppl. Anal. terrae Scep. 471-2.1./

Franciscus Vesselini Martino
Dobrzessowski Zadowniki etc. arendat.

Stephanus etc. Significamus etc. quod co-
ram actis cancellariae nostrae persona-
liter constituti generosi Franciscus Ves-
selini aulicus noster, bonorum Zadow-
niki tenutarius, et Martinus Dobzess-
owski stipendiarius noster, talem in-
scriptionem et obligationem, ut infra-
scriptum est, fecerunt et recognoverunt,
recedendo a terris, palatinatibus et distri-
ctibus, iureque ac iurisdictionibus suis-
quibusvis propriis et competentibus, huic
vero iurisdictioni nostrae praesenti, quo-
ad negotium infrascriptum et illius
effectum, se cum bonis et successari-
bus suis incorporando et subiiciendo,
sani mente, simul et corpore existen-
tes, sponte, libere, publice et expressis
verbis recognoverunt, quia bona no-
stra tenutae suae, videlicet villas
Zadowniki, Marshienice in terra et pa-
latinatu Cracoviensi consistentes, cum

praedio et aliis ac omnibus et singulis
 fructibus, proventibus, aemolumentis, cen-
 sibus, datis et redditibus ad eadem
 bona antiquitus pertinentibus, nullis
 prorsus exceptis et pro se reservatis, ad
 decursum unius anni, videlicet a festo
 Purificationis gloriosae virginis Mariae
 nunc instans proxime in anno praesenti,
 usque ad aliud simile festum Purifi-
 cationis Mariae, in anno millesimo
 quingentesimo octogesimo proxime ven-
 turo, nobili Martino Dobrzyssowski sti-
 pendiario nostro, pro summa sexingen-
 torum florenorum numeri et monetae
 polonicae arrendavit et in arendam
 locavit, uti quidem ea bona, per praes-
 entes arrendat: cuius arrendae no-
 mine praefatus Martinus Dobrzyssow-
 ski generoso Francisco Vesselini sexin-
 gentos florenos, numeri et monetae po-
 lonicae, triginta grossis computatis,
 feria secunda ante festum corporis
 Christi proxima, in anno praesenti, ad
 manus generosi Michaëlis Malieckowski,
 Magni Procuratoris arcis nostrae Cracoviensis,

vel cui praefatus Franciscus Veselini
per literas suas commiserit et deman-
daverit, integre, sine omni cunctatione,
mora et exceptione, dare et solvere
tenebitur et debebit sub vadio simi-
lis summae sesingentorum florenorum
pecuniae communis polonicae, ad
quietationem praefati Michaelis Ma-
liczkowski magni procuratoris arcis
Cracoviensis, scriptae, et sigillo eiusdem
signatae, vel ei, cui, ut suprascriptum
est, praefatus Franciscus Veselini com-
miserit: Hoc etiam adiecto, quod si forte ali-
quod damnum, casu fortuito, utpote,
igne, tempestate, expeditione bellica prae-
fatus Martinus Dobrzkowski, tempore
praefato arendae suae, perpessus fuerit,
extunc memoratus Franciscus Veselini
tenebitur illi praefata damna resarci-
re, ita ut praemissum est perpessa, ius-
ta adiuvationem duorum amicorum
ex utraque parte deputatorum et assum-
ptorum. Expleto vero anno et tempore
arendae, tenebitur et debebit prae-
fatus Martinus Dobrzkowski, agros prae-

diales in Żadowniki, bene pro hieme
 conseminare, frumentaque alia pro
 conseminatione agrorum praedialium,
 tempore veris, sufficienter relinquere,
 et ei, cui praefatus generosus Franciscus
 ea accipien^{da} a praefato Martino Dobrzi-
 sowski percipere etiam suis literis priva-
 tis, commiserit, dare et relinquere. Insu-
 per pecora, pecudes, suppellectilem ac
 alias omnes et integras, iuxta libellum
 seu rogestrum ea dare conficiendum,
 reddere, similiter sub simili vadio se-
 xingentorum florenorum pecuniae
 polonicae. Quae quidem bona et villas
 cum ipsorum attinentiis, fructibus, pro-
 ventibus et emolumentis universis, nul-
 lis prorsus exceptis et exclusis, praedictus
 Martinus Dobrziśowski arrendator, una
 cum successoribus suis, tenebit et habebit,
 possidebit, illisque utifruetur pacifice et
 quiete, vigore istius arrendae, et nullo
 alio iure, cum omni iure, et toto domi-
 nio, usque ad spatium temporis, supe-
 rius expressum. Et iam ex eo tempore prae-
 fatus Franciscus Vesselini dedit et dat,

Martino Dobrzensowski arendatori, in bona ipsa omnia, realem et actualem intramissionem et possessionem, per ministerialem generalem, aut terrestrem quemcunque quem sibi elegerit aut habere poterit, iam sibi per praesentes a nobis additum. Quam intramissionem et possessionem, ipse Franciscus Vesselini per se, aut submissas quasvis, instructas et subordinatas personas, Martino Dobrzensowski et eius successoribus, quocunque praetextu, et colore non denegabit, neque impediet, sed in eis bonis ac usufructu, etiam illum et eius successores pacifice, et quiete conservabit, ac illius quoque successores conservabunt, sub vadio infra-scripto. Et insimul quoque stans apud eadem acta cancellariae nostrae memoratus Martinus Dobrzensowski a terris, palatinatibus, districtibus, iure, ac iurisdictionibus quibusvis suis propriis et competentibus recedendo, huic vero praesenti nostrae Regiae, quoad actum et effectum istius inscriptionis, se cum successoribus et bonis suis omnibus incor-

porando et subiiciendo, sanus itidem men-
 te et corpore existens, ultro, sponte, libere
 et expressis verbis recognovit, se dictas
 villas et bona omnia apud generosum
 Franciscum Veselini, ad tempus su-
 perius scriptum arendasse, neque illa,
 quovis alio iure, sed arendatorio tantum,
 tenere et possidere, vigore scilicet et au-
 thoritate praesentis inscriptionis arend-
 datoriae. Post cuius arendae expira-
 tionem, liberum et licitum erit Fran-
 cisco Veselini et ipsius successoribus,
 in bona eadem, tanquam sua pro-
 pria, idque iure optimo ad se perti-
 nentia, inequitare, possessionemque
 eorum et usumfructum reassumere,
 neque tamen per id, vim ac violen-
 tiam aliquam Martino Dobrissow-
 ski, et eius successoribus intulisse
 existimari debet, imo vero eam ine-
 quitationem, possessionemque et usus-
 fructus illorum bonorum reassum-
 ptionem, huic ipsi Francisco Veseli-
 ni, et ipsius successoribus Martinus
 Dobrissowski ac ipsius successores non

denegabunt, neque quavis ratione im-
 pedient, sed eam libere admittent, atque
 ita, prout ipsi Martino Dobrzirowski,
 cum omni iure et actuali possessio-
 ne et usufructu fuerunt illa bona
 tradita et porrecta, similiter ipsam pos-
 sessionem cum omni iure et usufru-
 ctu, realiter et effectualiter Francisco
 Vesselini, et ipsius successoribus restitue-
 re, tradereque tenebitur. Quae quidem
 praemissa omnia et singula, tam
 in toto, quam in parte uterque praepa-
 torum, Franciscus Vesselini et Martinus
 Dobrzirowski submiserunt et obligave-
 runt se et suos successores de et super
 omnibus bonis suis et summis pecuniariis
 quibusvis, tenere, adimplere, praestare
 et exequi realiter et cum effectu, sub
 suprascripto vadio et vadiis sexingento-
 rum florenorum pecuniae communis,
 triginta grossis quolibet computando,
 parti praemissa tenenti ac servanti,
 a parte eadem negligente et non prae-
 stante, irremissibiliter ad solvendum
 succumbendo. Pro quo vadio citata pars,

praemissis contraveniens, ad instar
 tiam alterius partis ad iudicium quod-
 cunque, sive castrense, sive terrestre
 Cracoviense, sive post curiam nostram,
 extunc recedendo a foro, iure et iurisdic-
 tione quavis competenti et propria, illi
 vero ad quam citata fuerit, se cum
 successoribus suis subiiciendo, in primo
 citatoris termino, tanquam peremptorio,
 stare, parere, respondere, et pro vadio seu
 radiis satisfacere tenebitur et debebit.
 Eundem primum terminum et solutionem
 praemissorum omnium, nullis modis ex-
 quisitis et exquisendis, excogitatisque
 coloribus, ac dilationibus quibusvis de
 iure dari, et admitti solitis, literis no-
 stris Regalibus, legalibus impedimentis,
 bellica expeditione et generali motione,
 generalibus et particularibus conven-
 tibus, bello, collaquo, peste, inundatio-
 ne aquarum, vera vel simplici infir-
 mitatibus, nec actione pro maiori, dif-
 ferendo, appellationes cum motionibus
 a iudicio seu officio illo ad quodcunque
 auctoritate et vigore inscriptionis prae-

sentis, citabitur, et ipsius successores citabuntur, nullas faciendo, neque partem ipsam actoream et eius successores pro praemissis omnibus et singulis, praescriptione terrestri, poena trium marcarum, ac aliis quoque poenis statutis, incompetencia fori, neque ad quietationem praeterquam ad acta iudicii seu officii illius, ad quod citabitur, aut sui successores citabuntur, dilationem recipiendo, nullisque aliis, tam in genere, quam in specie modis et rationibus evadendo, suae et suorum successorum sub amissione totius causae, toties, quoties opus fuerit. Quam quidem inscriptionem arrendae et obligationem, quantum nostra interest, ratam et gratam nos habentes, atque ad eandem consentientes, approbamus, ad eandemque de facto consentimus, ipsamque in omnibus conditionibus, articulis, auctoritate nostra Regia confirmamus, ac robur et pondus suum debitum et iustum obtinere, illam debere decernimus. Harum testimonio literarum, qui

bus, in fidem praemissorum, sigillum nostrum est appressum. Actum et datum Varsoviae sabbato ante festum Purificationis gloriosissimae virginis Mariae, anno Domini millesimo quingentesimo septuagesimo nono, regni vero nostri anno tertio.

Metres regni, vol. 122, fol 383^v—387.

Alfredus.

Grodno, 1579 február 25.

Báthory István király a Gyulafehérvári káptalannak.

Iktatóparancs ^{Bornemizza János} ismeretlen név^{hez} részére, ^{habár} mivel ~~t.i.~~ az oklevélnek nevét tartalmazó része hiányzik.

Orsz.ltár.Budapest.Gyulafehérvári lymbus IV.12.

Literae truncatae. Csonka, a gyönyörűen megmaradt nagy állampecséttel lezárva.

A rendelet megmaradt alsó tíz sorából mindössze az vehető ki, hogy ha^a beiktatás ellen tiltakozók /contradictores/ lennének, idézzék meg őket „contra annonatum Joannem Bornemizzza ad decimum quintum diem in curiam Ill^mi Principis domini Christophori Bathorý” a szokott módon, jelentést téve eljárásukról eidem domino Vaivodae az előirt határidő alatt, etc. Datum in Arce nostra Regia Grodnensi, vigesima quinta die mensis^{is} Februarii. Anno domini Millesimo Quingentesimo Septuagesimo nono. Regni vero nostri Tertio.

/L.S./

Lecta

quam Alba illam miseram, ad vesperum
Vigiliae Nativitatis. Remitto ~~et ibi~~ illum ex ⁹ Vagis ^a ka-
pago Sancti Benedicti, quo me a Ser^{mo} Principe, ^{zagyony elotti} ~~exten~~
ut Gasparum expectarem, subdixeram. ¹⁰⁷

[Rogo ^{quam Reverentiam} ~~Vestram~~ ^{Patrem} ~~De~~ (ut rumpat moras, et
quam citissime possit, huc advolet pro
voto boni Principis, erit, sat scio, labor
perquam utilis. Rogo iterum atque iterum,
ut secum ducat ^{Patrem} ~~P.~~ Leonardum Clavotium,
quem hic relinquat, et hunc secum abdu-
cat. ^{Patrem} ~~P.~~ Gregorium Vasochelinum, quem
nullo pacto multis de causis convenit
hic diutius relinquere. Deus ^{quam Reverentiam} ~~Vestram~~ ^{De}.
huc ad nos deducat pro sua bonitate
incolumem.

Datum in pago Sancti Benedicti ^E

.25. die decembris. Anno 1592.

Vestrae Reverentiae

servus in Christo

Alfonus

[Arch. S. I. ^{Roma.} ^{Serm.} 170 p. 286.

Ex Actis Trans. de anno 1592 fol. 315-6. Autographum. /

¹⁰⁷ Szentbenedek, a Szamos bal partján, Déstől kelet-
re, Kereszturi Kristóf ekkoriban befejezett gyönyörű
kastélyával, amely mainapig teljes épségében megvan, a
Göncruszkai gróf Kornis-család birtokában.

Caspari Bekiesch domus Cra-
caviae sita libertatur.

Stephanus Dei gratia Rex Poloniae etc.
Significamus his literis nostris quorum
interest, universis et singulis, earum noti-
ciam habituris. Tantam nos in Dies in no-
stris et Reipublicae Regni nostri negotiis
omnibus experiri fidem, studium, laborem
et industriam magnifici Caspari Bekiesch
de Corniath, ut pro iis omnia ornamenta
et beneficia, quae in viros virtutibus
egregiis et meritis praestantes conferri ab
optimis principibus solent, illi a nobis
deberi non inviti agnoscamus. Ea igitur
potissimum causa adducti, decla-
randam illi in eo esse existimavimus
gratiam et benevolentiam nostram
Regiam, ut scilicet, domum illius hae-
reditariam Cracoviae in circo ipso si-
tam, pod Barany antiquitus vulgo dici so-
litam, ab eodem non multo ante apud
tutores liberorum, generosi olim Ludovici
Decii Magni procuratoris castri Cracovien-

sis emptam, libertatibus et immunitatibus
 inferius scriptis decoraremus, ac sane qui-
 dem inhaerentes et inriterentes exemplis
 maiorum et antecessorum nostrorum di-
 vorum Poloniae Regum, quos permulta
 istius generis beneficia, in suos liberaliter
 contulisse ex monumentis illorum plu-
 rimis cognovimus, illam ipsam Domum
 primum quidem a iurisdictione et pote-
 state castrensi capitanealique Cracovien-
 si, Deinde vero magistratus civilis Craco-
 viensis, liberam et immunem perpetuo fa-
 cimus et pronunciamus, iurique et liberta-
 ti terrestri ascribimus, adicimus, et incor-
 poramus, ita nempe: quod tam ipse ma-
 gnificus Caspar Bekiesch quam sui suc-
 cessores, Domus memoratae haeredes, et po-
 sessores, ratione eiusdem Domus, nomine
 quarumvis rerum et iniuriarum, ad iu-
 dicio vel officium tam castrense ca-
 pitaneale quam etiam civile Cracovien-
 se, ac quodvis etiam aliud, a cuiusvis, sor-
 tis, loci, dignitatis et conditionis homini-
 bus, vocari et trahi non poterit, tantum-
 modo ad iudicium terrestre Cracoviense.

Praeterea quoque ab omnibus et singu-
 lis vectigalibus, tributis, pensionibus et
 oneribus, tam nobis quam civitati illi
 dari, poni et praestari antiquitus exem-
 plo caeterorum civium Cracoviensium
 ex ea domo a possessoribus illius solitis
 et consuetis, eandem domum et ipsius
 possessores, in perpetuum absolvimus, at-
 que iis libertatibus, prerogativis et immu-
 nitatibus eam perpetuo uti debere autho-
 ritate nostra Regia Decernimus et statuimus,
 quibus nobilium Regni nostri bona ter-
 restria ac possessiones utuntur, omnibus
 itaque et singulis, ad quos ea res maxime
 quoquomodo pertinet, tam praesentibus
 quam futuris serio praecipimus, ut ma-
 gnificum Casparum Bekiesch et illius
 successores, domus istius possessores, in ea
 prerogativa, sibi a nobis benigne iu-
 stissimis ex causis concessa, diligentissime
 conservent; neque quicquam aliquando
 iuris, potestatis et iurisdictionis, quovis
 praetextu et colore in illam domum,
 eiusque incolas usurpare praesumant,
 aut a quocunque usurpari sinant, vel

quippiam etiam eiusmodi committere
 audeant, quod aliquo modo alienum
 ab hac concessione et indulto nostro
 censeretur possit. Pro gravissima indi-
 gnatione nostra. Porro in eius rei fi-
 dem, praesentes manu nostra subscri-
 psimus, et sigillo Regni nostri muni-
 ri mandavimus. Datum Vilnae die
 secunda mensis Aprilis, anno Domi-
 ni millesimo quingentesimo septua-
 gesimo nono, regni nostri tertio.
 Stephanus Rex subscripsit.

Metrices regni, vol. 119, fol. 102° et 103.

Arch

Wilno, 1579 április 26.

Báthory István király Gnézda város tanácsának.

Követei könyörgésére átírja és megerősíti a város
 1414-i kiváltság~~ok~~levelét, amely a Lubl~~ow~~ów és Gnizna
 közötti határt megállapítja.

/M.N.Muz.kvtár.Budapest. Fol.Lat.2278/10 köt.

33-34.1.Jankovich-Wagner gyűjtemény./

Wilno, 1579 június 10.

Báthory István király krasznai Für Jánosnak.

Címeres nemességet ad neki a szakácművészetben ifjúságától ~~kezdve~~ fogva mind Erdélyben, mind itt Lengyelországban tanusított jártasságáért, amivel valamennyi alkalmazott s a királyi konyhákban működött szakács közt ő nyerte el a pálmát.

Közölte Lehoczky Tivadar a Turul 1887. évf. 200. l. A címer fametszetű primitív rajzával. Erd. Siebmacher 97. tábla.

Scutum: hármás pajzs kék mezejében félig kiemelkedő és szügyébe ~~szúrt~~ arany késsel átszúrt szarvas; a pajzs felett koronás sisakkal.

A király egyidejűleg Krasznán egy házhelyet adományozott neki Dyrsa Máté telke szomszédságában és a krasznai promontoriumban egy szállót, amely délről Dacz Antal, nyugatról Makos Péter és északról Debreny Ferencz szállóival volt határos, felmentvén őt minden adófizetés alól.

Casparo Bekiesch confertur immunitas a pensione Decimæ lignorum.

Stephanus Dei gratia Rex Poloniae etc.
 Significamus his literis nostris quorum interest, universis et singulis, earum noticiam habituris. Quia nos habentes rationem plurimorum in nos et Rempublicam Regni istius nostri officiorum magnifici Caspari Bekiesch De Corniath capitanei nostri Lanczkorunensis, immunem, liberum et absolutum ipsum faciendum esse existimavimus, a pensione Decimæ lignorum suorum omnium Cracoviam flumine Ystula deportari solitorum, nobis et cuicunque alteri periri et dari debita. Ac sane quidem iam hisce literis, auctoritate nostra Regia, ab hac ipsa pensione, illum quoad vixerit, immunem, liberum, et absolutum facimus et pronunciamus. Atque omnibus in universum, ad quos ea res maxime spectat et pertinet, quique eiusce Deci-

662 J.

mae repetendae et exigendae facultatem et potestatem habent, cuiuscunque illi fuerint, sortis, loci, dignitatis et conditionis, serio iniungimus, ne a lignis, quaecunque a servitoribus et procuratoribus magnifici Caspari Bekiesch flumine Ystula, unde quocunque aliquando adferentur, quicquam nomine Decimae, repetere et extorquere, quovis praetextu et ratione audeant, nec etiam eiusdem rei gratia negotium et difficultatem aliquam, ipsi vel suis servitoribus exhibeant et facessant. Sed in ea praerogativa ac immunitate, a nobis sibi gratiose, ob sua in nos et Rempublicam nostram merita, concessa, illum quoad in humanis agat, conservent et manu teneant. Pro gratia nostra aliter non facturi. In eius vero rei fidem praesentes manu nostra subscripsimus, et sigillo Regni nostri muniti mandavimus. Datum Vilnae Die Decima mensis Junii, anno Domini millesimo quingentesimo septuagesimo nono. Regni nostri quarto. Stephanus Rex subscripsit.

Metrices regni, vol. 119, fol. 157.

663

Ammodanb

[Starčezini tábor,] 1579 július 15.

Kendy Péter Kovacsóczy Farkas kancellárnak.

Értesíti arról, hogyan áll a tábor Vilnától 16 mérföldnyi-
re s miként van ellátva a hadsereg. Datum ex castris ad ...

Erd.kápt.ltár.Gyulafehérvár.Beke reg.1128.sz. positis.

Połock, 1579 szeptember 14.

Báthory István király Szczudlik Karczewski Mátyásnak.

Hűséges szolgálata és vitézsége jutalmául nemesi rangra
emeli.

P Glówne Archiw. Warszawa. Metrica ^cKorona~~a~~ tom. R. 119 fol.
204. Közölte Pawinski, a Źródła dziejowe XI. köt. 65. l.

Érdemei felsorolásában említöve: Bek^as Gáspár Ungaro-
rum tam equitum, quam peditum praefectus, ^{mez}~~és~~ Kandy Péter
kapitány is.

b Megjegyzés. Mutatóul közlöm ennek az ~~lengyel~~ vitéz
rangemelését, amelyhez hasonló - a három évig tartótt -
hadjárat folyamán több is volt.

Dziszna vára, 1579 szeptember 19.

Báthory István király Váradi Kovács Miklósnak.

Polock vára vívásában tanusított rendkívüli hősiességé-
ért, ahol éjjel-nappal ügyeskedett a legnagyobb tűzben) ne-
mességet adományoz neki (címeres)levéllel, házadómentességgel.

hiv. másolat. Orsz. ltári Erd. káptalani Prtocolium V. fol. 444. Gondatlan

Nos Stephanus Dei gratia Rex Poloniae, Magnus Dux Lit-
uaniae, Russiae, Prussiae, Masouiae, Samogitiae, Kiouiae, Vo-
liniae, Podlachiae, Liouoniaeque etc Dominus, nec non Trans-
sylvaniae Princeps. Memoriae commendamus tenore praesenti-
um significantes, quibus expedit universis: Quod non sum ad
nonnullorum fidelium consiliariorum nostrorum humillimam
supplicationem Maiestati nostrae propterea factam, tum vero
attentis et consideratis fidelitate et fidelibus ser-
vitiis fidelis nostri Nobilis Nicolai Kowach Varadiensi,
quo ipse Maiestati nostrae cum alias, tum vero in hac prae-
senti expeditione nostra bellica, quam contra Moscorum Typ-
rannum, tam nostrum, quam Magni ducatus nostri Lituaniae
infestissimum hostem suscepimus, toto eo tempore, quo arx
et civitas Polocensis a nobis oppugnata, ac tandem Dei Op-
timi Maximi beneficio cum propugnatotres acerrimi, incredi-
bili tormentorum relorumque vi se tuentes vim nostrorum
atque adeo flammis a nostris moenibus et propugnaculis
illatas, diutius sustinere non possent, deleta igne civita-
te, arx in nostram potestatem venit, exhibuisse et impendisse,
non periculum vitae eyhoruisse, nullis laboribus nocturnas
diuturnasque vigilas obiens succubuisse intra munitiones nos-
tras, denique in ipsa oppugnatione fortis strenui militis
munia praestituisse dicitur, quemadmodum in posterum quo-
que se praefuturum pollicetur: Eundem igitur Nicolaum Ko-
wach, alioqui etiam maiorum nobilitate insignem, sed quorum
documenta litteris mandata per iniuriam temporis amissa
esse perhibentur, haeredesque et posteritates eiusdem utri-
usque sexus universas de novo in coetum et numerum vero-
rum Transsylvaniae et Ungariae nobilium cooptandum et as-
sumendum, annumerandum et aggregandum, et hoc modo eam mo-
numentorum nobilitatis iacturam nostris hisce praesenti-

nossen, do bey etlich Bürger^z zum Bikisch, so die Fisch gezählt und gefret haben, gen Gywla in den Graben geantwort, wie dieselben seither verspeist und verkauft, ist, Hansen Lötzen nit wissen.

29
Zum fünfzehenden, den Mühlen halben, wo Fried gewest wäre, hätt man dieselben zum theil zu Pesserung bringen mögen.

Zum sechzehenden, der Püss und Fäll halben, so Leib und Gut antreffen, sind die Richter allenthalben gefordert worden, wiewol ihr etlich Unfriedshalben nit erschienen, und die so erschienen, sambt den Spanen in Gegenwart ^(Diaken) Peter Asztalnok Peter und Olah Janusch, laut Hansen Ahorn Register bekenntlich gewest, desgleichen Olah Janusch für sich.

7 Mesth
Zum sibenzehenden, und in der ^{fürstlichen} Instruction im sechzehenden, hat Hans Lötze der Zeit er zum Gywla gewest, in der Herrschaft auf dem Land Unfriedshalben, wie wissentlich ist, nichts ausrichten können. So ist Herr Hans Ferber, ehe dann die ganz Rechnung beschlossen, vom Gywla weg gezogen. So hätten die Türken und Raitzen den Flecken Symand, und was umb ^{sch} ~~sch~~ gegen Lyppa occupirt und eingenommen, ~~da~~ desgleichen die Walagen und zum ^{ch} ~~ringsum~~ Wara^{d, s, f}. Es ist auch Abramffy Peters Gesind ind der Gegend Gywla umb die Stadt zum Bikisch und denselben ^c Kreis täglich hin und wieder gestreift, dass nit möglich gewest, laut ^{fürstlicher} Instruction ferners auszerichten, wie dann Contz Marckhört Puchsenmeister gut wissen hat. Es haben auch Peter Diak, Asztalnok Peter und Olah Janusch in den Dorfern umb zu reiten nit rathen, noch willigen wollen. So ist auch das arm Volk der Raitzen und Türken halben verlaufen und geflohen gewest, dass Ihr viel umb Cath^erine noch nit anheimb, und zum theil ihre Felder noch nit besamt gehabt.

Zum letzten, wes sich in Hansen Ahorn Rechnung an ^z Geld Überschuss befunden, ist meinem gnädigen Herrn gen Nürnberg in den Wechsel verordnet worden, wie wol Peter Diak, Asztalnok Peter und Olah Janusch sulch Geld nit folgen und aus der Herrschaft wollen führen lassen, wie Con-

253

bus sarcindam esse duximus, decernentes expresse, ut idem
 Nicolaus Kowach haeredesque et posteritates eiusdem utrius-
 que sexus universae omnibus iisdem privilegiis, libertati-
 bus, indultis, immunitatibus et iuribus, quibus ceteri veri
 Transsylvaniae et Hungariae nobiles utuntur, fruuntur et gau-
 dent, ex novo uti, frui et gaudere in perpetuum possint et
 valeant; imo de novo cooptamus, assumimus, annumeramus et ag-
 gregamus. In signum vero huiusmodi clementiae nostrae Re-
 giae h^{ec} arma seu nobilitatis insignia: Scutum videlicet tri-
 angulare coelestini coloris, in quo homo dimidius utraque
 manu forcipe globum cadentem tenere conspicitur. Supra scu-
 tum galea est militaris corona Regia imposita, ex cuius sumi-
 tate dimidius itidem homo priori per omnia similis eminet,
 per scuti utraque latera ornatus causa fascies coelestini
 coloris et albi ex summitate galeae descendentes sparsae
 sunt, prout haec omnia in capite seu principio praesentium
 litterarum nostrarum arte pictoris suis ad id accomodatis
 coloribus clarius expressa ac figurata conspiciuntur, eidem
 Nicolao Kowach haeredibus et posteritatibus eiusdem utrius-
 que sexus universis dedimus, donavimus et contulimus, annuen-
 tes, animoque deliberato et ex certa scientia nostra conce-
 dentes, ut iidem huius a^{er}ma seu nobilitatis insignia a modo
 in posterum ubique in proeliis, duellis, monomachiis, tornea-
 mentis, hastiludiis, clipeis et aliis quibuslibet exercitiis
 nobilitarum et militaribus, nec non sigillis, annu^{is}lis, tento-
 riis, velis, cortinis, domibus et generaliter in quarumlibet
 rerum et expeditionum generibus sub merae et syncerae nobi-
 litatis titulo, quo eos ab omnibus et singulis cuiuscunque
 status, conditionis, dignitatis et praeeminentiae homines ex-
 istant, insignitos dici et nominari, haberique et reputari
 volumus ferre, gestare, illisque uti, frui et gaudere pos-
 sint et valeant. Domum quoque eiusdem Nicolai Kowach in ci-
 vitate nostra Varadiensis, in platea Várad uca vocata, in vi-
 cinitatibus domorum Stephani Kowach ab una, ac Georgii Aztat-
 gyarto partibus ab altera, in comitatu Bihoriensi existenti
 habita ab omni censuum, taxarum et contributionum nostrarum
 solutione nobis et successoribus nostris temporum in succes-
 more aliorum Transsylvaniae et Hungariae nobilium armis utentium

restitu!

die armen Leut derselben Kälber nit annehmen wollen, wie dann auf gute Erkundigung in etlichen Dorfern geschehen, in Gegenwart der obgemeldten sich also funden hat.

Zum sechsten, ist alles, so im Schloss verhanden gewest, mit Fleiss von Stücken zu Stücken inventirt worden, nach Vermöge des überantworten Inventarii.

Zum siebenden und achten, ist mit Peter Diaken, auch dem B^ek^esch Janusch mit Rath Asztalnok Peter und Olah Janusch, laut der Instruction gehandelt und mehre nit bringen können, dann wie Ihr überantwortete Bestallungszettel in sich halten.

Zum neunten, ist bey Peter Diaken und den zweyen obgemeldten, und sonderlich bey dem Richter fl^eissige Erkundigung geschehen, aber anders nit, dann nach laut Hansen Ahornen Register befunden worden.

Zum zehenden, und in der Instruction am^d neunten, haben Richter und die Geschwor^enen Hansen Ahorn entschuldigt, dass er sulchs nit gethan hab.

Zum eilften, der^s Abramffy e~~nt~~fangen Güter halben, haben Asztalnok Peter und Olah Janusch, nach Anzeigung Hansen Ahornen Register bekenntlich gestanden.

Zum zwölften, und in der Instruction am eilften, hat die Erfahrung und Besichtig^{it}ung der Grenz nit ges^ehen mögen, Ursach, ehe die Rechnung Hansen Ahorn beschlossen worden, k^amen die Türken in die G^end^r, derhalben das Volk in die Flucht pracht, dass man bey dem Tag wenig Leut, in den Dörfern anheymb betreten mocht.

Zum dreyzehenden, des verlaufen Viechs halben ist Hansen Ahorn^s Antwort g~~ew~~^est, dass er solich Viech zu der Kuchen gebra^uht hab, auch etliche der pesten Haupt mit den Ochsen in die Schle^ssien geschickt; das haben Peter Diak, Asztalnok Peter und Olah Janusch auch gestanden.

Zum vierzehenden, hat mit der Fischerei, Unfriedshalben nichts gehandelt werden mögen, dann so viel man mit guter Gew^ahrsam im Herbst des ~~28~~^{XXVIII-}ten Jahrs sulcher Fischerei ge-

su provenire et exhibere debentium, salvus tamen aliis illius civitatis iuribus et consuetudinibus, quibus in hac nostra exemptione nihil eius derogatum esse volumus ⁱⁿ perpetuum eximendum, supportandum ac omnibus iis servitiis, quae nobis successoribusque nostris deberentiur, liberandum duximus: prout eximimus, supportamus et liberamus praesentium per vigorem. Quocirca vobis, fidelibus nostris Generoso, Egregiis et Nobilibus Ioanni Giczy capitaneo nostro Varadiensi, ac comiti comitatus Bihoriensi, provisorii officilaibus, item vicecomitibus, iudicibus nobilium, exactoribus, dicatoribus, contributionum praedicti comitatus Bihoriensis modernis et futuris harum serie committimus, ut deinceps praefatum Nicolaum Kowach ipsiusque haeredes et posteritates universas ad nullam censuum taxarum et contributionum nostrarum solutionem, servitiorumque omnium eorum, quae nobis successoribusque nostris deberentur exhibitionem, salvis ut praemissum est ceteris illius civitatis iuribus et consuetudinibus cogere et compellere, aut propterea haeredesque et posteritates eiusdem universas in personis, rebus et bonis eorum quibusvis turbare, molestare aut damnificare praesumatis; sed in hac gratiosa perennali nostra exemptione eosdem illesae conservare debeatis et teneamini. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam praesentes litteras nostras secreti sigilli nostri pendentis munimine roboratas eidem Nicolao Kowach, ipsiusque haeredibus et posteritatibus utriusque sexus ~~univerſis nobis in hac exemptione concessimus.~~ Datum per manus Generosi ^{et} universis dedimus et concessimus. Fidelis nobis sincere dilecti Martini Berzeuicei Equitis, nostri per Transylvaniam cancellarii, in arce nostra Regia Dzisnensi, decima nona die Septembris, anno Domini millesimo quingentesimo septuagesimo nono. Regni vero nostri Quarto.

Stephanus Rex spt

Mart. Berzeuiceus
per Transsylvaniam Cancell.

132142
[vára [Gyula, 1528re december vége.]

Lötz János György brandenburgi örnagynak.

Jelentés arról, miként állanak a dolgok Gyulán, vonatko-
zással a kapott útasítás egyes pontjainak tartalmára.

Unterricht Hansen Lötzen Castner zu Berneck auf einen
jeden Artikel laut der Instruction, was er im Landt zu Hun-
gern hat handeln sollen, wie hernach folgt und erstlich

Zum Gywla.

1111
Als Herr Hans Ferber und Hans Lötz gen Gywla ^{om} kamen, hat
Hans Ahorn uf meins gnädigen Herrn Befelch die Zeit er Hof-
richter gewest, alles ^a seines Einnehmens und Ausgabens von Jah-
ren zu Jahren nach ^r Vermöge seiner übergebne Register in
Gegenwart Peter Diaken, Asztalnok Peter und Olah Janusch,
doby Adam Diak auch gewest, Rechnung gethan, wie den solche
Register hie bey des ^{am} ~~Com~~erschreibers Handen überantwort
sind.

Zum andern, nachdem Hans Ahorn in seinen ^m ~~Eink~~ ^{ndc} ~~nehmen~~ einen
Pfenning gesetzt und meinem gnädigen Herrn im Ausgeben
zwen Pfenning dafür gerechnet, ist durch die Geschickten
mit gutem Fleiss bey Asztalnok Peter und Olah Janusch, auch
andern so viel Erkundigung geschehen, also dass ~~z~~ desselben
Hansen Ahorn dieses Artikels halben entschuldigt haben;
nichts weniger, hat sich Hans Ahorn verschrieben, umb alles,
dass sich dieses und andre ^e ~~Artikl~~ ^e halben befinden, dorumb
meines gnädigen Herrn Bescheids zu gewarten, dass auch mit ^{also}
Rath der obgemeldten gehandelt worden.

Zum dritten, als Hans Ahorn von den ^m ~~z~~ ^t ~~zehnten~~ Tausent
Gulden eingenommen soltt haben, hat sich in Erkundigung und
sonderlich bey des Bischofs zu Erla Zehetner nit befunden
anders, dann was er in seiner Rechnung angezeigt hat.

Zum vierten, des ^s ~~Anschnitt~~ halben, hat sich ^m ~~Bey~~ ⁱⁿ ~~sein~~ der
obbenannten laut seines Registers nit mehr, ~~sunderlich~~ der
halbe, auch gute Erkundigung gebraucht worden.

Zum fünften, dass Hans Ahorn jährlich hundert Kälber
kaufen sollen und dieselben unter die armen Leut schlachten,
ist nit geschehen und das sein Verantwortung gewest, dass
~~die~~

251

f. 1127. 15. 26.

Grodno, 1579 november 1.

Báthory István király Turbulya Tamás festőnek.

Miután, mint udvari képiroja /pictor noster/ hosszas idő
^{művészetével}
 óta szolgált neki Erdélyben, meg itt Lengyelországban is,
 Czegán előnévvel nemességet adományoz neki s egyuttal ado-
 mentes házat ~~ad neki~~ Gyulafehérvárt a Tégla-utcában, Apadi
 István és Ütőkőezü János szomszédságában, továbbá ^{egy} ~~egy~~ a szőlőt
 a Borpatak nevű előfokon /promontorium/ Soros Mátyás és Szász-
 városi György szomszédságában.

7 (Schonky
 Tóvadartól)
 Eötvös-család levéltára. Vásárosnamény. Hibákkal teli re-
 gesztája a Századok 1880. évf. 834. l. ^{Hibás} másolatát láttam Szat-
 már megye nagykárolyi levéltára Szentmiklós községi nemesi
 iratai közt.

Ellenjegyezte: ^{in us} Mart. de Berzeviczei Cancellarius
 per Franciscum

Warszawa, 1579 november 5.

Báthory István király közrendelete peres ügyben.

Maga elé rendelvén Macieiowski János szepesi kapitányt, a közte és Gniazda et Podoleni~~ę~~ce dézsmaügyében fennálló perben, a felek meghallgatás~~á~~a után úgy végzett, hogy a megnevezett városok lakói - oppidanos - circa antiquum usum et ~~consuet~~ contractus ~~vestitus~~os tribuendarum decimarum pecunaria solutione, iuxta quietationes coram productas, quem usum hucusque retinerunt, conservavimus... praesenti Decreto nostro mediante. Datum Varsaviae in Comitibus Regni generalibus, Sabbatho in vigilia Sancti Nicolai Episcopi. Anno Domini 1579. Regni vero nostri anno quarto.

/Schmauk: Suppl. Anal~~ę~~.~~ę~~ terrae Sce~~ę~~p. 475-7.1./

Báthory István király Macieiowski János szepesi kapitánynak és társainak.

Biztosi kinevezés a szepesmegyei ügyben.

Abban a controversiában, amely de ~~de~~ limitibus inter cives sive incolas oppidi Lubowla ab una, et incolas oppidi Gniazda ab altera partibus "támadt biztosokúl küldi ki őket, ~~rendelvén, hogy~~ és rendeli, hogy kihallgatván az ~~ügy~~ határügyben a lakosokat, eosque, si necessum fuerit, iurament~~o~~ corporali comprobato hozzanak ítéletet.

/M.N.Muz.kvtár.Budapest.Fol.Lat.2278/1o köt.39.1.

Jankovich-Wagner gyűjtemény./

1579.

Báthory István király Podolin város tanácsának.

Megerősíti a város azon jogát, hogy a Szepesi káptalannak ⁷tizedét pénzben fizethessen.

7 tartozó

/Regesztája, Demkó: Szepes vm. levéltárai 21.1./

Warszawa, 1580 január 13.

Báthory István király özv. Bekes Gáspárné, Sárkándy Annának.

Kívánságára, átírja és hitelesen kiadja Bekes Gáspár

Grodón, 1579 november 1-én kelt magyar nyelvű végrendeletét.

Ellenjegyezte: Martinus Berzevicei per Transsilvaniam Cancellarius mpr

Eredeti, pergamenen kiállítva, a király függőpecsétes, újravesztű függőpecsétjével ^{meg} ~~meg~~erősítve, amely különbözik eddig használt nagy pecsétjétől.✕

Gyulafehérvári kápt.ltár. Centuria XX.13. Közölve (a végrendelet szövegével együtt) a Történelmi Tár 1891.évf.148.1.

Buckniowicze sive Martinkowicze villa datur ad vitam Georgio Polatay.

Stephanus etc. Significamus etc. Dedit se nos dareque praesentibus literis nostris nobili Georgio Polatay, stipatori nostro, pro fidelibus servitiis ipsius quae hactenus in aula nostra Diligenter nobis praestitit, praestareque non cessat, facultatem et potestatem, villam nostram Buckniowicze alias Martinkowicze dictam, in Districtu Carnenecensi consistentem, post mortem nobilis olim Joachimi Cziothowski vacantem, de manibus possessorum eiusdem Defuncti, in summa pecuniarum, ibidem legitime inscripta, redimere. Quam quidem villam Buckniowicze mediante consensu hoc nostro, modo praemisso redemptam, idem nobilis Georgius Polathaj tenebit, habebit, possidebit, eaque utetur, fruetur, quiete et pacifice ad extrema vitae suae tempora. Promittimusque pro nobis et serenissimis succes-

soribus nostris, quod quam diu idem
 Georgius Polathaj viserit, villam hanc
 ab eo quoquomodo non adimemus,
 nec consensum nostrum unquam ad ex-
 mendam eam dabimus, nec successo-
 res nostri adiment vel dabunt, sed plenum
 integrumque ius advitalicium super eam
 conservabimus ipsi, successoresque nostri
 conservabunt. Quin etiam nec nos ipsi
 pro fisci, mensae, coquinae, stabuli, vel alia
 quavis nostra et Reipublicae necessitate, ean-
 dem villam ab eo recipiemus, nec a quoquam
 recipi patiemur. Ratione cuius quidem Advi-
 talitatis sibi per nos concessae, idem nobilis
 Georgius Polathaj quartam partem prin-
 cipalis summae in eadem villa inscri-
 ptae, nobis remisit et condonavit, prout re-
 mittit condonatque per praesentes. Juribus
 nostris Regalibus ibidem per omnia ma-
 nentibus salvo. In quorum fidem praes-
 entes manu nostra subscripsimus, sigil-
 loque communiri iussimus. Datum Var-
 schovia ultima mensis Januarii, anno
 Domini millesimo quingentesimo octuagesimo.
 Regni nostri quarto. Stephanus Rex subscripsit.

Metrices Regni, vol. 123, fol. 237.

Stephanus Rex

0715

Csomortáni Miklós meghala Lengyelországban 1580-ban,
büjtben.

645.1.

Egykoru székely feljeyzés. Történelmi Tár 1880. évf

Warszawa, 1580 február 4.

Báthory István király Berzeviczy Márton kancellárnak.

Hűséges szolgálata és gyakori pénzáldozata jutalmául,
amivel olykor nehéz időkben kisegíté az ügymenetet, meg az-
tán ~~értesülvén arról~~, hogy leistenauai jószágán elszenvedett
tűzkárával nagy megsegítése végett neki adományozza örök
birtokul az olivai kolostor területén az elmúlt danckai tu-
multus ⁷ alatt a lefolyt ^{ek} négy év alatt a kincstárra szálló
ingatlan és ingó vagyont ⁷ jövedelmét.

Staatsarchiv. Danzig. Fasc. 300, XXXIII D. Nr. 12. Blatt 80.

Stephanus Dei gratia Rex Poloniae etc necnon Transylva-
niae Princeps etc. Significamus praesentibus hiis litteris nos-

tris, quorum interest universis et singulis harum notitiam
cum merito nobis habentibus existemus esse rationem eorum om-
nium, qui aliquibus nostris occupantur obsequiis, tum vero
maximum ipsius Generosi Martini Berzeuicei cancellarii nos-
tri per Transylvaniam. Etenim is praeterquam, quod suam no-
bis operam in maximi momenti negotiis singulari sane stu-
dio et non vulgari animi dexteritate praestat et exhibet,
etiam sumptus gravissimis, cum antea quidem, tum vero pro-
xima nostra superiore contra Moschum expeditione sustinuit
et quotidie plane nusquam a nobis atque ab aula nostra re-
cedendo sustinere non cessat. Accedit vero praeterea illud,
quod is dum in aula nostra deditus nostris obsequiis versa-
retur, maximam in re sua familiari in pago et praedio suo
Listnoviensi per ignis incendium iacturam fecit. Quare, ut
rebus suis valde attritis, attentaeque rei familiari ali-
qua subveniremus ratione, eo beneficii genere esse illum
afficiendum putavimus, quo nuper venerabilem Casparem Jesch-
kaw abbatem Olivae Gedanensi tumultu, maximis belli afflic-
tum incommodis affeceramus, nimirum, quod concedendum sibi
duxerimus esse, iamque adeo litteris hisce nostris concedi-
mus, damusque et donamus iure ac titulo perpetuae et irre-
vocabilis donationis omnia et singula mobilia et immobilia
cuiuscumque nominis, vocabuli, generis, essentiae, manerii,
paerii ponderis, aestimationis, existant et generatim om-
nia et singula tam in parte, quam in toto, nullis penitus

fahrung thun, und nach Erfindung solch Tausent ⁹Gulden Erstattung von Ihme erfordern und nehmen sollen.

Zum vierten. Gut aufmerken ^z haben, was seither seins Amtszeit für Anschnitt gefallen, und wohin die unterschiedlich von Stücken zu Stücken kommen und angelegt seyen.

Zum fünften. Als Hans Ahorn an das Amt getreten, ist Ihme in sein Pflicht gebunden und angezeigt, dass er jährlich ^h auf wenigst hundert Kälber kaufen sollt und dieselben

Barth et Ioanne Bassassa fuerant, nunc vero sunt sub Demet-

Sunt praeterea aliqui equi, qui antea sub Ladislao

Idest flor. 90 hung.

90. Restant ei per Regiam Matrem solvendi hung. flor. 90.

flor. 180. In hoc percepti idem Martinus Zekel hung. flor.

equos per mensum hung. flor. 3 facit per sex menses hung.

Zum fünften

~~xxxx~~ Zum fünften gnädigen Herrn Befelch und Meynung, dass man alles zum Gula ^owähren, das ist, nichts ausgenommen von Stücken zu Stücken, nach aller Notturft inventirn, und damit solchs ~~de~~ dester füglicher geschehen ^omög, die vordern Inventarien auch für die Hand ^enehmen soll, damit man unterschiedlich wissen ^omög, ~~was~~ was davor an Büchsen, Pulver, ~~W~~ Wehre, Harnisch, Wein, Getraid und anders vorhanden gewest, und vorhanden sey.

Zum sechsten, sollen die Geschickten mit Petern Diaben handeln, Ihne widerumb zum bemeldten ~~Amt~~ Amt anzunehmen, ufs nächst und genehmest; so man erheben kann, dass er Amtmann und Hofrichter ~~bleyb~~ bleyb und damit man sich in solchem seinem Aufnehmen zum Amt dester stattlicher darnach wissze richten, soll man die vorigen Bestallungen auch für die Hand nehmen und sich darⁱⁿ nottürftiglich ersehen.

Zum siebenden, sollen die Geschickten dergleichen mit Bikisch Januschen auch handeln Ihne zum ~~dem~~ bemeldten Amt neben Petern Diaben zu best^ellen, abermals mit dem ⁿgenehm^esten und ufs nächst, wie obsteht, und sunderlich, dass die ^{xvi}bede ~~16~~ Pferd halten, namblich ihr jeder achte und nit mehr; so haben sie daneben die Spann und Freysässen zur Notturft auch zu gebrauchen, und dass auch einem als viel

exceptis, ita, quod generalitas specialitati et specialitas generalitati in nullo deroget: quaecumque vigore iuris caduci in civitate nostra Gedanensi toto proxima quadriennio ad nos et fiscum nostrum fuerint devoluta et devolvenda, quae quidem bona quotiescumque ea uti supradictum est ratione, hoc est iure caduco ad nos et fiscum nostrum devolventur, idem Martinus Berzeuiceus litteris vigore praesentis istius nostrae donationis, aliis non requisitis litteris nostris, in possessionem et usum suum, tamquam legitimus haeres acceptabit et apprehendet, apprehensaque eodem donationis titulo cum suis haeredibus et successoribus tenebit, habebit et iis uti fruatur, dare, donare, commutare, vendere, alienare et in usus quosvis, uti sibi et suis successoribus expedire iudicaverit, convertere. Iamque exnunc admittimus sibi in eadem ista bona, ad nos quemadmodum superius attigimus, iure caduco devoluta et devolvenda sibi a nobis donata, realem intromissionem cum possessione pacifica iuxta iuris praescriptum, sive alias secundum usum iuris Culmensis et civitatis Gedanensis consuetudinem, per eum, quoties fuerit opus, apprehendenda. Quod omnibus in universam quorum interest, nominatim vero burggravibus nostro, proconsulibusque cum Senatu et iudici scabinis, caeterisque magistratibus civitatis nostrae Gedanensis ad notitiam deducimus, mandando, ut ipsum Generosum Martinum Berzeuicem hoc a nobis concessio iure et beneficio toto isto proximi quadriennii tempore libere uti permittant et ubi bona aliqua eo, uti dictum est, iure ad nos et fiscum nostrum fuerint devoluta, illa in realem eidem et actualem possessionem ac usumfructum dent et tradent: secus pro officiis suis et gratia nostra, poenisque ex iure communi iri inobedientes, irrogandis et promulgandis fidelitatis Vestrae non facturae. In quorum omnium fidem hasce manu nostra subscripsimus et sigillo regni nostri mandavimus sigillari. Datum Warsaviae, die quarta mensis Februarii, anno Domini M^oD^o octogesimo, regni vero nostri anno quarto.

Stephanus Rex spt

Pe. Thiliczki

Nomina civitatum, oppidorum et villarum sive possessionum ad castrum Gywla spectantium.

Civitas Gywla, Alsod^obaz, Foelsoedobaz, Zanna, Gyerke, Veze, Alabian iij jobagiones, Pisky iij jobagiones, Kakucz, Fowenes, Puell, Vary, Kezy, Ottlaka, Zenthbenedek, Eperyes, Megyes, Banhegyes, Dombyrath^s, Bankutha, Kethegyhaz, Loe-
keshaza.

Civitas sive oppidum Bekes, Byryn, Gywr, Zenthnichlos, Doeche, Kondoros, Zenas, Hydas, Nyarzegk, Werebes, Doether, Charna.

Civitas sive oppidum Symand, Wyfalwa, Mest, Peel iij jobagiones, Samolkezy, Wadasz, Tolmach, Pappfalwa, Korodrew, Mad^zag^afalwa, & Chermerl, Hodos, Kyralmazewye, Belecxfalwa, Tywadar, Rekoedle.⁴

Summa civitatum, oppidorum et villarum sunt quinquaginta.

Haec supranotata aestimatio facta est ad venditionem per Iohannem Aharum Anno domini 1525 protunc provisorum dicti castri Gywla et Adamum de Kolosswar protunc scribam ante memorati castri, circa festum Purificationis Beatae Virginis.

Br. Lit.
/H. St. A. München. Fasc. 1056 /No. 31, 1127/ No. 17, et 1124/ No.

2 et 4./

Megjegyzés. A fenti jegyzék három latin meg egy német példányban maradt fenn s miután a tételek egyik-másikban bővebbek, a háromat összevetve ^{kész} állítottuk ~~a f~~ össze.

A ~~német~~ jegyzék német fordítása egyébként a gayulai uradalom gabona- és borjövedelmét is ^{nyújt} ~~fel~~ sorolja, az alábbiakban a várbeli tisztviselők fizetését meg ekként sorolja fel:

^c j Lxxxij gulden dem Amtmann, xij gulden für ij Kleid, Lxxx gulden^x Thorschützen, x gulden Peter procurator, viij gulden Andreas procurator, iij gulden dem Gärtner, L gulden Gall yspan Hofrichter. Summa der Sold iij xlvj gulden. Ausgaben auf Kuchen. v/ dem Amtmann für j tunnen Öl, v gulden dem Hofrichter für Öl. Summa x gulden. Zehrung in die Stube¹⁷ und zu Einbringung der Amtgefäll.

1 Az s betűben végződő helyneveket a négy f példányban következetesen hol egy, hol két s-sel írva találjuk, ezért irtuk ki beklölük rendesen, csupán egy s-betűvel.

Martinus Berzeuiceius Albertum
Gize, plenipotentem constituit in
causis bonorum caducorum.

Stephanus etc. Significamus etc. Quod eo-
ram actis cancellariae nostrae, personali-
ter comparens generosus Martinus Berzeu-
ceius, cancellarius noster, per Transsylva-
niam omni meliore modo, via et ratio-
ne, qua de iure melius et efficacius fieri de-
buit et potuit, fecit, constituit et solenniter
ordinavit in suum verum legitimum et
indubitatum plenipotentem et mandata-
rium, negotiorumque gestorem, nobilem
Albertum Gize, civitatis nostrae Pedanen-
sis consulem, in causis omnibus et singu-
lis bonorum caducorum sibi vigore privi-
legii et declarationis super ea re extra-
vitae in civitate nostra Pedanensi, fisco
nostro obvenientium, a nobis concessorum.
Dans et concedens eidem plenipotenti suo
plenam et nullatenus limitatam faculta-
tem et potestatem, negocia omnia sua,
quae de his bonis caducis suscipi poterunt,

et debebunt, iudicialiter tractandi, agendi prosequendi ac iure pro iisdem experiendi, sententias quasvis a iudice legitimo latis, audiendi, suscipiendi, a non susceptis et onerosis provocandi, provocationes interpositas continuandi, iure aut amico modo transigendi, rei iudicatae executiones urgeri et res omnes cuiuscunque conditionis, modi, precii nimiris fuerint, mobiles sive immobiles, aut semoventes, in potestatem suam recipiendi, de iisque quoscunque aut quoscunque opus fuerit, quietandi, ac rursus eas vendendi, aut quolibet modo alienandi, et in alium quorvis apud acta transferendi, unum aut plures in locum suum plenipotentes substituendi et iterum revocandi, procuratores in litem aut alios ad haec sua negotia necessarios suscipiendi, aliisque omnia et singula, etiam hic non expressa, quae pro expressis habere vult, iuxta ordinem et consuetudinem civitatis nostrae Gedanensis, modumque consuetum procedendi, in bonis caduci iure ad fiscum nostrum pertinentibus agendi, tractandi, ita ut generalitas specialitati et e contra in nullo peritus.

Deroget. Solenni stipulatione promittens se omnia, quae per praedictum mandatarium suum, aut ab eo substitutum plenipotentem, acta gesta et constituta fuerint pro rato et grato suscepturum non aliter ac si per se ipsum omnia acta atque administrata essent, actisque praesentibus adquisisset, declaravit. Praeterea idem Martinus Berzeu-ccius, se supramemorato suo plenipotentem, ut illum ad praedicta sua negotia promptiorem efficeret, et laborum ac curarum obsundarum ipsi gratiam refferet, de omnibus et singulis bonis, cuiscunque conditionis, precii nominis, ex donatione ista nostra et privilegio ac declaratione super ea obtenta, obventuris, partem Vimidiam dare, donare, concedere, donatione irrevocabili, ita ut partem Vimidiam praedictorum bonorum, tanquam suam propriam et haereditariam, habere, possidere et in usus sibi placitos redigere possit, temporibus perpetuis. Harum ista omnia testimonio et auctoritate litterarum nostrarum, quas sigillo regni nostri mandavimus communiri. Datum Vilnae, die XXVIII mensis Maii, anno ubi supra (millesimo quingentesimo octogesimo).

Metrices regni, vol. 125, fol. 187^r/₁₈₈.

Adare

Báthory István király Berzeviczy Márton kancellárnak.

Hűséges szolgálatai jutalmául neki meg feleségének
adományozza Stargard városát a hozzá tartozó jószágok-
gal, halálukig való birtoklás jogával.

Capitaneatus Stargardiensis in Prussia datur Mar-
tino Bersevicio.

Stephanus dei gratia Rex Poloniae etc.

*Significamus presentibus literis nostris, ^{quorum} ad quos
inter, universis et singulis, ~~partibus, universis, etc.~~ Quod cum generosus Martinus
Berzeviccius, eques, ac per Transylvaniam cancellarius
noster, a multis inde annis, tam in Transylvania
cancellario munere, legationibusque ad externos
principes obendis, quam etiam in regno ^{nostris} Poloniae
operam suam nobis ac reipublicae in gravissimis
negotiiis fidei suae commissis, singulari cum den-
titate animi probaverit, ac ob ejus merita tan-
dem in comitiis generalibus Thornensibus anni
Millesimi quingentesimi septuagesimi sexti pro eo
cunctis senatoribus petentibus regi et terrarum
Prussiae incola factus, in jure libertatem et com-
munionem ascitus esset, ex liberalitate nostra re-
gia consentiendum et admitendum illi duximus, prout
admittimus presentibus, curiam et oppidum Stargard,
nec non villas et alia omnia ad ea ab antiquo per-
tinentia, in palatinatu Pomeraniae sita, in antiquis
summis a serenissimis praedecessoribus nostris obligata,
de manibus successorum magnifici olim Fabiani Gema,
palatini Mariaeburgensis, ultimi et immediati illius
possessoris, quorum nomina et cognomina hic pro
expressis habere volumus, citra tamen originalis sum-
mae argumentum et exequum, quemadmodum ipse
tenet et possidet, redimere atque exanere. Volentes
autem majus gratiae nostrae in eum extare do-
cumentum, ipsum una cum generosa Catharina a
Hojanow consorte sua legitima in possessione pacifica
et usufructu libero earundem curiae, oppidi Stargard*

et villarum ac aliorum omnium ad ea pertinentium conser-
vandam et relinquendam duximus, prout conservamus
et relinquimus literis hinc nostris ad vitae amorem
extrema tempora, promittentes verbo nostro regio pro nobis
et serenissimi successores nostris, nemini nos, nec succes-
sores nostros bona praedicta, ab ipsis generosis Martinis
Berzeviceis et Catharina a Wojanow, conjuge sua legi-
tima, durante vita eorum, consensum eximendi daturus,
sed neque nos et serenissimi successores nostri, fisci, men-
sae, coquinae, stabuli, belli, aut alio quocunque nostro
et reipublicae usui et necessitate exigente redimemus,
verum utriusque eorum eisdem praedictis bonis, quiete
uti finit, quandoque vixerit, permittentes esse. Ratione
autem ad vitalitatem illis concessae nobis et reipubli-
cae quartam partem omnium iuxta constitutio-
nes regni remittere tenebuntur, jurebus nostris
regalibus semper salvo ibidem permanentibus. In ar-
gis rei fidem et evidens testimonium praesentes ma-
nus nostra subscripsimus, et sigillum regni nostri
subappendi mandavimus. Datum Vihai, die decima
mensis Junii. Anno Domini millesimo quingentesimo
octingentesimo, regni vero nostri anno quinto.

Stephanus Rex. subscripsit
supra. 501

/Archiwum Główny. Warszawa. Metrica Regia 123 fol. 336.

Edidit Pawinski in Źródła dziejowe tom. XI p. 142-3./

(Hivatalos másolata)

(A varsoi főbirtokos metrica regia 123. köt. 336. lapján;
a birtok ir. dalomban 1882-ben Kövölő Pawinski Adolf a
„Źródła dziejowe“ XI. kötet 142/3. lapján.)

Vilna, 1580 junius 13.

Báthori István czimerlevele kereki Keresztes János részére.

Memoriae commendamus tenore praesentium significantes quibus expedit universis, ^{quod} nos cum ad nonnullorum fidelium consiliariorum nostrorum humillimam supplicationem M^{ti} nostrae propterea factam, tum vero attentis, et consideratis fidelitate et fidelibus servitiis fidelis nostrⁱ nobilis Joannis Kereztes de Kereky, ^{Thedarii nostri primarii}, quae ipse M^{ti} nostrae a compluribus annis tam in ipso ^{principi} ~~capitu~~ nostro Transilvaniae, quam etiam in hoc regno nostro Poloniae fideliter exhibuit et impendit, ac in futurum quoque exhibiturus et impensurus est; tandem igitur Joannem Kereztes ex speciali gratia, munificentiae nostrae regiae, a rusticitatis et ignobilitatis statu, ac conditione ^{eximenda} ~~eximenda~~ in coetum et numerum verorum regni Transilvaniae et Ungariae nobilium cooptand^{um} ~~andum~~, assumendum, annumerandum, adscribendum, et aggregandum esse duximus, decernentes expresse, ut idem Joannes Kereztes, haeredesque et posteritates ipsius utriusque sexus universae, omnibus iisdem privilegiis, libertatibus, indultis, immunitatibus et juribus, quibus ceteri veri Transilvaniae et Ungariae nobiles utuntur, fruuntur et gaudent, uti, frui et gaudere in perpetuum possint et valeant. Imo cooptamus, assumimus, annumeramus, adscribimus et aggregamus. Ac in signum huiusmodi clementiae nostrae regiae, haec arma, seu nobilitatis insignia: Scutum videlicet triangulare¹ caelestini coloris, in cuius campo homo integer candida veste amictus, dextra manus flagrum, sinistra vero ~~vero~~ fasciculum lori continet. Scuto incumbit galea militaris, ex cuius fastigio laciniae albi, et caelestini coloris per utraque scuti latera defluunt, galeae cono regia corona est imposita, ex quo homo dimidiatus, priori per omnia similis, extat, prout haec omnia in capite seu principio praesentium litterarum nostrarum, arte et manu pictoris, suis convenientibus coloribus clarius expressa, ac figurata conspiciuntur, eidem Joanni Kereztes, ipsiusque haeredibus, et posteritatibus utriusque sexus universis dedimus, donavimus et contulimus, annuentes, animoque deliberato, et ex certa scientia nostra concedentes, ut iidem huiusmodi arma, seu nobilitatis insignia, more aliorum Transilvaniae et Ungariae ~~et~~ nobilium, armis utentium, a modo in posterum ubique in proeliis, duellis, monomachiis, tor-

¹ Kereky János meg-
jegyzése: In pictura
hazum asmorum
scutum memora-
tum non est trian-
gulare, sed ovale.

neamentis, hastiludii~~s~~, clipeis et aliis quibuslibet exercitiis
nobilitaribus, et militaribus, nec~~e~~ ~~non~~ sigillis, tentoriis,
velis, corti~~n~~is, domibus, aulaeis, annulis, vexillis] et generali-
ter in quarumlibet rex~~um~~ et ~~x~~ expeditionum generibus, sub me-
rae, et sincerae nobilitatis titulo, quo eos ab omnibus, et singu-
lis, cuiuscunque status, conditionis, dignitatis, ac praeminentiae
homines existant, insignitos dici, et nominari, haberique et repu-
tari volumus, ferre, gestare, illisque uti, frui, et gaudere in per-
petuum poss~~int~~, et valeant. Pro ampliori vero nostrae liberali-
tatis regiae argumento, domum quoque eiusdem Joannis Kereztes,
intra moenia civitatis nostrae Albensis, in platea zaz-ucza vo-
cata, in vicin~~it~~atibus domorum ab una Casparis Kerekes, ac Lau-
rentii Zeech parte ab altera, in comitatu nostro Albensi exis-
tentem habitam, ab omni censuum, taxarum et contributionum nostra-
rum tam ordinariarum, quam extraordinariarum, subsidiique et
lucri camerae nostrae solutione, servitiorumque quorumlibet
plebeorum et civilium exhibitione, decimarumque et nonarum *pensione*
nobis et successoribus nostris, temporis in successu quomodocun-
que, provenire et exhibere debentium, pro eodem Joanne Kereztes,
haeredibusque et posteritatibus ejusdem universis, in perpetu-
um eximendum, libertandum, et supportandum duximus, prout eximimus,
libertamus, et supportamus praesentium per vigo~~rem~~. Quocirca
vobis fidelibus nostris magnifico egregiis et nobilibus Joanni
Iffiu et Joanne ~~Fozto~~ comitibus, item vice comitibus, iudicibus
nobilium, dicatoribus, exactoribus contributionum, provisoribus
offi~~ci~~alibus, arendatoribus, nec non prudentibus, ac circumspec-
tis iudicibus, et iuratis civibus civitatis nostrae, ac comitatus
Albensis, moderni~~s~~ et futuris, praesentium notitiam habituris,
harum serie committimus, et mandamus firmiter, ut deinceps prae-
fatum Joannem Kereztes, haeredesque et posteritates ejusdem uni-
versas ad nullam censuum, taxarum e.c.t. cogere et compellere,
aut propterea eundem, haeredesque et posteritates ejusdem uni-
versas in personis, bonis, et rebus eorum quibusvis turbare, mo-
lestare, aut damnificare praesumat, sed in hac gratiosa perennali
nostra exemptione eosdem *illares* conservare et conservari facere

modis omnibus in perpetuum debeatis, et teneamini, nec secus facturi. *In cuius rei*
memoria etc. per manus generosi fidelis nobis sincere dilecti Martini Berzevicki equitis et per
Datum in arce nostra regia Vlnensi, 13. die mensis Junii, Anno Domini
1580 regis nostri quinto.
Ellenzagoste: Berzevicki Marton.
Transilvaniam cancellarii nostri ac
capitanei Hatozardiensi

Báthory István király Apafi István tanácsúrnak.

Inscriptio-levél a Báthory Zsigmond nevében neki zá-
logba adott Zsidóvár adományáról.

Pesty Frigyes: Krassó vm. tört. IV. köt. 107-9. l.

Memoriae commendamus, hogy mivel néhai testvérbátyánk,
Christophorus Bathori de Somlio erdélyi fejedelem certo-
rum quorundam debitorum causa Egregio quondam Stephano
Tompá tunc Bano suo Karansebesiensi primum arcem Sidowar
inscripsisset, de miután a megnevezett Tompa István cum
suo unico filio Nicolao Tompa elhunyt s így a birtok
viassa szállott unokaöcsénkre, Bāthori Zsigmond fejedelem-
re, dignum habentes respectum, multorum servitiorum, insig-
nis constantiae, laudabilis virtutis, praeclaraeque fidei
magistri Stephani Apafi de Apanagyfalva, consiliarii nos-
tri, totale et integrum castrum praedictum Sidowar összes
hozzátartozó jószágaival és szolgalmi jogaival egyetemben
neki adományozzuk et in et pro summa duorum millium flo-
renorum Hungaricalium duximus inscribendum et oppigno-
randum, etc. Datum in arce nostra Grodnensi, tertia die men-
sis Augusti, anno Domini millesimo Quingentesimo nonage-
simo Quinto. Regni & vero nostri Nono.

Stephanus Rex Ipt

Georgius Chakor

Secretarius mpr

Megjegyzés. A tulajdonképen Báthory Zsignond által ado-
mányozott birtok fenti adománylevél~~é~~ azért ~~inta~~ van a
király nevében kiállítva, mivel annak terjedelme meghalad-
ta a törvényszerű 32 holdat, amennyit - István király meg-
kérdése nélkül - adományozhatott; amihez a király idejé-
ben szig^oruán ragaszkodtak a kancelláriában.

1580 augusztus 25.

Báthory István király perujítási ügyben.

Novum iudicium pro parte Michaelis Csonka de Fofeld.

/Gyulafehérvári kápt.^{köt.}ltár.Kemény:Notitia I.p.234. *h.*

Wielkie Łuki, 1580 szeptember 15.

Báthory István király Debreceni Foris Ambrusnak.

Hűsége ~~feléül~~ címeres nemességet adományoz neki.

Megtekintve fidelis nostri Nobilis Ambrosii Forys de Debreczen hűséges szolgálatát, dum adhuc in ipso Transylvaniae Principatu nostro essemus tanusított s meghallgatva tanácsurái ^{nk} ajánlását ~~sz~~ kiemel⁷ a rusticitatis et ignobilitatis statu et conditione, in quo hactenus extitit és a nemesek közzé soro^zándónak nyilvánitj^{uk}.

Scutum videlicet triangulare, coelestini coloris, in cuius ima parte rupes praealta hedera luxuriante circumfusa depingitur, eius vertici homo armatus insistit, qui dextera strictum ensem, sinistra vero caput humanum complectitur; supra scutum galea est militaris, diademate regio insignita, ex quo dimidiatus ~~sz~~ homo, ~~sz~~priori per omnia similis emergit. Scutum utrinque lemnisci partim albi, partim coelestini coloris, ex summitate galeae descendentes haud indecore exornant.

Datum in ~~sz~~castris nostris ad arcem nostram Velikiluncensem decima quinta die mensis Septembris anno domini millesimo, quingentesimo, Octogesimo, Regni vero nostri Quinto.

Ellenjegyezte: Mart. Berzeuiceig per Transil. Cancell mpr Városi levéltár. Debrecen, 924 sz. Pergamenen kiállított, ~~sz~~ ~~sz~~festett címerü eredeti, ~~sz~~ barna vízfoltos, kopott állapotban; sárga-zöld fakult selyem zsinórjáról hiányzik a függő pecsét. Reg. Herpay műve 192.1. Áldásy I. köt. 65.1. Rajzzal. Siebmacher magyar kötet~~ek~~ 178.1. és Erdélyi köt. 158.1. 96. tábláján, az eredetitől teljesen eltérő hibás ~~rajzzal~~ címerképpel.

posse institui melius mutationem. Am-
nia debui dissimulare, vel leviter admo-
dum commonefacere, nunquam tamen
proferi. In spiritualibus rebus magna
negligentia, in corporalibus non eli-
qua sensualitas. Patienter tamen tuli
omnia, et constiteram ulterius ferre,
nisi timuiss^{em} vehementius ani-
mi et corporis dispendium. Medici mi-
hi seorsum saepius dixerunt, futurum
breve, si hic manserit, itaque inordi-
nate in potu et cibo ^{reliquisque} ~~reliquis~~ peccave-
rit, ut plane fiat contractus. Itaque ^{nunc} cum
a colico morbo duorum ^{hinc} mensium con-
valuerit, illum ^{rae Reverentiae} ~~Vestra~~ ^{re} remitto. Nolei is-
tas miseras antea indicare, ^{tunc} ~~tamen~~ ne
^{ram Reverentiam} ~~Vestra~~ ^{re} nimis cito affligerent, tum
etiam, ut expectarem, si aliqua emenda-
tionis spes affulgeret.

Quare videt ^{ra Reverentia} ~~Vestra~~ ^{re} opus esse, ut
praeter personas, quas supra petivi, om-
nino esse necessarium, ut ^{ra Reverentia} ~~Vestra~~ ^{re} mit-
tat quoque alium sacerdotem Hungarum,
uti mihi ^{ra Reverentia} ~~Vestra~~ ^{re} dixit, se facturum, cum
quo P. Nicolaus remitteretur. Optinues esset
P. Stephanus Cassovius, qui iam non est
ita necessarius Varialliae, postquam
bona in arandam sunt data.

7. Advertat tamen ^{ra Reverentia} ~~Vestra~~ ^{re} me hac
consilium nullo pacto indicasse ^{Patri} ~~Nico-~~
las, sed absque mendatio una cum Prin-
cipe quaesivisse colorem, quo illius honori

*Martinus Berzeuiceus constituit
plenipotentem.*

Stephanus etc. Significamus his literis nostris, quorum interest universis et singulis, earum noticiam habituris. Quod coram nobis et apud acta cancellariae nostrae personaliter constitutus generosus Martinus Berzeuiceus, miles torquatus, noster per Transylvaniam cancellarius, a quovis iure, foro, ac iurisdictione sua propria et competenti recedendo, huic vero nostrae quo ad negotium praesens se incorporando ac subiiciendo, ultro, libere, palam, disertisque verbis recognovit, et hisce literis nostris recognoscit. Se in suum verum ac legitimum plenipotentem et mandatarium constituisse et ordinasse, per praesentesque constituere et ordinare, generosum Petrum Woianowski a Damarau, atque eidem plenam, integram, ac absolutam potestatem, dare, ad eundem, capiendamque nomine suo possessoris capitaneatus Stargardiensis, sibi a nobis post mortem magnifici Fabiani Crema pala-

tini Mariaeburgensis concessi, summarum
 quoque pecuniae, in eodem capitaneatu
 et omnibus illius bonis antiquitus a Divis
 antecessoribus nostris inscriptarum, ex
 formula Decreti nostri, inter instigatorem
 nostrum, et memorati magnifici Fabiani
 Cherna, successores, lati iisdem successoribus,
 numerandarum. Omniumque et singulorum
 quaecunque ad negotii istius rationes pertinere
 quoquomodo viderentur, agendorum, con-
 stituendorum, ad debitumque finem per-
 ducendorum. Praeterea si id usus exposce-
 ret, alterius cuiusvis mandatarii, in locum
 suum substituendi, et illius rursus exauto-
 randi. Promisitque et suscepit, et hisce
 literis nostris promissit et suscipit, rata
 grataque ea omnia se esse habiturum,
 neque iisdem quovis praetextu et colore
 aliquando esse contraventurum, vel in du-
 bium eadem esse vocaturum. Imo vero sem-
 per illa perinde esse ducturum, ac si ab
 ipsamet facta essent. Quam suam reco-
 gnitionem nos suscipi, et in acta can-
 cellariae nostrae inscribi mandavimus.
 Atque in eius rei fidem sigillum nostrum

praesentibus est appraessum. Actum et
datum in castris ad arcem nostram Wiel-
kie Lubi feria quarta pridie festi divi
Michaelis Archangeli, anno domini mille-
simo quingentesimo octuagesimo, regni
nostri quinto.

Relatio magnifici Joannis Hamoy-
ski de Hamoserie Regni Polariae
cancellarii, Belsensis, Krischinensis,
Lamechensisque capitanei.

Metrices regni, vol. 121, fol. 371.

Admodum.

Franciscus Vesselini obligat
se soluturum certum debitum
Prospero Prouanae pro Caspa-
ro Macziciowski, capitaneo
Lanciciensi.

Stephannus Dei gratia rex Poloniae etc. Si-
gnificamus his literis nostris quorum in-
terest, universis et singulis, earum noti-
ciam habituris. Quod coram nobis et apud
acta cancellariae nostrae personaliter
constitutus generosus Franciscus Vesse-
lini, officialis camerae nostrae, a terris,
palatinatibus, districtibus, iure, foro
ac iurisdictionibus quibuscumque suis pro-
priis et competentibus recedendo, illisque
per expressum renuntiando, huic vero
nostrae iurisdictioni, quo ad recogni-
tionem suam praesentem et illius effe-
ctum, se cum successoribus et bonis su-
is omnibus incorporando et subijciendo,
sanus mente aequae ac corpore existens,
ultro, libere, palam, disertis et expressis ver-
bis recognovit et hisce literis nostris re-

cognoscit. Quia obliquit et inscribit se
 et suos successores, de et super omnibus
 bonis suis mobilibus et immobilibus,
 haereditariis et obligatoriis, tam iis,
 quae ad praesens habet et possidet,
 quam quae postmodum quavis in-
 ris ratione et modo haberet, posside-
 ret ac quireret, nullis prorsus exceptis,
 nec non summis pecuniariis, tam pa-
 ratas, quam in bonis quibuscunque
 et a quocunque sibi inscriptis et in-
 scriberendis, esse soluturum et muneran-
 turum, realiter et in effectum, nobili Pro-
 spero Prouanae debitum quatuor mi-
 lium et trecentorum florenorum pecu-
 niae communis, quolibet florenum
 triginta grossis polonicis computando,
 a generoso Casparo Macziewiczski, sta-
 buli nostri praefecto et Lancidiensi ex-
 pitaneo, apud memoratum Prosperum
 Prouana contractum actisque cari-
 cellariae nostrae, in domo sua lapidea,
 in circo Cracoviensi sita, ac item horto
 extra civitatem Cracoviensem, ad Istula
 iacente, inscriptum et obligatum, idque

pro tempore in inscriptionibus ipsis praefixis, neque permissurum omnino, ut ob non solutam a se pro illo ad tempus debitum pecuniam hanc, vadium in inscriptionibus expressum, Prospero Provariae succumbat, damni que aliquid accipiat vel difficultatem quampiam incurrat. Quod quidem suscepit se esse facturum, sub vadio quatuor millium et trecentorum florenorum pecuniae communis, in casu non solutionis debiti ipsius iuxta hanc praesentem obligationem suam, ad solverendum irremissibiliter Casparo Macziciorowski suisque successoribus succumbendo. Pro quo vadio ac non satisfactione praemissae obligationi suae, si idem Franciscus Vesselini, una cum suis successoribus se citare permiserit, ad quodcunque iudicium sive terrestre sive castrense, vel ad officium castrense cuiusque terrae et districtus in regno nostro, aut etiam ad iudicium nostrum regium assessorum vel curiae nostrae post curiam nostram ac iudicia ordinaria generalia tribuna-

lis regni, recedendo a suo proprio foro,
iureque ac iurisdictione quavis com-
petenti, coram illo ipso iudicio sive
officio, ad quodcumque citatus esset
et cui se iam ex nunc cum successo-
ribus et bonis suis omnibus, in causa
hac ratione praemissorum, subiecit
et incorporat, in primo citationis ter-
mino uti in peremptorio (quem ipse
met quoque sibi et suis successoribus
in eadem causa peremptorium
facit), stare, comparere, ab eodemque
non discedendo, neque controversias
et lites aliquas iudiciarias faciendo,
vadium illud, parata et praesenti
pecunia, totum et integrum, realiter
et in effectum, ipsi Casparo Maczko
owski aut suis successoribus dare,
solvere et numerare, et nihilominus
praemissae obligationi suae, in
toto satisfacere, sub alio simili sepa-
ratoque vadio, toties quoties id ipsum
praestare neglexerit, vel recusaverit,
ad solvendum irremissibiliter succum-
bendo, tenebitur et debebit, suique suc-

cessores tenebuntur et debebunt. Hunc
ipsum vero terminum primum
peremptorium, ac alios etiam termi-
nos quosvis in eadem causa semper
quoque peremptorios, solutionemque va-
di ipsius cuius causa citaretur et sa-
tisfactionem huic obligationi suae,
non poterit neque debebit, idem Fran-
ciscus Vesselini una cum suis succes-
soribus, evadere vera vel simplici infir-
mitatibus, actione pro maiori, bello,
colloquio, conventu generali sive
particulari, bellica generali expeditio-
ne, incursione (quod nunquam eve-
niat) hostium in regnum nostrum,
interregno, aura pestifera, inunda-
tione aquarum, fractura portuum,
absentia sui quacunque ex causa
a regno, servitio militari, et alio quo-
cunque tam nostro quam rei publi-
cae intra et extra regnum nostrum,
legatione, peregrinatione, successo-
rum minorennitate, et aliis qui-
busvis legalibus impedimentis, etiam
iis, quibus ex legum praescripto, ac

iuris observantia, locus in iudiciis me-
 rito dari deberet: quibus omnibus
 tam in genere quam in specie, ita
 tamen ne generalitas specialitati, vel
 haec illi in aliquo derogat, renun-
 tiavit ac praesentibus renuntiat, ne-
 que se illis in causa hac una cum
 successoribus suis esse usurum obligat.
 Renuntiavit praeterea omnibus ap-
 pellationibus, provocationibus, motio-
 nibus et ad eas prosequendas citationi-
 bus, concitationibus et ad citationibus,
 exceptionibus, dilationibus, ac aliis in
 universum omnibus remediis et bene-
 ficiis iuris, quaecunque in ea causa
 sibi quodquammodo suffragari posse
 viderentur. Submittit quoque se et
 suos successores, nullos defectus ac vi-
 tia huius inscriptioni, emanataeque
 ad eam citationi, ac iuris quoque pro-
 cessui esse obiecturum. Ad quietatio-
 nem non alio quam ad acta iudicii
 sive officii illius, ad quod citatus esset,
 dilationem sibi concedi non petiturum.
 Nec quicquam omnino tam in iudice quam

extrajuridice in auxilium et defensionem istius causae suae esse assumpturum, quod arte, ingenio et industria humana comminisci et excogitari queat: sub amissione totius istius causae suae et successorum suorum, nulla terrestri praescriptione et temporis vicinitate in iis omnibus obstante. Quam quidem recognitionem nos suscipi et in acta cancellariae nostrae inscribi mandavimus. Decernimusque eandem, et omnia in illa comprehensa, robur et pondus suum iustum ac debitum semper obtinere debere. Atque in eius rei fidem sigillum nostrum praesentibus est appressum. Actum et datum Groenae, die sexta mensis Decembris, anno domini millesimo quingentesimo actuaesimo, regni vero nostri anno quinto.

Relatio illustris et magnifici Joannis de Lamoscie regni Poloniae cancellarii, generalis Cracoviensis, Miedzyrzecensis, Kni-
schinensis, Presoviensis, Lameckiensis-
que etc. capitanei. — 678

Metrices regni, vol. 124, fol. 7-9.

Am. d. d. d.

Villa Konnersten alias Kurstin
et Milewaldt alias Nowawiesz
dantur ad vitam Martino Berse-
wicz cum uxore sua.

Stephanus etc. Significamus universis et
singulis, quorum interest, harum noti-
ciam habituris. Quod cum generosus
Martinus Berseuiceus, eques auratus
cancellarius noster per Transilvaniam,
Stargardiensisque capitaneus, coopta semel
studia in bene merendo, de nobis atque
Republica ita continuet, ut neque sibi
ipsi, neque sumptibus ac laboribus, nec
denique vitae periculis pareat, atque assi-
due plane et in expeditionibus bellicis,
quas proxime obivimus et alias ubique
nobiscum una versetur, magno cum
sumptu suo et rei familiaris iactura,
iure igitur ac merito illius rationem ha-
berendam esse nobis existimavimus, atque
propterea cum a morte magnifici Fa-
biani Exema, palatini Mariaenburgensis
Graudentinensisque capitanei vacarent

in palatinatu Pomeraniae, in Districtu
 Dersehaviensi duae villae, Konerstern
 alias Kurstin et Milewaldt alias No-
 wa wiesz easdem illi, una cum coniun-
 ge sua generosa Catharina Pamera-
 nia a Woianow iure advitalicio conferen-
 das esse Duximus, sive adeo iam lite-
 ris hisce nostris conferimus, cum omni-
 bus et singulis, earundem villarum atti-
 nentis, fructibusque et emolumentis
 nullis penitus exceptis, aut pro nobis
 et successoribus nostris reservatis. Quarta
 tantummodo parte Reipublicae salva,
 quam ille et coniunx illius ad thesau-
 rum Reipublicae, uti legibus Regni
 est praescriptum, inferet: tres vero par-
 tes nobis debitas, et quicquid Denique
 ex bonis atque villis illis ad nos pertinet,
 ei unaque et coniugi suae condonamus
 et remittimus, ad vitae utriusque eorum
 tempora. Promittimusque verbo nostro
 Regio, pro nobis et Serenissimis successo-
 ribus nostris, non esse nos unquam
 et successores nostros, durante vita eo-
 rundem coniugum vel alterius eorum

qui supervixerit, a possessione et usu
 praefatarum villarum eos amoturos,
 neque alteri cuiquam amoverendi po-
 testatem facturos, etiamsi vel mensae,
 vel fisci, vel culinariae, stabuli aut belli,
 sive alia quantumvis gravissima nostra
 et Reipublicae necessitas id postularet;
 quinimo nos et successores nostri eorum-
 que praedictos et eorum quolibet, qui al-
 teri superviserit, tutos et securos, in posses-
 sione dictarum villarum sine ulla cu-
 iusquam rei ~~dimi~~ ab iis diminutione praes-
 tabimus. Curibus tamen nostris ac Rei-
 publicae salvis. In cuius rei fidem has
 manu nostra subscripsimus et sigillo
 Regni nostri iussimus sigillari. Datum
 Grodnae, duodecima die mensis Decem-
 bris, anno domini millesimo quingenti-
 sesimo octuagesimo. Regni nostri anno
 quinto. Stephanus Rex subscripsit. —

Metrices regni, vol. 123, fol. 442/443.

Stephanus

Wielkiluki, 1580.

Kerekes Máté résztvett a vár ostromában, Báthory István király hadában.

Rudai Ferentz Polgári lexikona II. kiadása ^{II. kötet} 301.1.

Megjegyzés. Kerekes Máté /akit fenti adalékunk tévesen

7 havi 6 fer zsol- Matyásnak nevez / 1576 óta szolgált tizedesként⁷ István ki-
don rály hadában s benne találjuk egész az 1580 december
7-én Newel várában történt zsoldosztásig. (Báthory István
udvari számadáskönyveinek magyar adalékai 24 és 106.1.)

Báthory István vál.király Iffiu Jánosnak.

*[hűtlenné vált
később!]*

Hűséges szolgálatai jutalmául neki adományozza a ~~hű-~~
~~lenné vált~~ Csáky Pál~~ka~~, Bornemisza Boldizsár~~ka~~ és Illyé-
si Gáspár~~ka~~ (a Bekes Gáborral ellene harcolt) (birtokosok-
tól a tavalyi kolozsvári országgyűléseⁿ elfoglalt vingárii
és egyéb felsorolt részjóságokat.

85 Gyulafehérvári kápt.ltár. Budapest. Com. Alben^{sis} cis-
ta I.fasc.l.no.39.Dupla papírlapon kiállított pátens-alakú.

Nos Stephanus Dei gartia Electus Rex Poloniae etc.Me-
moriae commendamus... quod nos dignum et honorificum habent-
es respectum praeclarae fidei integritatis, fidelisque ser-
vitorum fidelis nostri Egregii Ioannis Iffyw, aulae nos-
trae familiaris, nelyeket nekünk tett in primis autem pro-
ximi belli tempore dum videlicet Casparem Bekes notorium
atque proscriptum huius dicti regni hostem externis Germa-
nicis et rinitimis hungaricis militibus atque etiam factio-
nibus quorundam rebellium et infidelium nostrorum, ac huius
regni adiut^{um} hoc regnum clam, subdole et perfide invadens
contra personam et dignitatem nostram ac fideles nostros,
statunque regni public^{um} hostilia quaeque molientem singu-
lari Dei beneficio ad castellum Sancti Pauli prope fluvium
Marusium profligaremus exhibuit et impendit, ac in futurum
quoque exhibiturus et impensurus est: Totales itaque et in-
tegras portiones possessionarias alias Pauli Chaký et fi-
lii sui Francisci Chaký ex Generosa domina quondam Anna
filia (quondam Francisci Pathochý de Kechkemet, consorte sua
progeniti in Vingart, una cum curia ipsorum nobilitari ibi-
dem habita; item Balthasaris Bornemýza in Martonfalua, Ge-
ges et Kapolnafalua, nec non Casparis Illyesý in Zuniogzeg
possessionibus vocatis, omnino in comitatu Albensi Transyl-
vaniae existentes habitas, quae ex eo, hogy társaival cum
eodem Caspare Bekes arma contra nos et publicum regni sta-
tum sumere veriti non fuissent... iuxta fidelium nostrorum
dominorum regnicolarum iudicia~~l~~riae deliberationem

L. Egregii